FESTA MAJOR 2001

Sant Hilari Sacalm

23, 24, 25 i 26 d'Agost

SLPC. Biblioteca St. Hilari Sacalm.
1358229929

POSA'T SANT HILARI A LA BUTXACA!

"la Caixa"

MasterCard

LA TEVA TARGETA DE CRÈDIT / DÈBIT

AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN

PER OPERAR ARREU DEL MÓN.

"la Caixa"

VINE A BUSCAR-LA I ET REGALAREM ELS PRIMERS 100 PUNTS ESTRELLA*

* Al realitzar una operació en comerços.

C/J.Ximeno 6, Tel.972 86 80 23 / 972 86 84 87- Fax. 972 86 96 83

Programa de la Festa Major de Sant Hilari Sacalm 2001

Editat per les àrees de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.

La portada és de Mireia Bosch, guanyadora del Concurs de dibuix i pintura per al Programa de Festes. El veredicte es donà el 27 de juliol i el jurat estava integrat per: Joan Escolà, Joaquim García i Josep Ramon.

El programa ha estat coordinat per Àngel Serradesanferm.

De les fotografies antigues se n'indica la procedència o són de l'arxiu A.S.V. . Les fotos de fons són de Vadó Bosch.

El dipòsit legal és: GI-1074-01.

L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i s'han publicat tots els escrits presentats.

L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels col·laboradors en aquesta publicació.

És prohibida la reproducció total o parcial dels escrits i fotografies d'aquesta publicació sense el permís per escrit dels autors dels articles i de les fotos.

S'ha acabat d'imprimir el dia 10 d'agost de 2001 a Gràfiques Offser de Sant Hilari i s'ha editat amb la col·laboració de la Diputació de Girona.

Salutació

Estem a les portes de celebrar una nova Festa Major, la primera del segle XXI i novament teniu al vostre abast aquest programa que permet donar a conèixer les activitats que les entitats han dut a terme i moltes opinions personals sobre temes ben diversos. En definitiva, teniu a les mans un resum de l'activitat de tot un any.

Per a mi és, també, un moment per fer una reflexió sobre el treball que s'ha realitzat aquest darrer any. S'han pres moltes decisions i vull remarcar que han estat preses per l'interès general del poble i pensant sempre en tots els hilariencs.

També és el moment de fer valoracions del que s'ha realitzat i del que s'ha aconseguit aquest darrer any. Sens dubte, el fet més destacable és la inauguració de la residència per a la nostra gent gran, un projecte iniciat per l'anterior equip de govern, que enguany ha tingut la seva culminació. Una culminació que suposarà una millora en la qualitat de vida de tota la nostra gent gran.

L'activitat, però, no s'ha aturat. L'assoliment de noves fites és el nostre objectiu immediat, aquestes ens permetran albirar el futur amb optimisme i restarem preparats per encarar els canvis que, amb tota seguretat, s'aniran presentant.

També vull deixar clar que l'Ajuntament no pot funcionar sol, és imprescindible una col·laboració ciutadana en tots els aspectes. Temes com la immigració, el civisme, l'educació vial... són cosa de tots i, sense la vostra implicació, difícilment hi trobarem una solució. Compto, doncs, amb la vostra complicitat i amb el vostre suport.

Vull donar les gràcies, un any més, a totes les entitats i a totes les persones que col·laboren desinteressadament en les diferents activitats que es duen a terme a la nostra vila i aprofito per anunciar-vos que el proper 22 de setembre celebrarem la primera Fira d'Entitats. Estic convençut que serà un èxit de participació i que serà un bonic homenatge i un reconeixement públic per a totes elles.

Un cop dit això, cal que parlem de la Festa Major. Aquesta arriba amb els festeigs i amb els actes de sempre que fan que conservem les nostres tradicions, però sense oblidar-nos d'incorporar noves activitats d'acord amb els gustos dels hilariencs i de les hilarienques de diferents edats. A més, quan arriba la festa tenim novament l'oportunitat de mostrar el nostre esperit acollidor envers les persones nouvingudes i envers les que passin aquests dies entre nosaltres. També és una de les poques ocasions que se'ns presenten durant l'any en què joves i menys joves ens barregem per celebrar una festa comuna i per participar de manera col·lectiva en un seguit d'actes dels quals en gaudim tots plegats. Val la pena que aprofitem aquest moment per descobrir afinitats i engegar projectes de futur on tots plegats hi tinguem cabuda.

Els actes que s'han preparat, ja ho veureu, són d'allò més atractiu i variat i, sense oblidar el respecte implícit en tota celebració, us convido a participar-hi, a omplir els carrers de joia i de color, de gresca i de fantasia. Que la taula estigui ben parada i que no hi falti quelcom per brindar.

Molt bona Festa Major

ROBERT FAURIA I DANÉS, Alcalde

Pregó
de la Festa Major 2000

Dijous, 24 d'agost de 2000

Gràcies, alcalde, i bona tarda a tothom,

Sincerament, no estic acostumada a aquestes situacions. Em vaig sorprendre molt quan m'ho van proposar i en aquell moment sabia que no podia dir que no, perquè qui m'ho deia era de Sant Hilari. I és que Sant Hilari ocupa un lloc especial per a mi. Ara pensareu que us faig la pilota, no, no és així, perquè qualsevol de vosaltres –igual que jo– segurament recorda d'una manera especial els llocs on va passar els estius de la seva infantesa.

Fa uns 80 anys, més o menys, que la meva família va començar a venir a aquí els estius. Eren els besavis, després els avis, els pares i ja em tens a mi, que amb només cinc mesos, vaig fer el meu primer viatge turístic organitzat amb destí a Sant Hilari.

En vaig quedar tan contenta que vaig repetir cada any.

D'aquí és un dels meus primers records. Em vaig prendre tan seriosament això de l'aigua, que vaig anar a la font del Pic a omplir un got i vaig acabar tota a dins, remullada com un gat. (Per cert que el meu germà Jordi va caure a les basses verdoses de la font del Sastre; jo em quedo amb la del Pic, la veritat). El meu cosí Oriol va caure a la piscina de can Pere i, per tant, ja veieu que érem molt impetuosos a l'hora de prendre les aigües.

També d'aquí, de Sant Hilari, és un dels meus primers traumes. En té la culpa un capgròs que em diuen que encara corre per aquí, pintat de negre com el carbó. Mai me'l vaig poder mirar cara a cara, em feia pànic.

I per arrodonir-ho, ara hauria de dir que d'aquí va ser un dels meus primers amors. Però això, desgraciadament, no ho puc dir, perquè no és veritat. Bé, un moment, de fet potser sí que el meu primer amor va ser aquí. Va ser un amor platònic que encara ara em dura. Aquí vaig descobrir en Lluís Llach. Era l'any 1976. Jo tenia uns 10 anys i els meus pares em van portar a un recital d'un tal Lluís Llach. No sabia qui era i no entenia res del que passava, però dins meu alguna cosa va passar allà a dins. Recordo perfectament les espelmes de la gent cantant *l'Estaca*, agafats anant d'un cantó a l'altre. Em va impressionar molt, tan petita com era. Des d'aleshores potser he anat a una vintena de concerts seus i tinc tots els seus discos. Mai no em deixarà d'agradar. Però que quedi clar, era un amor platònic. No en vaig tenir cap més, perquè els 15 dies que acostumàvem a venir a l'estiu no donaven per tant.

Jugàvem, anàvem a les fonts, a buscar bolets i, atenció, complíem, amb el ritual sagrat: a les 2 i a les 9 d'asseure'ns a la taula de l'hostal París, de la família Carbonell. Avui, la Rosa Maria i la

La Montse Jané, fent el pregó

La font Vella als anys seixanta

Mari són dues bones raons per tornar a Sant Hilari sempre que podem. La seva hospitalitat no té límits. Deixeu-me agrair-los, des d'aquí, tota la seva amistat i el seu *carinyo* immens.

Dissabte vaig estar a casa seva. De fet vaig venir a Sant Hilari per ambientar-me. Tenia aquesta cita d'avui i necessitava inspiració. La vaig trobar, potser sona a ridícul, en aquesta bosseta d'anissos de la font Vella. No sabia que encara existien aquestes bossetes idèntiques de com les recordo. Va ser menjar-ne un i tornar vint, vint-i-cinc i trenta anys enrere. I mira que és fàcil, prendre l'aigua i l'anís i passar l'estona, i en canvi ara ens compliquem amb Port Aventures i safaris fotogràfics estressants. Aquí hi hauria molt a dir, però no us vull cansar.

Ara, dissabte, i cada vegada que vinc, m'agrada reconèixer els racons d'abans i em sap una mica de greu quan veig que ja no hi ha el Cafè Tívoli, per exemple..., que el que hi ha ara és més semblant a tot el que veiem a qualsevol lloc. Però també hi ha coses que canviaran per bé. Tinc ganes de veure com queda la nova plaça porxada de l'hotel Suís (encara me'n recordo quan hi havia un tràfec constant a l'hotel que a mi m'impressionava molt i del despatx de l'aigua al davant que, per cert, ara m'han dit que torna a funcionar en aquesta mateixa plaça.

Això de l'aigua, potser no us n'adoneu però teniu un bé de Déu que us fa únics. Jo cada dia del món, des de la tele, estic connectada amb Sant Hilari perquè allà l'aigua que es fa servir és d'aquí. Imagineu-vos quina influència que teniu... De fet, ja a principis de segle els estiuejants que venien havien de trobar-hi un atractiu important. La meva mare encara explica que quan venia amb la seva àvia d'Igualada, el viatge durava un dia sencer. Es veu que els marejos de l'àvia i els volts del camí eren històrics i arribava de nit desfeta. I és que sortien d'hora d'Igualada, paraven a dinar a Moià, a la fonda Remei, després d'haver parat a cada font que trobaven i després de visitar uns parents a Tona, refer-se, menjar fuet i comprar *tortades*, arribaven de nit i l'àvia se n'anava directe a l'habitació, sense esma.

Els meus besavis i els meus avis devien ser bastant el prototipus de l'estiuejant de Sant Hilari, dels que van començar a venir atrets per les propietats de l'aigua de la font Picant, dels que anaven cada dia a una font, amb un bastó i un got d'aigua dins d'una bossa de ràfia. Jo no sé si patien del ronyó, però devia ser molta gent que venia a treure's les pedres, perquè el meu avi, en Josep Riba Ortínez, fa 19 anys escrivia això sobre els estiuejants de Sant Hilari:

(si m'ho permeteu, ho llegiré, a ell li faria il·lusió)

"Ja han vingut els aiguaders
amb molts d'altres forasters,
beuen aigua per tot l'any,
van i vénen de la font,
els ronyons mig ofegats,
amb frisança delerosa
de retornar a la terra
en un venturós instant
allò que han begut de massa
i comença a fer-los nosa.
Però quan poden fer la pau,
que el remei sempre respon,
botifarra i peus de porc,
costelletes i ous ferrats,
macarrons, carn amb bolets
i els diumenges canelons.
I les pedres no belluguen
i les pedres no es desfan.

I de sobte el sol s'apaga
i de sobte vinga trons
l'aigua apar una cascada

i els carrers uns rierols
i se sent un espetec
d'un llamp que fereix un arbre,
una dona fa un xisclet,
un pagès es mulla el gec,
i la llum també s'apaga.
Diu que és l'hora dels cargols,
diuen que d'aquesta feta
trobarem molts rossinyols,
ous de reig, potser pebrassos
i milers de moixernons,
diuen que anirem molt grassos,
que n'hi haurà per tothom qui en busqui.
I les pedres, com s'aguanten!
I les pedres, què faran?

Un dia de bon matí
hi ha un soroll eixordador.
On va el superintendent
amb aquesta xafogor?
Per què passa tanta gent?
Per què fa tanta cridòria?
Què hi fa allà aquell caparrut
davant de la rectoria?
És que vénen els gegants,
és que fem Festa Major!
Sonen els timbals i les gralles,
ja hi són tots els caparruts
i amb les xanques i els pallassos
aniran fent-ne la via
dels camins i de les places
pels carrers més costeruts.
Mes les pedres diu que es mouen
i les pedres... Per quin dia?

I un capvespre qui ho diria?
Els ronyons! un bany calent!
Un part! una malaltia!
I les pedres van caient...

ESTIU DE 1981

Ja ho veieu, l'aigua de Sant Hilari sempre se surt amb la seva.

Avui Sant Hilari ja no és aquell poble. Ha canviat, no és millor ni pitjor, sinó diferent com diu el Buenafuente... però jo no puc deixar de sentir nostàlgia quan veig molts hostals d'abans tancats. M'agradava aquell Sant Hilari de quan era petita, ple de gent, i m'agradaria que Sant Hilari recuperés aquella resplendor, però ara hi ha altres remeis per a les pedres, i la platja d'un cantó i l'alta muntanya de l'altre, són els que estan de moda.

Sé que s'està treballant en dinamitzar turísticament la zona i crec que Sant Hilari es mereixeria tenir un lloc propi en l'actual febre dels grans balnearis i les cures antiestrès. També us animo a seguir tan creatius durant tot l'any amb celebracions com el via crucis o la festa del bandoler que fan venir una gran quantitat de gent. De fet, allà a la feina vaig fer una petita enquesta i tothom coneixia Sant Hilari. Sant Hilari és una marca. I jo me'n sento orgullosa i pròxima. De fet jo també porto la guilla. L'altre dia me la van regalar.

Bé, ara no és el moment de rêflexions, ni de parlar-vos més de mi. Perdoneu si us he cansat. Ara és el moment de la festa, de la vostra festa grossa, el moment que tornin a sortir els gegants i els capgrossos. Espero ara no tenir por.

Gràcies per haver-me escoltat, i que comenci la festa! Visca la Festa Major! Visca Sant Hilari!

MONTSE JANÉ

Com recordaria la Montse aquest indret

XXIV Concurs literari de narració curta

Categories, nombre de participants i obres guanyadores.

CATEGORIA		EDAT	PARTICIPANTS	AUTOR	OBRA
A	1r premi	de 12 a 14 anys	66	BLANCA BARDAGIL I MAS	*De pel·lícula*
	Accèssit			JOAN CARRERAS I TIMONEDA	*Prova d'amistat*
B	1r premi	de 15 a 17 anys	32	BERNAT BARDAGIL I MAS	*Coltell*
	Accèssit			IRENE ERRA I ANDREU	*Dies llunyans*
C	1r premi	a partir de 18 anys	38	ENRIC FORNER I VALLS	*Dolça com el cor de meló*

El jurat estava format per les següents persones:

Joaquim Bayé i Ferrer, filòleg.
Dolors García i Cornellà, escriptora de literatura infantil i juvenil
Marta Clos i Jordana, periodista
Lluís Puigdemont i Reverter, historiador de l'art

DE PEL·LÍCULA

El cinema, des de sempre, ha estat la seva gran passió. N'ha vist moltíssimes, de pel·lícules. Sobretot en blanc i negre. Podríem dir que és com el seu refugi, ja que fa molt de temps que la Miranda se sent sola i incompresa. A casa no s'hi troba bé. La seva mare és d'aquelles dones que només pensen en el seu aspecte físic i en fer pastissets per a prendre el te amb les amigues. El pare és despreocupat i mandrós i mai no coincideix en res amb la Miranda perquè tenen els gustos completament diferents.

El cinema la fa viure en un altre món. A part de les pel·lícules li agrada molt un actor: Cary Grant. El troba tremendament interessant i tremendament atractiu. Ella, en canvi, no s'hi sent gens, d'atractiva. Tan sols, però, és una impressió subjectiva, ja que la Miranda té molts trets que la fan ser bonica, especialment els cabells ondulats i d'un negre brillant que contrasten amb la pal·lidesa de la seva cara, uns ulls ametllats que trans-

Blanca Bardagil Mas, premi infantil

meten confiança perquè són tendres i expressius, i el petit turonet del mig de la riallera cara que li dóna un aire d'ingenuïtat.

Avui la Miranda està especialment contenta. Al cinema fan *Atrapa a un ladrón*. Compra una bossa de crispetes i tria una butaca del mig de la sala buida. Cary Grant la captiva de seguida. En aquells moments la Miranda desitja ser Grace Kelly i, secretament, anhela poder portar els meravellosos vestits que l'actriu llueix amb tanta elegància a la gran pantalla. El que realment li agrada, però, és l'aventura que la Grace té amb el seu admirat actor. Una aventura que acaba en un perfecte idil·li i que la Miranda enveja profundament.

En sortir del cinema camina cap a casa lentament, amb la sensació d'haver protagonitzat la pel·lícula amb el seu ídol. De sobte, un home se li acosta i sent una forta estrebada al braç. Des del terra veu com l'home s'escapa amb el seu bolso per entre la multitud. No sap què fer. I tampoc reacciona quan se li acosta un noi i li torna el bolso que pocs segons abans li havien robat. Tanca els ulls amb força i quan els obre veu en Cary Grant allargant-li el bolso. No pot ser. Està somiant. Parpelleja vàries vegades i es pessiga la mà abans de desmaiar-se. Quan aixeca la mirada en Cary Grant encara és allà.

– Hola, em dic Toni.

– Miranda. –Contesta amb un fil de veu.

– Et convido a prendre una cosa calenta, et convé.

La Miranda no s'acaba de creure el que li està passant. De cop i volta, se sent bonica i s'adona que en Toni és molt més atractiu que el seu Cary Grant i, a més a més, ha atrapat el lladre d'una manera sensacional. De pel·lícula.

Blanca Bardagil i Mas
Guanyadora de la categoria A, de 12 a 14 anys

Prova d'amistat

Estimat diari, suposo que em trobaves a faltar; em sap greu haver faltat a la nostra cita diària en el marc de les teves blanques planes durant la darrera setmana. Avui, però, et compensaré; em podràs perdonar quan sentis el que m'ha succeït, no t'ho pots ni imaginar! Veuràs, el dilluns, en Jordi, sí... el meu millor amic, em va demanar si volia passar a formar part de l'equip de futbol del poble. Ja saps prou bé com sempre havia anhelat que em proposessin una cosa així! Vaig sentir un xiuxiueig a la panxa, l'emoció suposo, i li vaig dir que m'ho pensaria. Em va costar dormir, tenia por: por de no saber-ne, por de decebre el meu amic i a mi mateix, por de no sé ben bé què... De totes maneres, traient forces del meu pou interior vaig fer un salt cap a l'aventura i li vaig dir que sí. Al cap de ben poc, una trucada em va sorprendre i va encendre encara més el meu neguit: m'assenyalaven el meu primer entrenament! Una altra nit sense dormir, pensant en com seria tot; estava immers en una contradicció: volia, en tenia tantes ganes! Sentia però una angoixa dins el meu cor, segurament fruit de no confiar massa en mi mateix.

Ja era l'hora! Just abans de marxar cap al camp, nerviós, el timbre va fer bategar encara més fort el meu cor. Era en Jordi que em venia a buscar. Pel camí li explicava el meu neguit; ell em volia tranquil·litzar però jo continuava amb el meu batibull interior.

Vàrem arribar al camp i ja gairebé tot l'equip hi era. Així que entràrem al vestidor, va arribar l'entrenador. No trobo les paraules per relatar-te el que vaig sentir en aquell moment. Tothom qui el veiés per primera vegada s'esgarrifaria, semblava un *gremblin* amb texans, però tenia certa tendresa a la mirada que feia que a mesura que l'anava coneixent sentís com més confiança. Vaig haver de fer el cor valent i treure forces per controlar el tremolor de les cames mentre baixava al camp. De sobte, se m'apropa en Jordi i em vaig quedar palplantat amb la pilota a la mà! Et prometo que em vaig fondre com un gelat de xocolata a l'estiu. Se m'oblidava de dir-te que m'havien convidat a formar part de l'equip perquè els mancava un futbolista i, si no el trobaven, no podrien jugar el darrer partit que, en cas de victòria, els donaria el títol de lliga. Just abans d'acabar, l'entrenador em cridà i em preguntà: *–De què sols jugar normalment...?* *–Narcís* –vaig respondre amb un fil de veu tremolosa. *–Així doncs de què jugues, Narcís? –Acostumo a jugar de davanter* –vaig contestar amb cara espantada. *–Molt bé, jugaràs de titular l'últim partit.* En aquell moment vaig tornar a quedar glaçat. La nit abans del partit, estimat diari, ja et pots imaginar el que va passar. Vaig recórrer quilòmetres dins dels llençols girant-me d'un costat cap a l'altre fins que vaig poder agafar el son. L'endemà, en obrir els ulls i recordar-me del partit, vaig saltar del llit amb una embranzida que no feia sospitar gens ni mica que no hagués dormit bé. "Són tres quarts d'onze!". Anava cridant per la casa. Quina manera de començar el dia! Vaig arribar al camp quan passaven deu minuts. "Ai, que em faran fora només arribar!". Anava cridant. Però per sort i amb els nervis havia mirat

Joan Carreras Timoneda, accèssit infantil

malament el rellotge, encara no era ni un quart d'onze! Quin desastre que estic fet! Van arribar les onze, tots ja hi érem i vàrem entrar al vestidor. L'entrenador va començar a dictar l'alineació. Jugava de davanter! Vàrem sortir al camp. L'estadi estava ple a vessar, onze mil persones per un partit d'infantils. L'àrbitre va assenyalar l'inici del partit, vàrem començar molt bé, en Joan va fer un gol només centrar. El marcador es va mantenir tot el partit, fins al minut noranta que ens van empatar; per obtenir el títol un dels dos havia de guanyar, ni l'empat ni la derrota valien, així que començàrem la pròrroga. Als pocs minuts, vaig tenir una oportunitat d'or que se'm va esvair com el fum: sol, ben sol, gairebé des de sota els pals sense porter ni res, vaig etzibar un xut a la pilota enviant-la més amunt del sol, passant pels núvols. Tots els meus companys, després de remugar i queixar-se em varen girar l'esquena. En aquell instant em van venir a la memòria les paraules de la meva mare: "*Els bons amics els comptaràs amb els dits de la mà*". Per acabar-ho d'adobar ràpidament ens fan un gol! Tot degut a una errada meva. Tothom em girava les espatlles encara més! La sort va bufar un moment de cara i un dels nostres va marcar un golàs des del bell mig del camp! Vaig anar a felicitar-lo, però em va refusar. Com em sentia de malament! Havíem aconseguit arribar a la tanda de penals. No sé per què, em sembla que no va tenir més remei perquè ja tots els altres havien xutat a porta, però la qüestió va ser que l'entrenador em va manar tirar el darrer penal. Quina responsabilitat! Si fallava perdíem el partit i el títol! Pel meu cap passaven mil idees i dins el meu cor hi bullia la sang! Vaig anar cap al punt de penal i vaig xutar amb totes les forces però per mala sort la pilota va fer un gir estrany, i va anar a fora. De cop, tots els meus companys, es varen agenollar a terra amb les mans al cap i sentia que m'escridassaven. M'hauria volgut fondre, fugir d'aquell escenari aclaparador! Vaig anar cap a en Jordi, però em va evitar.

Al vestidor, quan deia alguna cosa als meus companys, em giraven la cara! Em vaig canviar i amb el cap cot vaig sortir dels vestidors. Quan enfilava el camí d'anada cap a casa, vaig notar una mà freda que em tocava l'esquena, i em vaig girar tot espantat. Era en Jordi. Me'l vaig mirar amb ulls plorosos, no em sortia cap paraula. En Jordi em va abraçar tot volent-me demanar perdó. Les seves paraules em van commoure, i les tinc ben gravades al meu cor:

– M'hauria d'haver imaginat com et sentiries, m'ha costat una mica entendre que això ens pot passar a tots. Quan has fallat aquell penal, m'ha explotat l'olla de pressió que duia dins el meu cor plena de ràbia, però ara em sento molt penedit per haver-te fet passar aquells moments tan desagradables.

Definitivament, jo havia fallat un penal, però en Jordi no m'havia fallat! Era, és i serà el meu millor amic! A part de tu, diari meu.

Joan Carreras i Timoneda
Accèssit categoria A, de 12 a 14 anys

Coltell

El cel es cobria lentament mentre els núvols de tempesta avançaven, implacables. Algunes gotes, finíssimes, començaven a caure esquitxant els polsosos vidres del vell casalot. Des de la finestra, Osbert mirava com la tènue llum del sol es deixava cobrir per les muntanyes i, a contracor, va sentir com l'angoixa que s'apoderava d'ell anava augmentant. Va intentar desviar els pensaments amb totes les seves forces, buscant aferrissadament un punt del paisatge on poder centrar l'atenció... Però no hi havia res, i la minvant claror encara li recordava més allò en què no volia pensar. Finalment, va sucumbir i va deixar córrer els seus pensaments. Va recordar com si fos ara el dia que el va descobrir.

Bernat Bardagil Mas, Premi juvenil

Era el dia que havia adquirit la casa, i va resseguir-la amb una llanterna des de les golfes fins al soterrani. A les golfes va trobar-hi una simple caixa vella on, va dir-se, només hi hauria roba amuada. Quan va obrir-la va quedar decebut: tan sols hi havia un ganivet vell i empolsinat. Va deixar-lo a sobre d'una taula i va continuar la inspecció de la mansió. Dos dies després va tornar a pujar a les golfes i va tornar a veure, al mateix lloc on l'havia deixat, el ganivet. Des de l'angle on es trobava només li veia una part de la fulla i, amb un gest mecànic, va agafar-lo pel mànec. Li va estranyar no haver-se adonat abans de la inquietant bellesa de l'arma: tenia un mànec estranyament llarg en proporció amb la fulla, amb una anella d'un platejat brut a cada extrem. El tall era llis i regular, sense osques i s'estrenyia a mesura que s'acostava al mànec; això donava a la fulla un aspecte ovalat que conduïa vagament el record d'alguna cosa antiga i terrible. Passant el dit pel tall va adonar-es que, al contrari del que es podia esperar, estava terriblement esmolat. Va prémer el dit amb força; va notar un dolor agut i penetrant a mesura que la pell del tou del dit índex s'esqueixava i la sang començava a brollar, amb timidesa al principi, però amb constància poc després quan va retirar el ganivet del tall. No va parar atenció a la ferida que esquitxava, gota a gota, una de les rajoles del

paviment; tenia tota l'atenció posada en el rastre de sang que hi havia un xic més amunt de la meitat de la fulla. Un regalim finíssim s'escolava pel tall lluent i el contrast del color de la sang amb la pal·lidesa del metall va encisar-lo. La sang s'anava coagulant a la punta del dit índex i, de tant en tant, en queia una gleva a terra.

Ara la pluja queia amb més força, havia passat a ser un temporal terriblement fosc. Les habitacions del castell propagaven l'eco de les gotes que queien sobre les teulades, i el seu ressò ocupava tot el casalot com un banc de boira baixa. L'olor de terra molla es filtrava per les finestres, essent l'únic indici del paisatge que, cobert per les tenebres de la nit, restava ocult a la vista. Osbert va retirar-se de la finestra i es va dirigir amb pas ferm i decidit a la taula de la sala. Només un detall del seu posat, normalment més serè i una estranya lluïssor dels ulls, traïen el que estava a punt de fer. Va agafar el ganivet i se'l va acostar a la cara. Va veure el rostre reflectit a la fulla: una monstruositat desfigurada, una paròdia esgarrifosa del que havia estat un dia. El front i les galtes estaven marcades per centenars de talls, i una orella mig partida per una incisió de través. Quan les mans i els braços ja no havien pogut resistir més les tortures que ell mateix s'havia infligit durant anys, el camp d'acció del coltell s'havia ampliat al rostre; la desfiguració i l'angúnia que provocava l'havia allunyat de parents i amics, que feien com si no existís. Tothom de les rodalies evitava aquella zona.

Lenta i pausadament, va fer girar el ganivet sobre el seu eix i es va acostar el tall fins a tocar-li el front. Va assaborir el tacte glaçat de l'objecte que havia esdevingut el seu millor i més fidel amic i, amb un soroll sord com el d'una soca vella que s'esquerda de cop un dia de sol, va enfonsar-se la fulla a la pell. Va fer avançar el metall en la fissura per continuar tallant, sense treure'l mai. Va allargar el tall avall, seguint pel nas fins a la meitat del pit, tenint molta cura de no degollar-se quan va esqueixar-se la pell del coll. La sang brollava a borbolls, inundant-li el cos i encegant-li els ulls. A mesura que la sang li abandonava el cos, les forces li fallaven i, perdent el coneixement, caigué a terra. Silenciosament, el brollar de la sang es barrejava amb la remor de la pluja.

Bernat Berdagil i Mas
Primer premi, categoria B, de 15 a 17 anys

Dies llunyans

Sarajevo, 4-10-2000

Estimada Marta,

Ja saps que he mantingut sempre despert el meu esperit de lluita, però ara sento que les meves forces s'estan apagant. El meu cos desnerit ja no pot sostenir gaire temps el càncer que fa un any l'ha envaït.

Pluges d'obusos i un horitzó llunyà s'entreveuen per la finestra de la meva habitació. L'aire ple d'odi que es respira a Sarajevo m'està consumint i m'ofega. Tenia genes de dir-te per última vegada que ha valgut la pena haver-te conegut...

Recordo quan vam decidir endinsar-nos pel camí de la vida junts. Seguíem una trajectòria d'errors irreparables on sembràvem un futur ple d'esperances i èxits. Sempre havíem lluitat per aconseguir els nostres ideals, afrontant amb optimisme els obstacles que se'ns presentaven. Viatjàvem als llocs més exòtics, com dues criatures juganeres predisposades a l'aventura. Tot era un somni, no ens adonàvem dels perills de la vida. Els intents dels teus pares per fer-nos veure la realitat no servien de res. Érem joves inexperts amb un futur curull de superbes perspectives. Volàvem com dos ocells lliurement pel món. Igual que Adam i Eva vivien en el paradís, nosaltres ens havíem creat el nostre. Sota la llum de la lluna, el nostre amor semblava etern, màgic. Eres l'emperadriu dels meus somnis, l'heroïna del meu conte. Gaudíem de cada moment, bevent de la font d'un llibertinatge moderat, però, a la vegada, molt intens.

Tot va canviar després d'aquell inesborrable viatge a Itàlia. El destí ens va jugar una mala passada. El teu pare dormia en una profunda agonia, fet que es va convertir en l'atenuant de la nostra relació. Els metges et van dir que no hi havia res a fer. Des de llavors va començar una dura lluita dintre el teu interior. Una profunda depressió es va apoderar de tu. La flama que havia encès el nostre amor es va anar esvaint, amb el temps com a còmplice del teu punyent dolor. El nostre fervorós afecte es veia enterbolit pel vel del sofriment. L'expressió de la teva cara no era la mateixa. La nostra vida havia fet un gir rotund i jo no vaig saber posar el suficient coratge a la situació. Al cap de poc temps, les drogues et van arribar a dominar. Havies caigut en un pou de difícil sortida. Volies oblidar tot el passat, eres massa feble per viure amb aquell compungiment. Et senties culpables i t'adonaves que després de vint anys no havies conegut realment l'amor paternal, però mai havies posat res de la teva part.

Irene Erra Andreu, accèssit juvenil

Sempre tancada en tu mateixa, en un egoisme excessiu que es va trencar quan ens vam enamorar.

El teu amagat embaràs em va obrir noves ferides. Fiblades d'aflicció em van sobrevenir de nou. Quin futur podia esperar al nostre fill? No tenia forces per treure't del calvari que estaves suportant. Tu no volies ni sentir parlar de mi i tenia por que quedessis perpètuament atrapada en l'abisme de les drogues. Afortunadament no va ser així. Al cap de poc va aparèixer en John, un jove anglès que va tornar a donar sentit a la teva vida i et va treure d'aquell pou. Els seus ulls somniadors van despertar de nou una espurna de passió dins teu. Ell et va donar les forces per lluitar que jo no t'havia sabut donar en els moments difícils.

Veure't altra vegada, tan bonica, tan enèrgica, despertava un cert odi en el meu interior. Tornava a ser aquell jove rebel que vas conèixer i que només tu vas ser capaç de canviar.

Llavors ja no em lligava res a tu ni a aquest país, així que vaig decidir fer front a la realitat i prendre una determinació. Després de veure un reportatge sobre Sarajevo, vaig decidir anar-hi. Al cap de pocs dies ja sobrevolava la ciutat. Ajudar a reparar els devastadors efectes de la guerra em va tornar a fer feliç.

Si no vius de prop el conflicte i, per més que t'ho imaginis, no pots saber el que de veritat arriba a patir la gent que es troba arrossegada per horribles genocidis.

En aquests moments només desitjo una cosa: que em prometis que cuidaràs la nostra Mireia i no la deixaràs passar pel mateix infern que vam viure. També vull que sàpigues que no m'he penedit mai de tenir aquesta filla i que vosaltres dues sereu els meus dos àngels omnipresents en la nova vida on estic a punt d'entrar.

Ara em sento millor. L'aire que entra per la petita finestra és més fresc i fins i tot sento el dolç cant d'aquell ocell que un dia va segellar el nostre amor per sempre.

Una immensa abraçada.

Jordi

Irene Erra i Andreu
Accèssit, categoria B, de 15 a 17 anys

Dolça com el cor de meló

I la deessa Calipso...
desfermà una brisa innocent i tèbia, en popa;
i, ple de joia pel vent, Ulisses va estendre la vela.
(Homer, l'*Odissea*)

A voltes estens la vela joiós per la gabardina que bufa o que et sembla que mou, i que no, que no pesques res, que van mal dades i allò que prometia queda en fum. I és que les coses vénen com vénen. Per més que de vegades t'ensumes bones condicions, estàs dolerós de noves coneixences, que si pareix que m'ha mirat, que si un gest que vol dir ves tu a saber què, al ramat, al pondre's el sol, la solitud. La nit rònega. I dir "de vegades" és tan sols una manera de dir-ho: "sempre" s'hi acostaria més a la veritat. També estan els altres dies, clar, que ja no et sembla res, que no bufa bon vent, que són els més, i t'ajoques en la renúncia, badant per l'erm.

En canvi en altres ocasions... Els revolts de la vida no són fàcils d'endevinar. Qui m'ho havia de dir! Aquell mig matí d'estiu quan m'encaminava acalorat cap a la plaça. Distret, repensant-me l'aspra polèmica que bullia a la ciutat al voltant de les festes de consagració de la catedral, entre el bisbe i un capellà amb barba. El barbut tenia per excessives les grans despeses de la festa, ostentoses, quan hi ha tants forats per tapar. Al bisbe no li agradà la intromissió en unes celebracions parides per ell mateix, que, al seu parer, eren molt lluïdes i amb una bona resposta del ramat. Se n'havien dit de grosses, per escrit, als diaris, i de paraula per les cantonades, malparlant un bàndol de l'altre, fins i tot furgaven en els ingressos de cadascú, els cotums sexuals i les idees polítiques. Jo què voleu que us diga, ja s'ho faran, però a mi, en homes d'església, acòlits d'un mateix Déu, no em pareixia un comportament correcte tot aquell enrenou.

Anava, estava dient, amb el cap sota l'ala, suat i un punt famolenc. Mal dia tenim, pensava, mentre d'una revolada em vaig espantar els pensaments. Qui et demana en aquesta guerra?, em deia. Tot i això, potser seria la calor, no em treia el desassossec del cos. No albirava altre premi per la jornada que poder dinar tranquil. Però no anaven a rodar les coses d'aquesta manera.

Tot just anava cap al mercat, quan, en travessar la plaça Major, el reclam de la porta lateral de la catedral, entreoberta, amb la promesa de l'ombra fresca, em va fer canviar d'inten-

Enric Forner i Valls, premi adult

cions. Les parades de la carn poden esperar, encara tardaran a plegar, vaig pensar, innocent, aleshores. Eren aquella calor enganxosa, sense un bri de marinada, i el cel, ara sí, ara no, mig ennuvolat, els que em trasmudaren els pensaments. Tot pintava perquè al tard esclatés una tronada. Era, sí, especialment, aquella calor punyetera que m'hauria de fer canviar el rumb aquell matí. I jo encara no sabia fins quin punt.

Quan vaig entrar, tot d'un cop, em va amerar dolçament el tel suau, refrescant, de la penombra. Sembla mentida la diferència de temperatura, entre fora i dins. I de llum. Vaig tardar un poc a aclimatar els ulls acoquinats per l'esclat enlluernador de la plaça. Fora, els rajos de sol rebotaven contra les llambordes i vagaven en totes les direccions incendiant l'aire curull d'olor a peix i pebrera, i tast de meló de moro i tomates madures i formatge i préssecs. Dins, l'escassa llum, des dels alts finestrals esparsos de foscos vitralls, anava baixant mandrosa cap a les lloses, on no despertava més que un to grisenc que no ofenia la flaire de ciri. Tal com n'acostumava els sentits, m'adonava de les veritables dimensions de la nau, endiumenjada dels rostolls de la festa, potser engrandides per la meua solitud.

Encara vaig tardar a comprendre que errava. No estava sol. Vaig descobrir-la deu o nou bancs enllà. A desgrat del costum, m'hi vaig acostar, silenciosament, fins quedar al banc de darrera. Tan prop que podia olorar el seu perfum a plaer. Aleshores va ser quan es va girar i allò que no passa mai, que a mi no m'havia passat mai, va esdevenir. La química, diuen, o simplement la carn, el parer dels vells, o totes dues congregades, concordances improbables que m'havien tocat. I tots els castells de foc es van encendre a les venes. Els ulls d'ella em deien que sabia que el terratrèmol que compartíem n'era aliè l'univers. Que passava i ens passava precisament a nosaltres. Jo la mirava a ella i ella em mirava a mi. I no sabria dir quant de temps vam estar així. En silenci i quiets. Amb el lligam de la mirada i els altres sentits teixint una teranyina que anava enfortint la trama a cada nova passada. I res més no cabia en aquell àmbit restringit que ocupàvem tots dos.

Temps després es va dirigir al confessionari que es recolzava contra la paret de la nau i va entrar-hi. No vaig tardar molt a seguir-la. L'excitació, però, no em va estalviar de fer un cop d'ull per confirmar que la concatedral era buida, quasi oblidada passats els fastos de la seua consagració. De vegades, en recordar-ho, em pregunto si em vaig fer en aquell moment les oportunes reflexions sobre si estava bé i si el lloc n'era l'adient. Com són cabòries que repeteixes acabes dubtant, però crec que no, que no vaig pensar en romanços.

Què us diré? L'amor mana i no podem fer-hi res... La carn vol carn, com els agrada repetir als forners. Vaig palpar-la a mans plenes, més n'hi tingués. Vaig ensumar-la amb força com si volguera xuclar-la tota. Amb la llengua, li ensalivava el clatell mentre que a poc a poc anava endinsant-me, endinsant-la, delerós i prudent, fruint d'una erecció com no n'he tingut altra.

En això estàvem quan de cop van retornar, sobre la pedra picada de Borriol, uns passos monstruosos que esgarraren el místic silenci de la nau. No sé, però, com tinguérem esme, tot i que eren forts i esgarrifosos, de sentir-los, transportats com estàvem per la passió a paradisos sensorials ben allunyats d'aquest món estúpid. Pas. Pas. Potser sí, tenim un pilot automàtic al cervell que sempre hi està alerta, encara que nosaltres ens donem complets a més altes ocupacions. Pas. Pas. Siga això últim o que, clarament, l'esfereïdor soroll s'apropava cap on érem ens vam espantar de valent. Pas. Pas. I un altre cop, un altre pas, més prop. Passa, passa, passa: remor de sotana. Entrarà, vam concloure, atemorits.

Tinguérem el temps just, quan una mà enorme apartava la cortina, de sortir per un forat de la gelosia, sense treure-la, abraçats en una volada concordant fins el reclinatori d'un banc de l'altra banda on vam continuar copulant, llargament, fins que un escamot de beates feréstegues, de missa de sis, ens va foragitar amb els ventalls.

Quan hi penso encara tinc una tremolor a la punta de les antenes.

Enric Torner i Valls

Primer premi, categoria C, a partir de 18 anys

La quinta del 36

A les quines del país, quan es canta un número dient "l'any que van començar les patacades", la gent ja sap que és el 36.

Totes i tots nosaltres sabem que aquest és el nostre any: el 36.

El 35 va ser un any de bones collites (patates, mongetes i tomates per a tothom). Durant la tardor del 35 i els primers mesos del 36 va fer un fred que pelava i, com que encara no s'havia inventat la televisió, d'alguna manera s'havien d'entretenir els nostres pares a la nit... Uns mesos més tard vam néixer totes i tots nosaltres. Una mica de gana sí en la vam passar, per això ara quan anem a un piscolabis, organitzat per l'Ajuntament o per qui sigui, ens ho acabem quasi tot per mirar de recuperar la gana endarrerida.

Les dificultats, però, van fer que fóssim tots molt espavilats, encara que el que més ens va costar va ser aprendre el nom del poble. Vam néixer a Sant Hilari Sacalm, però quan vam començar a parlar vam haver d'aprendre que s'havia de dir "Fonts de Sacalm". Després, un senyor malhumorat, de mata baixa i amb bigoti, ens va fer parlar en castellà i el nostre poble s'havia de dir San Hilario de Sacalm. Fins que no vam haver fet trenta-sis anys, el nostre poble no va poder ser una altra vegada Sant Hilari.

Van ser anys difícils, però entretinguts, perquè els de Sant Hilari sempre ens hem adaptat i hem anat trampejant les situacions: vam fer mobles, van venir els estiuejants, vam tenir moltes torneries i ara venem aigua a mig món. Els forasters no saben, però, que abans els nens i les nenes escanyolits els feien anar a la font Vella perquè agafessin gana. Curiositats de la vida. Ara, aquesta mateixa aigua serveix per aprimar-se!

Avui, gràcies a Déu i també gràcies a l'aire de les Guilleries, als jaumets, als embotits, a les botifarres i a l'aigua de les nostres cent fonts, ens trobem aquí, i per això volem cridar ben fort: visca el pa, visca l'aigua, visca el vi i visca l'any en què la mare ens va parir.

Juga, juga, *Frederic!*

Tenia sis anys i ja havia consolat moltes viudes. No havien intercanviat mai cap paraula, se'ls posava al costat, aixecava el cap i els buscava els ulls envermellits i com irritats sota un vel negre foradat. Inclinava el coll i amb la mirada de criatura expressava el greu que li sabia mentre vocalitzava mots en veu baixa com si resés i, després, es quedava dret fins que l'últim familiar s'acomiadava. Tenia la situació controlada perquè la repetia en cada enterrament que se celebrava a l'església de Sant Nicolau.

Amb cinc anys ja havia allargat el mocador a molts desconsolats del poble que li tornaven xop de pena i fred de dol. Perquè quan tocaven a morts, feia els possibles per tal que la mare li despengés de l'armari els pantalons de pana beix o els texans desgastats que s'havien arrossegat per carrers i per places i havien olorat més vesprades que cap altres. Aquestes eren les dues peces de roba que no portaven la beta blanca que cosia el mocador a la butxaca amb tres o quatre puntades de fil. No arreglaven gaire, però tampoc trobava el sentit d'anar a acomiadar els morts amb el vestit més elegant. Després de tot, el mort, mort estava i no faria cap revifalla per veure els de sempre més clenxinats que de costum.

No sé si el regust de la mort i el silenci que l'acompanya s'escampa, però el noi estava tip d'explicar que quan els xiprers del cementiri es movien al pas d'una ventada suau, la gent començava a desfilar. Ell convencia la mare i li feia entendre, amb les mànigues de la camisa arremangades, que aquella bufada d'aire era l'últim sospir del difunt. Aleshores, segons el fill, els precs i les oracions s'havien filtrat, sense trucar, per entre la fusta de la caixa i havien eixugat, ja, els plors de l'ànima.

En Frederic es delia per l'espai obert i la tranquil·litat que embolcallava el cementiri i n'era visitant habitual. Hi passava moltes hores i compartia assolellades amb les clofolles de les pinyes marrons que, a finals d'hivern, cobrien el terra i es barrejaven amb les pedres grisoses típiques que quan camines fan aquella fressa tan característica, de cementiri. Aquelles pedres que fan que els nens petits s'ajupin instintivament a agafar-ne un grapat i les tirin lluny i es tornin a ajupir; pedres que han sentit massa cançons tristes de missa sense haver-les demanat i han vist arribar homes i dones cansats de jugar a fet i amagar amb la mort.

En Frederic coneixia totes les flors que feien bonic al costat dels noms i dels cognoms de persones a qui mai no havia vist passejar pels carrers del poble i ni tan sols la foto en blanc i negre que es veia a través del vidre li refrescava la memòria. Devien ser d'altres temps, pensava ell. Sabia l'espècie i el nom en llatí de la munió de pètals que ben aviat perdrien la flaire i el color que els havia afalagat dies abans. Per

l'escassa edat que tenia havia estat capaç de fer un esbós mental del cementiri i en podia visualitzar, amb qüestió de segons, els racons més perfumats.

El noi tenia bon ull per distingir quines famílies tenien cura amb especial delicadesa de les despulles d'un passat que, sovint se'ls tirava a sobre i els feia sanglotar. Les saludava amb simpatia i els oferia una atenció cordial i els seguia fins a la tomba i es feia partícip de les converses, els records i les anècdotes que es descobrien durant l'esporàdica visita i que feien de lligam entre pilons de pols i espurnes de vida.

Acompanyat per làpides i rams de tulipes blanques, en Frederic deixava que les tardes, després d'anar a escola, frenessin el seu ritme i, entre llesques de pa amb xocolata i mocs al nas, esperava que fossin les nou. Ara que la mare li havia regalat el seu primer rellotge de polsera no calia que la dona s'esmercés en cridar que el sopar era a taula. El noi havia après que la puntualitat és primordial per anar pels llocs i et fa una persona respectable i amb criteri als ulls dels qui la poden confirmar.

En Frederic jugava sol i en tenia prou. El poble quedava una mica apartat i li feia mandra agafar la bicicleta per anar a casa de l'Eulàlia que sempre el convidava a berenar. La presència callada dels xiprers i la sensació d'estar perdut enmig de molta gent que no es posava amb els seus jocs l'havien fet prescindir de companys que fan trampa i d'enrabiades per un partit de futbol. Construïa nius d'ocells i feia castells amb sorra molla i ampolles buides i partides per la meitat que havien conservat la tendresa i l'enyor, durant uns dies, dels qui evocaven els sentiments per un cos marcit en un grapat de plantes que no tardarien, també, a marcir-se.

En més d'una ocasió, en Frederic havia acostat l'orella al marbre polsós d'alguna làpida i escoltava amb nerviosisme, arrugava el front i arrencava a córrer. Frisava per sentir el *crec-crec* de les dentetes dels cucs que, segons el pare, omplien el rebost per resguardar-se d'èpoques de bona salut.

Aquell indret era perfecte per deixar volar coloms i enfilar els primers somnis de l'adolescència amb agulles rovellades i amb didals de plàstic esquerdats i bruts de terra mullada. El noi no se n'adonava, però potser tot plegat era un pacte del seu subconscient amb l'ànima perquè quan en Frederic digués adéu al món, no li fos tan estrany i inhòspit el nou bressol on tornaria a néixer. I és que tothom deixava anar comentaris despectius quan veien *el noi del cementiri*, que així era com li deien, i, a la vegada, el trobaven a faltar si algun matí decidien anar a veure els seus difunts i ell no apareixia.

Quan plovia es quedava tancat a l'habitació i la mare el mantenia ocupat demanant-li que l'ajudés a ordenar el menjador o exigint-li que li ensenyés els deures que la mestra li havia posat per la setmana. Mentre al cementiri les gotes de pluja s'insinuaven a les roses i als narcisos, un neguit infantil es filtrava per sota les portes de la casa i es feia inflamable com l'alcohol quan la mare turmentava massa en Frederic. I el noi semblava que sentís el temps, com els avis, que quan canvia el dia els fa mal tot.

Una vegada en Frederic es quedà adormit sota un dels xiprers més alts del cementiri i fou la mare qui el trobà quan el rellotge de la cuina feia una hora que havia avisat que eren les nou. *Els xiprers canten cançons a la lluna abans d'anar a dormir*, li havia dit el jardiner una tarda que ja fosquejava, però el noi havia esclatat a riure i amb un gest ràpid baixant el braç l'havia deixat a mig parlar. A partir d'aquell vespre sopava una mica més aviat i tornava per escoltar les melodies que, si no en sabies la tonada, es confonien amb el soroll poruc de la nit. Durant una estona els roncs sords dels qui dormien perdien força i cedien el lloc als cants dels xiprers que enfilaven amunt, molt amunt. Aleshores sempre coincidia que queia algun estel i, mentre els qui l'havien vist lluny, demanaven un desig, en Frederic somreia perquè sabia que, el que de veritat perseguia aquell estel, era poder sentir de més a prop les cançons tristes dels xiprers.

En Frederic era feliç.

El marrec donava la vida que faltava al cementiri. Interrompia la monotonia de cares afligides i melangioses amb corredisses i tombarelles tortes que arrebossaven un cos petit que tot just havia començat a créixer.

El jardiner es mostrava esquerp i reticent al fet que el xicot es mogués per entre tombes amb tanta naturalitat i, fins i tot, pensava, amb falta de respecte. Però quan el menut s'aferrava al seu braç i li preguntava el com o el què d'alguna de les seves plantes, no sabia dissimular un cert afecte i devoció cap aquell parell de colzes pelats que trencaven esquemes.

En Frederic havia passat, als ulls de moltes persones, per ser l'escolanet de la parròquia de Sant Nicolau. Àdhuc, una tarda de maig, després de suportar un pet de sol que deixava abatut i amb la gola seca, el noi va rebre cent pessetes per haver fet costat al mort durant tot l'enterrament. Ell acceptà la paga amb actitud d'agraïment i amb cara de compungit i, si el forat de la tomba hagués estat gaire difícil de trobar, hagués esclatat a riure allà mateix, perquè ell no era l'escolà i ni tan sols havia assistit a la missa!

En fi, el petit Frederic era una peça més del trencaclosques en què quedava dibuixat el cementiri i, pel que sembla, n'era la peça clau.

El 23 de setembre de l'any que en Frederic en feia nou, el jardiner portava mala astrugància que li durà tota la jornada. Tenia el cap emboirat, segons ell, i només va obrir boca per deixar clar, a una dona que intentà ser amable, que no estava per romanços. A mitja tarda el cel es va ennuvolar i van caure qua-

tre gotes espesses que foren suficients perquè al cementiri s'ensumés una fortor de mort, putrefacte, que tallava la respiració. Aquell dia, quan trepitjaves les pedres esquitxades de gris, no feien aquell *garranyec* tan peculiar i els xiprers no van entonar, aquella nit, les estrofes de les cançons que tenien reservades per a la lluna.

L'endemà tocaren a morts i el cementiri es tenyí de negre per una estona. L'escolanet no feia guàrdia esperant propina ni tampoc, l'escolanet, no es mostrà compassiu amb els rostres faltats d'esperança i sobrats de resignació que desfilaven davant la tomba.

En Frederic no volgué anar a l'enterrament de la seva mare. *Un mal dolent li ha estripat la panxa i se li ha emportat el fetge* –li havia explicat el pare– *i la mare, fill, tot i que corregué al seu darrera, no el pogué atrapar.*

Al cementiri s'instal·là una fredor malaltissa i, al pic de l'estiu, la gent que hi entrava s'abrigava i s'afanyava a resar el parenostre.

Des del matí que en Frederic havia quedat encallat a la porta del seu paradís predilecte, mentre el mossèn estava recitant una poesia que ell mateix havia escollit per a la seva mare, no es veié capaç d'entrar a plorar-la. Jo m'hi vaig acostar. Vaig obrir-li el portal de ferro de bat a bat, però el noi no gesticulà i no mirà a cap banda. Era com si una força extrínseca que venia del camí que conduïa al poble l'estirés i impedís que el menut s'acomiadés de la dona que li havia preparat els entrepans de pa amb formatge més llaminers i bons de tot Sant Nicolau.

En Frederic no gosà jugar més entre les parets que acollien la seva estimada mare i, tot i que ho intentà diverses vegades, desistí amb llàgrimes als ulls. No es podia fer a la idea que ella pogués formar part dels seus entreteniments i les seves criatures. Les regles del joc s'havien modificat massa i, tan de pressa, que no ho acabà d'engolir.

Us puc assegurar que el cementiri estigué de dol durant mesos i, m'atreviria a dir, que durant anys. En Frederic, l'escolanet que m'allargà el mocador un dia com qualsevol altre de ja feia quatre anys, el matí després de la mort de la meva dona, no donà més senyals de vida i encara ara, el jardiner, sembla que somiqui quan parla.

ANNA SERRADESANFERM I FÀBREGAS
Primer premi del Concurs Literari de Sils, 2001

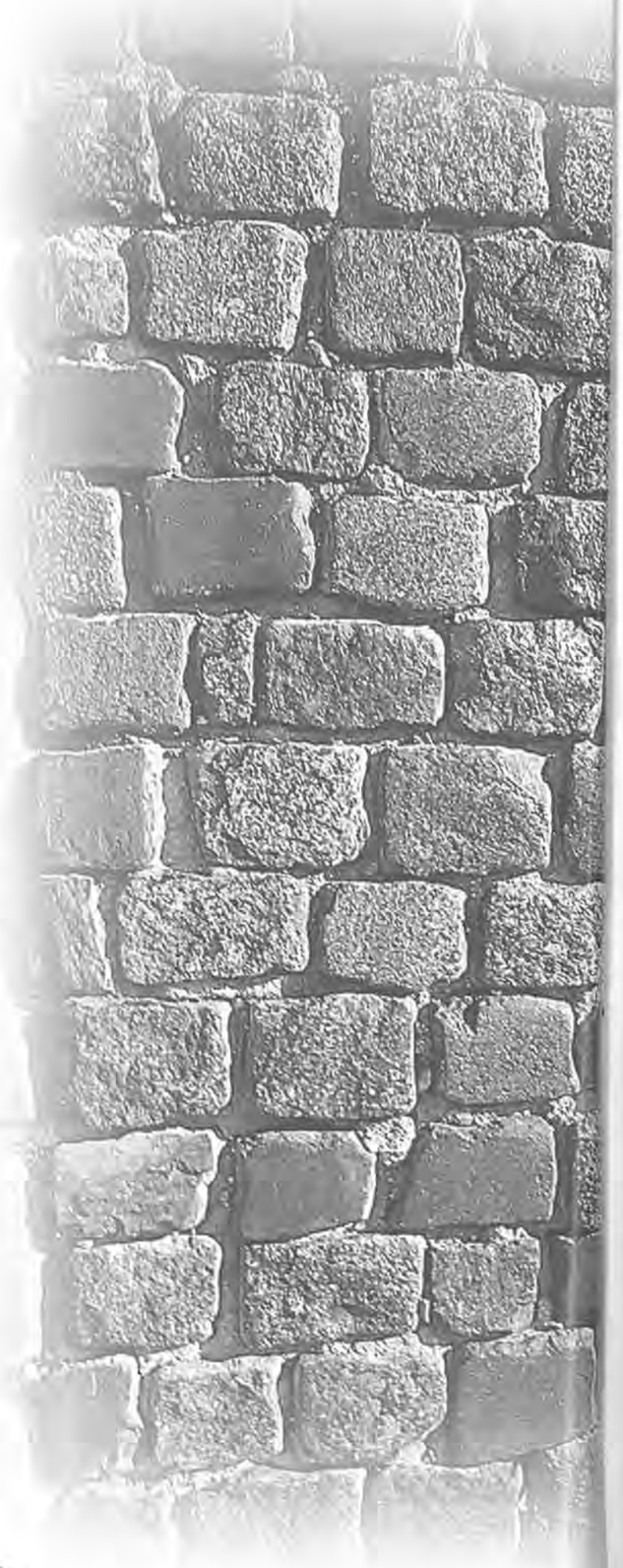

Sant Hilari Sacalm *també és important*

Cada dia ens sembla que ens informem. Hi ha qui es lleva i escolta la ràdio per saber què ha passat durant les hores que ha dormit. Després, al migdia i al vespre, mira les notícies a la televisió, o bé llegeix el diari mentre dina o fa el cafè. D'aquesta manera ens fa la sensació que ens informem de les coses que han succeït al món i a casa nostra. Però realment la informació que ens arriba, moltes vegades, ens deixa indiferents, perquè sí que ens interessen les notícies de la resta del món o les coses que passen fora de Sant Hilari, però també és important tenir informacions del nostre poble.

A la televisió de Catalunya, "la teva", Catalunya Ràdio, la que més s'escolta, i els diaris que llegim, sembla que els interessen més les coses que passen a les grans ciutats i el seu entorn. Però i nosaltres què? Només som importants quan ens roben, quan detenen una persona que planta marihuana, quan hi ha una persona que desapareix... Només veiem una invasió de càmeres de televisió, de ràdios i de periodistes quan ens passa alguna cosa dolenta o bé ens deixen espais petits, minuts o segons, que la gent de fora del nostre poble es mira de lluny. Però a Sant Hilari es fan coses importants que potser per gent de fora no ho són, però nosaltres sí que les volem saber perquè formen part de la nostra quotidianitat.

Per això, amb aquest escrit, volem fer la presentació del periòdic del nostre poble, un setmanari que es publicarà en forma de diari a partir de l'octubre, un mitjà on tothom podrà donar la seva opinió, on els hilariencs podran saber què passa al poble sense haver de recórrer als altres mitjans de comunicació ni informar-se a través dels butlletins dels partits. Cal que la gent de Sant Hilari sàpiga què es diu en els plens de l'Ajuntament, que tinguem un representant dels vilatans que ens informi de manera objectiva. També hi haurà una secció d'esports on sabrem els resultats i classificacions dels partits de futbol, bàsquet i cros. Un espai on la gent pugui vendre o comprar allò que li interessi, una agenda de les activitats o cursets que es facin... serà punt d'informació on els hilariencs podrem trobar tot allò que forma part dels nostres carrers, cases i vides.

ROSA. M. BONVEHÍ
SANDRA TORRAS

Ludoteca

Un any més s'han dut a terme, de l'octubre al juny, les activitats de la ludotecca municipal de Sant Hilari. Aquest equipament, situat a la Casa de Cultura, és un recurs educatiu de temps lliure per als infants de 5 a 12 anys amb una oferta de jocs per a cada edat (jocs de taula, jocs d'ordinador, etc.). Es tracta d'un servei municipal gratuït.

Aquest curs, la ludoteca ha estat oberta tres dies a la setmana (dimarts, dimecres i dijous) de 17.30 a 19.30 amb una assistència diària molt alta de 15 a 20 nois i noies. La Mercè Canet ha estat la monitora encarregada d'aquest servei.

La ludoteca no és solament un recurs per entretenir els menors (tot i que això ja n'és prou, d'important). El joc és un element indispensable per al desenvolupament de la persona i té un element motivador importantíssim a l'hora de treballar aspectes educatius.

D'aquesta forma, a més d'oferir un recurs de lleure per a la mainada, també es poden treballar altres objectius, com ara, potenciar habilitats socials (saber relacionar-se en grup a partir del joc, saber compartir, aprenentatge de normes i límits) i treballar continguts formatius (tradicions populars, conèixer i respectar altres cultures, respecte al medi ambient).

En definitiva, un espai on aprendre jugant i sobretot un espai on passar-s'ho bé.

Amb vista al projecte del curs que ve ens proposem ampliar l'oferta de jocs i, a més, oferir la possibilitat de realitzar alguns tallers dins de la ludoteca. Es tracta de crear un espai de socialització, amb el joc com a eix vertebrador, en el qual els nostres infants puguin jugar, relacionar-se i conèixer i des d'on es fomentin valors com la tolerància i el respecte.

Així que, nois i noies, us esperem a partir de l'octubre a la ludoteca de Sant Hilari Sacalm.

SERAFÍN SÁNCHEZ
Educador Social

Fotos que fan història

La festa dels vells a la plaça de l'església. Anys 50. Foto cedida per Salvadora Noguera

Dos grups de noies que anaven a cosir

Molta serietat al cosidor de l'Anna Noguera

D'esquerra a dreta: Consol Soliva, Anna Noguera, Salvadora Noguera, Lola Verdolet i Elvira Pagesptit.

Foto cedida per Salvadora Noguera

Més gresca per part de les del cosidor de la Carme Camprodon (1946)

D'esquerra a dreta: Teresa Estragués, Maria Ridorsa, Maria Casas, Carme Massaneda i Dolors Fuguet.

Foto cedida per la família Camó-Ridorsa

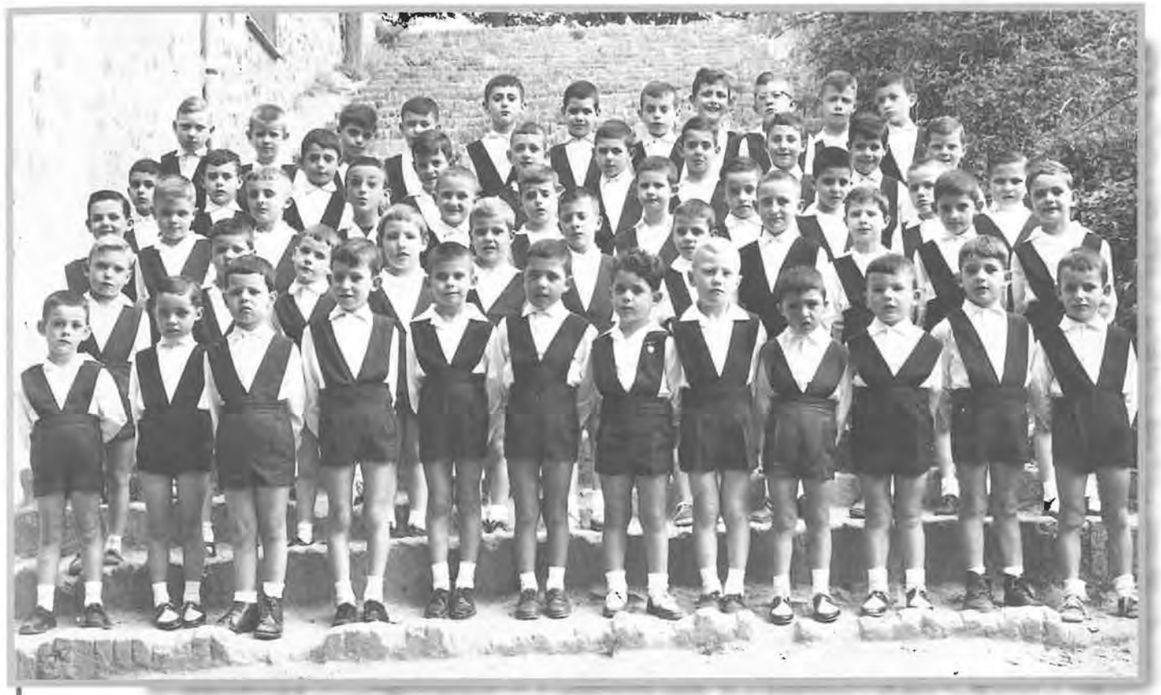

Els alumnes de les Germanes Carmelites en alguna solemnitat (1966?). Foto de l'Arxiu de les Germanes Carmelites

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: J. Xandri, ?, J. Palou, J. Vilà, J. Tudela, J. Donadeu, A. Duran, Ll. Juanhuix, J. Clopés, X. Clos, S. Clos. J. Saurina, J. Rossell, M. Solà, J. Cardona, Bayés, P. Comas, R. Fauria, Garriga, Fauria, N. Juvanteny. V. Busquets, M. Crous, J. Badia, J. Fàbregas, Ll. Planas, F. Porta, J. Bosch, M. Masnou, A. Casas, J. Masó, J.M. Masó. I. Pagès, M. Bosch, F. Serradesanferm, T. Brugarola, J. Rotllant, M. Valle, J. Planas, Fauchs, P. Tudela, C. Fauria. Bayés, Panella, J. Estrada, J. Carreras, J. Bayés, A. Massaneda, J. Villacrosa, F. Danés, R. Mimó, J. Mas, J. Cano i J. Cardona.

El Sr. Reixach amb els nens del col·legi Nacional (curs 1963-1964). Foto cedida pel Sr. Pere Reixach

D'esquerra a dreta i de dalt a baix:

J. Carós, J. Vilamala, J. Cullell, J. Vilamala, M. Aguilà, J. Masó, J. Juanhuix, J. Andreu, Sr. Reixach, ?, J. Masó, ?, ?, Gubern, R. Bosch, S. Cullell.

Roura, S. Busquets, M. Roura, J. Novellas, J. Prat, ?, Ll. Rossell, I. Bosch, J. Cullell, ?, I. Moragas, ?, J. Bach, J. Moragas, ?, J. Andreu, Crous, ?, R. Serradesanferm i Ll. Aguilà.

Hilariencs,
professors del seminari de Vic

Aprofitaré l'espai que amablement se m'ofereix a la revista de la Festa Major per ressenyar breument un llibre d'aparició recent (*Diccionari de filòsofs, teòlegs i mestres del seminari de Vic, 1749-1968*) d'Ignasi Roviró Alemany, no tant pel seu interès general, que indubtablement el té, com pel fet que a les seves pàgines s'hi troben cinc eclesiàstics, fills de la parròquia de Sant Hilari, els quals, en un o altre moment d'aquests darrers tres segles, han exercit com a professors i formadors de joves seminaristes de la nostra diòcesi.

El primer d'ells, per ordre cronològic, és **Felip Verneda i Rovira** que va néixer a Sant Hilari el 1761. Se'n desconeix el lloc i la data de la mort. Es doctorà en teologia a la Universitat de Palma de Mallorca i exercí de catedràtic de filosofia i teologia al Seminari de Vic. Fou rector de les parròquies de Sant Quintí de Puig-rodon i Centelles. El 1817 obtingué una canongia a la col·legiata de Santa Anna, a Barcelona.

Benet Coll i Vernis va néixer a Sant Hilari el 1770 i morí a Vic el 1841. Les referències que se'n tenen són més aviat escasses. Se sap, però, amb tota seguretat, que dedicà la seva vida docent a la formació dels seminaristes més joves i que, un cop ordenat prevere, obtingué un beneficiat a la catedral de Vic.

Antoni Tossell i Vernedas va néixer a Sant Hilari en data no constatada i morí a Sant Boi del Lluçanès el 1849. Estudià a Vic i Cervera. Fou professor de filosofia al Seminari de Vic i, posteriorment, fou nomenat rector de la parròquia de Sant Boi.

Salvi Huix i Miralpeix va néixer a Santa Margarida de Vallors (ca n'Huix) el 1878 i morí, tràgicament, a Lleida el 1936. És, sens dubte, l'eclesiàstic de més renom de tots els aquí esmentats per la seva gran capacitat intel·lectual i organitzativa. De ben jove destacà en la promoció d'associacions de joves catòlics, en l'impuls de la catequesi com a forma pedagògica i en la creació d'institucions dedicades a l'ensenyament. Va ser professor de teologia asceticomística al Seminari de Vic i, més tard, bisbe d'Eivissa i de Lleida. Entre les seves publicacions, destaca el llibre *Claret, missioner apostòlic* (1934).

Alfons Estrada i Torrent va néixer a Sant Hilari (ca l'Enric) el 1894. Morí a Sant Hilari el 1936, víctima dels tristos esdeveniments de l'inici de la guerra civil. Es llicencià en teologia i obtingué el doctorat en dret canònic a la Universitat de Comillas. S'ordenà sacerdot a Santander el 1917. Com a professor del Seminari de Vic, exercí la càtedra de moral i, posteriorment, la de teologia pastoral i litúrgica. És autor d'*Història de l'iglesia Parroquial de Sant Hilari Sacalm* (1921).

Encara que no figuren en el llibre esmentat, pel fet de no haver estat mai professors del Seminari de Vic, fóra injust no esmentar dos eclesiàstics més, fills també de Sant Hilari, els quals, a més de la seva tasca pastoral, han exercit la docència en àmbits diversos. Ens referim al **Dr. Josep Mas i Bayés** i a mossèn **Josep**

EXCM. P. SALVI HUIX i MIRALPEIX, C. O.
bisbe màrtir de Lleida

M. Alimbau i Argila. Mossèn Mas estudià a la universitat de Roma, al Pontifici Institut Bíblic de Roma, a la universitat de Barcelona i a la Universitat Pontifícia de Salamanca. Exercí com a professor al Seminari de la Seu d'Urgell, a la facultat de Teologia de Sant Cugat i als instituts de la Seu d'Urgell, Sòria, Puigcerdà i Granollers, com a catedràtic d'història. També ha estat catedràtic de teologia d'història a la Universitat de Ponce (Puerto Rico). Mossèn Alimbau ha realitzat durant molts anys una meritòria tasca periodística en l'àmbit radiofònic (Ràdio Barcelona), en l'execució de programes de gran contingut pedagogicomoral, que tingueren una notable audiència. Tanmateix ha exercit com a professor d'ètica en diversos instituts de Barcelona. Aquesta experiència periodística i docent ha propiciat que publiqués un bon nombre de llibres de reflexió ètica i civicosocial.

Queda constatat, doncs, que Sant Hilari, proverbialment allunyat dels nuclis culturals considerats importants, ha sabut generar des de sempre un bon grapat d'homes, els quals, exigents amb ells mateixos en l'adquisició de cultura i en la seva formació, l'han sabut –i l'han volgut– transmetre als altres, conseqüents amb la seva vocació de mestres. Ara hem deixat constància dels qui han exercit aquest mestratge des de la seva condició d'eclesiàstics, de capellans. En podríem afegir encara una bona colla que, durant més de seixanta anys, han treballat com a docents a Sant Hilari i han deixat en la memòria popular una petja inesborrable: mossèn Palà, mossèn Joaquim, mossèn Parés, mossèn Leyes, mossèn Tió, mossèn Tresserra, mossèn Centelles, mossèn Homs. Ens en deixem molts, i no pas intencionadament. Que la conjuntura social i política –sovint massa precària– del nostre país ha propiciat que haguessin de ser els capellans els qui portessin el pes de la formació escolar d'infants i joves és un fet innegable. Com és innegable també que, des del mestratge laic, hi ha hagut a Sant Hilari una tasca exemplar d'homes i dones que exerciren la docència amb esforç i abnegació. L'exerciren i l'estan exercint. La majoria, fills de Sant Hilari. D'altres, amb una capacitat d'integració i amb un amor a la terra, que ningú no gosaria considerar-los forasters. Des de Busquets i Punset, mestre i pedagog eminent, fins als joves mestres actuals, fills i filles de Sant Hilari, passant pel recordat mestre Sr. Hervàs (durant els difícils anys de la guerra), el professorat seglar ha tingut, i té, un pes qualitatiu importantíssim. En definitiva, uns i altres, capellans i seglars, no han pensat en altra cosa que no fos la formació dels infants i joves de Sant Hilari.

Hi ha pobles que generen, amb gran profusió, músics i artistes. El nostre poble ha donat una gran quantitat de mestres, en el sentit ampli de la paraula. Ara no és el moment, però un repàs exhaustiu de tots els hilariencs i hilarienques que han fet l'opció de la docència ens deixaria gratament sorpresos. I, finalment: la resolució de la vella dicotomia –malauradament encara vigent– entre ensenyament laic i/o religiós passa per entendre, definitivament, que l'únic i veritable punt de confluència és el desig i la voluntat de tots d'impartir valors i coneixements, de formar ciutadans i ciutadanes responsables, de contribuir a l'educació integral del nostre jovent. Amb un respecte absolut a la llibertat individual de cadascú i sense dogmatismes.

Em plau agrair al bon amic i catedràtic, Sr. Francesc Danés i Andreu, la recensió del llibre citat. L'exercici de la docència dels eclesiàstics hilariencs, al Seminari de Vic i a altres centres, honora el nostre poble i pot fer néixer en nosaltres uns sentiments d'admiració i reconeixement. Igualment al constatar, com ens diu l'autor, la llarga llista de mestres i professors, que han exercit als diferents centres locals, en el passat o bé, que ho fan actualment. Un mestre sempre deixa petjada.

I sols em queda dir-vos, en nom de la Parròquia, que estem tots convidats a participar als actes que en honor de Sant Joan celebrarem aquests dies. Que tots tingueu, en totes les famílies: Bona Festa Major!

CARLES M. GIOL,
rector

Germandat de donadors de sang

Aquest any, a la comarca de la Selva, tenim motius més que suficients per estar orgullosos. La nostra tasca envers la donació de sang s'ha vist recompensada amb dos fets molt importants.

El mes de desembre vàrem extreure, a la localitat de Sils, la bossa de sang número 30.000, que era l'objectiu de la Germandat per a l'any 2001.

L'altre aspecte notori va ser fer un reconeixement públic a un donant de Blanes que feia la donació número cent. Ambdues coses donen rellevància a la nostra Germandat i per als delegats ens serveix d'estímul per anar assolint nous reptes.

És per això que ens desanima veure a la premsa que Catalunya és la desena comunitat en índex de donacions de sang a l'Estat espanyol, amb una xifra de 38,41‰ i ens preguntem: com pot ser això si a la comarca de la Selva estem en un 64,64‰ i a la província de Girona és d'un 60‰?

Donants i altres delegats, ànim, ja que és molt difícil arribar aquest any a la xifra de donacions que es feren l'any passat, però pensem que la nostra col·laboració desinteressada en la tasca de la donació de sang fa possible que se salvin moltes vides.

Bona Festa Major.

JOSEP LLOPIS i MARIA NICOLAU
Delegats de la Selva

Tríptic-crític

Realitats no virtuals

I

Una residència geriàtrica a Sant Hilari. Felicitats! Ja era hora! Però, on s'ha bastit, valga'm Déu! El pitjor lloc: obac, arraconat, marginat. El cost de manteniment serà alt... calefacció tot l'any i sense un bon jardí. Obvi: a ningú plau, no agrada tenir a prop una residència, una presó, una caserna militar. Estimem el vell, però l'aparquem. És cert que a Sant Hilari s'estimen, cuiden, amb molta cura, i tenen a casa la gent gran, malalts, impossibilitats i disminuïts. És edificant, bo, humà, cristià. En dóna fe un servidor que ho ha viscut força anys al visitar-los i assistir-los espiritualment. Us felicito i me'n felicito. Reitero: no es podia construir en un altre lloc millor?

II

Massa sovint preval en els pobles l'especulació del sòl. Sant Hilari ha perdut la identitat muntanyenca real. Tota la Guilleria és un joiell de jardí exuberant. És gratificant viure ací i contemplar i respirar aquestes flaires boscanes, sobretot de les resinoses coníferes. Tanmateix, trist i real, a la nostra vila només hi ha places i carrers empedrats i encimentats. Mal de pedra! Una autèntica barbaritat i horror! Ni un acollidor i gratificant jardí on poder gaudir de l'ombra dels nostres arbres, com és ara l'elegant bedoll, l'auster roure, les robustes alzines comuna i surera, l'espiritualitat i aroma del cedre, l'alegria del castanyer...

Senyors arquitectes, dissenyadors i urbanistes, què passa? Per què no es va fer a la plaça del general Moragues un esplèndid jardí i no pas aquest marmotreto inòspit?

Què serà de la plaça Gravalosa? I a la plaça de l'antic Suís... què?

III

Sant Hilari, vila de les 100 fonts. Bonic. La gent, les persones venien i vénen per fer la cura de l'aigua de la font Picant, cosa que funciona. Un servidor hi venia des de 1962. Però hom, com tot ser vivent ha d'evacuar tot el que entra en el seu cos, líquid inclusiu: fent pis, pipí, orina... Si us plau: uns sanitaris-urinaris, si no on es fa aquesta necessitat...? Més quan un té la pròstata avariada com la de molta gent gran; ni Vic, ni Calldetenes, ni Espinelves, ni Sant Hilari no en té cap. A Espinelves n'hi ha uns mini que només funcionen per la Fira de l'Avet... esperpèntic! Ací, la mastodòntica multinacional font Vella té un mini urinari ridícul en un raconet a la font pública. Té una avinguda molt maca... un macro aparcament de camions, lògic... Per què no s'ha bastit un macro jardí-parc?

Que no fan pis senyors arquitectes, dissenyadors i urbanistes? Ens manca una educació cívica perquè es respecti tot el servei públic de tots i dits serveis sanitaris restin nets, endreçats i polits.

D'acord, educar des de l'escola: els bancs són per a seure i no per pujar-hi de peus... etc.

Mn. Joan Coma

Rector d'Espinelves, 2001

Parlen les Dones

La Marta Clos Jordana és nascuda a Sant Hilari, llicenciada en periodisme per la UAB i actualment és cap de Comunicació de la Fundació Blanquerna i professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Ramon Llull.

Fins fa uns mesos publicava cada dia a la darrera pàgina del diari *Avui* una entrevista a una persona rellevant en qualsevol disciplina. Com a resultat d'aquell treball va publicar un recull d'entrevistes a dones i d'aquí que el titulés *Parlen les dones*.

En el pròleg diu el següent:

La història de la meva mare em va fascinar –tot i que ella no l'explicava amb alegria perquè aquells anys eren tristos–. No sé si aquell relat va ser la causa del meu interès pel feminisme, però sí que aquell i d'altres van encetar la meva curiositat per les històries de persones, sobretot de dones, que en circumstàncies difícils van fer sortir una força impensada.

No m'he dedicat a estudiar d'una manera rigorosa el feminisme, ni a fer cap tesi sobre el tema. Només he fet de periodista. En la pràctica d'aquest ofici a vegades tens la sort de triar els temes que vols fer, o almenys de suggerir-los, i, també a vegades, tens la sort que el teu cap te'ls accepti. Quan he pogut triar el tema dels reportatges sempre n'he fet algun sobre la problemàtica de les dones perquè em sembla tan important aquesta realitat com la de la degradació del medi ambient o qualsevol altra qüestió que afecti les persones en el món d'avui.

Quina utilitat té fer un llibre d'aquesta mena? A mi, em sembla que l'objectiu és el testimoniatge. Deixar constància d'una petita part de l'activitat, la vida i el pensament de dones que han viscut aquest final de segle. De tot tipus de dones. Des de les veteranes, com Teresa Pàmies, Bella Dorita, Conxa Pérez o Lise London, a les més joves, com l'aviadora Mercè Martí, la socialista Maria Freiria o la cantaora Mayte Martín; les actrius, les dones que manen o les que han decidit treballar per mantenir viva l'obra d'homes que han estimat i estimen. Totes tenen un món propi.

ANA MARÍA MATUTE, ESCRIPTORA

A Ana María Matute (Barcelona, 1926) se l'ha d'escoltar, no només pel que diu sinó per com s'expressa. Amb un fil de veu petit i tràgic diu que al llarg de la vida li han fet molt mal; immediatament, la seva veu adquireix un to de fortalesa per dir: "Però també he estat molt feliç. Mai m'he avorrit", i amb la mateixa rapidesa, canvia el to, que ara és irònic, i afegeix: "Bé, tret d'en algun congrés". Tres canvis de to que resumeixen molt bé com és: fràgil, sensible, vulnerable, forta, modesta i irònica. El passat dia 27 de juny es va assabentar pels periodistes que ocuparà la butaca K de la Real Academia de la Lengua Española. Ha escrit contes, novel·les; ha rebut premis com el Planeta, el Nadal o el Nacional de Literatura. Ella diu: "Els escriptors no som tan importants".

Viu sense telèfon perquè ho vol així?

No!!! Això és el que molts es pensen, però no: estic esperant que me'l vinguin a instal·lar. Dona, sóc una mica rara, però no fins a aquest punt.

Se sent rara?

Ah!, és una manera de dir-ho. El que crec és que tot escriptor és un ésser que acusa el malestar del món. Això sí.

Hi ha gent que aterra en aquest món i l'entén i gent que no?

Sí, exacte. Hi ha gent que no ho acaba d'assimilar. Jo crec que la majoria d'escriptors, no tots, i cada u amb el seu estil, són éssers que no es troben a gust o que senten el malestar. Tampoc és una tragèdia, eh?

Ja ha pensat què li aportarà a la Real Academia Española?

No ho sé encara, és que no sé com funciona aquest assumpte. Mai he entrat en aquell edifici. Primer hi aniré a aprendre i, després, si hi puc aportar alguna cosa... Em fa pànic, sóc molt tímida. Mira, quan el meu primer marit m'arrossegava al Café Gijón, a les tertúlies, on jo m'avorria molt, no obria la boca per timidesa.

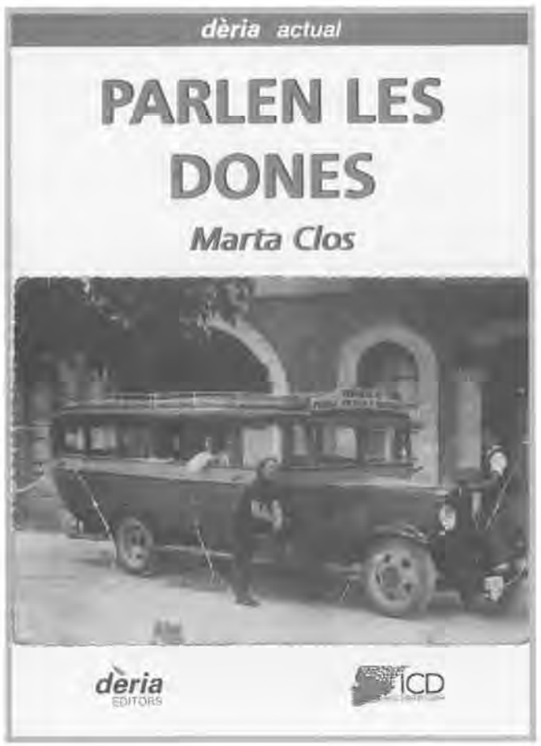

S'avorria a les tertúlies?

Com una ostra. Eren tot homes i, a més, tots vanitosos, fatxendes; parlaven i parlaven i el gas se'ls escapava per la boca, excepte tres o quatre a qui escoltar-los resultava reconfortant.

Una de les seves obsessions literàries és la injustícia, el bé i el mal. Creu que l'home és bo per naturalesa?

M'ho he preguntat moltes vegades i he canviat d'opinió també moltes vegades. A voltes he pensat que l'home era bo, com el pobre Rousseau, que es va equivocar. I d'altres penso que no, que hi ha gent que neix i és bona i altra que neix i fa mal: el perquè no el sé.

Fins a quin punt vostè és vulnerable?

Jooo? Un somriure o una mala mirada em pot fer la dona més feliç i la més desgraciada. A mi se'm pot fer mal, molt, molt fàcilment.

Li han fet mal?

Déu meu... molt... però també he estat molt feliç, eh? Tinc una capacitat increïble de felicitat, tant com de sofriment. Mai m'he avorrit, mai... tret d'algun cop en algun congrés.

Què la va impulsar a escriure contes per als nens?

Quan jo era petita em vaig haver de nodrir d'escriptors estrangers. Aquí es considerava que els nens no valien la pena, que només eren projectes d'home, quan no és veritat: la infància és vital perquè l'home és el que queda del nen. Ningú es preocupava de l'ànima dels nens, dels sentiments. Als quatre o cinc anys es tenen problemes enormes. Jo tenia molts problemes: era tartamuda i al col·legi tots se'n reien.

Es diu que els nens són cruels.

Els nens són un món total, tancat. Quan se surt de la infantesa s'ha de nedar cap al continent, per això els adolescents tenen cara de nàufrags que busquen un continent on els espera una gran selva.

Vostè no els estalvia ni la por, ni la tristesa, als seus contes.

Sí, és clar: jo he llegit contes de por de petita i m'han format molt. Si hagués viscut només al món burgès dels pares i al col·legi de monges... Apa que hauria estat preparada per al món!

Del sofriment se n'aprèn alguna cosa?

El sofriment és horrible. Se n'aprèn però no enriqueix. Igual que el dolor, són coses que marquen, que maten. El sofriment és un arma de doble tall: et dóna experiència, però també és envelliment.

Ana María Matute encara es pren de tant en tant un whisky?

Ara més que de tant en tant. M'encanta menjar, beure i viure. Saps una cosa, filla? Als setanta anys també es tenen il·lusions i projectes. Si sabessis els projectes que tinc de llibres, de viatges! El que passa és que de sobte ve la sensatesa i em diu: "però si a tu no et queden anys per fer tot això!". I jo li dic: "ah, ah, és veritat: bé, doncs deixem-ho".

Ha estat vint anys sense escriure per una depressió...

Una gran depressió. Vaig començar molt jove i vaig arribar bastant lluny. Era feliç. I tot i així de cop... és com si et passessin factura. Escriure em semblava una bajanada. I després surts d'això com d'altres tantes coses, sense explicació. Algun dia em moriré, però mira que li costarà a la Parca emportar-se-me'n. Sóc fràgil però en els moments dolents em surt una força que encara no sé d'on ve.

Fa anys que està treballant en un llibre, *Paraíso inhabitado*. Com va?

Però si és que fa vint-i-cinc anys que el vaig escriure! No el volia corregir perquè era com un testament, el conjunt de totes les coses que m'han fet ser com sóc, i pensava que si era com una mena de testament quan l'acabés potser em moriria. Ara hi dono els últims retocs.

Material extret del llibre *Parlen les dones*, publicat per Dèria editors, en col·laboració amb l'Institut Català de la Dona, Barcelona, octubre de 2000.

Imatges de mig segle XX de Sant Hilari

A propòsit del llibre *Sant Hilari Sacalm. Imatges de la primera meitat de segle.* (Sant Hilari Sacalm, 2001)

LA CRÒNICA

Era dissabte, dia 21 de juliol. Es presentava el llibre de fotografies de Sant Hilari de l'Àngel Serradesanferm i en Vador Bosch. Quan vaig arribar, la magnífica sala de La Cooperativa –no hi havia estat mai, em va captivar– era plena de gom a gom. La gent feia el comentari que no s'hi cabia, alguns ja s'enduien el llibre i el fullejaven àvidament. Em vaig quedar al capdavall de la sala, el millor lloc per captar com respirava el personal: admiració i respecte per la feina feta, alguna empenta per passar i traspassar, escorniflar si quedava algun racó. "Que sabeu si es pot anar a dalt?" –deien alguns.

Portada del llibre d'en Vadór Bosch i l'Àngel Serradesanferm

En Danés –deixeu-m'ho dir així– ja havia agafat les cartes, que no deixaria fins al cap de 45 minuts ben bons. Les claus interpretatives, una mica les posava ell. Valia la pena aprofitar per destacar coses, per donar el marc històric, social i nacional (i encara per comprometre l'alcalde, allà present, tots ho recordareu, els que hi éreu). De vegades, però, no es pensa prou en els soferts oïdors –sobretot els que érem drets al capdavall. Suposo que abans havia parlat en Puigdemont, no el vaig aconseguir.

Després d'en Danés, en Salvador Bosch va fer l'expressió més rodona del vespre: "Els meus amics en saben més de parlar, jo sempre m'he encarregat de fer fotografies. Què més voleu que us digui?...". Aplaudiments estrepitosos, com si la gent hagués estat esperant llargament per esclatar, per rompre a picar de mans. En acabar, l'Àngel ens va posar sobre la pista de la confecció del llibre: la recerca de les imatges, la compra de les fotos, el mercat de la foto històrica antiga, els antiquaris, els venedors de vell, etc. I va reclamar l'autoria, quasi el capritx ("no ens demaneu el perquè ho hem posat com ho hem posat") de la distribució temàtica i cronològica, i la necessitat de girar full històric de certs fets –en Danés ja n'havia parlat, sobretot per la foto dels falangistes...

L'alcalde va felicitar els autors, va ajornar amb prou elegància el debat que li llançava en Danés i va insinuar el suport municipal al llibre, sense concretar gaire, tímidament. El seu discurs repetia algunes coses ja dites, és el problema de parlar al final de tot. Després, la projecció del vídeo sobre la vinguda de la Mare de Déu de Fàtima que tants pobles van viure els anys 50. Jo vaig haver de marxar, ja amb el llibre sota el braç, perquè se'm feia tard.

EL LLIBRE

La crònica d'una presentació –per això l'he volguda posar en primer terme– diu força de l'oportunitat o de la necessitat d'un llibre, del context que l'ha fet urgent i possible. Sant Hilari posseeix, tots ho sabíem, potser junt amb Tossa, la col·lecció més primerenca i nombrosa de fotografia i postal històrica de la comarca i potser del país sencer. Les Guilleries, al costat el Montseny, són un dels primers espais que l'excursionisme va popularitzar i que van viure, amb les aigües, el primer estiueig organitzat i regular. Sant Hilari havia de tenir un llibre que recollís aquesta riquesa i la mostrés, l'exhibís, diríem, d'una manera disponible i fàcil. Ara faltarà que la distribució es faci com cal –sovint ens planyem de la falla que tenim en això–, que la venda rutlli i que la tramesa gratuïta als llocs on cal que el llibre arribi –revistes, biblioteques, universitats, escoles...–, a les tribunes on hi ha el ressò i la valoració, es faci amb eficàcia; en això l'Ajuntament hi pot tenir un paper molt rellevant.

La presentació diu molt de l'ambient en què un llibre neix. Aquest naixia en un context que el demanava, la gent volia veure-s'hi, aspirava a retrobar-s'hi. El poble de Sant Hilari hi va fer cap massivament; alguns estiuejants i alguns amics de poblacions veïnes també ens hi vam aplegar. Era una cosa que s'esperava de temps i a la fi arribava a fer-se palpable.

La fotografia ha esdevingut una font històrica de primera magnitud en els darrers anys –també la imatge en moviment, el cinema i el vídeo. Per a la història i per a les ciències socials en general, això no cal ni dir-ho. El seu ús pedagògic, que ja es va

J. Garriga. El pont de can Fuguet, a la carretera de la font Picant (1920). Procedència: Ll. Pasqual

posar de relleu a la presentació, és ben evident. I les preguntes que una imatge pot desvetllar són infinites; de les preguntes que sapiguem fer-nos davant la imatge en dependran les respostes que ens oferirà.

Però és que un llibre de fotografies són moltes coses alhora, diguem-ho així, per a un poble. Aquest no és pas diferent, en això. És un recull d'imatges de més de 50 anys de vida local. És el testimoni d'una època, l'estampa d'una societat en transformació, d'una gent diversa i plural, d'una vida d'esforç i de treball, de lleure i de festa, de germanor i d'enfrontament. És el recull d'un patrimoni gràfic que no es pot perdre i que cal aplegar, classificar, estudiar i difondre. No parlaré de les imatges concretes perquè encara cal anar-les assaborint, i tots ho heu de fer, no podem ni despatxar-les en poques paraules ni allargar-nos innecessàriament. Agafeu el llibre i passeu-hi estona. Llegiu el pròleg d'en Danés. Ara, cadascun dels aspectes que esmento en el paràgraf anterior mereixeria un comentari. Començo pel capdavall i només podré tractar un aspecte, per mirar de fer-me llegir i no cansar. Amb l'excusa del llibre.

EL FUTUR: PROJECTES I CONCRECIONS

El patrimoni gràfic. La feina que ara s'ha fet, s'ha de continuar. Es posa a l'abast una riquesa patrimonial, però convé tenir-la classificada, estudiar-la i difondre-la. L'Arxiu d'Imatges –en el marc de l'Arxiu Municipal– ha de ser una realitat en contínua transformació. La presència d'un professional de l'arxivística podria aportar concreció i eficàcia a la feina, esforçada i meritòria, que la primera arreplegada representa. Contraposar, com s'ha fet sovint i encara es fa, els historiadors i arxivers professionals als estudiosos locals, la ciència i la curiositat, la història acadèmica i la local és un error, no porta enlloc i es l'únic que de vegades em desagrada d'algunes presentacions de llibres. Hi ha testimonis magnífics de bona cooperació dels estudiosos apassionats del poble amb els professionals. L'Arxiu d'Imatges, un projecte necessari, amb tecnologia digital, exposició permanent –Sant Hilari no té manca d'espais, això sí que no–, atenció i obertura al públic i als investigadors. Un element bàsic d'un centre cultural múltiple que la població podria tenir i mereix tenir com a cap i casal de les Guilleries (i del qual algunes portes ja s'estan alçant, com ara el Museu).

El 28 de juliol es presentava també un llibre a la masia L'Avenc, de Tavertet, en ple Collsacabra. L'esforç d'una colla de gent d'aquella banda d'Osona per materialitzar un centre de documentació i estudis del massís de Collsacabra podria fusionar amb els esforços de la nostra banda. Per què no podem aspirar a un espai cultural comú Guilleries-Collsacabra, amb dos centres, un a Tavertet i un altre a Sant Hilari? La fotografia històrica pot ser l'element vertebrador –al costat d'altres– d'un discurs sobre la vida passada, les feines agrícoles i forestals, l'excursionisme, l'estiueig... Tenim exemples ben a prop del profit que es pot treure d'aquesta mena de coses. Per proposar no quedem. Siguem ambiciosos. La satisfacció d'un llibre que calia no ens ha d'aturar, al contrari. No us sembla?

NARCÍS FIGUERAS CAPDEVILA
Professor d'humanitats de la UOC
President del Centre d'Estudis Selvatans

Arquers a Sant Hilari

Com cada any, tornem a aprofitar l'ocasió que ens brinda aquest programa per dirigir-nos a tots vosaltres i així fer-vos cinc "euros" de les nostres activitats.

Fent referència a les darreres dades que ens ha facilitat la Federació Catalana de Tir amb Arc, comptant les 19 llicències que ja formen part del nostre club, sóm el 5è Club de la província de Girona d'un total de 9 clubs. Tanmateix també som el 22è Club de Catalunya d'un total de 56 entitats.

Des d'uns quants anys ençà, ens trobem estancats en el nombre de socis, amb la intenció de poder millorar aquest ràtquing. L'any vinent, entre altres coses, la nostra il·lusió seria créixer i augmentar el nombre de socis. Per aquest motiu, aprofitem aquesta breu pinzellada per animar-vos a tots aquells que sentiu curiositat, o que hi puguem estar interessats, que us poseu en contacte amb qualsevol dels membres del club. Prometem facilitar-vos tota la informació i assessorament necessari per ajudar-vos a conèixer aquest esport!

Parlant de millorar, ja podem dir que tenim un camp de tir de recorregut de bosc estable al costat del Camp de Tir de Cal Sastre. És un camp adreçat a aquelles persones que els agrada el tir amb arc, però que creu que fer punteria en una diana és monòton, però en el recorregut de bosc, les dianes prenen forma d'animals amagats. Dins del bosc, l'experiència és molt divertida i relaxant; veniu a comprovar-ho!

Pel que fa als esdveniments esportius més remarcables de l'any, hem organitzat una tirada de competició d'hivern (al pavelló municipal) i tres més a l'aire lliure (al Camp de Tir de Cal Sastre).

Un any més, podem dir amb il·lusió que el nostre company Toni Brugués ha assolit el títol de Campió de Catalunya en la modalitat Olímpica (veterans) i s'ha proclamat Campió de Lliga Catalana de la mateixa especialitat. En aquests moments, manca per disputar el Campionat Provincial de Girona, encara que podem dir amb confiança que segur que no ens fallarà.

Esperem ser uns quants més per continuar guanyant títols importants per al nostre club.

Us desitgem a tots, BONA FESTA MAJOR!

LA JUNTA

De gala als anys 20

Homes: Festa Major al Camp de la Mandra: Josep Ripoll, Esteve Comas i Ramon Puig

Dones: El cotxe d'"El cubano"; Maria Comas, ? , una de can Crous, germana de "El cubano".

Esquerra Republicana de Catalunya

equip municipal

SALUTACIÓ

L'equip de regidors d'ERC saluda tots els hilariencs en aquests dies de festa i amistat. Convençuts que només la comunicació, el diàleg i la trobada fan el teixit cívic d'un poble i de la seva societat, aquests regidors animen cadascú a participar en els actes programats d'una manera oberta, festiva i fraternal. Les festes han de ser per a una comunitat, no només un moment d'oci, sinó també un moment de trobada col·lectiva i de reconeixement propi. A tal efecte, aquest equip de regidors està convençut que tot allò que afermi la nostra Festa Major, i l'elevi en qualitat i singularitat, serà un bé per al nostre poble i per als individus que el formen. És notori que arreu on les festes tenen una força pròpia, la identitat col·lectiva dels pobles es veu reforçada. És per això que donem suport a la participació, la creativitat i, també, la crítica, perquè enguany, i amb vistes al futur, la Festa Major sigui veritablement l'acte central de la nostra vida comunitària. Des d'aquí, per tant, saludem tots els conciutadans tot desitjant-los una bona Festa Major.

EL TREBALL POLÍTIC, LA CIUTADANIA I EL FUTUR

Hi ha qui es pensa que en aquests dies de festa no s'ha de parlar de política, com si la cultura i l'oci fossin coses alienes a la política. És aquella idea que diu que la política la fa el que mana, i els altres obeeixen. Contra aquesta idea simple, nosaltres us convidem precisament a reflexionar en aquests dies, i tot l'any, en el fet comú que és el govern del poble, de les coses de cada dia i que afecten a tots, ja que no res més és la política.

El futur d'una comunitat, en aquest cas Sant Hilari, es mesura sempre pel grau de consciència i de participació política dels individus que la formen. En aquests dos anys i escaig de legislatura, en què la posició d'ERC ha estat enfortida gràcies als vots de molts ciutadans, hem mirat de fer arribar el màxim d'informació a cadascú dels vilatans, segons les nostres possibilitats, conscients de la migrada informació que dóna, a nosaltres i a tots, l'alcaldia. I és la nostra voluntat de seguir informant perquè creixi la consciència cívica i el debat polític al nostre poble, convençuts, com estem, que aquest és el gran dèficit de Sant Hilari i l'origen de moltes de les seves mancances i deficiències.

És per això que, en aquest moment de trobada i diàleg festiu que suposa la Festa Major, nosaltres no volem deixar de recordar que el debat públic, viu, obert i sincer, és una de les millors virtuts d'una societat democràtica, de la qual tothom en treu, a la curta o a la llarga, un benefici, fins i tot aquells que es pensen que les obres s'han de fer d'amagat, i que la ignorància del poble és la millor política per al poble.

Nosaltres ens oposem totalment a aquesta vellísima idea i manera de governar; ben al revés, amb la nostra actitud i exemple, i sempre dins les nostres possibilitats, volem veure un futur obert, participatiu i responsable a la vila de Sant Hilari Sacalm. I per fer això necessitem opinions, voluntats, treball concret. Des d'aquí, per tant, desitgem que la Festa Major representi, no només l'oci que tots ens mereixem, sinó també el diàleg i la consciència que el nostre futur necessita.

L'ASSOCIACIÓ GENERAL JOSEP MORAGUES I L'11 DE SETEMBRE

Continuant la tradició inaugurada l'any passat amb la conferència i l'ofrena floral (l'hora zero), enguany l'Associació torna a organitzar un seguit d'actes que es faran públics oportunament. És la nostra voluntat que Sant Hilari esdevingui un lloc de referència en els actes de la Diada d'arreu de Catalunya. A tal efecte fem l'oferta de flors a les zero hores del dia 11. Des d'aquí demanem als hilariencs que ens acompanyin en aquest acte simbòlic davant el monument d'un fill del poble. Aquest tipus d'actes, lluny del folklore i fets amb seriositat, identifiquen i situen una comunitat. Sent, per tant, un dels pobles que més va aportar a la causa de la defensa de les llibertats de Catalunya, és just que, per reivindicar el present i construir una vila i un país propis i, al mateix temps, oberta als temps i a la nova gent, celebrem aquests actes que ens tornen la memòria i ens agrupen en el present.

També convidem tothom qui vulgui, a adreçar-se a nosaltres per tal de participar en l'organització dels actes i, si es vol, fer-se membre actiu de l'associació.

I res més. Bona FESTA MAJOR!

Convergència i Unió

La feina feta amb un programa de govern coherent

Un cop més, les persones que formem part de la coalició de Convergència i Unió, volem aprofitar l'ocasió que ens brinda el programa de la Festa Major del nostre poble per donar les gràcies a totes aquelles persones que confien en la nostra acció de govern i en el nostre programa polític de realitats palpables i possibilistes, quant a la nostra comunitat com a poble i quant a una aposta, sempre competitiva i no gens fàcil, de futur per a tots nosaltres, en un moment d'importants canvis socials i econòmics, marcats principalment per les noves tendències productives i per l'arribada de nova gent i de noves cultures a la nostra societat.

També és el moment de fer valoracions i de manifestar criteris per fer saber, un cop més, als nostres convilatans, la política municipal que està seguint la coalició des del govern del nostre Ajuntament.

S'han fet i s'han acabat moltes coses importants, malgrat l'oposició política d'altres grups. El més important i destacable ha estat, sens dubte, la inauguració de la Residència per a la nostra gent gran. Alguns plantejaven només un centre de dia, altres no volien res perquè estaven totalment en contra del projecte al·legant excuses utòpiques, com ara que el lloc no era l'ideal, que tenia massa pendent, que tenia molta ombra, que no es podria mantenir econòmicament... Però deixem-nos d'històries i de pèrdues de temps, perquè la realitat és que Sant Hilari disposa d'una residència, moderna i adequada a les necessitats del nostre poble.

D'aquesta fita cal recordar que l'anterior equip de govern de CiU va iniciar el projecte amb una gran il·lusió i que, després de molts esforços, ha estat una realitat. Es compleix així la nostra promesa electoral i la confiança que el poble va dipositar en nosaltres.

També cal dir que hi ha altres compromisos electorals en marxa :

-La creació d'una nova zona industrial per captar i construir més indústries, amb la finalitat de disposar de més llocs de treball.

- Potenciar i impulsar el sector turístic de la nostra vila, amb la creació de noves estructures i serveis. Cal destacar que s'ha aconseguit que un important grup inversor català instal·li un interessant i modern complex hoteler a Sant Hilari.

- La plaça porxada, el nou Institut d'Ensenyament Secundari, l'ampliació del CAP, el Casal Jove... són projectes que ben aviat seran una realitat.

Tampoc no oblidem altres assumptes que ens preocupen i que entre tots hem d'intentar millorar, com el de la seguretat ciutadana, el de la circulació de vehicles, de la immigració... tots ells temes bàsics però difícils de resoldre sense una implicació ciutadana solidària. Un comportament cívic i la col·laboració de tots plegats són imprescindibles per aconseguir el poble que tots volem.

La coalició local de Convergència i Unió ha estat sempre oberta a la participació de tots i ha assumit en tot moment el compromís de treballar en benefici del poble. Donem, particularment, les gràcies a tots els nostres militants, als nostres simpatitzants i a totes aquelles persones que ens renoven la seva confiança.

Desitgem sincerament que la Festa Major sigui una bona festa major per a tots els hilariencs i hilarienques i per a totes aquelles persones que ens visiten o passen aquests dies amb nosaltres.

CiU

Sant Hilari Sacalm, agost del 2001.

Antoni Pladevall

"La història de Catalunya gairebé sempre s'ha esbiaixat o falsejat del tot"

L'Antoni Pladevall és una persona molt vinculada a Sant Hilari i ha semblat que aquesta entrevista, encara que sigui de fa un parell d'anys, explica el que pensa sobre la història del país, per tant és de plena actualitat.

Parlar d'Antoni Pladevall és parlar de 43 llibres i més de 1.500 articles d'Història. Format al costat d'Eduard Junyent, ha rebut la Creu de Sant Jordi, és membre de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres, ha estat director general del Patrimoni Artístic del Departament de Cultura de la Generalitat, autor de desenes de monografies locals, col·laborador de la col·lecció *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, director de la publicació *Catalunya Romànica*... La biografia d'aquest sacerdot taradellenc és, senzillament, inabastable. I no para: el mes de gener passat, va ser nomenat membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. I, tot i que ja se li acosta la jubilació (té 64 anys), afirma que no pretén pas descansar sinó tot el contrari: "Treballar de veritat". I és que Pladevall és un niu de projectes, d'idees i de llibres començats que, a partir de l'any que ve, ja deslligat de tota obligació professional, començaran a prendre forma.

– Com s'ho fa per fer tantes monografies locals sense repetir-se?

– Fer llibres sobre pobles és com allò que qui ha fet un cove, ja en sap. El secret és saber trobar les fonts. Durant els 16 o 17 anys que vaig estar-me a Vic, en sortir de les classes me n'anava a l'Arxiu Episcopal i prenia notes. I ara puc viure molt de renda: a partir de les notes, quan vaig a l'Arxiu ja hi vaig a buscar coses concretes. I, a partir d'aquesta informació, puc bastir les monografies locals sempre seguint el mateix mètode, anant als arxius parroquials i parlant amb la gent del poble.

– O sigui, que el fet de ser capellà li ha facilitat molt les coses.

– Sí, això és clar. Primer pel temps: si estigués casat i tingués canalla no podria pas estar-me cada vespre tancat al despatx fins a altes hores repassant textos i transcrivint dades. I també perquè ser capellà encara em facilita molt l'accés a certes informacions, no només als arxius parroquials, sinó que la gent de pagès, per exemple, t'explica els seus records més tranquil·lament si ets capellà que no pas si ets un desconegut qualsevol. Saben que no vas amb mala fe i la sinceritat dels protagonistes, a l'hora de fer història, és molt important.

– El fet que vostè hagi hagut de fer desenes de monografies locals fa pensar que Catalunya és un país poc estudiat. És així?

– Sí, mai s'ha fet una Història Comarcal ben feta. A Osona en tenim una, però encara és un embrió perquè no hi ha monografies. I, si no hi ha històries locals, no es pot fer una història ben feta. Tothom ha estat capaç de dir quin dia es canviava els mitjons el rei, però no de dir com vivia la gent de l'època, quants eren, què feien... Per exemple, i modèstia a part, alguns historiadors han dit que l'únic treball bo sobre la pesta negra a Catalunya és el que vaig fer jo sobre la Plana de Vic. Per què? Perquè em vaig entretenir, a través dels arxius parroquials, a recomptar les famílies i vaig poder afirmar –amb noms i cognoms– que la Plana va perdre dues terceres parts de la població. La història petita et porta a la grossa.

– El noto molt crític amb els grans historiadors.

– Sí, perquè a Catalunya hi han vingut molts estrangers, de l'estil de Bonnassi i companyia, que han fet grans síntesis històriques qualificades de brillants. I la meitat són mig falses perquè ja vénen amb esquemes preconcebuts: quan ho mires de prop veus que hi ha moltes coses que no lliguen.

– No hi ha cap Història de Catalunya pròpia? És a dir, feta des d'un punt de vista autènticament nacional?

– A mi em sembla que encara ens falta treballar més els nostres arxius. Catalunya és extraordinàriament rica en arxius. Hi ha milers i milers de documents que encara no s'han estudiat. Per això hi ha tants historiadors estrangers fascinats per Catalunya: perquè hi ha molta informació, però no està classificada. Aquí s'han fet molts llibres, però no s'han editat documents. Anem endarrerits. A França, per exemple, tenen els cartolaris i fan història perquè ja tenen tots els documents editats. Aquí, per fer història has de fer d'arxiver, traductor i historiador. I hi ha molt poca gent que disposi de temps, diners i vocació.

– Els catalans ens valoraríem més si tinguéssim una Història ben feta?

– La història dóna prestigi, dóna orgull. I, si tinguéssim una història nacional ben feta, no salvaríem el país, però ens ajudaria a interpretar-nos i estimar-nos més. És necessari.

– Però no sembla fàcil. A vostè, per exemple, l'han fet fill adoptiu a Sant Quirze de Safaja i, en canvi, l'han criticat molt a Santa Eugènia de Berga.

– El que ha passat a Santa Eugènia és que no els ha agradat que jo digués que l'annexió d'una part de Taradell no va ser la recuperació d'una zona manllevada –com ells defensaven–, sinó una annexió i prou. No van recuperar res, perquè no era seu. I per això s'han enfadat. Com també es van enfadar els falangistes quan vaig fer la Història de Centelles. Però això és normal. Déu ens guardi de fer content tothom.

Antoni Pladevall i Font

– La història sempre depèn de qui l'explica. No li suposa una llosa això?

– És així. El vencedor i el vençut sempre tindran una visió diferent dels fets. Per tant, l'historiador el que ha de fer és fixar les dades objectives amb rigor i, a partir d'aquí, fer-ne una interpretació el més oberta possible. Tu no pots dir que una cosa va passar un any, quan en realitat havia passat un altre any. Ara, el perquè va passar ja és més complicat: sempre pots endevinar si un historiador és de dretes o d'esquerres.

– I quins són els millors?

– Jo destacaria quatre grans noms que, curiosament, no són historiadors. Tucímines, que va introduir el concepte de la història cíclica; Voltaire, que va introduir la història de les civilitzacions; Sant Agustí, que va introduir la història providencial, i Marx, que va introduir la història de l'economia. Per a mi, aquests quatre personatges són cabdals. Si estudies la humanitat tenint present aquestes quatre visions de la història, la probabilitat de no equivocar-te és molt alta.

– Vostè, com a capellà i historiador deu ser dels que defensa que l'Església ha tingut un paper vertebrador de Catalunya...

– És que ha estat així. Vulguis o no vulguis, el país està muntat a partir de les parròquies. Jo sóc capellà i sóc crític, molt crític amb la jerarquia eclesiàstica, però Catalunya seria molt diferent si no hi hagués hagut l'Església. Això és inevitable. Mira els musulmans: ara estan al 1.400 i escaig de la seva era i estan com estàvem nosaltres al nostre 1.400. La religió sempre ha influït i ha marcat les civilitzacions.

– I la Catalunya actual la definiríeu com a cristiana?

– No, cada cop menys. Jo sóc del gremi, jo dic misses i veig molt clarament que cada cop hi ha menys casaments i menys batejos. Hi ha cristians, però dir que el país és cristià... Té una estructura cristiana! Això sí! Cada poble té la seva parròquia, el seu campanar... Torras i Bages, quan va dir aquella frase, no veia el gran canvi social que suposava la revolució industrial, les migracions... Una Catalunya monolítica, avui, és impossible. Hi haurà cristians, musulmans, budistes... L'evolució històrica no es pot triar.

– Què vol dir? Que hi ha un destí històric?

– No, no. Vejam: la gran beneiteria dels historiadors actuals és posar les preocupacions d'avui dia en gent del segle passat, que no les tenia. Tots aquells que comencen a cridar amb enuig que "quan era petit a l'escola em feien resar el rosari, cantar el *Cara al sol!*", s'equivoquen en l'anàlisi, perquè quan ho feien no els suposava cap problema. Ho feia tothom en aquell temps. Fer-ho ara sí que seria una beneiteria. Jo, amb això, hi veig molta ridiculesa. La història ensenya a col·locar cada cosa en el seu temps.

– L'Església ha de demanar perdó per haver col·laborat amb la dictadura franquista?

– Això és ridícul! De perdó n'ha de demanar tothom: l'Església la va errar a través de tota una colla de bisbes, però també la van errar els altres cremant les esglésies. S'han perdut molts arxius, molta informació! Això només passa en un país de

Antoni Pladevall rep la Creu de sant Jordi de mans de Jordi Pujol, president de la Generalitat, l'any 1994

burros. Tots haurien de demanar perdó. Però trobo que no té sentit. Cal mirar al futur i no al passat.

– Vostè és membre de moltíssimes acadèmies i institucions. No ha tingut mai la impressió que tot és un gran decorat buit de poder?

– No hi ha cap institució amb poder real perquè no tenim Estat. En aquest país, hi ha hagut gent que va tenir vista, com Prat de la Riba quan va crear l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Però l'IEC mai ha tingut poder real, sinó que més aviat ha hagut de pidolar. I això fa que, per exemple, hagi deixat passar aquesta beneiteria de l'escut de Barcelona: perquè l'Ajuntament contribueix econòmicament a l'IEC. I així no es pot fer res. Ens falta una estructura d'Estat, un poder real en què aixoplugar-nos.

– La Independència seria la solució per als problemes de Catalunya?

– Sí, és clar. Tot i que a mi no m'agrada el terme independència, m'estimo més parlar de *no-dependència*. Catalunya no ha de dependre de Castella, no pot ser que tot hagi de passar per Madrid. No pot ser que no puguem fer res per evitar els atacs d'en Zaplana a la cultura valenciana, que no puguem ni tan sols administrar-nos... Ens tenen lligats pel morral i no podem fer res.

– Com a historiador, i partint de la ciclicitat de la història, quina anàlisi fa de l'actual desmobilització de la societat catalana?

– Catalunya ha viscut molts períodes semblants. El darrer potser va ser durant el regnat de Carles IV, al final del segle passat. I també ho havíem viscut al segle XVII. És una cosa cíclica. Falta un enemic, un perill que ens uneixi i ens desperti. Sempre ha passat igual: el letargi social es trenca amb guerres, atacs o despotismes. La diferència és que ara els períodes històrics són molt més curts i ràpids.

–Vostè que ha trepitjat tant el país, també és dels que pensa que Catalunya és un país macrocefàlic, desestructurat territorialment?

– Sí, que ho és, però tampoc és tan dolent. A tots els països hi ha una gran dependència de la capital: París, Madrid... És més, si no tinguéssim Barcelona, Catalunya no seria la que és: cal un lligam, un nucli agrupador. Ara, també és cert que a vegades hi ha un excés de centralisme que no és bo. Però, culturalment, per exemple, això canviarà quan les universitats de Vic, Girona, Lleida i Reus es consolidin.

– En aquest sentit, també caldria canviar l'actual divisió provincial i tornar a les comarques i vegueries?

– És clar que la divisió provincial és falsa i ridícula: l'altre dia van fer un llibre que parlava del romànic a Girona i hi sortia el Montgrony, perquè el llibre es feia a nivell provincial. I ja em diràs què tenen a veure Montgrony i Girona? Res. El que passa és que les comarques deprimides, com el Pallars Sobirà o el Solsonès, no poden competir amb les comarques del voltant de Barcelona. És fomut.

– Perquè el país està mal estructurat?

– Sí, està mal repartit. I això es deu a la manca de visió d'Estat. Catalunya s'ha estructurat des de Madrid, com a una regió de quatre províncies amb una gran àrea metropolitana, i prou. L'eix transversal, per exemple, ja s'havia dissenyat a la República, però no s'ha pogut fer fins 60 anys més tard i, entremig, s'ha destrossat gran part del país. Un dels exemples més clars és el Vallès, del qual ja no en queda res per culpa d'una industrialització mal feta. I això ho estem començant a pagar ara.

– En canvi, l'actual govern de CiU no para de predicar l'autocomplaença. Ens enganyen?

– Potser sí que ha faltat bufera per algunes coses, però jo no sóc qui per criticar CiU. I no és que sigui afiliat, tot i que he treballat per al Govern perquè les circumstàncies m'hi han portat, però parlar de política no és la funció dels historiadors. No em facis mullar.

DAVID BASSA

Entrevista publicada a la *Revista Ausona*, 1998

Associació del Via Crucis

Els cavalls presideixen la comitiva del Via Crucis

Els armats: C. Camprodon, J. Vernedas i A. Masó

Altre cop estem al mes de vacances per excel·lència, l'agost, i, com sempre, tenim la Festa Major, que marca un abans i un després per a moltes entitats que, com la nostra, aprofitem per valorar les activitats que realitzem amb una certa distensió.

Per la nostra entitat, arribar a l'estiu significa un punt i a part per deixar enrere un Via Crucis Vivent, el de 2001 i començar el del pròxim any. Encara que no siguem una entitat amb activitats programades tot l'any, això no vol dir que no haguem de treballar tant, sinó just al contrari, ja que tot l'any treballem per un o uns sols actes que, per cert i no és pecar d'immodèstia, de moment són els que porten més gent al nostre poble cada any.

Nosaltres, la junta, no podem destacar l'èxit i la tradició que el Via Crucis Vivent té actualment dins les tradicions del nostre país com una cosa pròpia, sinó com la fita de molts hilariencs i hilarienques que treballen des del primer fins a l'últim, des del que cargola una bombeta fins al que fa d'armat o d'apòstol o porta un misteri o qualsevol dels papers o feines que no són tan engrescadors com controlar la gent, cuidar i arreglar el vestuari, tenir cura que els misteris tinguin les flors al seu lloc, i així una innombrable llista de feines i persones que fan que, amb el seu petit gra de sorra, el Via Crucis Vivent de Sant Hilari sigui una Festa Tradicional d'Interès Nacional, respectada i reconeguda a tot el país.

El Via Crucis Vivent d'enguany no ha tingut molts canvis, ja que no hi ha hagut cap concentració de manaies a cap poble ni tampoc cap reestructuració important de la decoració o del vestuari com s'havien produït aquests últims anys. Hem tingut, això sí, una mudança important: hem anat des de l'Hotel Suís fins a Can Rovira, on ara tenim el local.

En definitiva ha estat un any de repàs. Sempre s'han de repassar moltes coses en una entitat com la nostra per així millorar aspectes que altres anys havíem hagut d'arraconar per donar prioritat a altres coses com les concentracions de manaies, etcètera. A la nostra entitat, igualment que a la majoria, ens va bé un repàs i així poder fer una autocrítica per saber el que surt bé, però sobretot per saber les coses que s'han de millorar.

Com a novetat destacada hi ha hagut l'edició d'un cd-rom sobre el Via Crucis Vivent, que vàrem presentar en dues ocasions al nostre poble i una al Palau de Mar, actual seu del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Aquest cd-rom està patrocinat per l'Ajuntament de Sant Hilari, la Diputació de Girona, la Generalitat i Font Vella.

Amb referència a la representació de la nit del Divendres Sant, com sol ser des de fa molts anys, hi hagué molta gent a tot el poble. Es va imposar un nou sistema d'aparcaments als afores que varen descongestionar el que era el centre del nucli urbà.

El tradicional Concurs de Cartells per representar el pòster del 2002 l'hem hagut de declarar desert, perquè hi havia poques obres i el jurat va considerar que no reunien la qualitat suficient. Esperem que la propera convocatòria tingui més èxit i mirar si modifiquem algunes de les bases del concurs, per a mirar si torna a tenir el nivell de participació i de categoria com abans.

Finalment, volem donar les gràcies altra vegada a tota la gent que fa possible el Via Crucis Vivent, els del 2001 i a tots aquells que sabem que ajudaran en les properes edicions.

Molt bona Festa Major!

LA JUNTA

Actuacions municipals

El programa de Festa Major és, sense cap mena de dubte, la publicació més antiga de la nostra vila i l'única que arriba a totes les llars de Sant Hilari. Cal aprofitar-la, doncs, perquè tothom s'assabenti de les activitats que es duen a terme al nostre municipi. L'Ajuntament de Sant Hilari vol aprofitar-lo, també, per donar a conèixer o per recordar a tots els hilariencs i hilarienques aquelles actuacions que s'han realitzat o que s'estan realitzant.

ALGUNES DE LES ACTUACIONS REALITZADES O EN FASE D'APROVACIÓ

- Campanya de teatre infantil i juvenil.
- Parc Infantil de Nadal.
- Inauguració de la Residència per a la gent gran.
- Escola Taller de Turisme.
- Rotonda de la Pedra Llarga.
- Centre BTT i rutes.
- Nova senyalització del poble.
- Jornades de turisme.
- 25è aniversari del Concurs Literari de Narració Curta.
- Nous vestidors al Pavelló Municipal d'Esports.
- Instal·lació de noves cistelles de bàsquet al Pavelló.
- Edició del catàlegs de productes turístics i de les rutes de bosc i aigua.
- Adquisició de terrenys a Cal Sastre.
- Edició del nou plànol informatiu del poble.
- Sol·licitud de les subvencions del FEDER per al període 2000-2006.
- Construcció de l'estació receptora d'ENHER.

I pel que fa als projectes de futur immediat volem destacar-ne els següents:

Obres de remodelació del que ha de ser el casalxjoves

CASAL x JOVES

Estarà ubicat on abans hi havia la caserna de la guàrdia civil. S'inaugurarà durant la propera tardor. Constituirà un punt de trobada per a tot el jovent de Sant Hilari i estarà coordinat per una persona jove i preparada en aquest camp que serà l'encarregada de programar les diverses activitats que s'hi duran a terme.

ZONA INDUSTRIAL

S'està construint el nou polígon industrial situat darrere Cal Sastre, amb 85.000 m² (aproximadament el doble que la zona de la Bòbila). Aquesta actuació possibilitarà la implantació de noves indústries o l'ampliació de les actuals.

DEIXALLERIA

Està ubicada a la zona industrial de la Bòbila i les obres estan molt avançades. Serà un espai on es podran anar a llençar de forma ordenada les deixalles domèstiques (no escombraries). Hi haurà una sèrie de contenidors per a cartró, paper, vidre, llaunes, metalls, petites runes, fluorescents, electrodomèstics... que ens permetran posar cada deixalla al lloc que li correspon. D'aquesta manera millorarem el nivell de recollida selectiva al nostre poble.

Maqueta del projecte de la plaça Porxada

PLAÇA PORXADA

A partir del setembre es té previst continuar la construcció de la plaça Porxada, que farà d'enllaç entre les places Dr. Robert, Jacint Verdaguer i de l'Església. D'aquesta manera es guanyarà un espai obert i cobert alhora que servirà, sens dubte, per dinamitzar el casc antic de la població.

CANALITZACIÓ GAS PROPÀ

A final d'any començaran les obres de canalització de gas propà per tal que tot el poble gaudeixi de la comoditat i economia que suposa aquesta font d'energia.

FIRA D'ENTITATS

Tindrà lloc el 22 de setembre. Es tracta d'oferir un espai a totes les entitats del poble perquè puguin donar a conèixer les seves activitats i les seves inquietuds.

AMPLIACIÓ DE LES INSTAL·LACIONS DEL CAP

S'està enllestint l'ampliació del Centre d'Atenció Primària. Es disposarà així d'un espai que doblarà l'actual i permetrà una atenció més còmoda i eficaç.

IES SANT HILARI

El Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya ja ha adjudicat la redacció del projecte de construcció del nou institut a l'arquitecte Jordi Casadevall i Dalmau.

VESTIDORS DEL CAMP DE FUTBOL

S'estan remodelant els vestidors principals del camp de futbol. Amb tota seguretat, quan llegiu aquestes ratlles ja hauran acabat les obres i el CE Sant Hilari Font Vella disposarà d'uns vestidors adients. Amb vistes a la temporada vinent es remodelaran els dos vestidors restants.

ADEQUACIÓ DE LA PLAÇA GUILLERIES

S'adequarà aquesta zona i es disposarà d'un nou espai d'aparcament i d'oci.

IX JORNADES MICOLÒGIQUES DE LA MEDITERRÀNIA

S'ha escollit el nostre poble per aquesta trobada internacional perquè disposem d'unes condicions naturals i climàtiques que la fan ideal per aquests tipus d'activitats. També s'ha valorat la infraestructura que permetrà acollir de 250 a 300 micòlegs de tota la Mediterrània i les activitats complementàries que el municipi els pot oferir.

AMPLIACIÓ DEL CASAL DE GENT GRAN "CAN BLAT"

El Casal s'ampliarà per l'espai del pati i d'aquesta manera es podran millorar les activitats que s'hi realitzen i es guanyarà en comoditat.

EDICIÓ D'UN ALTRE LLIBRE SOBRE SANT HILARI

L'Antoni Pladevall i l'Àngel Serradesanferm ja estan treballant en l'edició d'un nou llibre sobre la nostra població. Formarà part de la col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona" en l'apartat de Monografies locals. Aquesta col·lecció és editada per la Diputació de Girona.

PROJECTES PRESENTATS, EN FASE D'APROVACIÓ:

PISCINA CLIMATITZADA

S'ha elaborat un projecte, s'ha presentat i s'ha demanat una subvenció per construir una piscina climatitzada a la nostra vila. Us volem presentar el projecte i restem a l'espera de la resposta de l'administració. La posada en marxa d'aquest projecte depèn, evidentment, de quina sigui aquesta resposta. De moment és només un projecte pendent de resolució, però volem que n'estigueu assabentats.

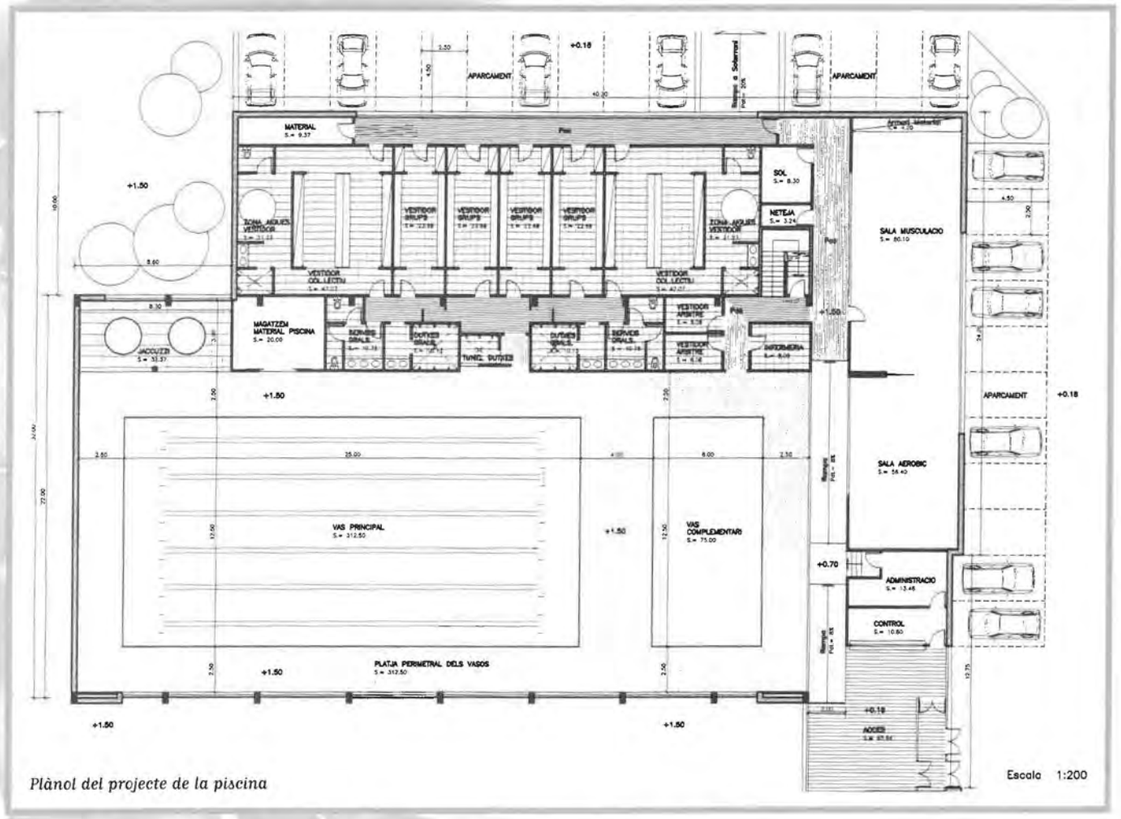

Plànol del projecte de la piscina

Escala 1:200

CENTRE DE TELETREBALL

S'ha preparat el projecte i s'ha presentat a la Generalitat. Es tracta d'un projecte pioner que utilitza les noves tecnologies per fomentar el treball a distància. L'equipament estarà format per deu ordinadors en xarxa i equipats amb les tecnologies més modernes, connexió a Internet via ADSL, gravadora de CD, escàners, impressores. Tot aquest material s'utilitzarà per a tasques de formació i de teletreball.

INSTAL·LACIÓ DE FIBRA ÒPTICA

Aprofitant les rases que s'obriran per a la canalització del gas propà, s'estudia instal·lar els tubs perquè, més endavant, es puguin fer passar els cables de fibra òptica. D'aquesta manera disposarem d'una infraestructura de futur que ens permetrà estar a punt per encarar les innovacions que es presentaran de ben segur en el camp de les noves tecnologies de la comunicació.

AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM

Dibuixos al natural de J. Terrés realitzats durant l'estiu de 1893

(Han estat cedits per en Josep Roura Fornés)

Inventari d'un apotecari hilarienc de 1818

INTERÈS I DESCRIPCIÓ DEL DOCUMENT[1]

Un inventari notarial és la llista o enumeració dels mobles, béns i gèneres pertanyents a una persona, a una comunitat, a un comerciant, etc. El que nosaltres presentem fou realitzat arran de la defunció de l'apotecari (professor de farmàcia que prepara i ven els medicaments, el que avui anomenaríem farmacèutic) de Sant Hilari Sacalm, Francisco Parés, i dels presents que llegà a la seva filla i hereva universal, Raimunda Parés Llinàs i Finestras, aleshores impúber (és a dir, menor d'edat, que no arriba a la pubertat) i és obra de Manuel Fogueras i Garrofa, hisendat de la vila d'Arbúcies i marmessor (persona encarregada de complir la voluntat d'un testador), tutor i curador de la indicada nena legitimat per Ramon Llinàs i Finestras, propietari de Santa Coloma de Farners i en substitució del prevere Jaume Parés que "ha mort de pochs dies a esta part". El notari que dóna fe al document és Juan Francisco Massanas i actuen com a testimonis Marià Casabosca, estudiant de Sant Hilari, i Grau Clarà, teixidor de Cassà de la Selva. També participen en l'inventari, Josep Sastre Julià, de Sant Hilari i Pere Morer, d'Arbúcies, com a encarregats de valorar el bestiar propietat del difunt com a "experts per est efecte".

Ara bé, el present inventari té una particularitat que el diferencia d'altres documents semblants: en tractar-se de l'inventari d'un apotecari realitzat amb molta rigorositat, s'hi han transcrit, a més dels béns habituals, tot un llistat de rebuts debitoris de la casa en el qual es recullen tres-centes vint-i-tres entrades notablement riques en antropònims (noms, cognoms i malnoms de persona) amb el seu corresponent ofici (alguns d'ells avui inexistents) i topònims (noms de lloc, sobretot masos) no centrades exclusivament a Sant Hilari, sinó també a les poblacions i parròquies veïnes, cosa que, per altra banda, demostra la importància de l'apotecari de Sant Hilari i la seva zona d'influència.

En el present treball ens centrarem en la presentació d'aquestes particularitats mitjançant cinc apartats: l'inicial referit als béns materials inventariats de la casa[2], centrant-nos en els objectes més curiosos; un altre als oficis que s'hi recullen indicant els noms propis i la procedència dels qui s'hi dedicaven; el tercer als malnoms de persona; el següent als noms de masos classificats per termes municipals o parroquials, i el darrer es destinarà a la resta de topònims presents al text.

ELS BÉNS MATERIALS[3]

Lògicament, entre els més particulars destaquen els que són propis de l'ofici d'apotecari: "un balanser ab sas balansas, un morter de pedra, una pedra fina d'apotecari, un tiburlan[4] d'aram, dos xacolateras[5] d'aram, un perol petit i una parola[6] tot d'aram, un escalfador ab son mànech de ferro, una premsa d'apotecari i un torn de mà dolent".

A part d'aquests objectes propis del món de la farmàcia dels segles XVIII i XIX, per la seva raresa en la societat actual podríem destacar alguns objectes com ara: "una llumanera (llum d'oli), uns molls, dos calamastres[7], una pastera de fusta sens ormeits, dos estalbis de llautó i un canti d'aram, tretse plats y una plata de estany, una conxa de indiana, un sobrecel de drap blau[8], una caputxa de vellut negre, dos gipons[9] de seda, dos llansols d'estopa, dues faldillas de borata, una arquimesa de fusta, quatre plats i quatre platas de pisa, un bercanci[10] de plata, un par de civillas de home, dos reliquiaris, dos botons d'orella, una capsa vermella ab lignum caneis i una figa ab reliquiari[11]".

A part d'aquestes curioses possessions, moltes d'elles, a hores d'ara, només localitzables a ca l'antiquari, s'hi inventarien molts altres objectes força més comuns o coneguts per la majoria de gent: escons, graselles, canelobres, bótes de vi, cadires de balca, peces de roba (tovallons, tovalles, cobrellits, mantellines...), calaixeres, coberts (culleres i forquilles d'argent, vasos...), joies (cadenes, una creu d'or, pedres precioses o nobles, arrecades...) i productes agrícoles i ramaders (blat, vaques, vedells, vi...).

Tot plegat, ens pot ajudar a entendre com vivia una família hilarienca més o menys benestant a principi de segle XIX. Així mateix, ens adonem que el document també té un gran interès lèxic que potser mereixeria un estudi a part del present.

ELS OFICIS RECOLLITS A L'INVENTARI

Com dèiem més amunt, dins els béns inventariats pel senyor Manuel Fogueras i Garrofa, s'hi troben "Varios papers relatius y propris de dita casa entre los cuals se han encontrat recibos" i "Consta una llibreta que los individuos en ella contenguts estan devent de medicinas presas de la Botiga de dita casa". És a partir d'aquests llistats que coneixem el nom i ofici d'un bon nombre de persones d'aquests verals, ja que cada rebut recull gairebé sempre el nom del deutor, el seu ofici i la quantitat del deute adquirit expressat en lliures i sous barcelonins[12] (p.e. Joan Crous roder set lliuras sis sous Bars.).

Tot seguit us presentem aquests oficis, alguns dels quals només resten en el record o en la memòria i la tradició populars (alguns, com assenyala Carreras Candi, ja localitzats a Sant Hilari a l'edat mitjana) amb els noms i procedència d'aquells que el desenvolupaven segons l'inventari:

Apotecari (professor de farmàcia que prepara i ven els medicaments): Francisco Parés, difunt, de Sant Hilari.

Bosquerol (qui treballa o habita en el bosc): Pere Mas, Francesc Armans, Medir Cantal, Pau Estrany, Manuel Fontbona, Anton Mas, Damià o Francesch Ramonet, Anton Camós, Joan Fontbona i Ramon Jaques, de Sant Hilari.

Boter (qui té per ofici fer bótes de fusta): Hilari Planiol, de Sant Hilari.

Bracer (jornaler que treballa en el camp per cavar i altres feines de braços): Isidro Matamalella, Hilari Mas, Domingo Pujol, Joan Saboya, Isidro Saboya, Pere Vilar, Benet Vilamala, Jaume Busquets, Hilari Busquets, Josep Aulet, Joan Cuberta, Fidel Estevanell, Joan Geremias, Isidro Matamala, Jaume Pla i Salvi Vila, de Sant Hilari; Miquel Poch i Magí Vila, de Joanet; Joan Muntalt, d'Espinelves.

Cambrer (masover inferior que habita a la mateixa casa de l'amo): Joan Busquets, Joan Tor i Joseph Vidal, de Sant Hilari.

Campaner (qui té per ofici tocar les campanes o bé fabricant de campanes): Joseph Costa, de Sant Hilari.

Candeler (qui fabrica o ven candeles): Anton Casals, de Sant Hilari.

Carnisser (home que té per ofici matar i vendre caps de bestiar): Joan Noguera i Pere Noguera, de Sant Hilari

Ficanys "Ca l'Avi"

La premsa de Can Gambada

Cisteller (qui fa o ven cistells, cistelles i altres coses de canyes o vímets): Francisco Talleda, de Sant Hilari.

Corder (home que fa corda): Magí Costa, Pere Armans i Joseph Masnou, de Sant Hilari.

Estudiant (qui segueix uns estudis): Marian Casabosca, de Sant Hilari.

Ferrer (home que fabrica objectes de ferro o que treballa el ferro): Vicens Fornés i Gudayol, d'Espinelves.; Joan Ferrer i Roca, d'Arbúcies.

Fideuer (fabricant o venedor de fideus): Francisco Costa i Joan Puig, de Sant Hilari.

Fuster (qui treballa la fusta i fa mobles i altres objectes d'aquest material): Matias Xamani i Francisco Vernis, de Sant Hilari.

Garbellador (qui garbella els cereals, llegums, sorra, taps o altra cosa. Antigament existia el gremi de garbelladors, que es dedicaven a garbellar els cereals per compte d'altri): Joseph Soler, de Sant Hilari.

Masover (qui és estadant i té cura d'un mas que és propietat d'altri): Josep Bayés, Jaume Bases, Francesch Busquets, Miquel Bosch, Joan Bayés, Joan Banchs, Miquel Bach, Miquel Clopés, Parcet Romà, Joan Cruells, Josep Clopés, Pere Codina, Esteve Coll, Silvestre Clos, Climent Casals, Pere Crous, Valentí Simon, Joan Font, Joan Julià, Pere Julià, Joan Masó, Pere Munts, Salvi Masnou, Joan Obrador, Isidro Pujol, Hilari Julià, Joseph Serra, Anton Solà, Cristòfol Terrés, Segimon Terrés, Joseph Burdunet, Benet Badia, Francischo Bach, Joan Bosch, Joseph Illa, Joseph Molist, Pere Meses, Francisco Ribas, Joan Ribas, Joseph Rovira, Francisco Sabatés, Francisco Terrés i Romà Horta, de Sant Hilari; Joan Masó, N. Font i Llorens Bolet, de Santa Maria de Montsolís; Pere Farnés, Miquel Auget, Joan Busquets i Manuel Masgrau, de Santa Creu d'Horta; Hilari Busquets, d'Osor; Joaquim Torrent i Joan Casas, de Sant Miquel de Cladells; Segimon Bover i Francisco Villacrosa, de Joanet; Francisco Martí, de Sant Feliu de Buixalleu; Joan Clopés, Romà Horra i Joan Muntalt, d'Espinelves; Anton Casals i Climent Casals, de Sant Pere Desplà; Francisco Busquets, de Castanyadell; Joaquim Baucells, Salvador Vilaró i Adjutori Vilaró, de Sant Andreu de Bancells; N. Carrera, de Casta-nyet; Segimon Rovira, Francisco Rovira i Anton Busquets, de Santa Margarida de Vallors.

Menestral (qui professa un ofici o art mecànic) Joan Guinot, de Sant Hilari; Jaume Serra, de Joanet.

Mestre de cases (qui es dedica a treballs de construcció d'edificis): Dionís Moragues i Narcís Sala, de Sant Hilari.

Moliner (qui té al seu càrrec un molí, qui treballa en un molí): Joan Ridosa, de Sant Hilari.

Mosso (servent; home llogat per a fer alguna feina o ajudar a fer-la, especialment treballador llogat per anys o temporades per a les feines del camp o per al servei d'una casa de pagès, on menja i dorm): Isidro Masanet, Jaume Juncà, Anton Soler, Pere Xicart i Joseph Espinàs, de Sant Hilari; Mateu N., de Joanet; Francesch Baulés, de Sant Miquel de Cladells.

Negociant (qui porta negoci comercial, especialment de bestiar) Ramon Colí, de Sant Hilari.

Notari (funcionari públic): Pere Albareda, difunt, i Juan Francisco Massanas, de Sant Hilari Sacalm; Jaume Corbera i Altimiras, de Santa Coloma de Farners.

Pagès (home del camp que es dedica al conreu de la terra): Salvador Masó, Hilari Matamalella, Benet Auledas, Francisco Borrell, Salvador Clopés, Fèlix Calm i Anton Talleda, de Sant Hilari; Segimon Roca, Miquel Corbera, Joan Canaleta, Valentí Comas, Martí Galtera i Matheu Joanet, de Sant Mateu de Joanet; Suroneils, d'Espinelves; Anton Crous, de Lió; Anton Moré, d'Arbúcies; Pere Vilar i N. Bellot, de Sant Andreu de Bancells; Ramon Albó, de Castanyet; Jaume Bayer, de Santa Margarida de Vallors; Joseph Buscà i Geroni Corbera i Badia, d'Osor; Joseph Coll, de Nostra Senyora del Coll d'Osor; Francisco Bertrà i Joseph Illa, de Querós; Anton Iglesias i Manuel Masgrau, de Santa Creu d'Horta.

Pagès hereu (hisendat, propietari de béns a pagès): Joan Jover i Pau Verneda, de Sant Hilari; Manuel Fogueras i Garrofa, d'Arbúcies; Ramon Llinàs i Finestras, de Santa Coloma de Farnés.

Paraire (qui es dedica a preparar la llana per a ser teixida): Francisco Corbera, Hilari Corbera, Anton Pijoan i Rafael Pijoan, de Sant Hilari; Quirse Giralt, d'Arbúcies.

Pastor (qui mena bestiar a pasturar): Joseph Comas, de Sant Hilari.

Prevere (sacerdot): Jaume Parés, difunt, de Sant Hilari

Rajoler (qui fa o ven rajoles per a servir de material de construcció): Joseph Monèr, de Sant Hilari.

Roder (bosquerol que fa rodells o cèrcols per a bótes): Joan Busquets, Roch Bruguera, Valentí Benet, Joan Capdevila, Joan Crous, Esteve Corbas, Joan Jover, Mas Vidal, Francisco Rovira, Salvador Rovira, Joseph Rovira, Joseph Vernis, Salvi Bofí, Jaume Llopis, Joseph Masnou, Francesch Prat, Isidro Serras, Anton Triador, Jaume Vernis i Anton Vidrié, de Sant Hilari; Francisco Canals, Joan Julià i Pau Serra, d'Espinelves.

Sabater (qui fa o ven sabates): Andreu Basset, Joseph Furtià i Pasqual Ullastre, de Sant Hilari.

Sastre (qui té per ofici fer vestits, especialment d'home): Joan Crous, Pere Pijoan, Quirse Pla, Francisco Vilar, Hilari Coll i Francisco Giralt, de Sant Hilari; Pere Arniges, d'Arbúcies.

Serrador (qui té per ofici serrar): Anton Andreu, Joan Busquets, Valentí Benet, Joan Capdevila, Joan Crous, Esteve Corbas, Matheu Moragues, Anton Masquintà, Joan Solà, Mariano Vilar, Joan Casas, Jaume Cantalt i Anton Tuxen, de Sant Hilari.

Serraller (ferrer que treballa en panys i tancadures, frontisses i altres coses delicades): Joseph Coma, de Sant Hilari.

Teixidor (qui té per ofici teixir roba): Farriol Fàbregas, Joan Prat i Salvador Terris, de Sant Hilari; Joseph Espinàs, d'Espinelves; Grau Clarà, de Cassà de la Selva.

Terrisser (qui fa o ven terrissa, terra cuita): Benet Alemany, Salvador Bussalleu i Joseph Bussalleu, de Sant Hilari.

Traginer (qui es dedica al transport de mercaderies d'un lloc a un altre, sia amb carro o esquena de bèstia): Joseph Masó, Pedro Benigne, Isidro Costa, Joan Codina, Francisco Camprodon, Anton Corbera, Esteve Camprodon, Joan Duran, Pere Masanedas, Segimon Serras i Salvador Torrent, de Sant Hilari; Joan Ballgatina, de Santa Coloma de Farners.

Treballador (que viu del treball de forma genèrica, sense concretar l'ofici): Francesh Molera i Serra, de Sant Hilari; Jaume Molins, de Juanet.

A part d'aquests homes, hi apareixen algunes dones que en la majoria dels casos eren vídues: Maria Barrera i Carrols, Margarida Figueras, Margarida Romagueras, Theresa Sales, Paula Riera i Manuela Fornés, de Sant Hilari; Elisabet Serra, d'Espinelves. I com a cas curiós caldria citar "lo Magnífich Francisco Regàs ciutadà honrat de Girona y domiciliat en la parroquia de Santa Maria de Lios terme de la vila d'Arbucias", que devia tractar-se d'un important propietari.

Ens podem adonar de la vitalitat de la zona ja que el fet que en un document com aquest hi apareguin fins a trenta-set activitats diferents és molt exemplificador. La major part d'aquests oficis, però, estan relacionats amb el món de l'explotació agrària, tenint el mas com a centre: (pagès, pagès hereu, garbellaire, masover, mosso o cambrer); forestal: (bosquerol, roder, serrador, traginer i boter) i les que es deriven de les necessitats de les persones: (fideuer, fuster, paraire, teixidor, terrisser, sastre, rajoler, etcètera).

ELS MALNOMS DE PERSONA

Entenem com a malnom aquella expressió no oficial que serveix per anomenar una persona, una casa, un indret, etcètera. A l'actualitat, la creació de renoms o malnoms no és tan important com en segles anteriors i, és més, molts d'aquests termes que abans havien estat molt populars avui s'han perdut en la immensitat dels temps. Per aquesta raó, és sempre bo de recollir per escrit allò que es perd en l' oralitat i amb aquesta finalitat anotarem aquells malnoms de persona que apareixen a l'inventari molts dels quals ja no existeixen a l'actualitat i, per tant, en desconeixem el seu origen. Són els que seguei-xen:

De Sant Hilari: Anton Andreu alias *Vermell*, Isidro Budoy dit *Quimbó*, Joan Bosch dit *Mitgerich*, Martí Cantalt alias *Camaroig*, Joan Codina alias *Losi*, Anton Corbera alias *Xipixas*, Joan Duran dit *Moreu*, Francisco Duran dit *Trucó*, Joseph Furtià dit *Dañans*, Mas Vidal dit *Laudal*, Pere Pijoan dit *Perepetit*, Hilari Rosell alias *Lluch*, Segimon Serras alias *Montgenich*, Theresa Salas alias *Graua*, Maria Cinta de la Trena, Joan Tor alias *Capellà*, Pere Vilar dit *Perich de la Caseta*, Francisco Villaret i Aguilar dit *Tey Cistaller*, Pere Ullastre dit *Saster Mateu*, Francisco Vilar dit *Girats*, Francisco Vilar alias *Xacó del Viudo*, Josep Masnou alias *Nanuica*, Benet Vilamala dit *Buyronich*, Joseph Vernis dit *Rectoret*, Jaume Busquets dit *Gras*, Dionís Busquets dit *Marxadó*, Pere Busquets dit *Payró*, Anton Camós dit *Toni Domingo*, Joan Fontbona alias *Xamech*, Francisco Giralt dit *Gatalledes*, Pere Masó dit *Marxant*, Francisca Puig alias *Xarriola*, Teresa la Xemech, Joan Xandri dit *Torrador*, N. Fura dit *Xich Treginer*, lo hereu Parayre, Matheu Juanet alias *Ridecós*, Joseph Busaileu dit *Xuroll*, Narcís Sala alias *Ros* i Hilari Corbera dit *Fura*.

D'Espinelves: Joan Cors dit *Martinet*, Salvador Puig dit *Acan Guillem*, Salvador Mas alias *Rey* i Francisco Roure dit *Balluga*.

De Joanet: Segimon Bover dit *Mirupeix*.

D'Osor: Joseph Panella dit *Macarró*.

Ens adonem que la quantitat de malnoms o renoms de persona és força important, aspecte que demostraria que, a principis del segle XIX, era molt habitual que la gent es conegués més pel malnom o l'ofici que no pas pel nom i cognoms oficials. També val la pena destacar que l'escrivent tenia plena consciència de l'ús de la forma no oficialitzada com demostra el fet que en la majoria dels casos el malnom s'introdueix amb les formes "alias" o "dit".

Deixarem per una altra ocasió l'estudi dels possibles orígens d'aquests malnoms, més vulgarment anomenats motius, i la seva classificació.

NOMS DE MAS I DE CASA

La presència tan important de masovers, mossos i cambrers implica l'aparició d'una bona colla de noms de masos i de cases, la majoria d'ells encara vius a la memòria de la gent malgrat que molts, actualment, no siguin res més que masos enrunats o simples vestigis en forma d'algunes pedres que havien estat parets. Són els següents:

De Sant Hilari: la casa d'en Parés, mas Jover, la casa d'en Verneda, mas els Cortals d'Auledes, mas Duell, mas Juanhuix, mas dels Curbayers, Vernet de Barraca de Muntalt, mas Quintana, la Casanova d'en Corbera, la Casota de Matamala, mas Fàbrega de Baix, mas Cuydadó d'en Villaret, mas Roca, mas Rubioles, Mascarbó, mas Vilar, la Casa Vella, les Planes d'en Masó, Casa lo Espinàs, can Raureda, la Casanova d'en Rovira, mas Talleda, mas Rexach, mas Pulich, Vilafort, mas Pujals de Dalt, Les Gatalledes, la Vinyota d'en Comes, mas Moragues, mas Calm, la Caseta d'en Masó, Vinyets d'en Villaret, la Vinyota d'en Talleda, els Cortals de Serres, mas Saleta, la Contesa, mas Masó de la Sala, la Burgada, casa Joan Casaboscà, la Vinya d'en Parés

De Santa Margarida de Vallors sufragània de Sant Hilari: la Caseta, mas Parral de n'Huix, mas Vidal, Sauleda, mas Villacrosa i mas Collserrador.

De Santa Creu d'Horta, sufragània d'Osor: Casau Mon del Subirà, l'Atalaia d'en Verneda, mas Subirà, els Gelats, el Parral del Subirà

De Santa Maria de Mansolí, sufragània de Sant Hilari: Masquintà, mas Soler, mas Busquets d'Avall, Casabosca, mas Busquets d'Amunt, mas Illes d'en Soler, la Casa Nova de Monsolí, mas d'en Parés, Caseta Serradeures, les Feixiques i mas dels Arols.

Sant Mateu de Joanet sufragània de Sant Hilari: Casa de Ridecós, el Govern, el Terrer, cal Flaquer, les Planes d'en Masó, Casa Aymerich i mas Gausach d'en Serrahima.

De Sant Pere Desplà sufragània d'Arbúcies: mas Ferrer i mas Caseta del Ferrer.

De Sant Andreu de Bancells: mas Vilar, Can Gayart i mas Malagarsa.

De Sant Feliu de Buixalleu: casan Moles.

Sant Miquel de Cladells sufragània de Santa Coloma de Farners: els Sotals d'en Boix, casan Riera i les Illes d'en Boix.

D'Espinelves: can Formiga, Masjoan, la Talleda, els Suronells, can Romà Escloper i ca n'Aubó.

De Sant Pere de Castanyadell: les Valls i casa Perepau del Riber.

De Castanyet: el Surós.

Com es pot veure, una bona colla de masos i cases, alguns documentats des del segle XII, que abracen un ampli espai de territori guillerienc, només de Sant Hilari en trobem de bona part del terme (segons les parts en què el divideixen Pladevall i Serradesanferm), del Pla de les Arenes –la Burgada–, de la Font Picant –Juanhuix–, del Sot de Santa Margarida –els Curbaiers–, de Saleta del Mas –mas Saleta–, de Les Comes –mas Moragues–, de Santa Maria de Monsolís i de Santa Margarida de Vallors.

278.

Quarenta maravedis.

SELLO QVARTO, QVARENTA MARAVEDIS, AÑO DE MIL CHOCIENTOS DIEZ Y OCHO.

ALTRES TOPÒNIMS

Per acabar, recollirem el llistat de tots aquells noms de lloc que no han estat inclosos en els apartats anteriors. No són massa abundants i sovint són topònims majors, molt coneguts i situables per a la major part de la gent. Igualment, hi esmentarem aquells altres termes secundaris però que en el seu moment segur que eren ben coneguts.

Termes, viles i parròquies: Sant Hilari, Sant Pere d'Osor, Santa Coloma de Farners, Arbúcies, Sant Feliu de Buixalleu, Espinelves, Girona, Castanyadell, Castanyet, Querós, Cassà de la Selva, Santa Margarida de Vallors, Santa Creu d'Horta, Sant Mateu de Joanet, Santa Maria de Lliors, Santa Maria de Mansolí, Sant Pere Desplà, Sant Andreu de Bancells, Sant Miquel de Cladells, Sant Cristòfol de Serdans i Nostra Senyora del Coll.

Toponímia urbana: Hospital dels Malalts de Sant Hilari Sacalm, veïnat de Matamalella. Carrer dit den Patrinxo i Plassa Major.

Llocs: el Subirà, el serrat de Matamalella, lo rieral d'en Saleta, peça de terra anomenada el Turó, el turó d'en Parés, la riera de Vallicrosa, molí de Villaret i molí de Ridecós.

CONSIDERACIONS FINALS

Ens hem pogut adonar que l'inventari que hem treballat té un gran interès a nivell socioeconòmic, antroponímic, toponímic i lingüístic. Ens pot ajudar a adonar-nos del *modus vivendi* de principis de segle XIX a Sant Hilari i rodalies. La informació que ens dóna és àmplia i rica[12], significativa en relació amb la població d'aquestes contrades en aquells moments. Quedaria per una altra ocasió la localització, l'estudi i la classificació dels diferents llinatges, topònims i malnoms així com l'estudi profund de la llengua utilitzada per l'escrivà (he transcrit els noms respectant grafia original, perquè el lector pugui adonar-se de les seves particularitats).

BIBLIOGRAFIA

ALCOVER, A. I MOLL, F de B. Diccionari català-valencià-balear 10 vol. Ed Moll. Palma de Mallorca, 1988.

CARRERAS i CANDI, F. *Notes històriques de Sant Hilari Ça-calm*. Barcelona, 1911.

DDAA. Diccionari de la llengua catalana. IEC, Barcelona, 1995.

DDAA. Gran Enciclopèdia Catalana. Enciclopèdia Catalana SA. Barcelona, 1981.

PLADEVALL, A. I SERRADESANFERM, A. *Sant Hilari Sacalm capital de les Guilleries*. FITER. Sant Hilari Sacalm, 1986.

FÉLIX BRUGUERA
Mestre i historiador

Forn de teules prop de la Pedra Llarga. Foto cedida per R. Rosquellas

1. El document original es troba a l'Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners en el Fons Notarial de Sant Hilari Sacalm, carpeta número 8 de 1818, pàgines 278 a 293.

2. Es tractava d'una casa força gran amb entrada, cuina, botiga, pati, celler, sala i quatre habitacions. També els pertanyien altres tres cases amb llurs propietats, quatre feixes i dues peces de terra.

3. A l'hora de transcriure els noms dels objectes, oficis, noms, llinatges, malnoms i topònims respecto la grafia original del document no normativitzada.

4. Desconec a què es refereix ja que no he localitzat a cap diccionari el sentit d'aquesta paraula.

5. Es deu referir al recipient amb el qual es cou xocolata però, per extensió, aplicat a altres productes.

6. La diferència entre el perol i la perola és només de grandària, la perola és més grossa que el perol.

7. Clemàstecs. Cadena d'anelles amples, que va penjada damunt la llar i que a la part inferior porta un o alguns ganxos on es penja l'ansa de la caldera o els llèvets de les olles que s'han de posar a escalfar al foc.

8. Peça de tela estesa horitzontalment i sostinguda per pilars part damunt d'un llit per a cobrir aquest a manera de tenda.

9. Peça de vestir amb mànegues, ajustada i cenyida al cos, i que cobreix el tronc des dels muscles fins a la cintura.

10. Bergansí. Peça de goma, d'os, de metall o d'altra matèria, que posaven penjada amb una cadeneta al coll dels infants perquè la roseguessin i els facilités la dentició.

11. Peça de forma rodonenca aprimada per una part, de forma semblant al fruit.

12. Lliura. Moneda antiga que a Catalunya tenia vint sous. Sou. Moneda que valia dotze diners de billó; aproximadament dotze cèntims de pesseta. El sou barcelonès és el croat que féu bater Ferre III.

13. Recordem que segons Serradesanferm i Pladevall a 1820 la parròquia de Sant Hilari tenia 150 famílies, Mansolí 33 i Santa Margarida de Vallors 23. Això ens dóna una idea que el nombre de persones recollides a l'inventari és prou significatiu.

Diagnòstic i intervenció

Carme Timoneda i Gallart és professora de Diagnòstic en Educació per la Universitat de Girona i treballa el camp del diagnòstic educatiu en els aspectes cognoscitiu i emocional i la seva repercussió i vinculació en el terreny dels comportaments personals.

El seu company, Frederic Pérez Álvarez, és metge pediatre especialitzat en neuropediatria i treballa sobre nens i nenes amb discapacitats, al Trueta, de Girona.

Junts mantenen una línia d'investigació, iniciada el 1993, auspiciada per un cantó per la UdG i per l'altre per l'Hospital Josep Trueta de Girona, orientada a l'estudi de la salut mental en els seus aspectes cognoscitius i emocionals i centrats en un model de diagnòstic i intervenció respecte al Model Humanístico-Estratègic i que ja han exposat en altres llibres. Es basen fonamentalment en la teoria PASS, promoguda pel doctor J.P. Das.

Recentment han publicat el llibre de Neuropsicopedagogia Cognición, Emoción y Conducta *editat per la Universitat de Girona, 2000.*

No tinc la suficient preparació per comentar l'obra però, a través de les IV Jornades de Diagnòstic i Intervenció Psicopedagògiques, vaig entendre que era un projecte sorprenent per la utilitat que pot tenir en la diagnosticació i intervenció en els processos d'aprenentatge dels alumnes, principalment en la lectoescriptura.

Em limito a reproduir una part del pròleg per mostrar en quina línia d'investigació treballen i a reproduir uns textos i pensaments que es troben al llarg del llibre i que, segons la meva visió personal, resumeixen el seu punt de vista i cap a on caminem.

La obra que presentamos hace referencia al *Modelo de Diagnóstico-Intervención*, denominado *Humanista-Estratégico*, llevado a la práctica en la *Unidad de Neuropsicopedagogía* ubicada en el *Hospital Dr. J. Trueta de Girona* y estudiado e investigado en el ámbito universitario, cumpliendo un objetivo innovador deseable consistente en aproximar la Universidad a la vida práctica de la persona.

Presentamos un modelo para ser aplicado en el mundo de la *educación* o del *aprendizaje*, en definitiva, concretamente en lo concerniente a un aspecto tan sustancial como la *interpretación* o *comprensión* de las *conductas* o *comportamientos*. Por extensión, ello implica la *interpretación* o *comprensión* de la *comunicación interpersonal* entre los seres humanos. En consecuencia, la obra continua planteando una cuestión tan primordial como es la *esencia* de la *comunicación* que tiene lugar en forma de *conducta*. Se entiende como *conducta* cualquier acto o *acción* en que se expresa o manifiesta un ser humano; es decir en que se expresa su *personalidad*.

Las *conductas* o *comportamientos* de los seres humanos se manifiestan en forma *verbal* o *lingüística*, pero, también, en forma *gestual* o *corporal*. El "lenguaje" *gestual* o *corporal* es el "lenguaje" de las *emociones*. Es un "lenguaje" primitivo pero persistente en la especie humana porque ha sido suficientemente eficaz para cumplir con su finalidad. La finalidad primordial ha sido la de garantizar la *supervivencia* ante el *peligro*. Las *conductas* como respuesta ante el *peligro* son *conductas emocionales*. El lenguaje *lingüístico*, propiamente dicho, es un lenguaje moderno nacido y desarrollado para dar una forma de expresión a los juicios racionales, al *pensamiento*, pero la *razón* no es *sentimiento*. En la historia de la evolución de las especies, el período de tiempo correspondiente al desarrollo del *lenguaje* corresponde, entendido todo el tiempo evolutivo en términos analógicos como la Torre Eiffel, a la punta de la Torre. Siendo así, sorprende que se dedica poco o ningún tiempo al *aprendizaje* del *lenguaje corporal*. Sin embargo, estamos en condiciones de afirmar que el *diálogo* entre los seres humanos, para que sea *comprensible, inteligible*, exige la correcta interpretación del *lenguaje corporal*.

Todas las *conductas* son consecuencia de unas *creencias* o *convicciones*. Las *creencias* o *convicciones* son *aprendizajes*. Un *aprendizaje* es la adquisición, como *comprensión*, de un *conocimiento* o *saber*, es dedir, es el fruto de un fenómeno mental que denominamos *cognición*. En el modelo que exponemos se entiende la *cognición* como *procesamiento cerebral* de la *información* que accede al sistema nervioso central por las diversas vías de acceso posibles, a saber, visual, auditiva, táctil, etc. Este *procesamiento cerebral* se entiende según la denominada *Teoría P.A.S.S. de la Inteligencia*.

Ahora bien, existe un *procesamiento cerebral cognitivo* que se traduce en la elaboración de *gnosias y praxias*, pero, también, existe un *procesamiento cerebral emocional*, entendido como *procesamiento cerebral del sentir emocional*. Es decir, es un hecho obvio que los seres humanos tenemos la capacidad de *sentir* como tenemos la capacidad de *sentir* el *tacto*, el *dolor físico* o la *temperatura* y *presión*. En el modelo que exponemos se entiende el *procesamiento emocional* como el procesamiento que explica la *Teoría* de las *Conductas Enmascaradoras* de *defensa* o *protección* ante la sensación de *peligro*. Según esta teoría, el *dolor psíquico* es procesado como *peligro*. Este fenómeno hace que el *procesamiento* del *dolor psíquico* tenga prioridad sobre el *procesamiento cognitivo* porque en caso de *peligro* está en juego la supervivencia. Esta prioridad implica dos hechos fundamentales. Uno es que el *procesamiento del peligro* ocurre por un *mecanismo neurológico inconsciente* de carácter *reflejo o automático* porque es una forma de actuación más segura por su eficacia. Otro es que el *procesamiento cognitivo consciente* que ocurre, al ponerse en acción de manera inconsciente la *conducta* como respuesta ante el *peligro*, funciona haciendo posible la *conducta de defensa o protección* puesta en escena. Para que sea posible, la *conducta* es *explicada o justificada* por un *razonamiento consciente* aplicando *creencias aprendidas* con lo que la misma aparece como perfectamente lógica. Así, la *conducta* se convierte, involuntariamente, en un *disfraz* engañoso para uno mismo y los demás.

Portada del llibre que publicaren al 2000

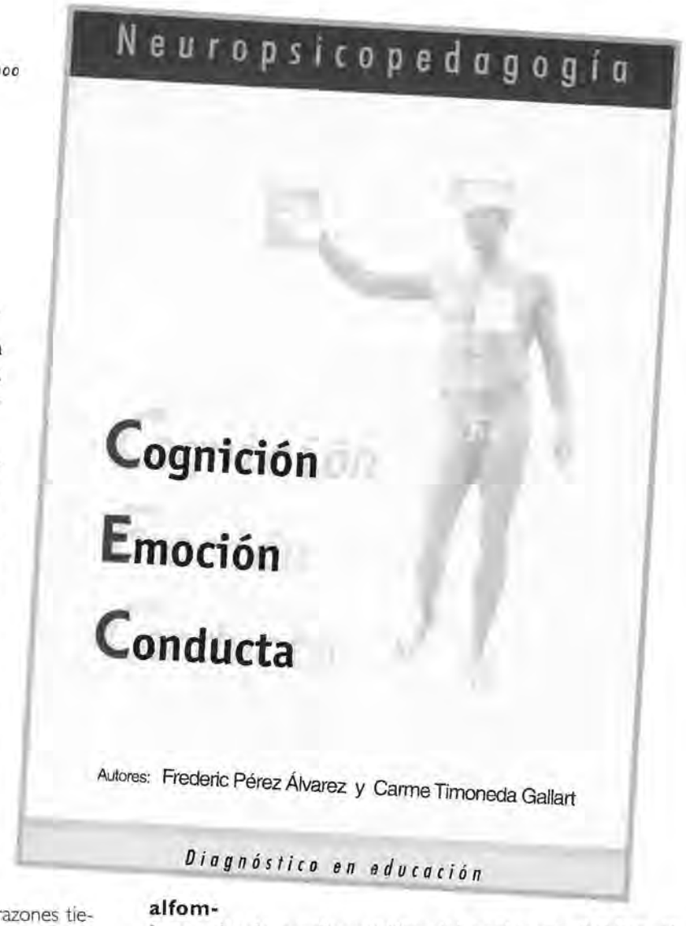

La conclusión más relevante de esta concepción es que las *conductas o comportamientos* de los seres humanos están determinadas, en sus *causas primeras*, por móviles o motivaciones *emocionales* en tanto que la práctica generalizada orientada a resolver situaciones conflictivas se basa, paradójicamente, en explicar las mismas según móviles o motivaciones *racionales*.

La obra está estructurada en tres partes. Una primera dedicada a lo *cognitivo*. Una segunda dedicada a lo *emocional*. Y una tercera dedicada a la *aplicación práctica* del procedimiento.

La primera y segunda parte están orientadas a la consolidación de la *fundamentación neurológica* del *procedimiento* de *diagnóstico-intervención*. El objetivo planteado ha sido el poder explicar la *cognición* y la *emoción* atendiendo a razones de funcionamiento *neurológico* entendiendo que tales razones tienen el mayor peso específico posible. La idea ha consistido en efectuar una revisión bibliográfica de las experiencias acumuladas, analizando comparativamente las mismas a la luz de la *Teoría PASS* de la *Inteligencia* y la *Teoría* de los *Comportamientos Enmascaradores*.

La tercera parte está orientada a un *análisis de contraste* consistente en una revisión de los conceptos prácticos entendidos por otros procedimientos y su interpretación según los *conceptos prácticos* del *procedimiento* del *Modelo Humanista-Estratégico*.

Amigo lector, le dedicamos la siguiente metáfora:

"Había una vez una señora que quiso comprar una alfombra para la enorme sala de estar de su casa recién estrenada.

Cuando le hubieron instalado la alfombra, se la miraba contenta y satisfecha pero... ¡oh, sorpresa! La señora miró estupefacta un pequeño bulto en el centro de la alfombra. Se acercó, puso la mano encima cuidadosamente y el bulto cedió... pero, al cabo de unos segundos se dio cuenta de que reaparecía en otro lugar, no muy lejos... Repitió la misma operación, pero, nada... el bulto volvía a salir una y otra vez en diversos lugares de la alfombra. Un poco desconcertada y decepcionada fue a la tienda donde había comprado la alfombra. El vendedor le prometió que aquella misma tarde pasaría a verla un técnico en mantenimiento de alfombras y haría un diagnóstico del problema. Así fue, el técnico observó los bultos (ya eran tres)... efectuó la misma operación que había realizado la señora y observaba atónico como reaparecían los bultos una y otra vez... Pidió un zapato a la señora y empezó a presionar con energía los bultos... Después de varias tentativas, los bultos desaparecieron quedando sólo un poco elevada la zona central de la alfombra. El técnico dijo a la señora que era cuestión de tiempo (algunas horas) y que la alfombra volvería a quedar del todo lisa. A la mañana siguiente, el susto de la señora fue monumental al ver que no sólo habían reaparecido los bultos sino que éstos eran mucho más grandes. Por aquella sala de estar desfilaron multitud de técnicos que con diferentes herramientas intentaban corregir los bultos de la sufrida alfombra. Se repetía siempre la misma historia: los bultos desaparecían durante breves segundos para acabar reapareciendo con posterioridad de forma más visible. Un día, la señora supo por una amiga que en la ciudad había un técnico que trabajaba de una forma muy diferente a todos los que ella había consultado. Asimismo, le dijo que su manera de trabajar era bastante extraña, poco racional y muy ilógica. La señora, pensando que no perdería nada, fue a buscar al técnico en cuestión quien se desplazó a su casa. Observó durante unos minutos cómo se iban produciendo los bultos sin

tocar la alfombra... Después, decidido, se situó en un extremo de la alfombra y lo alzó... La señora le recordaba que pesaba mucho y que todos le habían dicho que no se podía mover... El técnico la escuchaba pero continuaba con la alfombra medio levantada... La señora pensaba que realmente era muy rara aquella manera de actuar y le recordaba que el problema eran los bultos que salían en el centro de la alfombra... El técnico, amablemente, le explicó que los bultos no eran el problema... y... de repente, la señora dejó escapar un grito al darse cuenta que de debajo de la alfombra, por donde estaba un poco levantada, salía, majestuosamente, una serpiente bien ufana pero con algunos cardenales en la espalda...".

"Vull caminar amb els que caminen.
No vull romandre immòbil, contemplant la processó".

RABINDRANATH TAGORE.

"No llegan los que más corren, sino los que saben adónde van".

M. AQUILÓ

"Vivimos y evolucionamos a través de los conflictos de la vida y gracias a ellos".

SHRI ANIRVAN

"Tiene mejor conocimiento del mundo, no el que más ha vivido sino el que más ha observado".

A. EINSTEIN

"No necesito amigos que cambien cuando yo cambio, y asientan cuando yo asiento, mi sombra lo hace mucho mejor".

PLUTARCO

A modo de conclusión
"Una señora, cuya edad rondaba los cincuenta años, estaba agonizando. Después de sufrir un trágico accidente, estaba debatiéndose entre la vida y la muerte. De repente, tuvo la sensación de que era conducida ante el Gran Tribunal de la Vida.

"¿Quién eres?, le preguntó una Voz.
"Soy la mujer del notario", respondió ella.

"Te hemos preguntado quién eres, no con quién estás casada".
"Soy la madre de dos hijas".

"Te hemos preguntado quién eres, no si tienes o no tienes hijos".
"Soy una secretaria muy eficiente".

"Te hemos preguntado quién eres tú, no cuál es tu profesión".
"Me gusta leer. Leo muchos libros para aprender y estar al día".

"Te hemos preguntado quién eres, no lo que te gusta".
"Soy cristiana; además, practicante y muy devota".

"Te hemos preguntado quién eres tú, no cuál es tu religión".
"Soy una persona que siempre ayudo a los demás tanto humana como económicamente".

"Te hemos preguntado quién eres, no lo que haces".

El Gran Tribunal de la Vida decidió que aquella señora no aprobaba el examen y que era mejor que continuara en la Tierra. Cuando se hubo recuperado del accidente, intentó proseguir su vida rutinaria, pero, ya nada era igual. Muy a menudo, oía una voz interior que le iba repitiendo: "¿Quién eres?"... Ella, decidió buscar la respuesta en lo más recódito de su interior... Ya nada volvió a ser como antes... Pasaron los años... No fue fácil... Pero Rosa acabó encontrándose a sí misma".

Com es pot veure, el que aquí es publica no és res en comparació amb el desenvolupament de les seves teories i investigacions. Esperem que amb el temps, els autors arribin a clarificar i a saber coses tan importants com aquesta: "¿Com és que un nen o una nena amb el que ara en diem quoficient d'intel·ligència elevat tingui greus problemes d'aprenentatge a l'escola? Ells diuen que la intel·ligència és quelcom més que un número, que és un perfil cognitiu, i el que és més important, que és modificable i que es pot millorar... Però, per resoldre això, comenten, que han d'anar al fons del problema...

Valguin aquestes pàgines com a reconeixement al seu treball d'investigació i com a mostra de suport per a seguir endavant i procurar que l'aplicació de les conclusions i resultats estiguin a l'abast dels nostres escolars ben aviat.

ASV

Els petits cantaires 25 ANYS

25è aniversari

1978

2001

Enguany la coral Petits Cantaires hem celebrat el nostre 25è aniversari. Per nosaltres, que som dues joves directores, ha sigut un any de molta feina, però, alhora, també de moltes satisfaccions. De fet, aquesta coral és part de la nostra vida, ja que des de ben petites hi hem estat vinculades: com a cantaires, ajudants de directores i, en l'actualitat, com a directores. És ara quan ens adonem de tota la feina que hi ha darrere d'uns assajos setmanals que des de fora sembla que no hagin de portar gaires complicacions: un bon equip coordinat, una bona formació musical de tots els que estem al davant i, per descomptat, la col·laboració d'un grup de pares. Tota aquesta feina sempre ha sigut de manera desinteressada.

La nostra coral ha anat passant per èpoques ben diferents.

Segons ens han explicat, va néixer d'una manera espontània i, de mica en mica, es va anar consolidant com una entitat amb uns objectius i unes ambicions.

Arran d'entrar a formar part del Secretariat de Corals Infantils de Catalunya (SCIC), la nostra coral va començar a voltar per tot Catalunya i afores (fins i tot hem fet intercanvis amb Vitòria i Maó) i d'aquesta manera van anar sorgint noves metes que ajudaven a progressar i millorar cada dia.

El fenomen del *Baby Boom*, amb l'augment espectacular que suposà de la natalitat (i que coincidí amb els nostres inicis com a cantaires), va comportar una de les èpoques més esplendoroses (en nombre de cantaires) que han passat els Petits Cantaires. En aquells moments vam arribar a ser uns 100. Cal dir que les sortides lúdiques de llavors eren ben poques, de la qual cosa ens vam beneficiar.

Amb els anys, la baixa natalitat i la diversitat d'activitats extraescolars ha fet disminuir el nombre de nens i nenes fins arribar a la quarantena que som actualment, tot i que conservem el mateix esperit i les mateixes ganes de sempre de treballar i passar-nos-ho bé.

Amb aquesta història s'ha produït un fet molt especial que és que ja estem gaudint dels fills dels primers cantaires, així com que les directores actuals som fruit de fornades anteriors.

També volem mencionar que en l'actualitat gaudim d'unes magnífiques sales d'assaig i que darrerament l'Ajuntament ens ha cedit una sala de la Casa de Cultura, de la qual estem molt agraïts.

Tot seguit us fem un breu resum del que han estat les activitats d'aquest 25è aniversari:

– Trobada-taller a la primavera del 2000 a Sant Hilari amb més de 600 cantaires d'arreu de Catalunya.

– Concert de Nadal amb la participació de totes les corals del poble.

– Colònies amb les corals d'Arbúcies i Banyoles.

– Estrena de la sardana dels Petits Cantaires en el tradicional concert de Sant Jordi.

– Cantada de Caramelles pels carrers de la vila.

– Gran concert de celebració a l'església amb les corals mencionades i l'Orquestra Jove de la Selva, on vam tornar a estrenar la cantata *Les veus de la natura*.

– Audició de Sardanes, cercavila i exposició de fotografies a la Casa de Cultura.

En nom de tota la coral esperem poder complir molts anys més i que vosaltres en pugueu gaudir. Moltes gràcies a tothom que ha fet possible aquests vint-i-cinc anys d'història.

NEUS CUBERTA I SILVIA BRUGUÉS

Aula d'Art Municipal

ACTES

Aquest any el nostre alumne Benito Ferranti va realitzar la seva primera exposició, des d'aquí el volem felicitar per la seva tasca, així com a la Fina Milà guanyadora del premi local del concurs de pintura ràpida, que se celebra cada any per Setmana Santa. També vàrem gaudir de l'exposició del mestre de pintura de l'Aula d'Art, en Josep Nogué, que ens oferí una excel·lent interpretació dels paisatges de les Guilleries.

Viatges. Un club de viatges culturals, aquest és un dels objectius que es volen potenciar.

Cada any l'Aula d'Art organitza sortides i excursions que tenen el seu centre d'interès en alguna activitat cultural. Enguany vàrem organitzar un viatge a Mallorca i el motiu principal va ser visitar la Fundació Miró de Mallorca, encara que no vàrem descuidar altres aspectes culturals i lúdics: turisme, gastronomia, cultura, etcètera. Un viatge excel·lent. Tenim la intenció l'any que ve d'anar a Londres a visitar el Britihs Museum, al Louvre de París, al Macba de Barcelona, al Gugenheim de Nova York i a tants d'altres llocs.

Hem de destacar com a novetat d'aquest any (una més), la col·laboració de l'Aula d'Art amb l'Associació de Pessebristes, que ens ha permès apropar-nos a la creació de diorames, de tal manera que els alumnes de l'Aula d'Art van participar en les exposicions de diorames de Nadal i Setmana Santa. El resultat d'aquesta col·laboració ha estat molt positiu, esperem, doncs, que continuï i s'amplii. Des d'aquestes ratlles, els responsables de l'Aula d'Art volem manifestar que estem oberts a col·laborar amb totes les persones i entitats, aquesta col·laboració amb l'Associació de Pessebristes és un exemple més de com en la unitat d'esforços les coses es poden fer millor.

Cada any el repte de l'Aula d'Art és el d'oferir més activitats i que siguin atractives. Aquest any oferirem tres cursos nous: Introducció a la ceràmica, un curs de màscares de cartró i un d'art digital, encara que finalment no es realitzaren totes les activitats programades. Aquest curs que començarem, el proper octubre, a més d'aquestes activitats, ja en tenim de noves en cartera; ens agradaria poder realitzar un taller d'escultura, de fotografia, de vídeo....

FI DE CURS

El final de curs de l'Aula d'Art ha estat més ple d'activitats que mai, i això és el que volem tots, tant alumnes com mestres. **Et trauràs el barret,** aquest fou el lema de l'exposició de final de curs d'enguany, i no és per menys. Seguim sent la millor exposició d'art de la nostra vila, tant per la quantitat d'obres que s'hi exposen com per la seva qualitat i també pel volum de persones que any rere any mobilitzen. I tant és així que les sales d'exposició de la nostra Casa de Cultura s'han fet petites i haurem de plantejar-nos, tant la seva ubicació com el seu format.

Revetlla de l'artista. Novetat d'aquest any. Per tal de cloure el curs, de *bon rotllo,* vam celebrar una revetlla a la disco Villaret, acte que segons felicitacions rebudes fou tot un èxit. En aquest dia ens trobàrem la majoria dels alumnes, les seves famílies i amics, gaudírem d'un bon sopar, d'una sobretaula divertida i la gresca a la discoteca, que fou molt celebrada pels més joves i no tan joves. Esperem que aquesta activitat es consolidi i sigui un espai de trobada dels artistes.

El Festival de Performance, activitat que duen a terme els alumnes joves, ja va per la segona edició. Aquest any el centre d'interès ha sigut el contacte amb formes de creació multimèdia: imatge i so digital. Cal dir que els resultats varen ser molt bons i els alumnes estaven satisfets pel treball realitzat.

El **Mercat d'Art** és tot un èxit, i ja ens plantegem, per al proper curs, elaborar un programa més extens i celebrar durant l'any diverses convocatòries. Aquesta és una activitat que al llarg dels anys pot ser una de les més representatives de l'Aula d'Art. Estimula la creació dels alumnes i, d'una manera més informal que les exposicions, es posen en circulació centenars de treballs, tant en l'intercanvi com en la venda. Amb vistes a l'any vinent, ja vàrem acordar, amb els responsables municipals, utilitzar les instal·lacions de la nova plaça Porxada, que pot ser un lloc idoni per aquestes manifestacions.

Finalment, dir que l'Aula d'Art vol ser cada dia més representativa, més activa i vol participar d'una manera clau en el desenvolupament cultural i social de la nostre vila, per això, en aquests moments, l'Aula d'Art té, en els seus alumnes, el seu principal actiu, que animem des d'aquí a seguir perseverant, i a les persones que no ho són i els agrada el món de l'art que no ho dubtin, els esperem.....

AULA D'ART MUNICIPAL

Mercat d'Art

A la Fundació Joan Miró, de Mallorca

La gran trobada D'ESCOLES VERDES

El dijous 5 d'abril, a Sant Hilari, va esdevenir la I Trobada d'Escoles Verdes de Catalunya.

Van venir 450 representants d'alumnes i docents de les 60 escoles verdes que actualment ja existeixen: les 12 primeres escoles verdes pilot i les 48 escoles verdes que s'han afegit des de principis d'aquest curs.

El motiu principal de la jornada va ser el lliurament dels distintius de les primeres 12 escoles verdes que ja han consolidat els seus projectes i estan desenvolupant plans d'actuació ambiental.

La placa del distintiu del CEIP Guilleries va ser inaugurada pel conseller de Medi Ambient, l'Hnble. Sr. Felip Puig, i ja llueix a l'entrada de l'escola. També van estar presents en l'acte, que va començar al poliesportiu municipal, el director general de Planificació Ambiental del Departament de Medi Ambient, els delegats territorials de Girona del Departament d'Ensenyament i Medi Ambient entre moltes d'altres autoritats i persones que treballen en el camp del medi ambient i ensenyament, amb la inauguració i presentació de l'acte per part del nostre alcalde.

A continuació, estaven organitzats grups de treball al matí i a la tarda per als mestres i professors en diferents locals municipals i també en la nostra pròpia escola, per explicar diverses actuacions ambientals ja realitzades i debatre sobre nous plans d'actuació.

Els alumnes també van tenir mitja jornada per presentar les seves experiències i l'altra mitja van realitzar itineraris de descoberta de l'entorn de Sant Hilari o una visita guiada al Museu Guilleries, en grups de 20.

El Comitè Ambiental d'alumnes del CEIP Guilleries també va ser protagonista de la jornada, fent de guies a d'altres alumnes d'escoles verdes, que van visitar la seva escola.

El Departament de Medi Ambient i l'Ajuntament de Sant Hilari van convidar tots els participants a esmorzar, dinar i berenar.

Des de l'organització hem comptat amb la col·laboració de moltes persones que han fet possible que aquesta jornada hagi estat un èxit i un pas més cap a la millora ambiental.

Volem agrair especialment la col·laboració voluntària dels alumnes de 1r de batxillerat de l'Institut de Sant Hilari.

Gràcies a tots/es i a cada un en particular per ajudar-nos a construir un món millor.

Des d'aquí encoratgem els altres centres escolars de Sant Hilari a formar part d'aquest projecte d'ambientalització que ja té 70 noves inscripcions de tot Catalunya per al curs 2001/2002.

TERESA SALÓ
Tutora d'Escoles Verdes Les Guilleries
Associació i Promoció i Educació Mediambiental

Coses del Sant Josep

El programa de festes ens acosta a les famílies del poble i ens permet comentar algunes coses que fan referència, a la vida de l'escola.

No ha estat un curs com els altres i ens ha passat que ni l'hem vist, la qual cosa indica que s'ha treballat i no ens n'hem adonat. Sí que, en canviar la direcció s'han fet uns canvis que entraven dintre la lògica, però n'hi ha hagut d'altres que ens han d'emmenar cap a noves fites i objectius més d'acord amb els moments i les circumstàncies de tot tipus que vivim.

Un curs és poc temps per a fer balanços quan el que es tracta de valorar és una tasca en el complex món de l'ensenyament i l'educació. No és com en una empresa, que només té en compte els ingressos, les despeses i el resultat final. En un col·legi els termes a valorar poden ser, la millora de la lectura, la formació dels nostres alumnes en valors, el treball en equip dels docents, les activitats extraescolars, la participació dels pares, la convivència en general, les normes a tenir en compte per a un bon funcionament, la manera de com impartir millor les matemàtiques, el formar en un esperit religiós, l'incentivar els alumnes a fer les coses ben fetes, la millora en el tracte pesonal, la formació continuada del professorat... o senzillament, que els alumnes i els professors estiguin a gust i contents a l'aula i al centre.

Quan fa un any hi hagué un canvi en l'equip directiu del centre, el col·legi tenia uns objectius a aconseguir que s'especificaren en el Pla Anual i que s'han anat assolit uns més que altres. Era un moment delicat perquè se sortia d'una direcció personalista de molt de temps i calia engrescar el personal, pares i mares, fills i mestres en un projecte de canvi important per a la futura trajectòria del centre. S'havien d'aprofitar les circumstàncies que es donaven per emprendre noves actuacions i un treball de conjunt.

Si digués que han canviat moltes coses no seria real, perquè voldria dir que el Sant Josep no funcionava i això no és veritat, perquè l'estament docent és el mateix. El que s'intenta és posar la direcció i la coordinació a l'abast. Dient això pretenc remarcar que en qualsevol moment, el pare, la mare, els mestres o qualsevol alumne tenen l'ocasió de parlar, exposar, argumentar, discutir i manifestar-se sobre qualsevol tema de caire pedagògic. I a l'hora que vulguin. De la part administrativa ja en tenen cura eficaçment altres persones.

La tasca de director al Sant Josep no és complicada, només cal ser una mica el coordinador, o sigui, una persona assequible a tots i totes, perquè un col·legi com el nostre no tindria raó de ser si no hi hagués una gran avinença entre pares, mestres i alumnes, i això s'està aconseguint força. El col·legi ha deixat de ser un organisme tancat des d'on s'imposen les coses; des de fa un any les portes del despatx estan obertes de bat a bat per a tothom, grans i petits. Entenc la direcció no com una força que impulsa cap a un lloc, sinó com un element que assumeix la voluntat de la majoria de pares, alumnes i professors i intenta posar-ho en pràctica a través del consens, el treball i la presa de decisions.

Els que deixen el col·legi a Mallorca

Les mares es desmadren

Dia del nombre

Enguany hem augmentat el professorat i reduït les despeses, la qual cosa suposa la millora de la feina d'atenció a tots els alumnes. Hi ha hagut hores i hores de formació del professorat de manera voluntària, en temes que feien referència a situacions de canvi en un centre, a qual dono les gràcies per la seva disposició i dedicació. Entre el professorat hem aconseguit crear encara més una pinya, que ens permet mirar els cursos vinents amb il·lusió renovada i això té la seva repercussió en el treball ben fet. Em sembla que s'ha procurat modificar temes puntuals de funcionament que han de repercutir en la formació global de l'alumne, com pot ser el d'atendre encara més aquells nens i nenes d'un grup o d'un curs que, per diferent motius, necessiten una diversificada actuació. De moment hem d'estar contents perquè, amb vistes al curs que ve tindrem unes quantes incorporacions d'alumnes procedents de diferents indrets, quan semblava que havíem entrat en una línia descendent. També estem satisfets dels resultats de la selectivitat, perquè a l'IES, dels 16 presentats, 12 o 13 eren del Sant Josep. Remarco això no per dir que tenim la feina feta; només ens ha de servir per pensar en un mesurat optimisme de seguir fent les coses com cal. I convé tenir paciència. En resum, el centre funciona, el professorat no es canvia i és especialista en la matèria que imparteix i, per tant, es pot afrontar una política de canvi plenament consensuat. No tenim problemes de disciplina amb els alumnes, no hi ha hagut cap expulsió ni expedient disciplinari, hi ha una serietat en el tracte i en la feina de professors i alumnes, tenim uns pares que van entenent el missatge de participació i també veuen que poden dir la seva a través de la Junta de l'Associació de Pares i del Consell Escolar, i que són escoltats. Tot això són intents de millora que van a favor de la formació dels vostres fills i filles.

El curs ha tingut de tot, com sempre, però hi ha hagut aspectes, a més dels purament pedagògics, que han engrescat el personal: el 3 x 3 de Sunny de bàsquet, les sortides, l'esport en general, el dia del nombre i de les lletres, els escacs, el llibre personalitzat, l'ús de l'aula d'informàtica per part dels més petits, els butlletins 46 i 47, les proves de nivell de 4t de Primària, el nou pintat, l'euro, les anades al laboratori dels mitjans, la setmana esportivo-cultural de Sant Josep, la sardana a l'escola, Mallorca... i moltes coses més que canviarem o seguirem fent segons opinió del claustre i del Consell Escolar.

Dintre d'uns dies iniciarem la planificació dels objectius del proper curs amb la màxima aportació de tots i seguirem treballant de valent perquè els nostres alumnes adquireixin uns senzills hàbits de convivència que els han d'ajudar en el treball escolar individual i adquirir uns fonaments bàsics en la societat que ens ha tocat viure. Les altres coses ja els les afegirem.

ÀNGEL SERRADESANFERM I VALLS
En nom del col·legi Sant Josep

Mares fent bàsquet

No feu soroll, que el jovent estem adormits!

Sembla impensable, però d'un temps cap aquí el jovent, que sempre hem tingut una imatge de revolucionaris i que sempre hem lluitat per canviar el món, estem adormits. No estem sent la veu crítica de la societat, o són molt pocs, els que s'atreveixen a posar el crit al cel quan un fet no els sembla just. No prenem una actitud de portar la contrària per sistema, tot el contrari, tant ens fa el que passa al nostre voltant. Això sí, si alguns la tenen, és per donar la nota sense aportar alternatives positives. I quan la societat fa una injustícia, fem els ulls grossos i no mostrem el nostre rebuig, i si ho fem, és mitjançant una història puntual, efímera, sense continuïtat i buscant només la pròpia satisfacció personal. Hem perdut el gust d'organitzar i participar en les nostres pròpies mogudes al marge de la línia oficial, perquè és molt més fàcil que t'ho donin tot mastegat; perquè canviar aquesta nostra societat ens portaria massa feina; i perquè hem acabat creient que això és problema dels grans, i ja no de la joventut.

Però és clar, no us heu d'estranyar si els joves tenim una actitud negativa i mostrem poc interès per les coses que passen pel món i a casa nostra, ja que els fets ens han dut davant una situació que ens obliga a desconfiar i a enutjar-nos amb les persones amb més responsabilitats de la nostra societat: amb els polítics, pels seus interessos encoberts i les contínues corrupcions; amb els mitjans de comunicació, per les seves manipulacions informatives; amb el nou sistema educatiu, per les conseqüències de la seva falta de pressupost; amb les multinacionals, pels interessos comercials per davant dels humans i ecològics; amb les entitats bancàries, per les seves especulacions financeres i rentades d'imatge; amb la religió, per no saber evolucionar al mateix ritme que la societat; amb el sistema judicial, per la seva efectivitat qüestionable, i amb un llarg etcètera.

Ara bé, a tot això, hi hem d'afegir altres qüestions. No fa massa temps l'edat límit de la joventut estava fixada en els vint-i-cinc anys, per després passar-la als trenta, i ara, els entesos ja estan parlant de posar-la en els trenta-cinc. Això està provocant, per un costat, un eixamplament d'una etapa de la vida que, per moltes causes, dificulta la nostra estabilitat i autonomia i, per l'altra, dificulta els recursos per sortir-nos-en amb facilitat. Les raons les podem trobar en el fracàs escolar amb la conseqüent baixa qualificació laboral; les dificultats per trobar un lloc de treball, amb un sou digne que permeti l'emancipació de la família; la dificultat econòmica per accedir a un habitatge propi o de lloguer; la sobreprotecció familiar que no ajuda a madurar amb normalitat; els incessants missatges consumistes de la societat de consum; la interessada moda materialista i edonista que ens bombardeja amb els seus criteris estètics; l'esclavatge corrosiu i consumista de l'oci que ens arrossega inhumanament; l'actual i hipòcrita escala de valors i l'actual garbuig dels valors transmesos... No creieu que hem de despertar d'una vegada?

I no podem pas oblidar que cada dia al món, i amb tota seguretat a casa nostra mateix, passen fets que ens posen la pell de gallina, o encara pitjor, ens roseguen el cor i les entranyes. No podem quedar-nos impassibles davant aquestes situacions. Amb les imatges que ens arriben, n'hi hauria d'haver prou per fer-nos aixecar de la cadira. No podem estar de mans plegades davant els problemes que ens interpel·len les nostres consciències: per més grans o petits que siguin; per més propers o llunyans on passin; per més durs o esgarrifosos que semblin; per més injustos o justos. El jovent hem de dir la nostra:

- A la **globalització** que està movent, arreu del món, multitud de joves. Molts d'ells pacíficament, d'altres, no pas massa, els que surten als mediatitzats mitjans de comunicació, amb una actitud més radical. Estan protestant per unes actituds que encobreixen els interessos comercials dels països més desenvolupats per sobre dels països menys desenvolupats.
- A les **guerres fratricides** dels països en vies de desenvolupament, dissimulades, per raons humanitàries i de pacificació, darrere d'interessos comercials, armamentístics, ecològics o materialistes. Molt sovint, oblidant els Drets Humans, per sobre de qualsevol altre interès. I, evidentment, fent cas omís a la seva crida de condonació del deute extern, ja que moltes vegades es veuen castigats constantment a desastres naturals.
- Als **desastres ecològics** que estan patint els nostres mars i rius amb vessaments de productes tòxics, contaminants i aigües residuals. Al canvi climàtic, produït per la contaminació de l'atmosfera i l'escalfament de la Terra amb el conseqüent desglaç de les terres més fredes.
- A **l'esclavitud** que pateixen milions de persones arreu del món a través de les xarxes organitzades. Són persones obligades a realitzar: treballs forçats, fabricació de totxos, o treballar a la mineria, a les pedreres, a la fabricació de pedres precioses o joies, a la confecció de teles i catifes, al servei domèstic, a la prostitució o a la prostitució infantil.
- Al **consum de drogues**, a les seves negatives conseqüències per al cos, la ment i la personalitat, i a les seves enganyívoles xarxes de distribució. A l'esclavatge que suposa per al jove, i la seva família, que s'hi veuen immersos. A la SIDA, i el rebuig social que representa, per a la persona que se'n veu afectada.
- A la **situació d'exclusió social i econòmica** en què viuen moltes persones del nostre entorn més proper: la gent gran per la seva solitud i les seves minses pensions; les persones amb problemes de salut mental; els disminuïts psíquics arraconats en centres; les dones soles amb càrregues familiars; els exiliats polítics i els immigrants econòmics; els sense llar; l'atur i els sous baixos; els infants en risc social, els contractes escombraria...

Hem de despertar! No podem estar impassius davant tots aquests problemes. Els joves hem de continuar sent la veu de la consciència de la nostra societat, del nostre poble. No només fent sentir la nostra opinió, que hauria de ser tan bona com la del més respectable dels adults, sinó també actuant, canviant, transformant, intervenint... equivocant-nos, creixent, madurant i participant en aquesta societat, que és tan nostra com vostra.

¿És possible que tot això es faci realitat amb la inauguració del Casal Jove, reclamat durant bastants anys i promès al llarg de moltes campanyes electorals? Esperem que no arribi massa tard, que ens sàpiga despertar del son inactiu en què fa temps dormim però, que desperti el nostre veritable esperit i que ens obri els ulls, crítics i sensibles, al món real on vivim. Els joves esperem que aquest Casal Jove, per un costat, ens mantingui desperts i no ens deixi adormir; i per l'altre, que ens sigui una veritable plataforma de participació, dels joves que vivim a Sant Hilari, on es respectin totes aquelles inquietuds i iniciatives que puguem suggerir o proposar el jovent per a millorar el nostre poble.

Despertem, que el temps de revolució està a punt de començar!

LLUÍS PUIGDEMONT I REVERTER

La visita de la Mare de Déu de Fàtima. 1951

CONTEXT HISTÒRIC

Segons els historiadors F. García de Cortázar i J.M. González Vesga a l'obra *Breve historia de España*, Alianza Editorial, El libro de bolsillo, núm. 1666, Madrid, 1994.

Tan cerca de la Guerra Civil, la España de los cuarenta es un país triste, de supervivientes y, en algún modo, de fratricidas, obligados a vivir de recuerdos mortuorios y funerales por los *caídos*. Entre el hambre y las cartillas de racionamiento, los españoles se sienten asediados por emociones religiosas de culpa y expiación, que la Iglesia instrumentaliza a su gusto. Solemnes procesiones, peregrinajes a lugares revestidos de histórica significación nacional, *entronizaciones* del Sagrado Corazón o desplazamientos de Vírgenes contribuían a afirmar el reino de Dios y ayudaban a distinguir la patria católica, la verdadera España, de la otra, la anti-España del laicismo republicano. Había que recuperar el tiempo perdido con la dieta de Azaña, por ello nadie sabría dónde estaba la frontera entre una ceremonia religiosa y una manifestación patriótica.

En 1953, la Santa Sede y el Estado español firman un Concordato que mejora la imagen internacional de Franco y consagra el predominio de la Iglesia dentro del régimen. A la sombra del *nacionalcatolicismo* tuvo ésta todo lo que cualquier institución humana hubiera podido desear: auténtico poder social, aceptable bienestar económico, riguroso control de sus posibles enemigos, inusitadas facilidades para la práctica religiosa y el endoctrinamiento clerical. Los medios de comunicación le fueron absolutamente propicios y toda la presión social se volcó en el fomento de diversas manifestaciones de religiosidad: el viejo anticlericalismo tuvo que retirarse a sus cuarteles de invierno. A la larga, la Iglesia perdería casi todas las batallas: no conseguiría organizar una auténtica comunidad de creyentes, no crearía una verdadera cultura católica y fracasaría en su intento de catolización integral de la sociedad.

Per part de l'Església, la Visita de la Mare de Déu de Fàtima es veu així:

Sobre la visita de la Virgen de Fátima en la Diócesis de Vic como mensajera de la paz

Su Santidad Pío XII desea ardientemente que el presente Año Santo sea para todos un **año de purificación y santificación,** de vida interior y de reparación, el año del gran **arrepentimiento** y del **perdón.** Secundando los deseos del Vicario de Jesucristo **anhelamos cordialmente que los pecadores se arrepientan, los justos perseveren y todos se salven.** Para lograr fines tan elevados, creemos que será de gran eficacia que la Virgen de Fátima nos visite y nos bendiga, recorriendo como celestial Misionera todas las parroquias de la diócesis durante el Año Jubilar.

Además de las revelaciones hechas por María Santísima a los tres pastorcitos de la "Cova de Iria" de que su divino Hijo quiere salvar al mundo por la devoción al Corazón de su Madre, nos ha de mover a recibirla con entusiasmo el pensamiento de que el Beato P. Claret, gran devoto y apóstol de dicha devoción pronto será canonizado.

Para que la visita sea de gran provecho, además de las **Comuniones generales,** que se celebrarán en todas las iglesias donde pernocte la sagrada efigie, se aconseja la consagración de las parroquias y familias a los Sagrados Corazones (SS. CC.) y **la entronización de sus imágenes** en las casas particulares. Los Rdos. Sres. Arciprestes ordenarán lo conveniente en sus respectivos Arciprestazgos y los Párrocos en sus propias Parroquias, poniéndose antes de acuerdo para el bien orden.

Vic, 1 de marzo de 1950

El Obispo de Vic, Juan Perelló

Acabada la guerra, era normal llegir el següent sobre Franco per part de l'Església:

"La victoria ha consolidado su imagen de cruzada medieval, defensor de la fe y restaurador de la grandeza nacional española y por tanto la relación con la Iglesia sería muy importante".

"Dios ha hallado en Vuecencia el digno instrumento de sus planes providenciales sobre la Patria querida, nos ha concedido ver esta hora de triunfo".

També en aquests moments hi hagueren tensions i lluites entre la Falange i l'Església. La primera rebé un impuls considerable per la imatge dels models italians i alemanys. Es disputaven el poder i el lideratge.

Cap als anys 50 l'Església havia guanyat la batalla ideològica per la dominació i el control de l'Estat. Molts falangistes s'havien acomodat al poder polític.

A l'any 1951 es lligaven diferents temes religiosos. Any Sant, A.Ma. Claret i Fàtima...

Davant l'Hotel España. Foto cedida per Josep Roura

Un grup de pastors, M. Carbonell, J. Corbera, R. Solergibert. Foto cedida per Mari Carbonell

Allà pel juny de 1951, el poble de Sant Hilari i les seves parròquies van viure un esdeveniment que ha passat, sens dubte, a ser un record inesborrable de la memòria dels homes i dones d'aquell temps.

Sempre havia sentit parlar amb entusiasme de la vinguda de la Mare de Déu de Fàtima i el fet de trobar un document cinematogràfic, obra d'en Vadó Bosch, mentre es feia el bar del cinema Catalunya, m'acabà de picar la curiositat. Ara, el 2001 feia cinquanta anys i era el moment adequat per a recordar-ho. El document era una pel·lícula de 16 mm feta amb recursos precaris que en Vadó havia filmat sovint enfilat damunt d'una taula. Després d'insistir molt em va fer cas i ara disposem d'un document senzill que aplega la filmació antiga, moltes fotos fixes del mateix Vadó, un guió i la música. El resultat com a document és molt interessant.

No hi ha documentació escrita sobre la visita a l'arxiu del bisbat, que és on hi hauria d'haver els *informes* que s'hi enviaven. Les fonts per a recollir material han estat o bé orals o bé documents de menys importància. Sembla, però, que aquest escrit pot completar el que és la projecció de 17 minuts que ara tenim.

Per parlar del tema hem d'emmarcar el context històric dels anys 50. Què passava a Espanya? I a Sant Hilari, com vivia la gent? Qui tallava el bacalla? Quins eren els eixos a l'entorn dels quals girava la vida d'un poble de 2.700 habitants com el nostre?

Són anys de postguerra, ja de no tanta misèria, en què s'inicien uns canvis que només tindran repercussió en els camps econòmic i social; mai en el polític, dictadura de ferro, ni en el religiós, una religió al servei d'un Estat catòlic, apostòlic i romà.

L'interès dels EUA per una Espanya important estratègicament, en uns moments en què la Guerra Freda s'havia escalfat amb el conflicte de Corea, permetrà a en Franco sortir de l'aïllament econòmic i polític en què havia viscut la primera i miserable dècada dels quaranta. A pobles com el nostre, els canvis podien venir de l'economia. Es treballava molt i el servilisme als amos de les terres, als propietaris dels boscos i als estiuejants recompensava poc. La torneria estava en els inicis de la brillant expansió dels seixanta, les patates de la "Muntanya" encara es venien i alguna marca d'aigua ja omplia moltes garrafes.

La política i la religió configuraven un món a part i tenien el seu punt d'unió en el que se'n digué el nacionalcatolicisme, o sigui un Estat confessional, on l'Església es convertia, junt amb l'exèrcit, en un dels pilars del règim franquista. Els considerats elements distorsionadors dins el sistema havien estat liquidats, eren a l'exili o no gosaven moure's. Així funcionen les dictadures.

És evident, per tant, que sota la capa de la religió s'hi amaguessin moltes intencions. Al 1951 l'Església tenia gran part del poder ideològic del règim i l'estament religiós havia de tenir el poble animat, orientat i dirigit, i la religió havia de ser important per la vida d'aquella gent i, és clar, moltes actuacions giraven al seu entorn. D'aquesta forma es generaven objectius per a qui resar, demanar, implorar, limitar-se i donar gràcies. L'Església tenia la clau i el pany de moltes coses; era el favor i el compromís amb el poder polític.

Per l'1 de maig, toros, futbol i mostres de gimnàstica. Al llarg de l'any, processons, la quaresma, novenaris, missions i festes singulars que han anat caient del calendari litúrgicopolític sense gaires escarafalls, com Sant Jaume, Sant Josep, Sant Pere, el 18 de Julio, el primero de octubre, etc. Celebracions que res tenien a veure amb el que esdevenia més enllà de les fronteres del nord. I així passaren molts anys.

Pel que fa al poble, els que complien aquesta missió, a més de les autoritats municipals, eren les agrupacions d'Acció Catòlica, pilar espiritual del sistema que, degudament orientada, era l'encarregada de planificar i controlar les actuacions que es feien al poble: futbol, teatre, conferències de formació, cinema...

És dintre aquest marc que hem d'ubicar el fet que estudiem.

L'any 1949 el Bisbat de Vic vivia la ressaca de les moltes festes que la ciutat de Vic va organitzar amb motiu del centenari del seu fill il·lustre Jaume Balmes al 1948. Al 1950, el papa Pius XII havia proclamat l'Any Sant i en l'àmbit del bisbat hi havia la canonització a Roma del P. Antoni M. Claret, persona molt vinculada a Vic, encara que nascuda a Sallent. La Verge de Fàtima, des de feia mesos, pelegrinava per diferents indrets del món, en llocs tan distants com Argentina o Austràlia i a instàncies del bisbe de Liria, d'on era Fàtima, podia ser el complement; d'aquí li ve el nom de Verge Pelegrina. Era, per tant, una bona ocasió per a remoure les consciències dels feligresos del bisbat i conduir-los cap a la salvació.

La Verge va anar a molts indrets de Catalunya, però de manera organitzada i coordinada a través del bisbat es va fer al de Solsona, a instancies del cardenal Tarancón, que n'havia estat bisbe i al de Vic.

Els responsables de l'Església tenien clar que, entre altres coses, calia que la gent estigués engrescada i ocupada en coses apolítiques i, per tant, era fàcil moure'ls en projectes com el de la Mare de Déu i més quan el Papa havia allargat l'Any Sant fins el 13 d'octubre en què el clausuraria precisament a Fàtima, o sigui que es podia guanyar el jubileu i gràcies especials.

El bisbe de Vic, Juan Perelló, programava la visita a tot el bisbat, però ell només hi anava al moment de rebre la Verge; de la resta en tenia cura el Pare Misser, que és el que es veu a la filmació.

La Verge entrà per Manresa l'abril del 50 i es programaren deu itineraris. El de Sant Hilari entrava al desè, l'últim i el recorregut fou el següent:

dijous 8 de juny, Osormort i Espinelves
divendres 9, Espinelves i Viladrau
dilluns 11, Viladrau, Joanet
dimarts 12, Joanet, Santa Creu d'Horta
dimecres 13, Santa Creu, Santa Margarida i el Pedró
dijous 14, Osor, Mines d'Osor
divendres 15, Mines d'Osor, Suqueda
dissabte 16, Susqueda, Sant Hilari
diumenge 17, Sant Hilari
dilluns 18, Sant Hilari, Vic (final del trajecte)

Per l'itinerari es comprova que primer va a les parròquies properes com Joanet, Santa Creu, Santa Margarida i el Pedró. A tot arreu va ser una festassa i els feligresos s'hi volcaren.

Com es pot veure, a Sant Hilari vingué des de Susqueda amb un camió i amb tres òmnibus amb gent que la portava i altres que l'anaven a buscar. En altres llocs podia anar amb tractor o carreta.

A la font Picant se la rebria sota un arc triomfal, on l'esperaven joves amb motos, bicicletes i algun cotxe, adornats amb flors.

Més amunt de can Serrano, un portal li donava la benvinguda i cap allà a les 9 del vespre del 16 de juny la Verge era rebuda per les autoritats a la Placeta. Molts testimonis diuen que, quan la gent la va veure, la cosa fou indescriptible, amb llàgrimes, cants, aplaudiments i visques.

El rector de Susqueda digué quatre paraules i lliurà la imatge a Mn. Pere Portell, capellà d'aquí, que li donà la benvinguda en nom de tots els feligresos. Un petit sermó del bisbe i l'alcalde, en Salvador Tarradellas, li oferí una bandera i el bastó de comandament de l'alcaldia. Les agrupacions corals del poble li cantaren l'himne de Fàtima a quatre veus. Amb penes i treballs la comitiva pogué arribar a l'església, on a partir d'aquell moment, seria vetllada pels veïns dels carrers, que s'anirien tornant mentre es resava el rosari de manera continuada.

No comento res més del que es va fer perquè es pot llegir al programa.

Tothom comenta que va ser una cosa irrepetible pel que fa a mobilització popular i que ara no seria possible. Gent que no anava mai a missa es barallava per portar la Verge, els queien les llàgrimes al seu pas, l'anaven a vetllar i cantaven com el que més. La Verge va tenir un bany de multituds, amb cants, devoció i amb grans mostres d'estima. Els hilariencs s'ho prengueren amb molta serietat i respecte, tant en les celebracions religioses com en el fet de l'ornamentació de les cases i els carrers del poble.

A tot arreu s'hi feien els mateixos actes si el poble era gran: misses solemnes, rosari de l'aurora, processons, besamans, hora santa mariana, precs de malalts, vetlles, repartiment d'estampes, rés del rosari... Tot això i més es féu a Sant Hilari, organitzat per Acció Catòlica local, on hi havia persones que tenien més responsabilitat com: F. Fauria, J. Ripoll, Fc. i T. Carbonell, A. Roura, M. Brugués, F. i P. Serras, J. Xandri... i molts més perquè era moment de fer les coses amb eficàcia i responsabilitat. El poble hi posà la resta.

A TALL D'ANECDOTARI

La imatge de la Mare de Déu de Fàtima, que havia de recórrer el bisbat, va venir de Portugal, era de pasta i havia costat 2.764 ptes., però amb el transport es va malmetre i del taller d'en Lluís Comas de Vic en sortí una talla de fusta d'1,50 m d'altura que costà 6.000 ptes. i que avui encara es pot venerar a l'església de Sta. Teresa de Vic. Aquesta és la que va venir a Sant Hilari.

Carrer Sagrat Cor. Foto cedida per la família Bonvehí

Carrer Montsolís?. Foto cedida per la família Bonvehí

PROGRAMA

SABADO, DIA 16

Aproximadamente, a las 6 de la tarde.—Llegada del Excmo. y Rdmo. P. Juan Perelló Pou, M. de los SS. CC., Obispo de la Diocesis

A las 7.—Repique general de campanas, anunciando la salida de la caravana de ciclistas, motoristas y coches, para trasladarse a la «Font Picant» para dar escolta a la Virgen de Fátima.

A las 8.—Salida de la iglesia parroquial de la Procesión con todas las banderas y estandartes de Acción Católica, Hermandades y demás Asociaciones y presidida por el Clero, Excmo. y Rdmo. Sr. Obispo, Magnífico Ayuntamiento, Autoridades y Jerarquías. Se dirigirá a la Plaza del Dr. Grabulosa, donde tendrá lugar la solemne recepción de la Virgen.

A la llegada de la caravana, con la Virgen Peregrina, se dispararà una traca valenciana mientras las campanas de nuestro templo repicarán a fiesta

Llegada la venerada Imágen a la Plaza del Dr. Grabulosa, el Rdo. Párrroo de Susqueda hará entrega de la Imagen a nuestro Párroco-Arcipreste, quien dará la bienvenida a la Virgen en nombre de la parroquia, y el Sr. Alcalde regalará a María un Banderín como recuerdo de su grata Visita y le ofrendará el bastón de mando.

A continuación, ofrenda de palomas, mientras el Orfeón Parroquial y los coros «La Guilleria» y els «Nois Alegres», cantarán juntos el Himno de Fátima, a 4 voces mixtas, bajo la dirección de nuestro querido Párroco.

Seguidamente, se pondrá en marcha la Procesión, dirigiéndose al Templo parroquial cantando todo el pueblo «Els goigs de Fátima».

Al llegar al Templo, rezo del Santo Rosario, sermón por un P. Franciscano y besamanos.

A las 11'30.—**Solemne Hora Santa.**

A las 12.—Misa de medianoche, que celebrará el Ilustrísimo Sr. D. Antonio Masanell, Prelado Domestico de Su Santidad el Papa, y en la que se distribuirá la Sagrada Comunión.

A las 12, empezarán los turnos de Velas.

De 12 a 1 - Plazas de 5 Febrero y de Verdaguer.
" 1 a 2 - Calle de Vich y Paseo de la «Font Vella».
" 2 a 3 - Calles de Montsolis y de Valls.
" 3 a 4 - Calles Dr. Morales y Heroicos Gubau
" 4 a 5 - Barrios del Hospital.
" 5 a 6 - Plaza Grabulosa y calles Soler y de la Fuente.

DOMINGO, DIA 17

A las 6, 7, 8 y 9.—Misas rezadas, que serán todas de Comunión General.

La de las 7, será celebrada por el Excmo. y Rdmo. Sr. Obispo.

A las 11.—**Solemne Oficio,** interpretando el Coro parroquial una de sus mejores partituras. Salve solemne.

Desde las 12, hasta las 6 de la tarde, continuación del turno de Velas.

De 12 a 1 - Barrios del Serrat y calles de Vernis y de Arbucias.
" 1 a 2 - Calles del Hort Nou y de Ntra. Sra. de los Dolores
" 2 a 3 - Calles de San José, Tres Cruces y Arenas.
" 3 a 4 - Calles del Fútbol, Piscina y Carretera de Arbucias.

A las 4 de la tarde.—**Solemne Procesión,** recorriendo las Plazas 5 Febrero y Verdaguer, calles de Montsolis, Dr. Morales, del Este, Pasaje Sala, Dr. Turras y Bagés, Hospital, Dr. Morales, Vernis, Rocosa, Plaza Grabulosa, Avenida José Antonio, calle Sagrado Corazón, Dr. Muñoz, San José, Costa, Ntra. Sra. Dolores, Hort Nou, Plazas Verdaguer y 5 Febrero. Se terminará con Besamanos.

A las 8'30.—Solemne Función, con sermón por un P. Franciscano del Convento de Vich.

A las 9.—**Procesión de las Antorchas,** por la plaza de 5 Febrero, calles de Vich, Paseo «Font Vella», Carreteta de Vich, Tres Cruzes, Arenas, San José, Ntra. Sra. Dolores y regreso hasta la Capilla de las Hermanas Carmelitas.

LUNES, DIA 18

A las 6 de la mañana.—**Rosario de la Aurora.** Saldrá del Convento de las Hermanas Carmelitas y recorrerá las calles de Hort Nou, Plaza Verdaguer, 5 de Febrero, Heroicos Gubau, Paseo Nuevo, Barrios del Serrat, Victor Pradera, Carretera Arbucias, calles Piscina, Busquets y Puncet, Carretera Arbucias, Tolrent, Fútbol, regreso Carretera Arbucias, calle y plaza Dr. Grabulosa, calle de Arbucias hasta la iglesia.

Durante la mañana, en la Iglesia Parroquial, Misas rezadas, de Comunión.

De 7'30 a 9.—Se llevará la Sagrada Comunión a los impedidos y enfermos que lo deseen.

A las 11.—Misa de enfermos, después de la cual se dará la bendición a cada uno de ellos con el Sino. Sacramento.

Continuación de los turnos de Vela.

De 12 a 1 - Calles San Benito, Rocosa y Plaza Dr. Robert
" 1 a 2 - Calles de Balmes, Torras y Bagés y Costa.
" 2 a 3 - Calles Dr. Muñoz, Dr. Morgue y Sagrado Corazón.

A las 3.—**Procesión infantil,** que recorrerá la Plaza 5 Febrero, calles Vich, Valls, Plaza Verdaguer, Callejón Rovira, Plaza Dr. Robert, calles Balmes, Soler, de la Fuente, hasta la Iglesia.

A las 6.—Función de Despedida con Besamanos.

Seguidamente, saldrá para Vich la Virgen Peregrina, en Procesión por las calles Heroicos Gubau, San Benito, Rovira, Paseo Font Vella y Carreteta de Vich.

A. M. D. G. et B. M. V.

Cedit per la família Camós Ridorsa

REGALO DE UNA PIADOSA IMAGEN DE LA
VIRGEN DE FATIMA
LIMOSNA: 2 PESETAS
Nº 000436
PARA SUFRAGAR GASTOS IGLESIA PARROQUIAL DE SAN HILARIO SACALM
SE SORTEARÁ EL DIA 16 DE JUNIO DE 1951

Els objectius generals de la visita, dits de manera que tots entenguem, eren: que la gent anés a confessar i a combregar (penediment), que es resés el rosari en família, devoció als Sagrats Cors (SS.CC.) i que la família tingués alguna imatge o quadre de la Verge o dels SS.CC. a casa i que fossin objecte de devoció, tot en el marc que s'ha comentat.

Les processons i el rosari de l'aurora eren llargues comitives encapçalades per joves amb pendons o banderes, dos o tres escolans, un mossèn i uns quants vailets al davant.

Després, inacabables fileres de dones amb llargues mantellines i homes ben mudats i finalment la Verge, escortada per les autoritats i quatre guàrdies civils de gala. Al llarg del recorregut es cantava l'Ave de Fàtima, el rosari, l'himne de Fàtima, els goigs i altres cançons que prèviament s'havien preparat a través dels altaveus mentre s'engalanaven els carrers.

Els carrers eren preciosos per la seva ornamentació. Hi havia molta feina a organitzar-ho tot i per això es creava una comissió i es designava un responsable. Hi havia gran competència entre els veïns i sembla que hi hagué bona avinença en general.

L'engalanament consistia en testos i caixes de flors, heures, boix, esparreguera, ginebrons lliroia, flors naturals i de paper, rosaris fets de fusta, amb pinyes o amb ous buits i pintats, creus, arcs de triomf, serradures pintades i tot allò que servís per adornar. També hi havia més llum de l'habitual.

En alguns indrets hi posaven uns altars per a fer cerimònies. A vegades eren indrets on s'aplegava algun malalt que demanava i implorava curació. Cada carrer escollia com un lema. Davant de can Ximeno, en Ll. Ximeno hi posà "Catalunya, per la Verge" i un escut amb les quatre barres i tingué problemes amb la guàrdia civil, per "separatista".

Al carrer de l'Hospital hi havia pedres pintades de color blau i blanc al peu de les façanes; el de Vic semblava un bosc de columnes; el de Montsolís era ple de tul, el Ximeno amb tot de cercles i en deien del circ; davant del París i can Dolfo ple de molsa... Tots mostraven un treball col·lectiu encomiable i sorprenent.

A l'igual que moltes façanes, que també lluïen flors, vànoves, creus, rosaris, llums, etc.

Entrada al temple. Foto cedida per Mari Carbonell

Els veïns del camí de l'Hospital. Foto cedida per Joan Güell

Carrer de l'Hospital. Foto cedida per J. Güell

Família Buxalleu davant de casa. Foto cedida per la família Buxalleu

En Vadó Pidevall, a l'aparador, hi va construir un petit sortidor amb la Mare de Déu i tot d'ànecs i coloms.

El cas dels coloms era curiós perquè la Verge ja arribava amb unes quantes aus ensinistrades que l'acompanyaven i el fet que sempre anessin a parar als peus de la Verge li costava d'entendre a la gent. També se'n podien comprar i llançar-los en el seu honor. Resulta, però, que a vegades l'església semblava un colomar i distreia el personal.

Com es pot suposar, la llista d'anècdotes seria inacabable. Tothom recorda el cas d'en J. Ripoll, que enfilat en una escala al carrer de Vic tot ornant-lo, va caure i es féu força mal al braç; de seguida ell va dir que es podia haver mort amb la caiguda i que gràcies a la Verge, només havia sofert una fractura de braç...

Finalment, el dilluns dia 18, cap al tard, un engalanat camió precedit d'altres vehicles i molta gent acompanyaren la Mare de Déu de Fàtima a Vic, a la catedral, on s'acabava el pelegrinatge pel bisbat.

Darrere quedava un poble que havia viscut uns dies transcendents, que deixava enrere un gran esforç col·lectiu de treball, d'unió, de relació i sana convivència. Foren molts els vespres passats fent roses, coloms i altres guarniments de paper als garatges de les cases o al carrer mateix. Eren molt bons moments.

És evident que els objectius més immediats que l'Església preveia, com el penediment, la comunió, el primer divendres de mes, el rés del rosari i alguna imatge a casa s'aconseguissin durant un temps. Sí que els tres dies serviren per acostar els homes i les dones a l'Església gràcies a la Verge, perquè foren grans demostracions de fe per uns i de simple devoció per als més, però l'esperit religiós ha d'estar fonamentat en uns valors que no vénen i van quan un vol, sinó que són fruit d'unes creences i pràctiques religioses conseqüents. Amb això no pretenc criticar absolutament res, al contrari. Estic segur que durant unes setmanes la gent millorà la relació amb la família, els veïns o amb els companys de treball i d'aquí que es parli d'uns efectes immediats. Reforçar l'esperit religiós de la majoria dels feligresos, a través de la visita, ja

Processó infantil. Foto cedida per J. Güell

Davant l'Hotel París i l'Espiga d'Or. Foto cedida per Josep Roura

Can Cateva de Joanet. Foto cedida per la Glòria Canaleta

són figues d'un altre paner i lamentablement aquells eren els aspectes que l'Església, com a institució, treballava més, i no eren aquests els que l'Espanya dels 50 necessitava. Per això sortiren i feren una gran tasca en zones marginades de les grans ciutats, els mal anomenats pel règim *curas comunistas*.

És, per tant, amb el primer aspecte amb el que em quedo, el d'aconseguir moure tot el teixit social d'un poble de manera formidable amb motiu de la "Visita". El de la relació i convivència entre la gent per rebre-la i aclamar-la i fer que les vivències dels dies 16, 17 i 18 de juny passessin a formar part de la història individual de cada un dels hilariencs i hilarienques i la de Sant Hilari com a comunitat.

Quatre mesos més tard, del 17 al 29 d'octubre, vindria a Sant Hilari la Santa Missió, amb els pares Miquel Piquer i Joan Coll, i els corresponents exercicis espirituals...

L'any 1952 hi hagué el Congrés Eucarístic de Barcelona...

Eren altres temps.

I duraren molts anys.

ÀNGEL SERRADESANFERM I VALLS

Estampes que es donaren en motiu de la visita

AVE DE FÀTIMA

(LA CANÇÓ MÉS CANTADA)

De la Glòria baixa
la Mare de Déu
cantem-li tots l'Ave
amb sonora veu. Ave...

La Verge Maria
del cel ha baixat,
a dur l'alegria
del seu dolç Regnat. Ave...

Farem penitència,
farem oració,
oh Verge Maria,
tingueu compassió. Ave...

Jesús Senyor Nostre
ja ha estat massa ofès;
reseu el Rosari
que és font de mercès. Ave...

Beneïu Senyora
els nostres comreus,
i aquestes fillades
que us besen els peus. Ave...

Oh Santa Maria,
joiell de cel blau,
al món que s'enfonsa
torneu-li la pau. Ave...

(La cançó es podia allargar tant com es volia i a cada poble hi posaven estrofes que hi feien referència).

Una altra que també es cantava era:

Oh Maria, Mare mia,
salvadora del mortal
empareu-me i guieu-me
a la pàtria celestial.

Amb els àngels i arcàngels
a Maria cantaré,
més hermosa que la rosa
més florida que el roser. Oh Maria

SANT HILARI SACALM

2001, DEL 23,

FESTA MAJOR 2001

AL 26 D'AGOST

Actes Religiosos

DIJOUS, 23

Tarda, a les 6: Repic general de campanes anunciant la Festa Major.

Vespre, a les 8: Rés de Vespres i Missa.

DIVENDRES, 24

Festivitat del Martiri de Sant Joan Baptista.

Matí, a les 12: Missa solemne concelebrada amb els sacerdots veïns i els que són fills de les parròquies de l'arxiprestat. Dirà l'homilia Mn. Pere Carrera, professor a l'ICRG i rector de Riudellots de la Selva. Cantarà la coral mixta "Els Nois Alegres". *(No hi haurà missa vespertina).*

DISSABTE, 25

Vespre, a les 8: Missa solemnitzada en sufragi dels difunts de la parròquia, recordant, especialment, els que han mort enguany.

DIUMENGE, 26

Matí, a les 12: Missa solemne d'acció de gràcies, a intenció del poble.

Aquest diumenge: *Les altres misses seran a les 10 del matí i a les 8 del vespre.*

ACTES POPULARS

DIMARTS, 21

Nit a les 11: TEATRE amb *RUBIANES, SOLAMENTE*, al pavelló municipal.

DIMECRES, 22

Nit, a les 10: JAZZ amb el grup ARANYÓ JAZZ CLÀSSIC, al jardí de Can Rovira (patrocina Font Vella).

Nit, a les 12: A la carpa, FESTA DEL "MOJITO", disco mòbil, amb DJ's locals.

DIJOUS, 23

Tarda, a les 2/4 de 7: Actuació dels MARIACHIS pels carrers i places i pregó de festes des del balcó de l'edifici de la Cooperativa, a càrrec del grup de teatre LAS CALÍGULAS.

Seguidament, LLIURAMENT DELS PREMIS del Concurs d'Il·lustració per a la portada del Programa de Festa Major, a Can Rovira.

Nit, a les 9: PARTIT DE FUTBOL entre el CE Sant Hilari Font Vella i la UE Vic.

Nit, a 2/4 d'11: CORREFOC amb el grup ELS DIABLES DE L'ONYAR. Sortida de la plaça de l'Ajuntament. Patrocinat per Font Vella.

NOTA: Preguem que no deixin els cotxes aparcats i que tapin les finestres dels habitatges amb cartrons en els carrers següents: St. Benet, Vic, Valls, Pl. Jacint Verdaguer, Pl. Església, Josep Ximeno, Pl. Gravalosa i pl. Josep Moragues.

Nit, a 2/4 de 12: BALL a la plaça Josep Moragues amb el conjunt EL TREN DE LA COSTA.

Nit a les 12: A la carpa, conjunts THE RED SEXY BAND, NEED FLANDERS i disco mòbil amb DJ's Locals.

DIVENDRES, 24

Matí, a partir de les 10: TIR AL PLAT a la ctra. Villavecchia (organitza la Societat de Caçadors "El Gamo"). Programa a part.

Matí, a 2/4 de 12: CERCAVILA amb els gegants i capgrossos de Sant Hilari, acompanyats pel grup VATUA L'OLLA.

En acabar, al Jardí de Can Rovira, ESPECTACLE INFANTIL amb el grup 3/4 DE 15. Patrocina: Font Vella.

Tarda, a les 4: CAMPIONAT DE BOTIFARRA a la placeta. (Programes a part).

Tarda, a les 5: CONCERT DE FESTA MAJOR amb L'ORQUESTRA MARAVELLA al Pavelló.

Tarda, a les 7: AUDICIÓ DE SARDANES per la COBLA-ORQUESTRA COSTA BRAVA. A la plaça de l'Església a la mitja part, BALL DELS GEGANTS (patrocinat per Ricard Moragas i Fills).

Nit, a 2/4 de 9: Concentració de colles a la pl. de l'Església.

Nit, a les 10: SOPAR DE COLLES (pl. Josep Moragues).

Nit, a les 12: GRAN BALL DE FESTA MAJOR amb les orquestres MARAVELLA i COSTA BRAVA, al pavelló municipal.

Nit, a les 12: GRAN RUA de les colles cap a la carpa amb: LA BANDA DEL ZURDO, CON FLAUTAS Y A LO LOCO, LOS DE OTILIA i el *DJ Castro.*

DISSABTE, 25

Matí, a 2/4 de 10: XARANGUES pels carrers de la vila.

Matí, a partir de les 10: TIR AL PLAT: tirada general (programes a part). Organitza Societat de Caçadors "El Gamo".

A 2/4 de 12: CERCAVILA amb les XARANGUES, GEGANTS i CAPGROSSOS.

Seguidament al jardí de Can Rovira ESPECTACLE INFANTIL *LES TRES BESSONES.* (Acte patrocinat per Font Selva).

Tarda, a les 3: BAIXADA DE CARRETONS.

De 3 a 4: CARREGADA DE CARRETONS a la plaça de cal Ros, i carrer Dr. Morales.

A les 5: Sortida d'ELS MAJORETS, acompanyats del grup musical LA SINFOROSA.

A les 6: Inici de la XX BAIXADA DE CARRETONS des del pla de les Arenes.

A les 7: BALL amb el conjunt PREMIUM i dutxa col·lectiva a la pl. Gravalosa. (Acte patrocinat per Font Vella).

A les 7: SARDANES a la plaça de l'Església, i amb l'orquestra SELVATANA.

A 2/4 d'11: SERENATA a la plaça de l'Església. Orquestra SELVATANA.

Nit, a les 12: GRAN BALL DE FESTA MAJOR, per les orquestres SELVATANA i LA GALANA. Pavelló municipal.

A les 12: A la Carpa, actuació del conjunt TRISTASERÀ, DJ Invi (Pont Aeri) TIERRAS i DJ's.

DIUMENGE, 26

Matí, a 2/4 de 10: XARANGUES pels carrers de la vila.

De 2/4 d'11 a la 1: EXHIBICIÓ DE PUNTAIRES, a Can Rovira. Acte patrocinat per pastisseria Masó.

A les 11: Arribada de MOTOS ANTIGUES, passeig pels carrers del poble, i exposició a la pl. Gravalosa.

A les 12: *Ball de l'Escurna*, a la pl. Josep Moragues, amb el grup SI FA SOL.

Tarda, a les 5: TORNABODA a la Font Vella, amb TRES SARDANES per la Cobla CIUTAT DE CORNELLÀ, tot seguit TRES SARDANES, per la mateixa cobla, al passeig Font Vella. (Acte patrocinat per Font Vella).

A 2/4 de 7: Actuació dels CASTELLERS MINYONS DE TERRASSA a la pl. Moragues. Patrocina Font Vella.

Nit, a les 10: CASTELLS DE FOCS ARTIFICIALS per la PIROTÈCNICA TURIS, al camp de Futbol. (Acte patrocinat per Fontdor).

Seguidament, FI DE FESTA al pavelló amb l'ORQUESTRA GIRASOL. (Entrada gratuïta).

LES XARANGUES passaran pels carrers i places de la vila el segon i tercer dia de la Festa Major.

Notes: A partir del dia 16 d'agost a les 9 del matí es podran reservar taules per a les sessions de ball al pavelló, a les oficines municipals.

El divendres dia 24, a la Sala Noble de La Cooperativa, es projectarà la pel·lícula de *La visita de la Mare de Déu de Fàtima a Sant Hilari l'any 1951* a les 7 i a les 8 de la tarda.

Durant els dies 26 i 27 hi haurà una FIRA DE MOSTRES de tradicions populars catalanes, a la pl. Gravalosa, organitzada pel Grup Divulgatiu de Tradicions Populars.

VENDA D'ENTRADES

BALL

1.000 ptes - 6 €

(Tant al Pavelló com a l'Oficina de Turisme)

TEATRE

Anticipada 2.200 ptes - 13,22 €
(a Can Rovira i Tele Entrada Caixa Catalunya Tel. 902 10 12 12)

Taquilla 2.700 ptes - 16,25 €

Els organitzadors es reserven el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motivessin.

Organitza: **REGIDORIES DE CULTURA, JOVENTUT I COMISSIÓ DE FESTES**

Patrocina: **AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM**

Amb la col·laboració de: **Font Vella SA, Fontdor, Font-Selva, Transports Moragas i Fills, ADF, Pastisseria Masó, Jovent de Sant Hilari i Grup Sardanista**

Resum de l'any

Marxa al ball del pla de les Arenes, a Mas Collell

150è aniversari de la Fundació de les Germanes Missioneres de la Immaculada Concepció

Sopar de colles

Presentació del disc compacte del grup musical local CATAU

AGOST '00

- Sopar dels veïns del carrer Joan Serras.
- Festa dels Quintos.
- Exposició de pintures de Montserrat Serra Fontdevila.
- Exposició d'olis, aquarel·les i terracotes de Jaume Vila.
- Exposició de pintures de Josep Ramon Solà.
- Exposició de pintures de Josep Nogué.
- Exposició de pintures de Marià Climent.
- Exposició de miniatures dins d'ampolles d'Antoni Barcelona.
- Exposició de figures de paper de Blanca Martín.
- Festa de l'Estiuejant: Visita turística a la font Vella, Ermita Nen Jesús de Praga, Museu Guilleries.
- Concert Festa Estiuejant, a càrrec de la soprano JOSEFIN TEIXIDÓ.
- Inici de la 1a Setmana Esportiva, a càrrec de diferents entitats esportives de Sant Hilari i dels monitors de les Estades Esportives.
- Xerrada: *El sindicalisme obrer:* els *roders*, per Roger Zamorano.
- Festa del pla del Campaner.
- Festa del barri de la Piscina.
- 41è concurs de tallada de troncs i activitats forestals.
- Festa a la plaça del Peix.
- XIV Revetlla de Sta. Maria.
- Festa de la font Picant.
- Concert a càrrec de MANEL CAMP a la Cooperativa.
- Festa del barri del Serrat.
- Campionat 3x3 bàsquet, plaça Moragues.
- XIII Aplec de la Sardana de Sant Hilari, a la Placeta.
- Teatre amb l'obra *Manicòmic* (del TRICICLE), al pavelló.
- Correfoc amb els DIABLES DE L'ONYAR.
- Concert a càrrec de THE CAT EXPRESS BAND, CRISI NERVIOSA i Disco Mòbil.
- Espectacle infantil a càrrec de DESASTROSUS CIRCUS.
- Campionat de botifarra, a la Placeta.
- Concert de Festa Major amb l'ORQUESTRA DE JANIO MARTI, al pavelló.
- Sopar de colles a la Pl. Moragues.
- Gran Ball de Festa Major al pavelló, amb l'ORQUESTRA DE JANIO MARTI.
- Concert de CASTAWAY, CATAU i Disco Mòbil.
- Baixada de Carretons.
- Ball de l'aigua amb el conjunt METROPOL.
- Serenata per l'ORQUESTRA SELVATANA, a la plaça Verdaguer.
- Ball de Festa Major amb l'ORQUESTRA SELVATANA i els conjunts JUNIOR'S, al Pavelló.
- Concert de BIG SCORE, LORIEN i Disco Mòbil.
- Exhibició de Puntaires a Can Rovira.
- Ball de l'Escuma a la pl. Moragues amb el grup SI FA SOL.
- Castell de Focs Artificials per PIROTÈCNICA TURIS.
- III Exposició de motos històriques, a la pl. Gravalosa.

SETEMBRE '00

- Partit amistós de futbol entre el CE Sant Hilari-Font Vella i el CE Roda de Ter.
- Cinema al carrer, plaça Dr. Robert.
- Havaneres per la colla JACOMET, amb rom cremat per a tothom, a la plaça Moragues.
- L'Ajuntament va lliurar llibres sobre la vida del general Moragues a les escoles.
- Presentació de l'Associació Josep Moragues per reivindicar personatges de la història dels Països Catalans.
- La Mireia Bosch crea un programa didàctic amb CLIC-3 per apropar la sardana a les escoles.
- Primer partit de lliga, CE Sant Hilari Font Vella - Escola de Futbol La Garrotxa.
- Taula rodona *El general Moragues*, a càrrec de l'Associació Moragues, a la Sala Noble de la Cooperativa, per ERC.
- Recital de Cançó Catalana, a càrrec de SANTI VENDRELL, a la plaça Moragues.
- Nit de Rock, amb: VAN DE KUL, GLAUCS, NICOLAU, LOISE LANE, POTULS, MUTIS i CATAU, al Pavelló Poliesportiu, a càrrec de l'Associació Josep Moragues.
- Audició de Sardanes per la COBLA GENISENCA, a la plaça Moragues.
- Arribada de la Flama i ofrenes florals a càrrec de les institucions públiques i entitats, a la plaça Moragues, amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya.
- Audició de Sardanes per la COBLA GENISENCA, a la plaça Moragues.
- Aplec a l'ermita de Vallclara.
- Exposició Fotogràfica de Trofeu Quillat, a la Casa de Cultura.
- Període de matriculació de l'Escola d'Adults del curs 2000-2001.
- Demostració gratuïta de massatge japonès (Giodo-shiatsu), a la Casa de Cultura.
- Festa Major del pla de les Arenes, amb missa i ball als Cortals i Mascollell.
- 1a Jornada de: *Les gestions de PIME'S en destinacions turístiques alternatives*, a La Cooperativa.
- Donació de sang (191 donacions de sang i 4 extraccions de plaquetes), a la Casa de Cultura.
- Celebració de la I Jornada Tècnica de Comerç i Turisme de la Comarca.
- S'impulsa un pla d'accions per a potenciar el turisme al municipi amb diverses actuacions.
- Edició d'un butlletí d'informació municipal.

Nadal infantil al pavelló

Estades esportives estiu 2001

Diada de Sant Jordi al pavelló

Estiuejant de l'any 2000

OCTUBRE '00

- Presentació i inici de les activitats del curs 2000-2001 de l'Escola d'Adults.
- Inici del curs de massatge japonès Giodo-Shiatsu, amb Hideo Asai i David Parés a la Casa de Cultura.
- Inici del curs de Tai-xi, amb Emma Romeo a la Sala Noble de la Cooperativa.
- XVI Volada d'estels, organitzada per Ça-Calm Exprés, a la Bòbila.
- XVII Festa del Bosc, al pla de les Arenes, amb missa i dinar de germanor.
- Inici de: *La ruta de la font de la Formiga*, amb la participació de diferents micòlegs.
- Motocròs als Cortals.
- L'Associació de Pessebristes munta tallers de diorames per Nadal a Can Rovira.
- Teatre CIA DA TAL amb *Tubs*, patrocinat per la Fundació Agrupació Mútua i el Grup la Roda d'Espectacles, al Cinema Catalunya.
- Sortida BTT nocturna a la Ctra. del Sobirà.
- Exposició *Anem a veure llibres*, amb la participació de totes les escoles, a la Casa de Cultura.
- Exposició de meteorologia: *Passat, present i futur*, organitzada pels membres de l'estació de Meteorologia de Sant Hilari, a Can Rovira.
- XVII Cursa de Sant Hilari de 12 km, organitzada pel Grup Fondistes S.H.
- Bus de les Professions, del Departament d'Ensenyament, a la plaça Dr. Moragues.
- Concert de piano, a càrrec de Quim Bonal, a la Sala Noble de La Cooperativa.
- VIII Descens Ça-Calm Exprés, puntuable Open de Catalunya, al pavelló.
- Cia de Teatre infantil impulsada pel Grup Teatral de la Roda i l'Agrupació Mútua.
- Mostra sobre *Meteorologia i canvi climàtic*, pel grup d'observadors meteorològics locals.
- Salves d'honor i ofrena floral en el 60è aniversari de l'afusellament de Lluís Companys, per ERC.
- III Fira d'intercanvi a la plaça Dr. Robert.
- La periodista Marta Clos presenta el seu llibre *Parlen les dones*, a la Casa de Cultura.
- Inauguració d'una subestació elèctrica a Sant Hilari, que donarà servei a les Guilleries per evitar els talls de subministrament.

NOVEMBRE '00

- Conferència *L'Estat del món i el canvi climàtic*, a càrrec de Sergi Rovira del Centre UNESCO de Catalunya i organitzada per l'Estació Meteorològica Municipal a la Casa de Cultura.
- Inauguració de la XVI Exposició de Bolets de les Guilleries i castanyada popular al Museu Guilleries.
- *La ruta del bolet de Can Rovira* a La Cooperativa.
- XII Marxa Excursionista *Camins de les Guilleries*, organitzada per Ça-Calm Exprés.
- Teatre *L'Os de la música*, amb el grup EL PAÍS DEL SOROLL, patrocinat per la Fundació Agrupació Mútua i la Roda d'Espectacles, al cinema Catalunya.
- L'Hora del Conte a la Biblioteca Municipal.
- Presentació del llibre *La música tradicional a Sant Hilari* d'Antoni Miralpeix, i seguidament, actuació del quartet vocal LA NOVA EUTERPE.
- Conferència: *Núvols i altres fenòmens meteorològics*, a càrrec de Manel Dot, president de l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics a la Casa de Cultura.
- Concert amb el grup ASPID, entre d'altres, organitzat per JERC al pavelló municipal.
- Aplec de Sant Andreu de Bancells.
- Inauguració de l'exposició de *Fotografies sobre paper d'aquarel·la* de Josep Guiolà a la Casa de Cultura.
- L'Hora del Conte a la Biblioteca Municipal.
- Xerrada sobre *Esquizofrènia*, tema de la Marató de TV3 a la Casa de Cultura.
- Recollida de material higiènic per al Sàhara Occidental, en la 7a Caravana per la Pau.
- Fulls informatius d'ERC.

Presentació del llibre sobre música tradicional de les Guilleries, d'en Toni Miralpeix

El Casalet d'estiu

Presentació del llibre Parlen les dones *de la Marta Clos*

Enderrocament de l'Hotel Suizo

DESEMBRE '00

- Concurs *El crit de la Guilla*, conegut com Furor, organitzat pel Punt d'Informació Juvenil i la ludoteca.
- Presentació dels llibres de poesia *Testament a Galerna*, de Ramon Guitó i *Beres* de Manel Figuera, acompanyat de la veu de Roger Mas amb *la teulada és oberta* a la Biblioteca Municipal. Acte presentat per Lluís Serrano.
- *Teatre Mòbil*, amb el grup ESTRAMBÒTIC, patrocinat per la Fundació Agrupació Mútua i la Roda d'Espectacles, al cinema Catalunya.
- 3 Hores de resistència Motocròs, al circuit dels Cortals.
- Presentació de l'Agenda Llatinoamericana, a càrrec de l'organització Justícia i Pau, i amb la participació del grup TORNAVEU.
- Assistència al partit de la selecció Catalana contra Lituània, organitzat per les regidories de joventut de la Selva.
- Es puja el pessebre a Sant Miquel de les Formigues per una bona colla d'hilariencs.
- Venda de llànties solidàries a la parròquia i a la Casa de Cultura.
- Realització d'una Quina a la Casa de Cultura, organitzada pel Club Esportiu Bàsquet Sant Hilari.
- Festival de Nadal dels alumnes del Sant Josep al Catalunya.
- Realització d'una Quina al Bar Tívoli, organitzada per la Penya Barcelonista de Sant Hilari.
- Missa del gall a l'església parroquial amb la CORAL ELS NOIS ALEGRES.
- Concerts nadalencs a l'església a càrrec dels PETITS CANTAIRES, ELS NOIS ALEGRES i la CORAL AMETHYSTA.
- La companyia de teatre local CIA COM CAL representa l'obra *Distret.., però no tant.*
- Publicació del Butlletí del Col·legi Sant Josep.
- Cagada del Tió popular, per a tota la quitxalla del poble a la plaça de l'Església.
- Parc Infantil de Nadal per a tots els nens i nenes de 3 a 14 anys al pavelló municipal.
- Exposició de pintures a càrrec de Benito Ferranti a la Casa de Cultura.
- V Exposició de Pessebres per l'Associació de Pessebristes de Sant Hilari a Can Rovira.
- Exposició de Sant Hilari *Història de fonts i aigua* a càrrec del Museu Guilleries, a Can Rovira.

GENER '01

- Es comença l'enderrocament de l'Hotel Suizo.
- Projecte de nova divisió de la comarca de la Selva; estaríem a la Selva interior.
- Projecció de diferents pel·lícules durant els mesos de desembre i gener per l'Associació de Pares de Família del Col·legi Sant Josep.
- Recollida de les cartes dels nens hilariencs, a La Cooperativa, per part del carter reial.
- La cavalcada dels Reis porta els regals despenjant-se pel campanar de l'església.
- Lliurament dels premis del VIIè Concurs d'aparadors amb motius nadalencs a Can Rovira: 1r Can Jombo, 2n Esport-7 i 3r Promotora Hilarienca.
- Els participants al 4t Concurs de Pessebres reben els seus premis a Can Rovira.
- Cantada de nadales de la Coral Els Nois Alegres, al Casal d'Avis.
- Gran Quina organitzada per la Penya Barcelonista de Sant Hilari, al Tívoli.
- 2n Torneig de Reis local de tennis taula, organitzat pel CTT de Sant Hilari al pavelló.
- Titelles a càrrec de DANDY I CLOWNS; i animació i música amb ÀNGEL DABAN, a la Cooperativa, organitzat per l'Associació de Comerç de Sant Hilari; amb berenar gratuït a Can Rovira.
- Conferència per als matrimonis que celebren 50 i 25 anys, a la Casa de Cultura.
- Recollida especial d'arbres de Nadal i embalatges de cartró.
- Titelles Naip amb *El drac de set caps*, organitzat per l'Agrupació Mútua.
- Exposició *Els espanyols en els camps d'extermini nazis* de l'Associació Amical Mathausen, a la Casa de Cultura.
- Xerrada *Els espanyols en els camps d'extermini nazis* a càrrec del Sr. Antoni Roig de l'Associació Amical Mathausen, a la Sala Noble.
- Torna a començar l'Hora del Conte a la Biblioteca Municipal.
- Noces d'or i argent dels matrimonis de Sant Hilari Sacalm a la Parròquia.
- Xerrada informativa sobre *El creixement personal al mètode japonès*, segons la tècnica Naikan.
- XVIII Cross de Sant Hilari i Jornada final de Gran Premi la Selva al pla de les Arenes. Triomf de Josep Lluís Blanco i Gemma Masnou.
- Inici del curset de balls d'envelat a La Cooperativa.

El nou espai sense l'hotel

Curs de monitors en el lleure

Exposició anem a veure llibres

Exposició sobre "La Fauna amenaçada"

FEBRER '01

- Festa del infants batejats durant el 2000, a la parròquia de Sant Hilari.
- Concert ARANYÓ JAZZ CLÀSSIC, organitzat pels amics de Música.
- L'Hora del Conte, a la Biblioteca Municipal.
- Teatre amb MARCEL GROS, organitzat per l'Agrupació Mútua.
- Xerrada informativa sobre el funcionament de la futura residència d'avis.
- L'Ajuntament fa el projecte i demana subvenció per a fer una piscina oberta.
- Celebració dels Dijous Llarder per part dels escolars del poble.
- Edició d'un butlletí d'informació municipal.
- Inici del curs Naikan.
- IV Trobada de colles ciclistes Sant Hilari Sacalm.
- Assaig obert de l'ORQUESTRA JOVE DE LA SELVA, a la Saia Noble de la Cooperativa.
- Presentació del llibre *Les dones parlen* de Marta Clos, a la Casa Cultura.
- Visionat de la pel·lícula *Los Picapiedra*, al Cinema Catalunya.
- Arribada del Rei Carnestoltes amb botifarrada a la plaça del Dr. Robert.
- Carnaval Infantil, amb els GRALLERS DEL MONTGRÍ i el grup ATZUCAT i xocolatada al pavelló municipal d'esports.
- Carnaval Adult: gran rua amb els GRALLERS I XANCLERS DE L'ALBERA i ball amb l'ORQUESTRA METROPOL.
- Presentació del joc d'en Carnestoltes, tot fent ruta per diferents bars, amb obsequi d'un "xupito".
- VIII enterrament d'en Carnestoltes amb botifarrada i grup de música, organitzat per Ça-Calm Exprés davant del bar l'Espelma.
- Publicació de les bases del XXV concurs de narració curta.
- Butlletí informatiu de CiU.

MARÇ '01

- El ciclista Andreu Vidal guanya a Montjuïc una prova de la Copa Catalana en cicloesportives.
- Edició d'un cd-rom amb imatges sobre el Via Crucis Vivent.
- Pas del Rally-Catalunya-Costa Brava.
- Esquiada a la Masella, organitzat pel PIJ.
- L'Hora del Conte torna a la Biblioteca Municipal.
- Inici del curs *Llegir la Bíblia*, organitzat per la Parròquia de Sant Hilari, a la Casa de Cultura.
- Concert familiar amb el grup Quartet Bats, a la Sala Noble.
- Pel·lícula al Cinema Catalunya *El pequeño vampiro*, organitzat per l'APA del Col·legi Sant Josep.
- Xerrada informativa preinscripció i matriculació (ESO), curs 2001-2002. Organitzat pel Consell Escolar i AMPA de Sant Hilari.
- 2a Marxa nocturna *Camins de les Guilleries* organitzada per Ça-Calm-Exprés.
- Inici del curs *Vida i cultura catalana*, amb el professor Joan Güell, a la Casa de Cultura.
- XXV Setmana esportivocultural del Col·legi Sant Josep, amb moltes activitats.
- Concert *La tenora, més enllà de la cobla*, amb la COBLA SELVATANA.
- Teatre patrocinat per l'Agrupació Mútua, amb l'obra *Cia Alèxia*, i amb el grup MARGARIDA, al Cinema Catalunya.
- Anada al Teatre Victòria a veure l'obra de teatre *La Bella Helena*, amb l'Escola d'Adults.
- Concert trimestral, a càrrec dels artistes locals, a la Sala Noble.
- XXVI Competició de Cants d'ocells a la plaça Josep Moragues.
- *Quan les mares es desmadren 3* al Cinema Catalunya, per les mares del Col·legi Sant Josep.
- El grup SERHS projecta construir un hotel destinat a turisme rural als afores del poble.
- Tradicions de Sant Hilari, com la història d'en Serrallonga, al Palau Robert de Barcelona.

ABRIL '01

- Roda de premsa al Palau Robert de Barcelona per a la presentació del cd -rom per explicar les novetats del Via Crucis.
- Inauguració del Centre BTT/FVV la Selva, a Sant Hilari.
- Presentació del Curs de Fotografia, a la Casa de Cultura.
- Teatre amb el MAG SERGI amb *Magikíssim*, patrocinat per l'Agrupació Mútua.
- Edició d'uns fulls informatius d'ERC.
- Publicació de *Trencaclosques*, la revista del CEIP Guilleries.
- El Grup Sardanista edita el segon disc compacte amb 13 temes relacionats amb Sant Hilari.
- Participació en la trobada a Girona de la Sardana a l'Escola del Sant Josep.

Després del pregó de festes del 2000

Inauguració de la Residència de Gent Gran

El CEIP Guilleries rep el dictamen d'Escola Verda

Actuació de l'Orquestra Jove de La Selva a la Sala Noble

- Trobada d'Escoles Verdes de Catalunya a Sant Hilari. El CEIP Guilleries rep el distintiu d'Escola Verda.
- Butlletí informatiu de CiU.
- Liciten la redacció del projecte de l'IES Sant Hilari.
- Publicació de la *Revista* de l'IES Sant Hilari.
- Nova actuació de *Les mares es desmadren* al Catalunya.
- Lliurament de premis del IV Concurs de Cartells del Via Crucis Vivent 2000.
- Monogràfic *El joc com a activitat didàctica*, a la Casa de Cultura.
- Exposició de diorames del Via Crucis als Jardins de Can Rovira.
- Exposició de diorames dels alumnes infantils de l'Aula d'Art, a la Casa de Cultura.
- Exposició de fotografies antigues del Via Crucis Vivent.
- Segona Desfilada Infantil d'Armats, Dijous Sant a la tarda, pels carrers de la població.
- Els veterans del CE Sant Hilari queden campions i pugen de categoria.
- El Via Crucis Vivent atrau a més de 20.000 visitants el Divendres Sant.
- Fira de productes artesanals al passeig de la Font Vella.
- VI Concurs de pintura ràpida organitzat per l'Aula d'Art Municipal.
- XVI Concert de Sant Jordi, amb la COBLA SELVATANA i les CORALS PETITS CANTAIRES i els NOIS ALEGRES, amb la presentació del disc compacte *25 roses per Sant Hilari*, i homenatge a la CORAL ELS PETITS CANTAIRES pels seus 25 anys, organitzat pel Grup Sardanista de Sant Hilari.
- La coral Lutiana interpreta *Sabat Mater* de G.B. Pergolesi amb un conjunt de corda.
- XVII Aplec Parroquial a Joanet amb missa, arrossada i sardanes.
- Aplec del Roser a les 5 de la tarda, a Santa Creu d'Horta.
- Cinema: *Gladiator* i reportatge del Via Crucis de Sant Hilari Sacalm.
- Les corals de Sant Hilari feliciten la Pasqua cantant les tradicionals caramelles.
- Aplec del Roser de Joanet.
- Parades de llibres i roses, la diada de Sant Jordi, pels carrers del poble.
- Animació infantil al poliesportiu amb el grup Carrilet.
- Lliurament de premis del XXV Concurs literari de narració curta a càrrec de l'escriptora Maria Mercè Roca.
- Competició de Motocròs, al circuit dels Cortals, puntuable pel campionat provincial.
- Inici del curs per l'obtenció del títol de monitor en el lleure.
- Presentació del nou disc compacte del grup CATAU, acompanyats per BANDA ARMADA i ELS GOSSOS.

MAIG '01

- Inici del curs de flor natural premsada a la Casa de Cultura.
- *Contes infernals* a la Biblioteca patrocinat per la Caixa de Pensions.
- Inici del curs de reflexologia, amb en Lluís Bové.
- Celebració dels 25 anys dels Petits Cantaires:
  - Concert les Veus de la Natura.
  - Cercavila pels carrers del poble amb la Cobla infantil Santa Maria de Blanes, acompanyats de gegants i capgrossos.
  - Audició de sardanes a la plaça Gravalosa.
  - Exposició fotogràfica 25 anys dels Petits Cantaires.
- Excursió de cap de setmana per realitzar esports d'aventura al Pallars Sobirà.
- Marató d'aeròbic, pro el Salvador i l'Índia.
- Trobada solidària sobre la cooperació amb el tercer món.
- Curs d'aprofitament de l'època d'estudi, per als alumnes de l'IES locals.
- Teatre organitzat per l'Agrupació Mútua: TITELLES MARDUIX amb *Simfonia en fa de roba*, al Cinema Catalunya.
- X. Colon i M. Bosch reben un premi a la divulgació pedagògica de la sardana.
- En Pep Permanyer guanya el títol provincial de duatló de muntanya a la Garrotxa.
- Els hilariencs Santi Roura i Xavi Riera obtenen *cum laude* en les seves tesis doctorals.
- Excursió a Port Aventura obert a tothom; organitzat per l'Associació del Via Crucis Vivent.
- Exhibició de karate.
- Festa de comiat del curs acadèmic d'anglès, amb diferents representacions dels alumnes.
- Celebració del Dia Mundial dels Museus: audiovisuals *Ocells de Catalunya* o sortida al bosc per conèixer ocells i veure les caixes-niu instal·lades.
- Concert amb la CORAL LUTIANA i la CORAL AMETHYSTA a la Sala Noble, organitzat pels amics de la Música.
- Xerrada informativa sobre la preinscripció i matriculació de batxillerat, organitzat per l'IES de Sant Hilari.
- Exposició de dibuixos i pintures dels alumnes del col·legi Sant Josep.

JUNY '01

- Inauguració Exposició fi de Curs de l'Aula d'Art, a la Casa de Cultura.
- Revetlla de l'artista, amb una festa privada amb sopar i discoteca a Villaret.

El Grup sardanista rep un premi de l'Obra del Ballet Popular (Palau Generalitat)

Estades esportives, 2001

Setmana esportiva, 2001

VIè Concurs de pintura ràpida

- Performance, a càrrec de l'Aula d'Art Municipal a la Sala Noble de la Cooperativa.
- Rebuda dels participants de la IV Ruta d'en Serrallonga amb una petita representació i refrigeri al jardí de Can Rovira.
- Mercat d'Art a la plaça Dr. Robert, a càrrec de l'Aula d'Art.
- Inauguració de la residència de la gent gran de Sant Hilari Sacalm.
- Macro-festa DJ'S, organitzada pel Club Bàsquet Sant Hilari al pavelló.
- II Concurs de logotips per les samarretes del Club Bàsquet Sant Hilari.
- Aplec del Pedró amb dinar de germanor, missa i audició de sardanes.
- Xerrada de presentació de l'Escola Taller de Turisme de Sant Hilari.
- Concert de diverses orquestres organitzat per la CORAL ELS NOIS ALEGRES i ELS AMICS DE LA MÚSICA, a l'església.
- Festa de fi de curs dels centres escolars del poble.
- Exposició de final del curs de fotografia.
- Excursió a realitzar esports d'aventura a la població de Rialp.
- Gran Revetlla de Sant Joan, a càrrec de l'ORQUESTRA CONTINENTAL, a la Sala de Villaret.
- Cinema a la fresca amb la pel·lícula *Pulp Fiction* al jardí de Can Rovira.
- Revetlla de Sant Joan:
  - Espectacle infantil amb el grup ARLEQUÍ a la plaça Gravalosa.
  - Tambors per a la pau.
  - Arribada de la flama del Canigó amb els atletes locals; encesa de foguerons.
- 55è Homenatge a la Vellesa, amb cercavila amb els gegants i caparruts acompanyats amb els grallers de Campdevànol; sardanes a la plaça Gravalosa amb la cobla GENISENCA; tangos a la plaça Moragues amb AIRES DE TANGO.
- IV Milla Urbana de Sant Hilari Sacalm, organitzada per les AMPA's de les Escoles del poble i Atletes de Sant Hilari.
- Donació voluntària de sang, a la Casa de Cultura. Es van realitzar un total de 62 donacions i 5 oferiments.
- Edició del Butlletí núm. 47 del Col·legi de Sant Josep.
- Pas de la Volta Ciclista a Catalunya.
- Festa del futbol del CE Sant Hilari.
- Edició d'un nou catàleg de productes turístics per coordinar l'oferta turística del municipi.
- La Diputació de Girona edita un llibre sobre les Guilleries, d'en J. Tarrés i l'E. Rams.
- Curs de plantes remeieres.
- Sortida organitzada per la Casa de Cultura per veure *Riverdance The Show*.

JULIOL '01

- Inici de les Bibliopiscines, a la piscina Municipal.
- Inici de les Activitats d'Estiu 2001, (Casal, Casalet i Estades Esportives).
- Inauguració de l'Exposició *Fauna Amenaçada*, cedida per la Fundació "La Caixa", a Can Rovira.
- Conferència *L'Euro, la nostra moneda*, a càrrec de Josep Vicenç i Eres, economista, a la Casa de Cultura, organitzada per la Caixa de Girona.
- Inauguració de l'exposició de fotografies *Esquenes*, de Josep Camps, a la Casa de Cultura.
- Campionat d'estiu 24 h de Futbol Sala, al Pavelló, organitzat per la Penya Barcelonista de Sant Hilari.
- Festa Torna en Serrallonga.
- *Mulla't per l'Esclerosis Múltiple*, a la Piscina municipal.
- Torneig local d'estiu de Tennis, organitzat pel Club Tennis de Sant Hilari Sacalm.
- Orquestra dels col·legis de música de Moreton HALL&SHREWSBURY, a la Parròquia.
- Exposició de pintura, de Francesc Albertí a la Casa de Cultura.
- Inici Curs de Balls Tradicionals i Populars, a La Cooperativa.
- Festa de Sant Cristòfol, a la plaça Gravalosa benedicció de vehicles, sardanes i ball amb l'AMOGA, a Villaret.
- Festa Major de Santa Creu d'Horta.
- Concert del quartet vocal LA NOVA EUTERPE, organitzat pels Amics de la Música, a la Sala Noble.
- Exposició de pintures, de Jaume Vila, a la Casa de Cultura.
- Presentació del llibre *Sant Hilari Sacalm. Imatges de la primera meitat de segle*, de Salvador Bosch i Àngel Serradesanferm, a la Sala Noble.
- Festa de la Ràdio Sant Hilari, al pavelló.
- Festa de la Penya Barcelonista, a la font del Parc. Dinar i sardanes.
- Projecció de la pel·lícula sobre la visita de la Mare de Déu de Fàtima, del 1951.
- Edició d'un full informatiu d'ERC.
- Festa de clausura de les classes per a adults immigrants, amb partits de futbol i dinar a la font del Parc.
- Edició d'un butlletí informatiu de CiU.

MOTO CLUB SANT HILARI

Hola, conciutadans,

Una vegada més, i des d'aquesta tribuna, ens dirigim a vosaltres per fervos cinc cèntims del que ha estat la trajectòria del MOTO CLUB durant els darrers tres-cents seixanta-cinc dies.

En primer lloc, hem de dir que ja som més de dos-cents socis; això ens dóna especial satisfacció per continuar endavant i treballar de valent en la mateixa direcció.

Pel que fa a l'organització de les curses portem un bon promig: dues de motocròs provincial, dues de motocròs social, un tram cronometrat del campionat provincial i les ja mítiques tres hores de resistència en les quals van participar més de dos-cents pilots.

I precisament, ja que parlem de pilots, cal destacar la participació especial, en el motocròs que es va fer a l'abril, del millor especialista mundial en salts acrobàtics amb moto, el recent guanyador dels X-GAMES: EDGAR TORRONTERAS.

I pel que fa als nostres pilots, cal dir que gairebé no els podem demanar més, perquè en tots els campionats, en què han participat, l'èxit ha estat aclaparador. Entre d'altres, cal destacar Gerard Salavedra (campió provincial cadet dels 80 cc), Jordi Casals (campió provincial dels 125 cc), David Riera (sotscampió dels 125 cc), Raül Martínez (campió provincial dels 250 cc i campió provincial de curses americanes), Raül Vilalta (sotscampió dels 250 cc), etc.

Hem de dir, doncs, que el reguitzell de bones posicions i primers llocs que acabem de veure en les diferents categories ens confirma que tenim un bon planter de pilots i que anem pel bon camí a l'hora de forjar futures promeses del motocròs estatal i, qui sap, potser mundial.

Un clar exemple de nova promesa és el nostre pilot més jove, Gerard Salavedra, que en els últims temps ha fet grans progressos. N'és una bona prova l'ascens a la categoria dels 125 cc tot i ser cadet, categoria en la qual ha fet grans curses tant en el campionat provincial com en el campionat de Catalunya. Fins i tot va participar en una prova del campionat estatal que es va fer a Sòria, en què va quedar 29è (de quaranta participants), una posició més que bona i meritòria si tenim en compte que corria en la màxima categoria, la sènior, que la seva moto no és oficial, sinó de sèrie, i que era el pilot més jove en pista. El Moto Club ha dipositat moltes esperances en ell; només esperem que trobi el suport econòmic necessari per tal de tirar endavant i desenvolupar les seves habilitats, ja que nosaltres li donem tant suport econòmic i moral com podem.

Pel que fa al tema del circuit, tenim la sort de poder gaudir d'un dels pocs circuits permanents, que compta amb unes bones instal·lacions que es van ampliant de mica en mica. Això no seria possible sense la inestimable ajuda de l'Ajuntament de Sant Hilari, ni sense la col·laboració del Sr. Jaume Masó i del restaurant "Els Cortals" (per la cessió de terrenys). Per això els volem donar les gràcies.

També volem agrair el suport de tots els socis, col·laboradors i simpatitzants.

Sense afegir res més i amb l'esperança que l'any que ve en siguem força més, m'acomiado de tots vosaltres.

RAMON VALLS BUHILS, El President

Bojos pel temps

Després de la campanya que hem fet durant la primavera passada per a captar més *metereòlegs* perquè ens ajudessin a portar l'estació, hem estat de sort, perquè en F. Prado ha passat a formar part del grup. Benvingut!

Durant la tardor, a Can Rovira, es va muntar una exposició que, amb el nom de *L'estat del temps*, tractava de temes relacionats amb la meteorologia en general i del canvi climàtic que es va produint al nostre planeta en els darrers anys, sense que s'hi albirin solucions immediates. Va ser molt visitada, en especial per part dels centres escolars, que van procurar que hi passessin tots els alumnes.

Repassarem, com en altres anys, les dades extremes de l'any 2000, que no han pas estat massa desorbitades, ni per amunt ni per avall, i si alguna cosa hem de ressaltar és que ha estat un any ventós.

Temperatura màxima: 31,2o el 28 d'agost a les 18.36 h.
Temperatura mínima: -3,6o el 25 de gener a les 6.08 h.
Humitat màxima: 100% durant 271 dies.
Humitat mínima: 14% a les 14.26 h, del 10 de gener.
Tendència baromètrica màxima: 1.033 ml el 4 de febrer.
Tendència mínima: 991,8 ml, el 23 de desembre.
Durant el dia 25 de gener tot el dia:
es va estar per sota dels zero graus, amb una màxima de 0,5° i una mínima de -3,6°.
Velocitat màxima del vent: el 6 de novembre, 72 km/h a les 7.10 amb direcció NW.
Dia més plujós: el 23 de desembre amb 78 litres.
Mes amb més pluges: el desembre amb 189,8 litres.
Mes menys plujós: El febrer, amb 1,6 litres.
Litres recollits al llarg de l'any: 743,7 a l'estació i 683 a can Jaume Moragues.

En aquest aspecte ens agradaria poder disposar de dades de gent aficionada que sabem que també ho mira i seria bo que ens fessin arribar les quantitats a l'estació, per així poder confeccionar un mapa de pluges de la nostra vila.

Ja heu vist que tot ha estat més o menys normal en aquest darrer any. Podríem destacar, però, que la pluja ha estat justeta i que el vent ha bufat amb força i durant força dies. En cap moment ens podem comparar, per exemple, amb les velocitats i intensitats del vent que es donen a zones com l'Empordà. Això passa perquè el poble està en una mena de clot i, per tant, protegit i emparat dels vents més forts, encara que en alguns indrets com el Serrat, el pla del Vent o cal Sastre, el vent se sol emportar teules, però sense produir disbarats.

El vent que més ens afecta, o almenys el que al llarg dels dies de l'any ens visita més, és el del nord-oest, que ens entra pel pla de les Arenes, i és com a conseqüència de les altes pressions del centre de la Península i les baixes pressions del nord d'Europa.

Com cada any, l'equip de l'estació us ha ofert un petit recull de les seves activitats i novament us convida a formar-ne part i també a enviar-nos qualsevol dada o informació que tingueu sobre qualsevol fenomen meteorològic, ja que per insignificant que sembli, sempre pot ser d'interès i serà ben rebuda.

Només ens queda desitjar-vos una bona Festa Major!

BOJOS PEL TEMPS

Penya Barcelonista

Els membres de la Junta, de dalt a baix i d'esquerra a dreta, són: Manel Veira, Ramon Valls, Marià Santaugini, Joan Bosch, Joan Duran, Assumpta Company, Joan Torres, Ramon Puig, Salvador Roca, Josep Saurina, Ramon Hortal, Josep Masseguer i Josep Bach (absent).

Aprofitem, una vegada més, l'espai que se'ns ofereix al programa de la Festa Major per deixar constància de la situació en què es troba la Penya Barcelonista de Sant Hilari, de la feina que s'ha fet aquest darrer any, així com dels projectes que es tenen en cartera.

Ens trobem en el trenta-tres aniversari de la nostra fundació i encara plens de vida i il·lusió, no solament en la pervivència i la prosperitat de la nostra Penya, sinó també en la recuperació exitosa del club, el FC Barcelona, que dóna sentit a l'existència de la nostra entitat.

En aquest darrer any no hem fet altra cosa que consolidarnos. Hem superat la respectable xifra de tres-cents socis i esperem en el futur immediat fer-la créixer encara més. Hem dut a terme l'actualització aprofundida dels nostres estatuts, que hem posat al dia, cosa que era estrictament necessària. Tanmateix ens hem dotat d'un NIF, indispensable per a realitzar qualsevol activitat d'acord amb els requisits legals que fan al cas. Amb l'afany de germanor i de col·laboració entre penyes barcelonistes, que volem que a partir d'ara es consolidi, vàrem assistir a la Trobada Mundial de Penyes que tingué lloc a Lloret de Mar el propassat setembre.

Pel que fa al seguiment del Barça, hem de constatar que hem organitzat el viatge amb autocar cada vegada que el nostre equip ha jugat a l'estadi, en totes les competicions en què ha participat (Lliga, Copa d'Europa, Copa de la UEFA). En la línia abans esmentada de relació entre penyes, vàrem assistir el mes d'abril passat a la reunió provincial de penyes, a Banyoles.

En el capítol de col·laboració i suport al futbol hilarienc, hem de deixar constància de l'organització de l'assistència dels integrants del nostre futbol base al partit entre el Barça i el Rayo Vallecano. En aquesta línia, hem col·laborat en l'organització de les "24 hores de futbol-sala" celebrades els dies 6, 7 i 8 de juliol. També a les "12 hores de futbol-sala" per a mainada del 14 de juliol. El 29 de juliol, en el marc de l'organització d'actes festius i de lleure, férem una arrossada popular. Hauríem disposat de 50 entrades per a la final de Copa del Rei, a Sevilla, si el Barça hagués aconseguit passar-hi. Tenim la confiança que l'any vinent podrem assistir a una final de relleu. Si és així, treballarem per ser-hi presents.

Finalment, anunciar que la celebració de la "quina", el Nadal passat, ha contribuït a equilibrar el nostre exercici econòmic fins al punt que podem afirmar rotundament que, en aquest sentit, hem acabat l'any satisfactòriament. Pel que fa al local social de l'entitat, hem de confirmar que hem recuperat l'espai, que ja havíem gaudit anteriorment, a la granja Tívoli. I, ara sí, per acabar, una notícia que ens omple d'orgull: l'escut de la Penya Barcelonista de Sant Hilari, a partir del proper Gamper, serà present a la façana de l'Estadi.

Visca el Barça!

Torna en Serrallonga

UN CAP DE SETMANA MÉS!

Enguany, amb un temps esplèndid, hem organitzat la quarta edició de la **festa TORNA EN SERRALLONGA! el 7 i 8 de juliol**.

El creixement, la consolidació i la identitat pròpia que ha pres aquesta festa, ha impulsat la constitució de la nova entitat local: **l'Associació Torna en Serrallonga**, formada per tots els/les actius/ves protagonistes de la festa.

Els actes i les activitats, que s'han desenvolupat al llarg del cap de setmana, han estat, la majoria d'ells, els mateixos de l'any passat, ja que la pluja no els va deixar lluir a l'aire lliure, i es van haver de representar a cobert, o bé, com és el cas del mercat barroc, pràcticament, no es van poder muntar les parades. Però també vam ampliar l'oferta d'activitats amb noves propostes, especialment adreçades al jovent.

– EL BALL D'EN SERRALLONGA: teatre de plaça al jardí de Can Rovira, en què actuà el jovent del poble i el grup de música Bitayna sota la direcció d'en Ramon Manent, aquest any amb la incorporació d'un ball de bastons, dirigit per Jordi Palou.

El dissabte a la tarda, els bandolers, els agutzils i les balladores es van escapar del teatre, un cop més, per actuar al mig del carrer en un encontre entre bàndols sota el repic de campanes tocant a sometent i trets de trabuc.

– EL MERCAT BARROC, amb parades dels comerciants artesanals, tant locals com convidats foranis, amb la participació de l'Associació de Comerciants de Sant Hilari, va oferir productes de l'època al llarg del dissabte a la tarda i tot el diumenge.

– ELS MENÚS DEL BANDOLER, amb plats confeccionats amb receptes d'època pels restaurants i hostalers del municipi i TAPES DEL BANDOLER, ofertes per bars i tavernes locals.

– LES ACTIVITATS TURÍSTIQUES, lligades a la vida d'en Serrallonga i a les seves llegendes:

– *El Tresor d'en Serrallonga*, a peu, *La Sala, bressol d'en Serrallonga*, amb 4 x 4; la visita guiada amb degustació a la *Font Picant*; *les Gestes d'en Serrallonga i el jardí de les plantes remeieres d'en Serrallonga* al Museu Guilleries i també aquest any *Passejades i rutes amb cavall*.

– EL CONCERT, interpretat pel Cor de l'Aula de Música Tradicional del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana del Departament de Cultura, també sota la direcció de Ramon Manent, i amb cantaires de les diferents Aules de Música Tradicional de tot Catalunya.

– A continuació, el II DINAR DE CANTADORS, que va comptar amb una àmplia concurrència i amb molts cantaires, entre els quals hi havia un grup d'antigues caramelles de Caçà de la Selva, el grup de la ratafia de Santa Coloma, els Tranquils d'Osona, el Cor de l'Aula de Música Tradicional, i alguns més que ens van delectar amb cançons i rondalles, moltes d'elles només conservades per tradició oral.

– II TROBADA DE GEGANTS BANDOLERS amb els gegants: Rocaguinarda, Capablanca, bandoler Carles i les seves parelles, rebuts i acompanyats pels gegants Bernat de Gurb i Blanca d'Olvan de Sant Hilari, que van fer d'amfitrions. La cercavila va recórrer els carrers de les rondalles de la plaça de l'Església tot travessant el mercat del diumenge i el mercat barroc, amb una ballada final a la plaça de l'Església, acompanyada pels grups de gralles de les colles, i trabucaires i bandolers d'en Serrallonga i presentats pel Sr. Eusebi Varas, vicepresident de l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya.

Actuacions al carrer de la Banda d'en Serrallonga

– Una altra innovació d'aquest any va ser la cercavila que va tenir lloc dissabte a la nit, després del Ball d'en Serrallonga, tot seguint la RUTA DEL TRAGUINYOL, amb degustació de xarrups, ratafies i begudes de mal beure pels bars nocturns de Sant Hilari, fins arribar a la sala de Villaret on el grup Kon Faldas i lo Loco va oferir una BALLADA POPULAR AMB BALLS TRADICIONALS.

També vam rifar el gall, el porc i el conill com cada any, i va comptar amb la col·laboració de molts comerços, empreses i entitats locals que ens van comprar talonaris, i d'altres que van esdevenir espònsors publicitaris, així com el suport de l'Ajuntament, Consell Comarcal i Diputació de Girona, i l'ajut tècnic de l'Oficina de Turisme de Sant Hilari.

Mercat barroc amb productes artesanals

Agraïm la participació i col·laboració de totes aquelles persones, empreses, comerços i entitats que fan possible portar la festa a terme.

TERESA SALÓ
Organització, Associació Torna en Serrallonga!

Associació de Pares de Família de Sant Hilari

Les campiones infantils femenines, provincials i de Catalunya, per col·legis

Des de l'Associació de Pares de Família de Sant Hilari, us desitgem una bona Festa Major.

Comentarem una mica quina és la funció de l'Associació de Pares al Col·legi Sant Josep. Primer de tot s'ha de dir que presenta una situació diferent de totes les altres associacions de pares i mares que es coneixen a Catalunya, ja que l'Associació té la titularitat del centre, o sigui, que els pares en són els propietaris (i no és en règim cooperatiu).

És per això que no formem una Associació de Mares i Pares (AMPA) normal i corrent que bàsicament defensa els interessos dels pares davant l'administració i vetlla pel bon funcionament del centre. En el nostre cas es pot dir que també fem aquestes funcions, però amb la particularitat que gestionem el centre, amb tot el que el concepte implica, o sigui, que aquell serà el que la majoria vulguem.

Tenim tres òrgans prou importants per portar a terme aquestes tasques. Un és l'Equip Directiu, que planifica i coordina la part pedagògica del col·legi. Un altre és el Consell Escolar, que té ascendència en la programació de les activitats extraescolars, en la planificació del curs escolar a través de l'aprovació del Pla Anual i l'aprovació dels pressupostos, eines com es pot veure imprescindibles per al bon funcionament del nostre Col·legi.

Finalment hi ha la Junta de l'Associació pròpiament dita, que és la que principalment gestiona l'economia del centre i pren les decisions que tota entitat –en aquest cas un centre escolar– ha de prendre, sempre amb el consentiment de l'Assemblea (conjunt de pares i mares que tenen els fills al col·legi), òrgan suprem de decisió de la nostra Associació.

Volem aprofitar aquestes ratlles per donar les gràcies a aquells primers pares i mares que confiaren en el projecte de la realitat que avui és el Col·legi Sant Josep i que s'ha anat desenvolupant amb l'ajut i el suport de tots i cada un dels pares.

Són moltes les persones, homes i dones, que han aportat el seu gra de sorra per aconseguir l'actual escola que tenim. Uns ho han fet en confiar la formació i educació dels seus fills i filles a l'escola, amb el seu ajut econòmic que suposa, i altres també ho han fet a través d'un treball i esforç personal quan han format part de la Junta de l'Associació o han estat membres del Consell Escolar.

L'actual Junta reconeix la dedicació de totes aquestes persones i val a dir que estem on estem gràcies a tots vosaltres, al suport i treball desinteressat i anònim d'uns pares i mares que estan convençuts de la bona feina que fa l'escola i que de manera altruista hi dediquen un temps per a poder opinar i ajudar a decidir. I ho fan en el que és el centre escolar aquell on confien els seus fills: el Col·legi Sant Josep.

LA JUNTA DE L'ASSOCIACIÓ DE PARES DE FAMÍLIA DE SANT HILARI,
TITULAR DEL COL·LEGI SANT JOSEP

racó poètic

Sonetos a María

LA BARCA

Esa barca que cruza a la deriva,
que navega sin rumbo ni bandera,
a esa barca perdida yo quisiera
abrir mi puerto, ofrecer mi riba.

Me parece una flor errante y viva
que olvidó su jardín, su primavera;
que con un rayo de luz en bandolera
va de un recuerdo de esplendor cautiva.

Cual fiel guerra por la lucha herida
va con su cuarto menguante de alegría
mar adentro, allá, donde se olvida,

bebiendo lunas de melancolía.
Lleva en su proa vieja ya y raída,
cortando espuma el nombre de MARÍA.

SENTIR

Que el rumor de un otoño nos conmueve,
nos desorienta... o tal vez nos guía.
Que todo indicio que el amor envía,
el mundo lo convierte en algo breve.

Añorar el azul en cuanto llueve
o la lluvia si araña la sequía.
Sentir fría la noche, cálido el día...
No hay sensación que el corazón no pruebe.

Y mientras todo danza en nuestra mente,
nuestros ojos se alhajan de poniente
hasta anhelar al fin el golpe leve...

Y así vamos, como una abierta herida,
flores o piedras de un río: la vida.
Mejor dejarnos ir donde nos lleve.

M. Ruíz

AL POETA Y AMIGO LLUÍS SERRANO

Rom Cremat

Sales de tus amigos un instante...

Las estrellas, altísimas, te miran
con sus brillantes ojos
de niño encariñado
tal vez de un imposible.

Enfrente, el mar,
inamovible en su vaivén.

La luna,
como un farol entre estaciones,
lentamente parpadea entre unos árboles.
Y aquí, tu corazón, poeta,
sobre la tierra,
recogiendo un mensaje que no entiende.

Como el ron,
arde lentamente tu convicción;
pero ahí está, ahí tu corazón, abierto,
ahíto de llameante esperanza.

Vuelves con tus amigos, brindas...
Quizá unos besos abrirán la mañana.

M. Ruíz

Ni enamorados de la sombra

No podemos callar y ver
como un eco nos devuelve los pensamientos,
(que en vano intentan descubrir
la noche más rotunda)
ni enamorarnos de la noche.

Ni hacer oídos sordos al gemido
del corazón
que presiente el seguro regreso.
Porque estamos aquí, en el día,
donde ella, la noche, nos echó.
No podemos callar, como si nada,
ante ese murmullo del alma
que no comprende y llora.

No podemos callar la claridad
mientras tengamos luz entre las manos
y nos deleite en forma de mujer,
montaña, mar, o simple hierba.
No podemos callar, porque los ojos,
ventanas siempre al día,
se nos inundan de sol y de esperanza,
¡Quién sabe si luz es sólo luz!

No podemos callar, poeta,
ni enamorarnos de la noche,
aunque, como a la fuente,
se nos rompa entre piedras la palabra.

M. Ruíz

Somnis de fantasia

M'agradaria tenir una botiga
per poder vendre coses molt belles
i quan s'estengués la mà amiga
lliurar-li grandiosos grapats d'estrelles.

Per les argentades prestatgeries
hi hauria tota mena de paquets.
Ai, qui hi entrés com gaudiria
podent ben emmirallar-se a les parets!

Podria vendre la lluna a grans trossos,
macolins de colors per als infants,
la llum del sol dins d'embolcalls grossos,
i la Pau, plena de llaços, per als grans.

Regalaria, però, felicitat,
dignitat, companyonia, amor.
També la meva sincera amistat
que la guardo sempre en un racó del cor.

Estimo tot el que és bonic
i encara més els bons amics

M. Teresa Sirera

Moviment demogràfic

2000

Aquest recull es treu amb les dades que hi ha al llibre de registre de l'Ajuntament. Les persones que moren fora del poble, no hi surten, d'aquí que hi pugui haver algun error, com va ser, i ho lamentem, el cas de l'Emili Nogué Toro, mort d'accident l'any 99. Actualment, es fa d'altra manera i es poden evitar aquests errors.

Defuncions

José Sabatés Subiranas	1-1
Maria Cortasa Gardeñas	1-1
Dolores Saurina Casas	6-1
Carmen Rojano Trujillo	12-1
M Assumpció de Ribot Mundet	25-1
Baudili Xandri Calvet	31-1
Mercè Guitart Piella	2-2
Mercè Pons Esquerrà	6-3
Domingo Mas Talleda	17-3
Francesc Sala Pamies	17-3
Joan Badosa Comas	18-3
Guadalupe García Rodríguez	28-3
José Martínez Verdugo	3-4
Joan Cullell Soler	12-4
Emilia García Viudes	18-4
Pere Moner Casas	20-4
Ramon Bonvehí Corbella	7-7
Dolores Solà Donadeu	13-7
Josep Roura Artigas	10-7
Joan Cullell Taberner	24-7
Emili Bayés Camós	8-8
Àngela Barros Solé	14-8
Isidre Sala Sala	15-8
Carmen Alcaraz Egea	18-8
Enrique Parada Paz	29-8
Joan Victorio Tutusaus	3-9
Bonaventura Roura Palmada	4-9
Josep Rotllant Feliu	4-9
Francisco Pérez Ramírez	13-9
Enrique García Gómez	15-10
Joan Garolera Valls	20-10
Maria Torrent Iglesias	19-10
Carme Solà Taberner	20-10
Carme Fauria Cornellà	26-10
Joan Andreu Miró	31-10
Ramon Donadeu Matamalella	13-11
Dolors Masó Juní	20-11
Joan Canaleta Farrés	26-11
Josep Boix Andreu	25-12

Naixements

Daniel Gil i Reguera	9-1
Marc Obiols i Solé	11-1
Jordi Gómez i Luque	15-1
Ainhoa Arboleas i Iglesias	29-1
Arnau Fàbregas i García	3-2
Anna Garriga i Moragas	7-2
Anna de Ribot i Abril	25-2
Eloi Masó i Sibina	20-2
Pau Masó i Sibina	20-2
Nil Adillón i Márquez	5-3
Xavier Ferreira i Villa	24-2
Aina García i Villarrubia	13-3
Duna Baronat i Heredia	14-3
Vasima Marovan Ouriaghli	1-3
Isaac Valls i Giménez	27-3
Pol Comas i Pastor	23-3
Amina Marouan el Daouaa	28-3
Ainoa Pérez i Planchart	29-4
Marta Pou i Buxalleu	1-5
Anna García i Mas	25-4
Sergi García i Mas	25-4
Ricardo Jaime Monteiro da Costa	20-4
Mireia Guiu i Miralpeix	1-5
Amina Abouyaala Rifi	22-5
Joan Turón i Navarro	9-6
Alfonso García i Hidalgo	24-6
Marta Juanhuix i Bruguera	11-7
Irene Fàbrega i Contreras	16-7
Cristina Siles Alves	12-7
Said Mamoun Cabrerizo	13-8
Adrià Pla i Valera	5-9
la Vidal i Soler	23-9
Eva Prat i Font	19-11
Mireia Rovira i Miralpeix	6-11
Clàudia Parareda i Algilaga	26-11
Aleix Labara i Cerver	30-11
Marta Gómez i Sánchez	8-12
Jan Matamoros i Cano	12-12

Casaments

Miquel Fontanella i Hosta Pilar Siles Ponce,	4-3
Jordi Cornellà i Negre Raquel Masó i Carrasco,	24-3
Joan Nogueras i Puigdefàbregas Rosa Martínez i González,	1-4
José Ángel García i Carreira Eva María García i Real,	23-4
José Mulero i Ribeiro Montserrat Gabaldón de la Fe,	17-6
Peter Reginald Pearman Cristina Peraire i González,	17-6
Jordi Gallart i Farrés Eva Codinach i Alabró,	9-7
Carles Bonfill Fàbregas María José Ruiz i Córdoba,	29-7
Jaume Carreras i Carrasco Lourdes Gubern i Juvanteny,	2-9
Jacint Dodas i Aumatell Gemma Bosch i Busquets,	9-9
Jordi Andreu Gubau i Soler Montserrat Panella i Pallarols,	9-9
Francisco Manuel Ávila i Jiménez Dunia Hernández i Figueras,	23-9
Juan Rojas i Aguilera María Carmen Gavilán i Maleno,	24-9
José Siles Ponce Maximina María Alves Taveira,	12-10
Paulo Jorge Correia Sequeira Amalia Valera Pérez,	14-10
Jaume Masó i Bagué Roser Mayolas i Perich,	28-10

Associació de pessebristes

EXPOSICIONS, BIENNAL I MUSEU

Heus aquí tres fites del pessebrisme contemporani, des que surt del clos familiar per anar cap a les sales públiques. Significa la majoria d'edat del pessebre. Equival al pas endavant d'un pintor que es decideix a penjar els quadres del seu estudi a sota el focus d'una exposició. El pessebre artístic surt al carrer, es promou i millora. L'obra es concep pensant en l'exposició i això fa replantejar tècniques de treball. Ara poden ser conflictius: el transport, les mesures, la mateixa seguretat de l'obra, però una vegada incorporats a la tendència, els pessebristes s'hi manegen bé.

S'origina així un tipus de pessebre o diorama artístic més o menys encaixonat que aporta la possibilitat de la seva conservació. Si resisteix un transport també pot afrontar un arxiu, una custòdia, esperant una nova exhibició. Antigament no es conservaven, els pessebres.

Ara les associacions i els pessebristes, amb els indults, posseeixen unes peces de valor que, amb reparacions o retocs, es poden exposar novament. Amb aquest pensament va néixer la "Mostra del Pessebre Català". Organitzada ara per la Federació d'Associacions, reuneix cada dos anys un conjunt de pessebres diversos, enriquidor i brillant.

Es va crear el Museu del Pessebre per desig de la Federació d'Associacions de Pessebristes. La seva instal·lació compta ja amb una masia al terme de Sant Vicenç de Montalt (Maresme).

El resum de les nostres activitats de la temporada 2000-2001 és:

- Assistència a la *Trobada Anual de Pessebristes*, al mes d'octubre, a Terrassa.
- *Classes-Tallers*. El curs va començar al mes d'octubre amb una xerrada a la Casa de Cultura. Les classes varen durar fins a Nadal, tots els dissabtes.
- A l'*Aula d'Art* (amb la nostra petita col·laboració), fèiem classes als seus alumnes.
- *Vè Concurs de Pessebres*. Convocat, conjuntament amb la Parròquia i l'Ajuntament, amb les modalitats d'artístic i popular. Varen participar 20 persones; els premiats amb el 1r Premi foren: Marc Roura (Artístic) i família Vila Bayés (Popular).
- *Exposició de Pessebres*. A la sala del 2n pis de Can Rovira hi havia 12 Diorames de l'associació i 5 d'alumnes de l'Aula d'Art; a la Parròquia hi havia 1 Diorama. I fora del poble es van exposar un a la Biennal del Pessebre Català a Barcelona, i un a la sala La Carbonera d'Olot.
- *Exposició de Diorames del Via Crucis*. A Can Rovira se'n van exposar 12 i 1 a la Parròquia de l'associació; i a la Casa de Cultura 5 dels alumnes de l'Aula d'Art.
- *Cartells*. S'han editat cartells de Nadal i Setmana Santa, patrocinats pel Casal d'Avis Can Blat. Se n'han rebut i exposat de diverses poblacions de Catalunya i València. Per la nostra part n'hem tramès a totes les Associacions de l'Estat espanyol.
- *Visites col·lectives*. Durant les diades de Nadal es van visitar pessebres a Banyoles, Olot, Sant Pere de Torelló, Roda de Ter i Barcelona.

• *Altres activitats*. S'ha exposat un diorama a l'exposició d'en Serrallonga. Exposicions a la Cellera de Ter i a Caldes de Malavella amb el motiu de la trobada de Casals de la Gent Gran de la Comarca de la Selva.

• *Xerrada sobre el Pessebrisme al Casal de Bescanó.*

Donem les gràcies a tots els visitants de les exposicions, a tots els concursants que varen prendre part al Vè Concurs de Pessebres, als Associats o simpatitzants que ens van ajudar en el muntatge de les exposicions, a les entitats: Ajuntament, Parròquia, Associació de la Gent Gran Can Blat, l'Associació del Via Crucis, a "la Caixa", i a la Caixa de Girona, que d'una manera o una altra han donat suport a les nostres activitats.

El préssec amb "xiulet"

Conèixer bé la natura,
és un camí dur i molt llarg,
que és sàvia i molt *certera*
això ja està comprovat.

A vegades no és tan sàvia
i té algun cop ben amagat
et ve amb alguna sorpresa
i això és el que ha passat.

Aquí al nostre poble
tenim botiguers ja grans,
carregats d'experiència
venent des de fa molts anys.

Un d'ells en Ramon Mimó,
un botiguer de debò
ven de tot, i molta fruita,
que la té del bo i millor.
Un dia em digué:

t'ensenyaré una fruita
que m'ha deixat parat
té un "xiulet" molt gros i *tiesso*
en el cul molt arrapat.

M'ensenyà un bonic préssec
madur i molt colorat
que portava entre les galtes
un "xiulet" molt ben penjat.

En Ramon té experiència
en "xiulets" "cues" i "naps"
i va dir que la natura
sol fer algun disbarat.

Com aquest, no n'hi ha gaires
tan bonic i ben "armat",
un préssec que porti "cua"
jo mai l'havia trobat.

Com carai té aquest préssec
un "xiulet" tan dret i llarg?
Molta gent així el voldria
això sí que és veritat;
perquè els anys tot ho malmeten
¡tot sol quedar rovellat!
I els "xiulets" van quedant tristos,
avorrits i força arronsats!

JOAN COMAS

175è Aniversari de la Fundació de les Germanes Vedrunes

Aspectes de la vida de Joaquima de Vedruna

Joaquima nasqué i morí al Raval, a l'esquerra de la Rambla barcelonina, i Joaquima, amb el pas dels anys, veurà com els fums emmenzinen la blavor del cel, com les cases s'estrenyen i enlairen, com s'enderroquen convents a cop de revolució. La seva sensibilitat cristiana hagué de sofrir amb la crema de convents, però també, i més encara, amb la marginació visible d'un proletariat miserable i en constant augment. No fou casualitat que acceptés fer-se càrrec de la Casa de Caritat, a Barcelona, al Raval, on la desesperança i l'abandó esdevenien més tràgics i eloqüents.

Joaquima es manifestava una noia alegre, desperta, sincera i molt receptiva, el seu geni era viu, amb un toc d'impaciència.

Teodoro de Mas, hereu del Mas Escorial de Vic, treballava, com el pare de Joaquima, a l'Audiència de Barcelona. Però Vic quedava a jornada i mitja de trajecte des de Barcelona. Així que el noi anà a viure a casa dels Vedruna. En Teodoro s'enamorà d'ella, i la Joaquima l'apreciava de debò.

Era el dia de Pasqua de 1799, la lluminositat de les noces era enterbolida: els pares de Teodoro no assistiren al casament, ells volien una pubilla rica. Però els avis de Mas se'ls estovà el cor amb l'arribada de la primera néta.

Els deu primers anys de matrimoni, a Barcelona, al carrer Rauric a prop de la llar paterna, foren fecunds amb cinc fills, alegries i treballs.

Per a Joaquima, Vic serà casa seva prop de quaranta anys. S'hi establiren per culpa de Napoleó, quan les tropes franceses ocuparen Barcelona el maig de 1808. El Mas Escorial era un bon recer. Teodoro fou nomenat capità de reserva, i fou cridat com tants d'altres a la guerra. Mentre, dos fills, en Francesc, de cinc anys i la Carlota, amb onze mesos, moriren amb poc temps de diferència, del tifus de 1809, que fèu estralls entre la població.

El Montseny, tantes vegades esguardat de casa estant, hagué d'acollir Joaquima i la mainada, fugitius. Fills que moren i fills que neixen; tornaven a Barcelona el 1813. Calia recomençar.

L'hora de l'adéu arribà de sobte. Joaquima conservà sempre la darrera carta. La carta és un testimoni eloqüent de com és possible que l'amor duri i perduri en un teixit de tendresa i de quotidianitat, d'un llarg compartir-ho tot, que no l'esmussa ni la rutina ni l'egoisme; tot dient que l'estima despert i somniant. Encara no havien passat dos mesos que una tisi galopant se l'emportava; era el 16 de març de 1816.

Joaquima, trenta-dos anys, voltada de cinc fills –Anna, Josep Joaquim, Agnès, Teodora, Teresa– i encara en el bressol, la M. del Carme.

Decidí tancar el pis de Barcelona i establir-se definitivament al Mas Escorial, els carrers i les places, el mercat del Ram, arrelà a Vic, tant, que amb els anys fins la parla esdevingué vigatana. Sumes i restes vora el foc, comptant el preu de sacs de sembradura; parava taula de pagesia pobra, encara que li diguessin "Donya Joaquima". Dedicava dues nits senceres de vetlla a la setmana a l'Hospital de la Santa Creu de Vic.

Qui era Joaquima de Vedruna?

"Jo tenia intenció d'entrar de religiosa a un convent i sembla que lo Senyor vol una altra cosa: que fundi Germanes per a remeiar les necessitats dels pobles".

Un dia de Reis diferent, aquell 6 de gener de 1826. Tants d'anys de posar al balcó el canonet d'agulles, la ninota de cartró...

L'esperava el bisbe Pau de Jesús Corcuera, per rebre la seva professió de vots. En mans del Pastor i en el si de l'Església, Joaquima feia un lliurament total a Déu i en conseqüència, als germans.

"Entregant-me en tot a la més fervorosa caritat amb els malalts i a l'acurada educació de les noies".

Va ser estimada i estimà. La qualitat humana de Joaquima i la seva densitat espiritual feien camí unides, i justament li anaven configurant una personalitat més autèntica i plena. Va ser una dona àmpliament comunicativa, també amb la família, amb els seus germans a través d'una correspondència que han conservat intacta els seus descendents.

Llegir-la és veure-la. Va escriure centenars de cartes.

"La seva soledat de viuda amb responsabilitat no compartida per a pujar la mainada l'ha fet lluitadora, constant, tenaç, forta".

El Mas Escorial, noviciat en el primer temps d'aquella nova família, imprimí aquell toc de llar feinera i resadora més que de monestir reduït a la comunitat naixent. Té un dinamisme propi que portarà Joaquima i les seves filles a desplegar-se per la geografia catalana.

La congregació fundada per Joaquima de Vedruna va ser entre les femenines, nascudes a Espanya amb una projecció sociopastoral directa, la primera en el camp educatiu i la segona en el camp sanitari. A l'empar de les lleis liberals de 1822 sobre Ensenyament i Beneficiència entrà simultàniament i respectivament a l'Escola Pública i als hospitals municipals.

Dit breument: la pedagogia de Joaquima brollava de l'experiència materna fonamentada en l'amor i la comprensió. *"Cal que les Germanes siguin disponibles i per tant que aprenguin de tot".*

Fou incansable recorrent viles i pobles i establint comunitats. Tornà al Raval. A la casa de la Caritat de Barcelona passà els dos darrers anys d'una lúcida decadència. El Còlera de 1854 li clogué els ulls per sempre el 28 d'agost. La noia del Raval deixava més de 150 Germanes escampades per Catalunya fent una tasca social i evangèlica. Les havia establert en 19 hospitals, 15 escoles públiques, 3 col·legis i 3 cases de Caritat.

La descendència natural de Joaquima de Mas parla d'ella entranyablement com de l'Àvia, ni que sigui la sisena generació.

Dinar de Germanor

Els petits juguen

Els grans la fan petar

Tot va començar quan la germana Carme Marín, carmelita vedruna i directora de la llar infantil Les Cent Fonts, de Sant Hilari Sacalm, va proposar, a la junta de pares i mares de l'escola, celebrar que santa Joaquima de Vedruna fa 175 anys que va fundar la Congregació de Carmelites Vedrunes.

Amb aquesta finalitat, el 27 de maig de 2001 ens aplegàrem prop de 200 persones, petits i grans, alumnes i exalumnes de la llar infantil Les Cent Fonts, a Joanet, un petit llogarret de muntanya molt lligat a Sant Hilari, ja que s'hi acull la mainada a la casa parroquial per a diferents celebracions de tot tipus i colònies, entre altres.

El que es respirava a Joanet aquell dia era GERMANOR, un alè que tots palpàvem i unes ganes de passar-ho bé, acompanyats d'un sol que ens donà color a la diada amb les ombrel·les, junt amb una bona predisposició a compartir. Vàrem fer tots plegats una colla de jocs, els grans i els petits, amb una enorme estimació als nens i nenes en les seves caigudes i els seus ensurts.

Gaudírem d'una jornada completa i val a dir que el 27 de maig de 2001 mereix ser reconegut com un bonic dia en la història de les Carmelites Vedrunes i de Sant Hilari.

Per part dels pares i en transcurs de la jornada, les germanes carmelites vedrunes de Sant Hilari foren obsequiades amb una placa que portava la inscripció següent: *"En agraïment al servei de tots aquests anys vers els nostres fills".* Com a reconeixement a la seva tasca.

I esperem a veure si en un altre any ens trobem per a recordar i transmetre el que hem viscut.

I avui, que ja fa uns dies, penso que se'ns ha despertat a tots dintre nostre un trosset de Joaquima de Mas. Gràcies.

LA JUNTA DIRECTIVA

Centre d'educació infantil "Les Cent Fonts"

ELS INICIS DE L'ESCOLA

Per què van venir les "Hermanes" a Sant Hilari? ¿Per què el bisbe de Vic va demanar insistentment a la superiora general que portés "Hermanes" a Sant Hilari a fi que es fessin càrrec de l'ensenyança i educació de la joventut, ja que molta mainada corria pels carrers sense escolaritzar?

El 24 de juliol de 1868 vingueren les primeres "Hermanes" a Sant Hilari i s'instal·laren en unes dependències de l'hospital (avui edifici de l'actual Casa de la Vila) que l'Ajuntament els cedí. Ho feien amb la finalitat de tenir cura d'unes monges que estaven malaltes, d'ajudar a les necessitats de l'hospital, atendre la capella que hi havia i, la més important, dedicar-se a l'ensenyança de les nenes.

El 14 de desembre de 1902, les "Hermanes" passaven a ocupar l'actual edifici, fet construir per Francesc Martorell i Teresa Saleta. El 1903 es feren uns pactes d'ús de l'edifici, que es ratificarien el 1942, amb el propietari, en aquells moments, Josep M. de Ribot i Olivas. Com es pot suposar, tot anava encaminat perquè les "Hermanes" poguessin impartir la docència en unes condicions molt dignes.

S'ha procurat conservar l'estructura originària de l'exterior de la casa, però no ha passat el mateix amb l'interior, ja que s'ha hagut d'anar modificant segons les necessitats escolars del moment. Actualment és un centre d'educació infantil, i s'entén per centre d'educació infantil aquella escola que té el reconeixement per a impartir el primer i segon cicle d'educació infantil a nens i nenes de 0 a 6 anys.

UN CENTRE AMB VISIÓ DE FUTUR

Seguint la disponibilitat de Santa Joaquima de Vedruna, les Germanes de la Caritat restem obertes a tot canvi que es produeixi en el camp de la salut i de l'educació. Amb referència a la tasca docent, no podem deixar de mencionar el valuós suport que hem rebut i rebem del Secretariat de l'Escola Cristiana en el paper, sempre fidel, de transmetre'ns tota innovació pedagògica, especialment en aquests anys en què hi ha hagut molts canvis amb l'aplicació de la Reforma en l'ensenyament. L'any 1981, el titular, els mestres i els pares vàrem començar a planificar la nostra tasca amb vistes als nous camins que emprenien els processos d'ensenyament a través de la Reforma del sistema educatiu. D'aquesta manera, any rere any i amb la consigna de "tots a una" hem anat transformant l'escola i s'ha preparat adequadament el professorat, d'acord amb les exigències que el canvi implica, fins a configurar l'actual centre d'educació infantil, que pot donar i dóna a tots els nens i nenes de Sant Hilari una ensenyança de qualitat, i oferir als nostres alumnes del bo, el millor.

Volem destacar que tots els entesos en psicopedagogia infantil, a qui donem suport i ratifiquem, afirmen el que diu el Departament d'Ensenyament de la Generalitat, que en el currículum infantil *"l'educació dels infants més petits és el pilar fonamental del nou sistema educatiu".*

L'EQUIP DIRECTIU DEL CENTRE
I LA JUNTA DIRECTIVA

Festa de fi de curs

ASSOCIACIÓ

Aranyó Jazz Clàssic

Els Amics de la Música

Des d'aquestes línies permeteu-nos desitjar-vos una bona Festa Major 2001, la primera del segle XXI.

Al ritme que marquen els nous temps, Els Amics de la Música de Sant Hilari pretenem de posar a l'abast de la gent d'aquesta vila bona música en directe. Hem ampliat, des de fa uns anys, els estils musicals més enllà de la música clàssica cap al blues, tradicional i jazz. Hem fet diverses activitats de divulgació de la música en col·laboració amb els centres educatius de la vila. Hem buscat els horaris més adequats per tal de facilitar l'assistència del públic. Estem comptant amb l'inestimable suport de l'Ajuntament de Sant Hilari. Estem oferint el nostre suport a la Jove Orquestra de la Selva. Creiem que estem fent una bona feina.

No sabem si aquesta feina és prou coneguda. Us podem avançar que, dintre de la Fira d'Entitats que l'Ajuntament organitzarà el proper 22 de setembre, nosaltres hi serem presents per a poder-vos presentar la nostra tasca de manera personal i demanar-vos la vostra col·laboració fent-vos socis, si encara no en sou d'aquesta entitat hilarienca.

Un poble és allò que la seva gent fa per ell. Aquesta associació, juntament amb les més de quaranta que hi ha a la vila, treballa sense ànim de lucre per crear un clima cultural que faci de Sant Hilari un lloc millor. Sortir del poble a buscar esdeveniments culturals, esportius o lúdics és una solució que només enriqueix aquell qui surt. Crear dintre el poble estructures culturals fa que les persones que en són s'ho sentin seu i hi tinguin unes arrels culturals.

Periòdicament anunciem els nostres concerts. Quan llegiu aquestes línies hauran tingut lloc els següents concerts d'estiu: La Nova Euterpe, cançons populars i de taverna; Nas el Hor, música tradicional marroquina i Els cremats, havaneres. Heus ací una mostra de la diversificació musical que practiquem.

Us esperem a la Fira d'Entitats el 22 de setembre. Bona Festa Major!

Forces, Forts i Ferms

Ara ja fa quatre anys, i amb motiu de la celebració del 50è aniversari de la fundació del grup Forces, Forts i Ferms, (FFF), una colla de joves hilariencs varen iniciar, sota el mateix símbol, diferents activitats relacionades amb el món de la muntanya. Actuacions com escalada, rapel, pointing, barranquisme, o sigui tot d'esports que amb un cert grau de risc, no per l'activitat en si, sinó per totes les precaucions de seguretat que s'han de prendre, fan que abans de decidir-te a practicar-los t'ho pensis dues vegades.
Enguany direm que les activitats abans esmentades s'han anat desenvolupant i organitzant d'una manera més assídua (una vegada al mes, posem per cas) i també s'han realitzat caminades a diferents indrets.
Vàrem iniciar-nos al cim més alt del nostre país, el Pica d'Estats; s'ha portat novament el pessebre a Sant Miquel, s'ha trepitjat neu al Matagalls, s'ha visitat el Puigsacalm, el Taga, el Puigpedrós... Ha arribat el símbol dels FFF al Canigó i des del 30 de juny passat hem tornat a fer el cim de l'Aneto.
Diem que hem tornat perquè aquesta entitat l'ha assolit moltes vegades, aquest cim, i ha estat sempre un lloc molt representatiu per als FFF.
Animem a qui agradi el muntanyisme i els esports de muntanya que sàpiga que a Sant Hilari hi torna a haver un grup que intenta fer sortides periòdiques a la muntanya i que tothom hi serà benvingut.
També aprofitem per informar, a qui hi estigui interessat en obtenir la llicència federativa, que pot venir a la nostra entitat i no cal que vagi a fora a buscar-la.
Bona Festa Major! **FFF**

ESCOLA DE MÚSICA DE SANT HILARI

Es pot fer música a qualsevol edat

Escola de Música 2001

La música és una matèria indispensable per a la formació global de la persona

La música és matemàtica creativa, és un dels pocs llenguatges universals, és gimnàstica física (amb la dansa i el ritme) i mental, és font de plaer i factor d'integració social. En definitiva és la més espiritual de totes les arts i desenvolupa la sensibilitat. Té múltiples estils i infinitat d'instruments per practicar-la. A totes les èpoques i a totes les cultures es fa música. La música és present arreu.

Ben triada i dosificada, combat l'estrès i l'avorriment.

Començar als 3 anys: Mètode Suzuki

És bo començar a estudiar música com més aviat millor, però sempre s'hi és a temps i no té límit d'edat. Existeixen múltiples estils per aprendre'n , alguns d'ells pensats per començar a partir dels 2 o 3 anys (o fins i tot abans) com és el Mètode Suzuki , amb el qual la mainada aprèn música a través del violí (o altres instruments com piano o violoncel) de la mateixa manera que aprèn el llenguatge matern. El que fa falta per poder-lo realitzar és una total implicació dels pares en l'educació dels fills.

A l'Escola de Música de Sant Hilari i Arbúcies tenim un professorat especialista en aquest mètode i una experiència en la seva aplicació que ha permès crear una orquestra infantil de corda. No requereix cap coneixement previ ni als alumnes ni als pares.

Començar als 4-5 anys: Sensibilització

Els qui comencen a aquesta edat fan una iniciació a la música de manera molt amena: amb danses, jocs , audicions, cant, etc. Fan educació de l'oïda, del ritme , desenvolupament de la psicomotricitat, preescriptura i lectura musicals, etc. També van coneixent els instruments per així poder escollir el més apropiat.

Començar a partir dels 6 anys

A aquesta edat s'inicia l'estudi de la música d'una manera reglada (grau elemental fins als 11 anys, després grau mitjà i finalment grau superior per als qui desitgin ser professionals). Es continua treballant a partir de cançons, danses, audicions, però aprofundint cada vegada més en el coneixement del llenguatge musical i en la pràctica de l'instrument. Tot això es complementa amb el cant coral i el conjunt instrumental o l'orquestra.

Començar d'adult

És una possibilitat cada vegada més estesa per a les persones que no han pogut fer-ho abans o que se'ls ha desvetllat les ganes d'aprendre'n de gran. Es pot fer amb la intensitat que un vulgui, des de nivell d'aficionat fins a un nivell professional. Es fa llenguatge musical i instrument amb possibilitat d'integrar-se en els diferents grups musicals (corals, conjunts instrumentals, etc.). Ideal per a les persones que volen passar-s'ho bé tot aprenent i omplint el seu lleure de manera creativa.

L'Escola de Música: més de 20 anys d'experiència en l'ensenyament musical

Al llarg d'aquest temps, l'Escola de Música ha possibilitat la creació de nombrosos grups musicals i ha format musicalment molts alumnes. Alguns continuen practicant la música en pla d'aficionat, però d'altres han fet de la música la seva professió.

Tenim un professorat excel·lent i practiquem mètodes i estils diversos segons l'orientació dels estudis que es vulgui donar.

CEIP Guilleries
Imatges d'un curs

RODOLINS TREBALLATS PELS ALUMNES DE 2n

Setembre assolellat
Bon vi assegurat

El curs ha començat
I un nou P-3 ha arribat

Quan l'octubre va a la fi
Tots els ocells d'hivern ja són aquí

Per Santa Cecília, en Josep Jofré
Ens presenta els instruments molt bé

Al desembre l'any acabem
I moltes festes celebrem

Les colònies de cicle superior
Per conèixer la fageda a la tardor

Novembre acabat
Hivern començat

A veure els pastorets
Anem ben contents

Si vols veure la lluna bé
Mira-la pel gener

Amb tot el que reciclem
Fins i tot instruments fabriquem

La neu del febrer
Marxa com un gos llebrer

Els llibres intercanviem,
A en Massagran coneixem,
I al Sr. Folch i Camarassa saludem.

Pel maig
Cada dia un raig

Amb l'aire hem jugat
I també hem experimentat

Pel març
Herbes per totes parts

Als d'EI els ha agradat l'ultralleuger
I viatjar en tren també

Juny ben assolellat,
Bon pa i bon blat

Com que tant hem treballat
Placa d'Escola Verda ens han donat

Abril, abrilet,
Al migdia calor i al vespre, fred

A final de curs, amb recança
S'acomiaden amb una dansa.

Apunts de l'IES St. Hilari

Nou edifici per a l'IES St. Hilari

Durant aquest hivern s'ha iniciat el projecte per a la construcció del nou edifici que ha d'acollir l'IES St. Hilari. El nou edifici anirà ubicat als terrenys dels campaments del carrer Joan Serras en una parcel·la de 6.000 m². L'edifici constarà de totes les instal·lacions i dependències necessàries: laboratori, biblioteca, tallers, aules específiques de dibuix, informàtica, música, idiomes, sala d'actes..., pistes esportives i gimnàs, ateses les condicions climàtiques de la zona, així com aules suficients per atendre els desdoblaments necessaris. Es preveu que les obres comencin l'any 2002 i que la inauguració es pugui celebrar el curs 2004-2005.

Cap a un IES verd

A St. Hilari Sacalm ens trobem envoltats d'un entorn natural, valuós i saludable amb aigua i boscos. La capital de les Guilleries viu principalment dels seus recursos naturals (aqüífers i boscos) i del seu aprofitament (aigües minerals, explotació forestal, cultius d'arbres, indústries de transformació de la fusta, turisme que demana valors naturals...).

La voluntat d'esdevenir un IES verd sorgeix a partir d'un model que ha estat impulsat pels departaments de Medi Ambient i d'Ensenyament i que ha estat aplicat de forma experimental a sis escoles de Primària (entre elles el CEIP Guilleries) i a sis IES d'arreu del territori català.

Ser un centre verd comporta gestionar-lo de forma ecològica i sostenible i expressar-ho en les activitats educatives de les diverses matèries. Per tant aquest procés s'haurà de manifestar en el currículum acadèmic i en la gestió del centre (ús de productes i materials ecològics, reducció dels residus, economització de l'energia, etc.). S'aplicarà la regla de les 3 R (reduir, reutilitzar, reciclar).

En una primera fase caldrà fer una diagnosi ambiental del funcionament actual de l'IES per després, en els pròxims cursos, poder anar millorant aquest funcionament en tots aquells aspectes en què sigui factible.

És un procés que tot el nostre centre haurà d'anar fent seu i que el primer impulsor serà el Departament Científic i Tecnològic per les matèries que tracta el seu professorat. S'hi hauran d'implicar els professors, pares, mares, alumnes dels diversos grups-classe, personal no docent, direcció i fins i tot l'Ajuntament.

És un procés que preveiem que estarà ben engegat quan s'iniciï la construcció del futur edifici de l'IES, la qual cosa permetrà millorar el seu disseny i construcció així com l'ús i gestió que se'n farà.

Èxit de les PAUU a l'IES Sant Hilari

El resultat de les proves d'accés a la Universitat (PAUU) dels alumnes que han acabat el segon curs de Batxillerat aquest any ha sigut molt positiu. Dels 17 alumnes que s'hi han presentat, tots menys un d'ells (pendent de reclamació) les han superat i podran començar el curs vinent una carrera universitària. Tres

Sant Jordi, 2001. Fent tallers, Internet

Sant Jordi, 2001. Fent tallers, cuina

dels nostres alumnes han obtingut una nota superior al 7 i sis més entre 6 i 7.

Aquests resultats superen clarament els obtinguts pels estudiants gironins que ja són millors que el del conjunt d' estudiants catalans. Així un 94,1% dels alumnes de St. Hilari podran accedir a la Universitat enfront d'un 91,5% dels alumnes de les comarques gironines i del 88,7% dels conjunt de Catalunya. Els nostres alumnes han tret un 6,3 de mitjana de nota a les PAUU per un 5,9 els estudiants gironins i un 5,8 els de tot Catalunya.

Finalment, si ens fixem amb la nota d'accés que valora conjuntament la qualificació mitjana de les PAUU així com la mitjana de l'expedient del batxillerat, els resultats favorables es repeteixen igualment (St. Hilari 7, comarques gironines 6,6 i conjunt de Catalunya 6,5).

El fruit de tot aquest procés és que la gran majoria dels nostres alumnes podran començar el curs vinent la carrera que hagin triat en 1r lloc. Donem la nostra enhorabona als nostres alumnes i els desitgem èxit en els seus futurs estudis universitaris així com animem els que començaran un cicle formatiu!

Declaració Universal dels Drets Lingüístics: "Jo t'escric. Escriu-me i enganxa-t'hi"

A principi de curs, els alumnes de 3r d'ESO van començar a participar en un projecte elaborat pel SEDEC i dins del marc de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics, l'objectiu del qual era conèixer les variants dialectals del català. Els va tocar escriure's amb els companys d'un IES de Mequinensa (Baix Cinca). A part de conèixer el dialecte, els alumnes també van poder saber els seus costums, les seves tradicions i la seva vida quotidiana. En l'àmbit personal, van gaudir de l'experiència perquè també van fer nous amics. La cloenda d'aquestes activitats, on van participar nombroses escoles i instituts d'arreu de Catalunya, es va fer el 6 de juny a Girona.

Sant Jordi

Aquest any la diada de Sant Jordi la vam celebrar de manera diferent al nostre centre. Des de primera hora del matí, el centre es va anar engalanant amb dibuixos i dissenys fets a les classes d'Educació visual i plàstica. Es van fer classes fins a la una del migdia. A aquesta hora va començar el lliurament de premis del 1r concurs literari de l'IES Sant Hilari. Els premiats van rebre un diploma, un llibre i una rosa de regal. Des de les 8 del matí, els alumnes de 4t d'ESO estaven venent llibres. Es van vendre força llibres, més dels que es pensaven. Els companys de 1r de BTX van vendre roses i al migdia ja no els en quedava ni una!

A la tarda es van organitzar diferents tallers per acabar de fer la diada agradable. Van ser molt diversos, des del d'Internet, a creps, braçalets, miralls, màscares, perruqueria, escalèxtric, escacs, aeròbic, sevillanes, botifarra...

Els tallers eren organitzats pels alumnes. Ells proposaven un taller i el centre els facilitava el material necessari per portar-lo a terme. Cada taller comptava amb la participació d'un professor. Els tallers van agradar molt a tothom. Hi havia un taller on la gent només hi anava per menjar, aquest era el de creps i va tenir molt d'èxit.

Premis

L'alumna Anna Godayol de 2n d'ESO ha aconseguit un dels 6 premis previstos en les bases del 41è Concurso Nacional de Redacción organitzat per la Coca-Cola. El dia 2 de juny es van lliurar els premis a la Universitat Politècnica de la UdG.

Les alumnes de francès de 1r de BTX, Sílvia Garriga, Marta Herranz i Regina Toro, amb la narració *Une légende possible*, van quedar finalistes del concurs literari en llengua francesa, "Mots passants" organitzat pel Departament de Filologia francesa i romànica de la Universitat Autònoma de Barcelona. El lliurament dels premis es va realitzar el dia 4 de maig a Bellaterra. Les nostres alumnes van assistir a les activitats en el marc d'una "Journée portes ouvertes", per als centres que participaven en el concurs, per tal de donar a conèixer la seva facultat i la universitat en general. Totes aquestes activitats van tenir com a llengua conductora el francès.

Finalment, l'alumna de 2n de BTX, Cristina Bayés, ha obtingut matrícula d'honor de Batxillerat i ha estat becada amb una estada de 15 dies a Cambridge (Gran Bretanya).

Tres dosos, un tres i... visca!

Un any més arribem a la Festa Major. La primera del nou mil·lenni. L'esperit de poble, la gresca i la bona taula prendran el relleu a tot un any de treball i de vida, generalment, rutinària i monòtona.

En el darrer programa de Festa Major informàvem dels actes que s'havien organitzat per celebrar els 25 anys dels Grup Sardanista Sant Hilari i, evidentment, havíem arribat fins a la data d'edició del programa. Des d'aleshores ençà han passat coses importants i ens agradaria fer-vos-en partícips.

El dia 13 d'octubre del 2000 va ser un dia especial per a tots nosaltres: l'Obra del Ballet Popular ens va concedir el Premi a la Continuïtat en el transcurs d'un acte que va tenir lloc al saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat i que va ser presidit per l'Hble. Sr. Carles Duarte, conseller de Presidència i per l'Hble. Sr. Joan Vidal i Gayolà, president del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana i de l'Obra del Ballet Popular. En el mateix acte, Font Vella, valedora del nostre Aplec, va rebre el guardó com a empresa patrocinadora d'activitats sardanistes. Cal dir que ha estat l'única empresa de Catalunya en l'àmbit privat que ha estat mereixedora d'aquest premi. Una gran alegria per partida doble.

I el 14 d'abril arribava l'altre esdeveniment. A les sis de la tarda, al Teatre Catalunya, tenia lloc la cloenda dels actes del 25è aniversari i no es podia fer d'una manera més brillant. La cobla Selvatana es lluïa de veritat en un gran concert que suposava la presentació d'un nou disc compacte editat pel Grup Sardanista Sant Hilari, amb 13 sardanes dedicades a la nostra vila per compositors de gran prestigi arreu de Catalunya que, a més, van fer l'honor d'acompanyar-nos en aquest concert de presentació. I, cosa estranya en el món sardanista, l'acte va suposar també un èxit de públic, ja que més de quatre-centes persones van omplir el pati de butaques del teatre. El títol del disc compacte no podia ser més escaient: *25 roses per a Sant Hilari*, el títol de la sardana que l'amerenc Pere Fontàs ens va dedicar amb motiu dels 25 anys de la nostra entitat.

El Grup Sardanista Sant Hilari ha participat, com ja fa anys, en la coordinació de la campanya "La Sardana a l'escola", una campanya organitzada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i per la Diputació de Girona amb la finalitat d'apropar la sardana i la cultura sardanista a tots els escolars de les comarques gironines. Una participació que enguany ha superat els 6.000 escolars i que en va aplegar gairebé 1.700 a la trobada final que va tenir lloc a la Devesa de Girona i en la qual hi va participar més d'un centenar de nens i nenes de la nostra vila. Ens agradaria que aquesta campanya tingués el ressò i la continuïtat que es mereix. Demanem als pares que portin els seus fills a ballar a la plaça. És imprescindible si volem que la nostra dansa surti d'aquest pou en què es va enfonsant de manera evident. Si no ens espavilem, ben aviat no hi serem a temps.

Cal també que parlem de l'Aplec. L'Aplec de la Sardana de Sant Hilari Font Vella s'ha consolidat i és un referent dins dels aplecs sardanistes de les comarques gironines. Enguany el celebrarem per catorzena vegada a la plaça Gravalosa. La Placeta és, sens dubte, un marc incomparable i un lloc idoni per celebrar un esdeveniment d'aquest tipus. Comptarem amb les cobles Genisenca, Ciutat de Girona i Sant Jordi Ciutat de Barcelona, que ens garanteixen, d'entrada, un aplec ballador i de gran qualitat. Volem aprofitar per agrair, a tots els que ens visiten amb assiduïtat, la seva fidelitat i assegurar-los que continuarem treballant perquè el nostre aplec els sigui d'allò més agradable i acollidor. Durant l'Aplec es retrà homenatge i es lliurarà l'Escut d'or del Grup Sardanista Sant Hilari al mestre Francesc Camps, un gran músic i millor persona.

Premi a la Continuïtat al Grup Sardanista Sant Hilari concedit per l'Obra del Ballet Popular.

No volem oblidar-nos de Font Vella, el patrocinador del nostre aplec. L'Obra del Ballet Popular, com us hem dit més amunt, els ha concedit un important guardó i nosaltres, amb el seu permís, ens l'hem fet nostre i els agraïm públicament i profundament tot el que estan fent per la Sardana, no solament a la nostra vila, sinó en altres àmbits més amplis.

Als nostres socis els hem d'agrair el seu suport i la seva fidelitat, però els hem de demanar més implicació. Som l'entitat amb més socis de Sant Hilari (per damunt dels 450) i ens agradaria que això es reflectís a la plaça. Està molt bé i estem molt contents de la seva col·laboració, però ens encantaria veure'ls participar activament a les ballades. Seria meravellós. Animeu-vos!

A la gent del poble, com sempre, desitjar-los uns dies de joia, de diversió i de franca harmonia. Són dies de fer poble i, per què, no? de fer país i de refermar la nostra identitat aprofitant tot el que se'ns ofereix a nivell de cultura popular i tradicional. Que la Festa Major sigui ben alegre i balladora!

Tres dosos, un tres i... Visca la Festa Major!

XAVIER COLON I AUGUET
Grup Sardanista Sant Hilari

"La Sardana a l'escola" vol apropar la nostra dansa i la nostra cultura a tots els escolars de les nostres comarques

Coral Els Nois Alegres

La Coral a la Pedrera

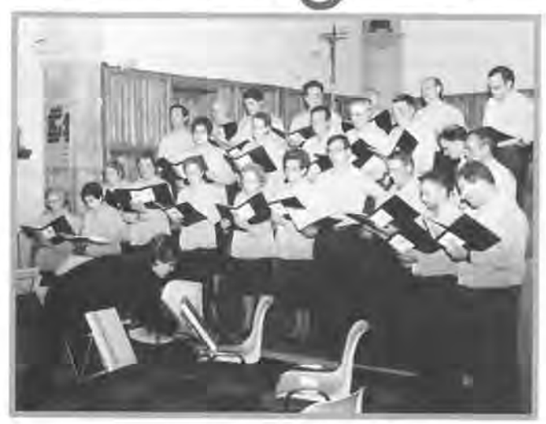

Actuació a l'església parroquial

Com ja és costum, la coral Els Nois Alegres aprofitem l'oportunitat que se'ns ofereix per mostrar el que hem fet i, si així podem, fer-vos il·lusionar i participar en les activitats de la nostra coral.

Enguany ha estat un any prou interessant per citar els concerts i les sortides que s'han fet.

Ja vam començar-lo amb la Festa Major i és que el primer dia de la festa, després del repic de campanes, vam cantar a l'ofici. Uns mesos més tard, després de molts dijous d'assaigs i amb la companyia al piano d'en Lluís Pagès vam cantar a la missa del gall.

El 26 de desembre, juntament amb totes les corals del poble, vam oferir un *macro* concert de Nadal, ben segur que tots els oients que ens llegiu ho recordareu.

A les caramelles tampoc no hi vam faltar i el *pupurri* de cada any, que va semblar que, a la gent, li agradava.

Però no sempre treballem, el mes d'abril s'organitzà una sortida cultural a Barcelona: la casa Milà, la Sagrada Família, poble Espanyol .... després de dinar anàrem a veure el musical de la *Bella Helena* de J. Offenbach. Un dia molt interessant.

Ja acabant el curs vam convidar la Capella de Música Santa Maria, juntament amb l'orquestra de cambra Miquel Casas i Bell, tots junts vam oferir un concert a l'església. No cal dir que els felicitem pel seu treball i per haver-nos fet passar una tarda molt agradable.

Després d'aquestes paraules esperem haver-vos fet agafar ganes de compartir amb nosaltres molts moments com aquests al llarg de la temporada i és que per a l'any vinent tenim projectes que semblen prou atractius: Amer, Mollet del Vallès...

Aprofitant aquestes paraules voldríem agrair, tant a la parròquia com a l'Ajuntament de Sant Hilari, el seu suport i interès en les activitats i concerts de la coral.

LA JUNTA

"A la nostra civilització... sembla cada cop més difícil trobar-hi gent que canti o toqui música de manera espontània, mentre feineja, per comunicar-se o fer festa amb els amics....

... la música juga un paper meravellós com a font de salut i felicitat per les persones i els pobles...".

ORIOL ROMANI

He rebut una carta de l'Ajuntament, convidant-me a escriure un petit article per a la revista de la Festa Major d'aquest any, i de seguida m'han vingut al cap les imatges d'ara fa un any quan vaig decidir anar a l'Assemblea de socis del Club Esportiu Sant Hilari, i l'antiga junta ens deia que plegava i que si ningú no agafava el Club, "se n'anava tot a fer punyetes".

No podia deixar que això passés sense fer-hi res, no podia deixar que 77 anys d'història acabessin d'aquesta manera, no podia dir al meu fill que ja no podia jugar a futbol o que hauria de jugar amb els colors d'un equip d'un altre poble perquè el seu pare no havia mogut un dit en aquella reunió.

Això és el que estic segur que vàrem pensar uns quants pares que estàvem allà aquell dia perquè, què millor que treballar perquè els nostres fills s'ho passin bé fent el que tant els agrada... jugar a futbol!

Després d'aquella Assemblea vàrem tenir un parell de reunions i aviat ens posàrem d'acord en què valia la pena anar endavant. Es van convocar tots els pares dels jugadors i es demanà qui volia entrar a la junta. Uns vàrem dir que sí i molts varen dir que no. Els que hi som, (els que hem treballat, discutit i gaudit) creiem que hem fet una bona feina, una molt bona feina diria jo, i els que no hi són és perquè no han volgut i això ens dóna una força moral molt important davant les decisions que hem pres, i que continuarem prenent per portar a terme el nostre projecte de futur per al nostre club. Projecte que passa per engrescar tothom de Sant Hilari, des de l'Ajuntament fins a l'última persona encara que no els agradi el futbol, perquè entenguin que quan onze jugadors vestits de groc i blau salten al camp de qualsevol poble representen tots els hilariencs i tenen l'obligació de deixar el nom de Sant Hilari ben alt. El futbol és un gran ambaixador del nostre poble. El nostre projecte passa per formar jugadors, –instal·lacions–, però també persones. Estem segurs que a través de l'esport –esforç, generositat, treball, competitivitat, companyonia, amistat– es poden formar bons esportistes, però segur que amb tots aquests valors també formarem grans persones per al nostre poble.

Tenim tres anys per endavant i ganes no ens en falten.

Visca el CE Sant Hilari!

QUALSEVOL MEMBRE DE LA JUNTA

P.D.: Aprofitem l'avinentesa per donar les gràcies a tothom que hagi col·laborat amb nosaltres i desitjar a tots els socis i al poble de Sant Hilari una bona Festa Major

Desfilada infantil d'armats

Dijous Sant any 2001

L'any passat vàrem aprofitar les pàgines, que ens ofereix el programa de la Festa Major, per donar-nos a conèixer i informar-vos de com s'havia creat i organitzat aquest acte.

Aquest any ja és el segon en què s'ha celebrat la Desfilada i pensem que, sense potser tanta por com l'any passat, s'ha fet de manera atractiva per tothom qui l'hagi pogut veure.

Indubtablement, sort en tenim, els organitzadors, dels nens i les nenes que tenen ganes de fer-ho i que pensem que s'hi troben bé, (perquè, si no, com es podria aguantar més de mig any assajant cada setmana?) i dels *professors de música* que hem fitxat; sense ells sí que seria difícil celebrar aquest acte amb l'èxit i la serietat de què tots els participants ens fan gaudir.

Aquest any hem acabat l'acte d'una manera diferent. Després de la imposició de la corbata a l'estendard a la plaça Moragues, ens en vàrem anar tots plegats a fer un gran sopar-ball (ara que està de moda) al pavelló. Heu de pensar que va ser molt divertit i que tant els grans com els petits s'ho varen passar molt bé.

Com totes les coses tot vol el seu temps de dedicació i treball, voldríem aprofitar per animar-vos a formar part d'aquesta junta que no pretén cap més altra cosa que organitzar un esdeveniment en el qual els que més hi gaudeixen són els nostres fills, com més serem, més coses podrem organitzar.

Sembla que amb vistes a l'any que ve és possible que es pugui fer una sortida a altres llocs a desfilar; si això es fa realitat caldria la participació i col·laboració de tots; ja us mantindrem informats.

Només ens cal agrair molt sinceament a tothom que ens ha col·laborat i ajudat a fer possible per segon any aquesta Desfilada Infantil d'Armats.

LA JUNTA

Associació de Comerç

ASSOCIACIÓ SANT HILARI SACALM de COMERÇ

al teu costat !

Qui som?

L'Associació de Comerç de Sant Hilari Sacalm va néixer ara fa cinc anys, quan l'Ajuntament es va proposar fomentar l'associacionisme empresarial arran dels canvis de comportament dels consumidors i de la necessitat d'actuació conjunta per organitzar i gestionar millor aquest sector econòmic.

Així, doncs, als voltants de l'any 1996 es va proposar la creació d'una associació de comerç als petits empresaris del sector de la vila i, després de consensuar, varen aconseguir engrescar 22 botiguers, establint una quota de 30.000 pessetes anuals. Actualment l'Associació ja compta amb el 30% del total de l'oferta comercial de Sant Hilari Sacalm.

Cal esmentar que l'Associació està adherida a l'ABC (Associació de Botiguers de Catalunya) i això ha facilitat l'organització i millora de la gestió de l'Associació, així com incrementar el nivell de coneixement d'altres casos similars i actuacions que poden ser aplicades a la nostra vila.

Què fem?

Des d'aleshores s'han dut a terme accions de promoció i professionalització de l'activitat comercial dels associats, entre les que cal esmentar una guia de telèfons del poble, cursos de formació en aparadorisme, atenció al client, entre d'altres; campanyes de Nadal amb premis molt interessants, pallassos i titelles per a entretenir la mainada dels nostres clients durant les Festes de Nadal, etc.

L'Àngel Daban amb la mainada

A banda de totes aquestes accions, volem informar-vos que amb el suport de l'Oficina de Turisme i Comerç del poble, aquest any s'ha elaborat un Pla de dinamització del comerç de Sant Hilari Sacalm, el qual es va presentar a la Direcció General de Comerç de la Generalitat de Catalunya per aconseguir que subvencionessin les accions que en aquest pla s'estableix.

Avui podem confirmar que la proposta ha estat aprovada, i que això permetrà que els associats puguin gaudir de les subvencions que hi ha per a la reforma d'establiments, senyalitzar-los, fer més cursos de formació, fer bosses amb la imatge corporativa de l'Associació, tenir accés a l'assessorament per a la creació de nous negocis i filons d'ocupació, elaborar una guia comercial, organitzar fires comercials, elaborar campanyes i promocions per als nostres clients, entre d'altres accions.

Cal esmentar que estem treballant de valent per ajudar els comerços associats de Sant Hilari a millorar la seva oferta i professionalitzar el servei, trets que es varen identificar com a prioritaris per als nostres clients, arran d'una enquesta al 10% de la població que es va fer durant el mes de maig passat; i que ens ha servit per conèixer quins són els nostres punts forts i febles, per així poder prendre les mesures oportunes.

Per acabar, us volem dir que som una associació oberta a propostes innovadores que ens ajudin a la millora de la qualitat dels nostres establiments i a la satisfacció dels nostres clients, i *tot això ho hem dut a terme amb els que som... us imagineu el que podríem fer si féssim pinya TOTS els petits comerços de Sant Hilari?*

Us desitgem als hilariencs i hilarienques una bona Festa Major.

ASSOCIACIÓ DE COMERÇ DE SANT HILARI

Nou mestissatge mediterrani

Acostar-se a les noves cultures que arriben al poble, ens ha de permetre gaudir de colors, música, olors, menjars, sensacions, sons... ben diferents als que estem acostumats. Aquests aspectes donaran un nou relleu a Sant Hilari: hem de veure-hi la part positiva per a assolir un clima d'assenyada convivència.

L'esforç per a una entesa, entre els diferents grups culturals que vivim i viurem a Sant Hilari, ha de ser fet per part de tots, per tal d'aconseguir una inserció i adaptació de tots plegats a la nova situació que ens tocarà viure. No sabem si el terme que s'ha d'utilitzar és mestissatge, o bé, interculturalitat, però el que sí creiem és que cal buscar aquelles qüestions que ens acosten, més que no pas les que ens separen: som cultures mediterrànies, amb tot el que comporta i amb una part de la història conjunta que comparteix fets, personatges i espais que formen part del nostre patrimoni.

Alguns, la Comissió Social de Sant Hilari, ja hem començat aquesta feina, i d'altres, de manera molt més informal a la feina, al bar, al dispensari, a l'escola, a correus, a les botigues, a les caixes i bancs, al carrer... Encara falta gent per acollir, per a compartir la seva amistat, per a conèixer la seva particular història, com la que us ofereixen aquests nous hilariencs.

Redouan, 14 anys (Sant Hilari Sacalm)

Jo vaig néixer aquí, a Catalunya, i és clar, parlo català i em sento més d'aquí que del Marroc, encara que allà hi tinc els avis. El meu pare va venir fa temps perquè a la feina que tenia no guanyava per mantenir tota la família. Aquí vivim bé i no ens falta res.

Jo vaig a l'Institut i estic en una classe on sempre hem estat ben avinguts. Les classes em van força bé, sobretot les matemàtiques, encara que la tutora diu que m'hi podria esforçar molt més. Tinc ganes de continuar estudiant perquè crec, que per al futur, és molt important estar ben preparat.

Dinar a la font del Parc

Una de les activitats que més m'agrada és jugar a futbol. A l'hora del pati hi juguem cada dia. Però el que m'agradaria més seria poder jugar en el CE Sant Hilari.

Moussa, 32 anys (Oujda, Nador)

Deu anys enrere, quan vaig arribar per primera vegada a Sant Hilari, era un poble molt diferent al que hi ha ara. Han millorat molt totes les infraestructures i els serveis d'atenció a les persones, sobretot sanitàries, culturals, comunicatives, formatives i esportives. Suposo que, com tots els hilariencs que vivim a Sant Hilari, hem notat molt de canvi i tots hi hem sortit guanyant.

Durant dos anys he anat a la Casa de Cultura per a preparar-me l'examen de teòrica del carnet de conduir, que es fa a través de vídeo a Trànsit per a la gent immigrant, ja que el carnet del Marroc no és vàlid a Europa. Els mestres que hem tingut m'han dit que l'esforç i la constància m'han ajudat a superar aquesta prova, ja que l'idioma sempre és una dificultat. Ara parlo bé el castellà i entenc i sé dir alguna cosa en català.

Saïd, 45 anys (Zaïo, Nador)

Tot i que els meus fills m'ensenyen moltes paraules catalanes, puc entendre, amb molta dificultat, quan a les botigues i les parades del mercat em diuen alguna cosa. Sabent francès, als marroquins, ens és més fàcil, però hi ha paraules molt diferents i la pronunciació és un xic complicada per a nosaltres.

A la fàbrica, hi podria aprendre més, però molts companys només parlen castellà, o bé, tothom em parla castellà. Jo prou voldria saber-ne més ràpidament, però la feina i les obligacions familiars no m'ho permeten.

El que m'agrada, quan passejo per Sant Hilari, és poder saludar les persones que conec i no són marroquines. Això, a mi, em demostra que sóc un més i que formo part del poble, perquè treballo i visc aquí amb la meva família.

Fatima, 20 anys (Nador)

No fa masssa que visc a Sant Hilari. Gràcies al reagrupament familiar, aviat tornarem a estar tota la família junta. El meu pare ha estat molts anys voltant i treballant en diferents països d'Europa, allà on trobava feina, i ara sóc jo la que he provat sort. Al Marroc hi tinc una germana casada. Ella, encara que és major d'edat, ja no ha pogut sortir del país.

Fa temps que treballo en un restaurant. Estic aprenent un ofici que m'agrada molt perquè em permet conèixer gent i fer moltes coses a la cuina. He tingut molta sort amb els amos i les companyes de feina. Tenen molta paciència per ensenyar-me la feina i, sobretot, el vocabulari del restaurant. A vegades, s'enfaden perquè no els demano les coses en català, però ja saben

Partit de futbol

que m'hi esforço molt perquè durant l'hivern també he anat a classes de català a la Casa de Cultura.

Khalid, 26 anys (Casablanca, Rabat)

Després de dos anys de treballar pels boscos de les Guilleries amb una colla de portuguesos i marroquins, he arribat a fer la meva pròpia colla. La seriositat del meu treball i el compliment de la paraula donada ha fet que molts dels propietaris m'encomanin i em confiïn les feines de les seves finques. Ells m'han dit que, la responsabilitat amb què responc, m'ha donat un cert prestigi. Això em fa sentir encara molt més responsable.

Amb un grup de companys marroquins hem participat al campionat de futbol sala. No hem passat de la primera fase i en el grup que ens ha tocat jugar ens han fet suar molt la samarreta, però això no ens desanima per participar-hi l'any vinent.

Nourden, 23 anys (Beni Ahmed, Chefchaouen)

Quan vaig trepitjar Europa, vaig tornar a néixer. Travessar el Mediterrani en una pastera va ser com un part llarg i dolorós. És un record negre que tinc gravat a la ment i hi somnio molt sovint. I quan dic que vaig tornar a néixer, ho dic molt convençut, perquè m'ha suposat tenir una segona oportunitat per a tot: començar una nova vida, aprendre un ofici, una altra llengua, conèixer una nova cultura i fer nous amics.

Però una de les coses que més m'ha canviat la vida és aprendre a llegir i escriure. Abans no en sabia gens, ni en àrab. Al poble on vivia hi havia escola, però mai hi vaig anar. Venir a Sant Hilari m'ha donat aquesta segona oportunitat de poder llegir i entendre els papers, les cartes i els cartells de les botigues. Ara no sé com es pot viure sense saber llegir i escriure. Cada dia en dono gràcies.

Aquestes històries són només un exemple de les vivències personals d'aquests nouvinguts, com també les fotografies que acompanyen el text. Són exemples de diferents activitats que s'han anat fent al llarg del curs per a la seva plena inserció a la nostra comunitat, al nostre poble, que també és el seu.

COMISSIÓ SOCIAL DE SANT HILARI

Catalunya triomfal

L'escut de Catalunya
que amb sang vàrem marcar
amb aquestes quatre barres
que sempre hem de defensar.

Amb orgull i gallardia
amb coratge i honor
defensem nostra bandera
catalana de tot cor.

Som catalans i patriòtics
que sempre defensem
aquesta terra tan ufana
que orgullosos molt n'estem.

Tal com diu *Els segadors*
complirem nostra promesa
farem caure espigues d'or,
si convé segarem cadenes.

Catalunya és la mare
d'aquesta gran nació
on es lluita i treballa.
Què es pot desitjar millor?

El català és un exemple
que molt bé podreu comprovar
el treball és nostre lema
i de les pedres en fem pa.

Nostra terra catalana
que tan orgullosos n'estem
ballant la nostra sardana
que és la dansa que estimem.

Qui no estima Catalunya
és que no és bon català
el qui l'estima i treballa
orgullós en pot estar.

Terra nostra catalana
que dins el cor et sentim
per tu donarem, estimada,
la sang nostra que tenim.

La nostra muntanya estimada
que és la de Montserrat
dins del temple la Moreneta,
la que sempre hem estimat.

Finalment vull dir-vos
amb el cor a la mà:
com Catalunya no n'hi ha d'altra,
per tant, l'hem de defensar.

JOAQUIM FÀBREGAS PARERA
Juny, 1998

El bàsquet

UN ESPORT I UN AMBIENT ACOLLIDOR PER A TOTHOM

El CB Sant Hilari es va constituir l'octubre de 1987 amb la finalitat de promoure el bàsquet en aquesta localitat.

El seu objecte social era, en els seus inicis, donar al jovent l'oportunitat de practicar l'esport del bàsquet.

Al llarg d'aquests anys han estat moltes les juntes, els jugadors, els entrenadors i els monitors que han passat pel club.

En l'actualitat volem anar més enllà, ja que en els nostres objectius hi incloem en la mateixa prioritat la de formar els nostres jugadors i jugadores, en el respecte i la responsabilitat que suposa el fet de pertànyer a un equip.

Un altre dels objectius de la junta actual és el d'ensenyar la tècnica d'aquest esport a tothom que vulgui practicar-lo sense fer discriminacions de cap tipus, ja sigui per raons econòmiques o socials.

Aquests objectius ens han portat a la necessitat de definir-ne un altre objectiu que ja l'hem iniciat, amb molta il·lusió, aquesta temporada: LA CREACIÓ DE L'ESCOLA DE BÀSQUET que creiem que ha de ser l'embrió del nou CB Sant Hilari.

ACTIVITATS REALITZADES DURANT LA TEMPORADA 2000/01

• Hem posat en competició 7 equips i hem iniciat l'escola de bàsquet

- Infantil femení A
- Infantil femení B
- Infantil masculí
- Cadet femení
- Cadet masculí
- Júnior femení
- Sènior masculí
- Hem disposat de 2 directors tècnics i 6 entrenadors/es.

• Durant el mes de juny es va convocar un concurs de logotips, per a nois i noies d'entre 10 i 18 anys, per estampar a les samarretes commemoratives del 3*3 de l'any 2000. Les guanyadores varen ser l'Anna Valls i la Sílvia Valls.

• El dia 19 d'agost es va organitzar, a la plaça del General Moragas, el 3*3 amb una gran participació i èxit d'equips (40) i espectadors.

• Durant la pretemporada (setembre) es van fer alguns partits amistosos: Torelló, Sant Feliu de Guíxols, Sant Coloma de Farners.

• El dia 17 de setembre es va fer la inauguració de la temporada amb la presentació de tots els equips al pavelló poliesportiu, on va parlar el president i el regidor d'Esports de l'Ajuntament. Posteriorment es va oferir un petit berenar a tots els equips i familiars i es va jugar el primer partit de l'equip Sènior.

• La junta va organitzar una Quina per Nadal amb la finalitat de recollir diners per finançar la temporada.

• Com a cloenda de la temporada es va fer la "Festa del Bàsquet" al pavelló poliesportiu el dia 9 de juny. Va consistir en una jornada de bàsquet, de les 9 del matí a les 8 del vespre, amb la presència d'equips del Torelló, Tordera i Vic. Posteriorment es va fer un sopar a la pista del Pavelló i per acabar, i amb la intenció que ens ho poguéssim passar bé tots plegats, i a la vegada recollir diners per a la propera temporada, hi va haver una macro sessió de disc-jockeys fins a la matinada.

PROJECTES DE FUTUR

Sense perdre mai de vista els nostres objectius, els membres de la junta actual ens hem fixat uns objectius més específics i concrets amb vistes al període de 4 anys que ens hem compromès amb el club.

A) Potenciar **l'escola de bàsquet** i fer que els nens i les nenes més petits del poble puguin gaudir del bàsquet d'una manera lúdica a la vegada que vagin aprenent la tècnica i la formació en la competició i el respecte a les normes i a les persones. Procurarem oferir aquesta activitat a un preu assequible per a qualsevol família.

B) Portar a la competició oficial més equips.

C) Subvencionar els jugadors i les jugadores interessats a fer el curs de monitors de bàsquet per a treure's el títol d'entrenador/a per a la temporada vinent.

D) Equipar la resta dels equips amb nous vestits i samarretes d'escalfament.

E) Tenim el projecte de fer una MINIESTADA de pretemporada amb els equips dels jugadors de l'escola, infantil, cadet i juvenil en algun alberg de la Xarxa d'Albergs de Catalunya durant un cap de setmana del mes de setembre.

En definitiva, podríem definir com a objectiu més general del nostre club intentar donar a Sant Hilari un altre ambient esportiu al voltant del bàsquet, un ambient participatiu i obert a tothom.

LA JUNTA

Infantil femení B - 2000/01

Infantil femení A - 2000/01

Infantil masculí - 2000/01

Cadet femení - 2000/01

Cadet masculí - 2000/01

Casal Can Blat

L'Associació de Gent Gran Can Blat aprofita l'oportunitat que ens brinda l'Ajuntament per donar a conèixer, a través del programa de festes, les activitats que s'estan portan a terme actualment al Casal.

Les fotografies que acompanyen aquest escrit en mostren algunes i creiem que en general estan molt bé i que cal seguir amb aquestes actuacions, ja que omplen les necessitats de moltes persones. Pensem, però, que ha arribat l'hora d'intentar renovar-nos i posar-nos al dia, perquè la nova gent que arriba a la jubilació hi trobi també coses interessants a més de les habituals.

Aviat, l'Ajuntament començarà les obres d'una nova sala a l'actual Casal, que anirà a peu de carrer i, per tant, sense barreres arquitectòniques, la qual cosa permetrà poder fer moltes més activitats de les que es fan.

Des de fa poques setmanes tenim tres nous ordinadors que "la Caixa" ens ha donat i tan bon punt els tinguem instal·lats veurem què en podrem fer, perquè hi ha la intenció que tothom pugui accedir i conèixer les noves tecnologies i que en pugui gaudir.

Hi ha una sèrie de projectes, i per portar-los endavant necessitem de la col·laboració de tots, tant dels socis que ja són al

Puntaires del casal participen a la trobada de Can Rovira

Gimnàstica de manteniment

Trobada a la Roca d'en Pla amb gent d'altres casals de la comarca

Participació a la Fira Artesanal de la comarca a Caldes de Malavella

Participació a la Fira Artesanal de Sant Hilari

Participació en el I Congrés de la Gent Gran de la comarca. La consellera de Benestar Social, Irene Rigau, lliura el diploma corresponent a la nostra presidenta Josefa Masó.

Casal, com dels que es jubilen i poden formar part de l'Associació Can Blat.

Considerem que aquesta casa, el Casal, no hauria d'estar tancada i que caldria ampliar els seus serveis a altres col·lectius que no sigui només el de la gent gran.

Es podria col·laborar amb diverses entitats del poble i també amb altres casals veïns a través de diferents realitzacions.

En aquests moments ja hi ha molts dels nostres afiliats que ajuden Càrites, les escoles, la parròquia, etc., però pensem que es pot fer molt més, que la gent gran hem d'estar disposats a donar part del que sabem i coneixem a qui calgui.

Ara, sortosament, disposem a Sant Hilari d'una residència, on ens podem instal·lar en cas de necessitat, com passa amb alguns dels membres de la nostra Associació i això té molta importància i cal valorar-ho degudament. Un dels serveis que podríem oferir seria el de voluntariat, o sigui, el d'aquells homes i dones que estiguessin disposats a fer companyia, en hores determinades, a altres persones que ho necessitessin i que es fes de manera organitzada. Aquesta podria ser una cosa i de ben segur que entre tots i totes en sortiran moltes més i és per això que demanem l'ajut de tots per a fer una Associació que, entre altres coses, faciliti i millori la convivència d'aquelles persones que en un moment determinat ho necessitin. Entre tots som capaços de fer molts nous projectes.

La Junta Directiva de Can Blat

Festa del carrer de la Piscina

El dia 12 d'agost del 2000 es va celebrar, per quart any consecutiu, la festa del carrer de la Piscina. En la celebració d'aquest any hi hagué molta participació per part de tots els veïns del carrer en la preparació del sopar. Es va incloure, també, a la tarda, una festa infantil, oberta a tots els infants de Sant Hilari, en què es van preparar diferents jocs de cucanya per a fer passar una bona estona als nens i nenes i, per què no? als que no eren tan joves que també hi gaudiren de valent amb les curses de sacs. Durant el sopar, es va fer un sorteig de coques i cava. Després també hi va haver un ball en directe que va fer les delícies de petits i grans. Tots ballaren fins ben entrada la matinada. Al final de la festa tots a descansar amb la satisfacció d'haver passat molt bona estona.

La Residència de Gent Gran en imatges

Menjador i sala d'estar

S'inaugurà el dia 9 de juny de 2001 amb la consellera de Benestar Social, Sra. Irene Rigau, altres autoritats i molts hilariencs i hilarienques.

Aquests ulls que ara esguarden
tot el rerefons de la vida
són diamants dins l'aigua
de tantes tempestes antigues.

La pau arriba amb la placidesa
del deure acomplert,
tot el que hem sofert s'oblida
buscant Déu com a fita.

En el repòs que ara ens convida
a gaudir la Residència
hi arrelarà la nova presència
d'altres amistats, la convivència
pura, com una naixença

LLUÍS SERRANO
9 de juny 2001

La consellera de Benestar Social, Sra. Irene Rigau, inaugura les dependències

Interior de la cuina

Dia de la inauguració

Una bonica vista de l'edifici. La residència ja és una realitat

La guilla mugui informa

El Museu al Palau Robert

Fent ratafia amb la Pepeta Estragués

Estimats vilatans de Sant Hilari Sacalm, capital de **les Guilleries, país de bosc i aigua:**

Sóc la guilla **mugui** del Museu Guilleries.

Aquest any m'agradaria informar-vos de totes les tasques portades a terme des del museu i amb l'ajut de tots vosaltres, ja que, com sempre us dic, el **nostre** museu, vol anar més lluny de l'espai físic que ocupa. De fet, vol ser un museu viu i actiu on **es reflecteixi la interpretació del nostre territori, el paisatge i la seva gent.**

Per això vaig estar molt contenta que, finalment, el dia 29 d'agost, es presentessin les **rutes de bosc i aigua.** Ho recordeu? Vam anar a fer **la ruta de bosc i aigua de la font d'en Gurb-font Vella,** la qual va anar acompanyada d'un magnífic berenar! Aquestes rutes, que potser molts de vosaltres ja coneixeu, volen donar a conèixer la natura que ens envolta, el bosc, les fonts, els paratges i les llegendes. Com sempre, he d'agrair la col·laboració de molts de vosaltres, Ça-calm Express, Joan Cullell, Ramon Bohils, Associació de Gent Gran Can Blat.

A la tardor, en caure les primeres fulles dels arbres, vam tornar a fer una **ruta de bosc i aigua,** concretament **la de la font de la Formiga.** Així, el dissabte 20 de novembre, es va inaugurar, des del museu, la temporada **de bolets.** A la ruta ens van acompanyar els micòlegs Anselm Mayoral i Enric Castellón. El grup de Ça-calm Express ens va fer un bon esmorzar, al mateix temps vingueren els de TV2 i Sant Hilari va sortir a les notícies del segon canal en català.

El 4 i 5 de novembre es va fer **l'exposició de bolets** amb la col·laboració de les Guilleries Associació de Promoció i Educació Mediambiental i l'Enric Castellón com a micòleg. L'ambientació anà a càrrec de les escoles de Sant Hilari, aula d'art, ludoteca i jardí d'infants les Cent Fonts. Vam exposar diferents treballs que els nens realitzaren amb fusta de castanyer, mòbils sobre el tema dels bolets, dites, receptes de cuina i temes de tardor. El dia 5 vam fer un **tastet de cuina de bolets,** gràcies als establiments can Ripoll, Hotel París, can Torres, Fonda Rita i Hostal Verdolet... La veritat és que els vostres plats i les vostres receptes sobre la cuina del bolet foren genials! Durant el dissabte i el diumenge els nens també podien fer un **taller de dibuix de bolets sobre fusta** aprofitant els bolets naturals que tenien de model. El dilluns dia 6, els escolars de Sant Hilari, amb el guiatge de l'Associació Guilleries, van poder veure l'exposició de bolets així com l'exposició de l'Associació de Meteoròlegs de Sant Hilari la qual va tenir molt d'èxit durant tot el mes en què estigué exposada.

També us faig saber que aquesta tardor del 2001, del 4 al 10 de novembre, Sant Hilari serà la seu de les **IX Jornades de Micologia Mediterrània.**

Us voldria parlar també de Can Rovira. És al primer pis d'aquest edifici que el museu hi té ubicades algunes sales d'exposició. Hi vam posar en marxa l'**exposició Sant Hilari Sacalm, història de fonts i aigua.** Des de l'**Ajuntament de Sant Hilari, el Museu Guilleries** ha fet la seva aportació al coneixement de la història de la nostra vila durant els segles XIX i XX. Si us sembla bé us en faré cinc cèntims!

L'aigua i les fonts són molt rellevants en la riquesa de la nostra vila. Per això creiem que els continguts del treball *Sant Hilari*

Amb Jaume Rosset, rodellaire, a la Sala Noble que antigament era la sala de ball de la cooperativa de roders

Sacalm, història de fonts i aigua, tant estan relacionats amb la història com també indirectament amb el nostre patrimoni natural.

El tema de l'exposició se centra en com el descobriment de les propietats de les aigües medicinals de LA FONT PICANT juntament amb el clima i la natura que ens envolta van fer que Sant Hilari tingués un ressorgiment important en el desenvolupament de la població, així com en el vessant socioeconòmic i cultural. Diuen els versos del poeta Francisco Permanyer:

"Sant Hilari , Sant Hilari
Font de salut i de vida!".

L'exposició s'obrí al públic del 23 de desembre del 2000 fins al 20 de juny del 2001 i es tornarà a obrir del 18 d'agost del 2001 fins al 30 d'octubre. Vull agrair la col·laboració a tots els que heu fet possible que aquesta exposició es portés a terme: Xavi Clos, Angel Serradesanferm, família De Ribot, Esteve i Carme; senyor Marcel·lí Armengol, Sònia Miquel i Sònia Aguilà.

Voldria esmentar també que, per l'abril, els cursos de primer i segon d'ESO de l'IES St. Hilari, acompanyats per la professora Anna Bayés van realitzar l'inici del crèdit de síntesi al nostre museu amb el tema de l'aigua a St. Hilari. Aquest crèdit està a disposició de tots aquells que hi estigueu interessats.

Pel desembre vam inaugurar **Els camins del Bosc, 12 anys de marxes i Camins de les Guilleries,** de Ça-calm Express. Els treballs i tríptics de cada marxa estigueren exposats al públic del 23 de desembre del 2000 fins al 30 de juny del 2001.

Per altra banda, les sales 1, 2 i 3 de Can Rovira, que són sales d'exposició semipermanents del Museu Guilleries, estan caracteritzades com a **sales del bosc:** a la sala 1 hi trobem **els roders** i l'inici del que és tota la **col·lecció de bolets permanents de les Guilleries** i Catalunya. Aquesta darrera s'ha pogut confeccionar gràcies a Enric Castellón, micòleg, ja conegut per molts de vosaltres i amb la col·laboració de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària de la Generalitat de Catalunya. A la sala 2 hi tenim **El bosc: nius i rastres,** en la qual han col·laborat el grup d'Anellament de Calldetenes i hilariencs com Josep Danés i Josefa Rossell als quals hem d'agrair les donacions fetes per a l'exposició. A la sala 3 hi trobem **Eines del bosc**. Com a projecte ens hem plantejat reestructurar les exposicions esmentades i ampliar-les amb temes com **els arbres i la seva fusta per a la torneria, i els bolets i la seva funció al bosc.**

Ja sabeu que jo, **la guilla mugui,** estimo molt els nens i estic molt contenta de transmetre'ls el meu amor per la natura i per la gent que hi treballa i se'n cuida, tot i que també els explico els malsdecaps que tinc per fer que tothom la conservi. M'agrada escoltar la mainada i demanar-li sempre la seva col·laboració; crec que els nens són el futur dels nostres boscos i del medi ambient.

Per això **el mes de març,** quan la primavera es comença a sentir i surten les fulles dels arbres, i en record del dia de l'arbre, vam posar en marxa una sèrie d'activitats paral·leles a l'exposició **El bosc: nius i rastres.** El 24 de febrer el grup d'Anellament de Calldetenes va organitzar un taller de caixes-niu al qual van assistir molts mestres de St. Hilari. El mes de març, els nens de Sant Hilari van visitar les sales del bosc i es van preparar les caixes-niu i també menjadores, pintant-les i posant-les a punt per al dissabte 24 de març. Aquell dissabte al matí, amb els pares, germans i avis férem la **ruta de bosc i aigua font del Pic-font Vella** amb en Llorenç i en Miquel del grup d'Anellament de Calldetenes els quals ens van ajudar a instal·lar les caixes-niu, vam **conèixer els arbres** i escoltàrem la **veu dels ocells.**

Del 20 de març al 23 d'abril vaig ser a la capital, a **Barcelona**, al **Palau Robert.** Fou una experiència fascinant!

El Consell Comarcal de la Selva va fer la presentació de tota la comarca. A través d'una exposició es van mostrar al públic tots els museus de la comarca. **El Museu** Guilleries aportà una mostra en la qual es representava el **nostre territori i paisatge** amb la **guilla del bosc, els bolets, els arbres i les plantes medicinals.** Vaig participar en un programa de ràdio per explicar la riquesa d'aigua del nostre territori, i també a la mateixa ràdio del Palau Robert fent la presentació de les rutes de bosc i aigua. El 31 de març l'Adriana Juvanteny i jo mateixa vam fer la **presentació de les rutes de bosc i aigua** als jardins del Palau

A la ruta de la font de la Formiga, observant un bolet amb Anselm Mayoral

Robert. En Jaumet hi era present i repartí **les aigües de les fonts i els dolços de les Guilleries.** Ens acompanyaren la Montse Andreu i en David, per presentar **la festa d'en Serrallonga.** Ves per on, que aquell dissabte al matí, al jardí del Palau Robert, hi havia els bandolers i en Jaumet de les Guilleries. La veritat és que va ser una gran *aventura!*

El 26 d'abril vaig participar en la diada d'Escoles Verdes. Juntament amb la Sònia Aguilà férem de guies mediambientals per presentar el patrimoni natural mitjançant la **visita al museu**, projectant l'audiovisual **Imatges de les Guilleries** i organitzant la **ruta font del Pic-font Vella.** Van visitar-nos 80 alumnes d'ESO entre el matí i la tarda. **A la cloenda,** en Jaumet els oferí un tast de l'aigua de la font Picant i Jaumets, fent honor al seu propi nom.

Bé, faig mitja part i us comento que aquest curs, el museu, gràcies a un conveni amb la Universitat de Girona, ha pogut comptar amb la Sònia Aguilà, geògrafa, la qual ha fet els seus crèdits de lliure elecció amb nosaltres. Realitza la tasca de legalització del museu i fa totes les fitxes de les nostres col·leccions així com l'inventari i el llibre de registre. Uf, això de la legalització és una mica feixuc, però de mica en mica es va acabant! Ja tenim fet tot el **llibre de funcionament** on s'explica, a grans trets, el nostre projecte museològic. Tan sols dir-vos que el projecte del museu es basa **en cinc grans pilars: educació ambiental, conservació, turisme cultural i de natura, dinamització, estudis de recerca, difusió i col·laboració amb els projectes que la gent i entitats ens proposin.** Un altre dels nostres col·laboradors és en Vicenç Ridorça, que està fent pràctiques en educació ambiental i també participa en cursos de plantes remeieres i col·labora en el manteniment de la terrassa del jardí d'en Serrallonga, en l'elaboració del curs d'astronomia i en el guiatge de la **ruta un passeig de bosc i fonts.**

Arribem ja a la primavera i és quan els camps estan florits que se celebra el **Dia Mundial dels Museus,** el 18 de maig. Aquest any vam fer diferents **activitats de festa,** com és ara una sortida amb els col·laboradors del museu per preparar rutes, assaborir l'aigua de les fonts i gaudir del bosc. En Jaume Rosset, rodellaire de tota la vida, va explicar als nens de les escoles del poble com es portava a terme la feina dels roders i els en va fer una demostració. Sóc molt amiga d'en Jaume i n'he après moltes coses. Sempre està disposat a col·laborar: crec que de la gent gran tots en podem aprendre moltes coses. El divendres 25 de maig va venir en Josep Vancells a fer una xerrada i a mostrar un audiovisual sobre els ocells de Catalunya, i el dissabte 26 tornàrem a fer la ruta font del Pic-font Vella per veure el resul-

Exposició. El bosc: nius i rastres

Caixa-niu amb niu de mallerenga carbonera

tat que havien tingut les caixes-niu que vam instal·lar. Val a dir que en Miquel del grup d'Anellament ens va felicitar per l'èxit. Vam veure-hi el pica-soques blau, la mallerenga petita, la mallerenga carbonera...

Amb els meus amics de la Casa de Cultura hem preparat un curs de plantes remeieres per realitzar a la tardor. Esperem amb il·lusió que hi assisteixi la Pepeta Estragués, guanyadora de premis en l'elaboració de la ratafia que cada any té lloc a Santa Coloma de Farners, i en Joan Ramon Turnés, metge naturista. La vigília de Sant Joan, amb la Pepeta, vam preparar un ungüent per guarir cremades i infeccions, i també **ratafia,** que podrem assaborir aviat, però abans ha d'estar 40 dies a sol i serena. També voldria fer-vos saber que ja ens hem posat en contacte amb l'Associació d'Amics de la Ratafia de Santa Coloma i l'any que ve tenim ganes de col·laborar amb ells. El Consell Comarcal de la Selva ja ens ha fet arribar uns cartells d'informació sobre l'elaboració de la ratafia i les herbes que en formen part.

No vull deixar d'anomenar que el 18 de juny, a Can Rovira, s'inaugurà l'exposició **Fauna Amenaçada** de la Fundació "la Caixa" que ha estat cedida a Cultura de St. Hilari fins al 29 de juliol. Exposició molt interessant que tracta problemes actuals relacionats amb el progrés, la sostenibilitat i la biodiversitat. Em visità el comissari de l'exposició i biòleg del Museu de la Ciència, Sr. Àlex Pérez, i la Sra. Blanca Morales, delegada de Cultura de "la Caixa". Ens van felicitar pel treball fet al museu i possiblement més endavant tinguem oportunitat de fer altres col·laboracions conjuntament.

Durant la **Festa d'en Serrallonga,** des del museu, es va realitzar l'activitat "les Gestes d'en Serralonga". Consistia a fer la ruta de les plantes remeieres, que anava des de la Sala Noble fins al jardí de les plantes remeieres passant pel museu. Pel camí, en diferents faristols, els visitants anaven trobant informació sobre la història d'en Serrallonga. En acabar, Joana *la Massissa*, el Fadrí de Sau i en Becaina convidaven a tothom a prendre una infusió de poliol.

Pel que fa a altres activitats, no vull deixar d'informar-vos sobre **el curs d'iniciació a l'astronomia** que aquest estiu organitzarem conjuntament amb la Casa de Cultura. Tindrà una durada de tres dies, amb dues sessions de pràctica i una de teòrica. Serà impartit per en Lluís Verdaguer, membre de l'Associació de Meteoròlegs de St. Hilari.

Aquest estiu iniciem la ruta guiada **Un passeig de bosc i fonts.** Es farà cada dijous i dissabte de cinc a set de la tarda amb l'Adriana Juvanteny i en Vicenç Ridorça com a guies.

Perdoneu, m'estic allargant molt i encara voldria dir-vos més coses. Estem a punt de presentar el projecte **Museus del territori Montseny-Guilleries** sota el lema *històries sense temps. En aquest projecte participen quatre museus*, el Museu Aragay de Breda, el Museu Etnològic del Montseny –La Gabella- Arbúcies, el Centre Europeu de la Natura de Viladrau i el Museu Guilleries de Sant Hilari Sacalm. La proposta és conèixer els museus, els quatre pobles amb els seus diferents centres d'interès i tot el territori natural de la zona. El visitant podrà gaudir d'una entrada comuna que servirà per als quatre museus. Aquests podran ser visitats durant un període de tres mesos posterior a l'adquisició de l'entrada.

Aquest any passat, el tercer que estic aquí, m'han vingut a veure unes 6.000 persones i espero que hi vingui més gent per donar

Crèdit de síntesi a l'exposició "Sant Hilari història de fonts i aigua"

Font de la Pedrera de la ruta guiada un "passeig de bosc i fonts". Sònia Aguilà, Vicenç Ridorça i Adriana Juvanteny

a conèixer el nostre patrimoni natural, el paisatge i la seva gent. Voldria que tothom aprengués a estimar i respectar aquest medi tant com jo. Gràcies a tots els que m'heu visitat, escoles, grups, nens i famílies.

Compto sempre amb tots vosaltres!
Un petó de bosc i una abraçada d'aigua!
La guilla mugui

ANNA AGULLÓ/ MUSEU GUILLERIES

"La ràdio"

Per li detractors i seguidors del nou mil·lenni s'han posat d'acord? Ha costat un any, però sí, definitivament, i per a tothom, estem al nou mil·lenni. Per a tothom? Tampoc és cert, només per a les cultures occidentals i per aquelles que de forma paral·lela, regeixen els seus designis (des)gràcies als nostres vicis i costums. Us demanareu ara a sant de què ve això? Doncs, mireu, tots aquells meravellosos invents capaços de revolucionar la vida de fins a un mínim de tres generacions pertanyen, i ara sí que ho podem dir, al segle passat. Des del bolígraf al telèfon (fins i tot el mòbil), des de la televisió als ordinadors, les batedores, rentadores, rentavaixelles, neveres, congeladors, desodorants, calculadores, grapadores, envasats al buit, els avions, els cotxes, el futbol modern, les clàusules de rescissió (tot i que a més d'un li hagués agradat que s'haguessin inventat un xic més tard), les cafeteres italianes... Ah! Què faríem sense aquell magnífic olor matutí que desperta i revifa cossos i ànimes! Hi ha realment un llarg etcètera d'excés relatiu per part dels humans durant els darrers cent un anys? Invents alguns útils i d'altres no, per dir-ho d'una forma discreta, amb un ús limitat. Tots ells, o la majoria, ens han servit per fer la vida més fàcil, per tenir més temps suposadament lliure, que s'ha transformat com per art de màgia en segones feines, *xapusses* diverses, hores e(s)xtres, vacances limitades? En definitiva, i com resava el títol d'una de les darreres produccions de La Cubana, en un De-pressa, De-pressa constant?, com una mena de TAV que ni pararà a l'aeroport, ni a Girona, ni enlloc. És tan alta la velocitat de les nostres vides que fins i tot dins del món dels invents la típica frase "renovar-se o morir" és motiu de riure, sí, sí, de pixar-s'hi, *Manolitu*, perquè ja em direu què se n'ha fet de la primera rentadora que funcionava amb "motor" manual, o de la televisió en blanc i negre, del mòbil de primera generació, quants n'hi ha, ja? I dels Spectrums?, I del volant esquerre, esquerre però esquerre de veritat? Ai... si en Manchón aixequés el cap i veiés coses com en Zen! Bé, millor callo i segueixo el tema que ens ocupa. Renovar-se o morir, oi? Hi ha, però, un invent que resta pràcticament impertorbable, impol·lut al llarg del temps, la nostra estimada ràdio, aquella veu parlant de cara silent capaç d'arribar a cada racó de les nostres cases i de les nostres vides. Poques coses són tan senzilles i sinceres, sobretot sinceres. Alguns podeu creure que és fàcil amagar-se rere un micròfon per opinar, però la màgia està en fer que mentre ens escolteu, imagineu, opineu, discutiu, agafeu un telèfon, si convé, i ens truqueu, aquesta és una de les nostres missions, crear moviment dins les ments d'aquells que dia rere dia compleixen amb el petit ritual de donar energia als homenets que s'amaguen en un espai reduït anomenat transistor. Gràcies.

RÀDIO SANT HILARI, 107,3 FM

snowbike

Ara fa poc més d'un any que, sorprenentment, vaig descobrir un nou món: el dels descensos amb BTT. No és pas que jo hi participi, tot i que ja m'agradaria tenir tanta empenta, sinó que m'he situat a la banda dels espectadors. I a partir dels descensos, també he anat coneixent moltes altres competicions.

Aquí, a Sant Hilari, pràcticament tothom té una bicicleta de muntanya, i hi ha moltes persones que practiquen aquest esport, sobretot a l'estiu, però no tot es limita a fer rutes pel bosc, sinó que hi ha molts tipus de competicions relacionades amb aquest esport: descensos, maratons, marxes, 24 hores, duatlons, etcètera, i fins i tot algunes d'elles són organitzades al nostre poble per Ça-calm express, que compta amb un equip de "ciclistes de muntanya" molt emprenedors.

En aquest petit escrit, on m'és impossible resumir tot allò que es pot arribar a fer al llarg de l'any, m'agradaria destacar una competició "especial" anomenada *snowbike*: es tracta d'un descens organitzat a les pistes de Soldeu-El Tarter, on participen persones de tot arreu (el guanyador va ser un noi de les Illes Canàries), i on els espectadors s'ho passen tant o més bé que els corredors veient la cursa, perquè durant tot el matí pots contemplar les dificultats que tenen els participants per no caure; són tantes les *piruetes* efectuades, que de vegades no pots parar de riure: capgirells amb la bicicleta, rebolcades de tota classe, caigudes col·lectives, avançaments temeraris, frens que no funcionen, etcètera. És tot un espectacle!

En resum, aquesta és una de les proves més divertides que s'organitzen dins del món de la BTT, però n'hi ha moltes més, i des d'aquí us animo a endinsar-vos una mica més dins d'aquest esport tan fascinant.

I als corredors que vulguin participar en el descens que pròximament se celebrarà a Sant Hilari, només em queda dir-los una cosa: molta sort!

De la subsistència a l'alliberació

SANT HILARI SACALM – Gorg de la Riana

Els homes prehistòrics, dins la seva necessitat de viure, van haver d'observar els peixos en el seu element i desenvolupar tècniques per superar-los, agafar-los, poder menjar i subsistir. Les seves tècniques eren molt rudimentàries i es van haver d'esforçar per aconseguir els seus objectius. Aquest esforç, a l'igual que amb la caça, va anar creant dins l'ésser humà una atracció per a capturar altres animals. De fet, abans que fóssim homes, ja érem animals depredadors.

Aquesta activitat ha perdurat milers d'anys. Fins fa poques dècades, a la nostra societat encara es justificava la pesca *esportiva* com un mitjà per aconseguir menjar. Avui, aquesta justificació ja no té sentit. ¿Doncs, com s'explica la quantitat de pescadors que, any rere any, continuen traient les corresponents llicències, es proveeixen de nous, cars i sofisticats estris de pesca i continuen anant al bosc o al mar a intentar capturar una presa?

Com a pescador i amb molta sensibilitat ecològica, m'he preguntat: per què vaig a pescar? Per què m'atrau? L'única resposta és la sensació d'alliberament que s'aconsegueix en el precís moment en què superes el peix i d'alguna manera retornes als moments prehistòrics, on únicament hi havia un home intentant agafar una presa, fora de qualsevol altra influència moderna. Normalment aquest acte es produeix en un entorn molt natural i feréstec, sens dubte com més feréstec i lluny de la civilització, més creix el grau d'alliberament aconseguit.

La diferència amb l'home prehistòric és la no necessitat vidal i que pot crear un sentiment oposat quan tens la presa a les mans. He aconseguit mitigar l'angoixa, utilitzant mitjans de pesca menys agressius i que em permeten retornar el peix viu al seu hàbitat, amb l'esperança que li servirà per superar la seva astúcia.

Moltes vegades, la societat jutja malament els pescadors i té part de raó, no obstant això cal utilitzar, com moltes altres vegades, la balança. En una situació actual on els pescadors poden retornar els peixos en perfecte estat al seu medi, crec molt interessant que aquestes persones continuïn realitzant la seva activitat, ja que viuen el propi riu, l'experimenten, observen les agressions, les denuncien i en definitiva el vetllen. No cal dubtar ni un moment que el primer interessat en mantenir el riu viu és el pescador, fins al punt, i ho puc assegurar per experiència pròpia i com a pescador, que un riu sense vida i sense uns peixos que gaudeixin de les màximes possibilitats, la pesca no té cap atractiu ni produeix cap tipus d'alliberament al pescador. Primer, preservar l'entorn i mantenir-lo, després ajudar al seu correcte desenvolupament i, finalment, si hi ha temps, pescar, però, sempre mantenint el seu equilibri.

LA JUNTA Societat de Pesca Esportiva la Gorga

V Trobada de colles ciclistes 2001

El mes de febrer passat tingué lloc la trobada de ciclistes de Sant Hilari. Ja fa 5 anys que se celebra aquesta sortida. L'anècdota més important de l'última vegada va ser el mal temps que ens va acompanyar al llarg del dia.

Vam sortir a les 8.30 del bar JUANI i a aquella hora ja començava a caure neu rodona, però no ens va espantar i vam iniciar la ruta. En arribar a Collsabena, el gran foc que ens va preparar el senyor Valentí per coure la carn ens refé bastant. Després d'esmorzar, cap a la Gabarra vàrem anar i un bon descens vàrem fer fins a la casa de Mas Quintà.

La ruta va ser la següent: Bar Juani, can Pere, Puigderrajols, carretera de Vilabella, Passallís de la Belluga, transformador de Busquets, Collsabena, Gabarra, Mas Quintà, depuradora i Sant Hilari.

No hi hagué cap accident, que és el més important.

Com veieu a la fotografia, entre petits i grans cada any augmentem la colla.

Esperem que a la pròxima trobada ciclista siguem més participants.

Fins a la propera, companys del món de la bicicleta!

MARCEL·LÍ ARIMANY

El carro del mam... en escena

Uns mesos abans que la Festa Major s'apoderi dels carrers, places i ànimes de Sant Hilari, un grup de joves emprenedors i amb ganes de disbauxa preparen minuciosament el recorregut i la trajectòria del carro del mam. Aquests joves som nosaltres. Permeteu-nos, en primer lloc, i com a ben educats que som, presentar-nos. Som un grup de vailets que voregem les vint primaveres. Algun encara no hi ha arribat i la gran majoria les ha passades. Naturals de Sant Hilari i amb una planta que fa aturar la respiració i accelerar el ritme cardíac, tenim una màxima irrefutable: "que la nostra Festa Major sigui la més viva, transcendent i divertida de les festes majors que es fan i que es desfan. Que la gent la visqui i la recordi i, d'aquesta manera, que mai no es perdi pels viaranys de l'oblit".

I una de les maneres que tenim de fer-ho és amb el nostre (i vostre) carro del mam. Del primer a l'últim dia de les festes traiem a voltar el carro i oferim una mica de vi als hilariencs que en vulguin. Repetim: aquells que en vulguin. (Permeteu-nos un incís: aquesta repetició de sintagma obeeix a la raó que les persones tenen l'absoluta llibertat per escollir si volen o no volen beure el vi que nosaltres, humilment, els oferim. No obliguem ningú que begui).

Però el que sí que és obvi i ningú ho pot rebatre és que són dies de festa i desenfrenament i que la gran majoria de gent no fa escarafalls a l'hora de prendre's una copa de vi (o dues, o tres), o una cervesa (o cinc, o sis) o un cubata (o tres o quatre)... Nosaltres som una simple via per ajudar i fer més alegres aquests quatre dies de l'any tan especials per a tots plegats.

Aprofitant l'avinentesa, doncs, ens agradaria (en la mesura que les nostres capacitats ho permetin), desmitificar aquella simplicitat imperant en la simplicitat de moltes ments: "*Aquests del carro del mam, vaja colla de borratxos!*".

No, senyores i senyors, no podem banalitzar una tasca tan lícita com la nostra! El que nosaltres fem, pretenem i sentim és molt més profund que això. Dins del carro del mam hi ha vi (no ho negarem) però també un esperit festiu que es manifesta en nosaltres i que pretenem encomanar a la resta d'hilariencs.

Festa, disbauxa, arrelament a Sant Hilari, estimació al poble i als seus habitants, vi, *calimotxo*, amistat, complicitat, joventut, rialles, estridència, algun mareig... Si barregem tots aquests paràmetres ben barrejats, en surt el carro del mam i tots els seus integrants.

Demostrat està, doncs, que la màxima de la qual us parlàvem abans és totalment errònia.

I si ens permeteu tirar-nos alguna floreta (ja que de crítiques n'hem tingudes per donar i per vendre), creiem que amb el carro del mam aconseguim una Festa Major més viva i tot això perquè som uns *nanos* predisposats, emprenedors i perspicaços (perdó per la modèstia).

No ens allarguem més; tampoc no pretenem reproduir la Bíblia en vers. Simplement dir-vos que enguany venim amb més ganes i predisposició que mai.

Redimiu-vos, pecadors; eleveu-vos, ànimes del purgatori; beveu, abstemis; *abstemitzeu-vos*, borratxos; baixeu, muses; eleveu-vos, serpents; pequeu, castos... PREPARA'T, POBLE! Els del carro del mam estem a punt d'entrar en escena!

BONA FESTA MAJOR!

Oficina de Turisme

Sant Hilari Sacalm

Qui som?

Ja fa molts anys que a la carretera d'Arbúcies es va instal·lar una *caseta* de fusta on hi havia unes noies molt simpàtiques que atenien les peticions d'informació dels turistes del nostre poble. Des d'aleshores, arribat l'estiu, s'obria el punt d'informació i es donaven fullets als visitants que venien a gaudir d'uns dies de descans i a prendre les aigües que han fet el nostre poble tan famós arreu.

Actualment, l'Oficina de Turisme s'ha instal·lat a l'edifici de Can Rovira amb noves infraestructures i serveis, i està oberta tot l'any; deixant la *caseta* per a l'estiu i esdeveniments puntuals que porten molta gent, i així ens serveix de reforç. També s'ha ampliat el nombre de persones que hi treballem, moltes en règim de becariats, ja que el volum de treball i la implicació ha augmentat considerablement.

Què fem?

A banda de donar fullets, l'equip de l'Oficina de Turisme està fent un esforç per professionalitzar-se i oferir un servei d'informació i reserves de qualitat. Tots sabem que "el moment de la veritat" i la primera impressió que s'enduen els visitants de Sant Hilari és cabdal i aquesta acostuma a produir-se a la nostra oficina.

Oi que quan viatgem, el primer que fem quan arribem a un poble, és buscar l'Oficina de Turisme i demanar informació sobre activitats, llocs on menjar i dormir? És per aquest motiu que estem fent un gran esforç intentant donar la millor imatge, perquè aquesta primera impressió sigui favorable i faci que el turista se senti ben acollit i es trobi "com a casa".

D'esquerra a dreta, Mar, Eli, Cristina, Anna

Tot i això, no ens limitem a oferir un servei d'informació, ja que col·laborarem en accions com:

- Traducció de fullets a l'anglès i castellà dels empresaris turístics i de promoció de Sant Hilari.
- Recollim participacions de la Festa Major, fem els passis de les piscines municipals i ajudem a organitzar la Festa de l'Estiuejant.
- Gestionem la venda de les entrades de la major part de les activitats del poble.
- Passem notes de premsa de les activitats i esdeveniments del poble i organitzem rodes de premsa i actes de *publicity* amb els mitjans de comunicació.
- Portem controls sobre l'ocupació hotelera.
- Passem i tabulem l'enquesta de satisfacció de l'estada dels nostres visitants.
- Gestionem exposicions de Can Rovira, entre les quals cal destacar la dels productes típics de la torneria, guies i material gràfic de promoció turística, llibres d'autors del poble, productes de *merchandising*, productes alimentaris autòctons com: galetes, ratafies, etc.
- Oferim un servei d'informació i reserves de totes les activitats turístiques i serveis del poble.
- Col·laborem en l'organització de la jornada tècnica anual de comerç i turisme.
- Gestionem el despatx de l'aigua situat a Can Rovira i les tandes d'aigües.
- Actualitzem bases de dades de mitjans de comunicació, casals d'avis, centres excursionistes, escoles, etc.
- Fem *mailings* per promocionar la vila i assistim a fires.
- Actualitzem les dades de Sant Hilari que tenen les entitats de promoció turística supramunicipal com: Turespaña, Turisme de Catalunya, Patronat de Girona i Consell Comarcal de la Selva.
- Col·laborem en l'organització dels concursos d'engalament de façanes amb flors.
- Col·laborem directament amb la coordinadora de Comerç i Turisme en les accions que es duen a terme per a la dinamització del comerç i del turisme de la vila.
- I totes aquelles petites coses del dia a dia que es necessitin per ajudar a la millora de la competitivitat de Sant Hilari Sacalm.

Tot això ho fem amb molta il·lusió i amb ganes que el nostre poble sigui un referent quant a acolliment i atractiu turístic per als forasters; però, el que realment ens agrada, és tenir visites dels hilariencs i hilarienques i poder-los ajudar a conèixer millor el nostre poble. És per això que escrivim aquestes línies i esperem que ens vingueu a veure més sovint!

Oficina de Turisme: Pl. Dr. Robert s/n - Edifici Can Rovira
Tel 972 86 96 86 - Fax. 972 86 96 77
17403 Sant Hilari Sacalm - e-mail: *santhilari@wanadoo.es*

Casa de Cultura

EXPOSICIONS

- Exposició fotogràfica del XXVII Saló Nacional de fotografia Trofeu Quillat de Blanes.
- Exposició *Les Dones fan esport*, de l'Institut Català de la Dona.
- Exposició de fotograifes, *Fotografies sobre paper d'aquarel·la* de Josep Guiolà.
- VII Exposició de pessebres i diorames, de l'Associació de Pessebristes de Sant Hilari.
- Exposició de pintura de Benito Ferranti.
- Exposició *Els espanyols als camps de concentració nazis*, de l'Associació AMICAL MATHAUSEN.
- Exposició de Diorames del Via Crucis Vivent, realitzats pels alumnes de l'Aula d'Art.
- Exposició de les obres dels participants del VIè Concurs de Pintura Ràpida, organitzat per l'Aula d'Art Municipal.
- Exposició fotogràfica dels *25 anys dels Petits Cantaires*.
- Exposició de treballs dels alumnes de Secundària del Col·legi Sant Josep.
- Exposició fi de curs de fotografia.
- Exposició fi de curs de l'Aula d'Art Municipal.
- Exposició fotogràfica *Esquenes*, de Josep Camps.
- Exposició de pintura de Francesc Albertí.
- Exposició *Fauna amenaçada*, cedida per la Fundació "la Caixa".
- Exposició de pintura de Jaume Vila.
- Exposició fotogràfica de Josep Guiolà.
- Exposició de pintura de Marià Climent.
- Exposició de peces artístiques de Blanca Martín.
- Exposició fi de curs de Flor Natural Premsada.

CURSOS I CURSETS

- Curset de GIODO-SHIATSU (massatge japonès), a càrrec del japonès Hideo Asai.
- Curs de l'art del Tai-xí, per Ema Romeo.
- Curset de Balls d'Envelat, amb Jaume Collbatallé.
- Curset de NAIKAN (meditació), a càrrec del japonès Hideo Asai.
- Curset de Vida i Cultura Catalana, de l'Associació Conèixer Catalunya.
- Curs *Coneguem la Bíblia*, organitzat per la Parròquia de Sant Hilari.
- Curs de fotografia, a càrrec de Josep Camps de l'Associació Fotogràfica d'Arbúcies.
- Curs de reflexologia, per Lluís Bover.
- Curs de Flor Natural Premsada, amb Maribel Toda.
- Curset d'elaboració de ratafia, a càrrec de Pepeta Estragués, al Museu Guilleries.
- Curs de Balls Tradicionals, per Jordi Palou.
- Curs d'astronomia, a càrrec de Lluís Verdaguer.

Exposició de peces artístiques de Blanca Martín

Curs de reflexoteràpia

Presentació en grup del Graduat Escolar

CENTRE DE FORMACIÓ D'ADULTS

Ensenyament reglat:

– Formació Bàsica

– Graduat Escolar

Ensenyament no reglat:

– Català nivell B

– Anglès I, II i III

– Aula d'art

– Suport de llengua per a immigrants

– Restauració de mobles

– Tai-xí

– Cursos monogràfics

- Giodo-shiatsu
- Miroku-do
- Història de Catalunya
- Flor natural premsada
- Fotografia
- Reflexologia
- Balls tradicionals
- Astronomia

• Presentació del curs 2000-01 del Centre de Formació d'Adults a càrrec de Xavier Colon i Auguet, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Sant Hilari.

• Els alumnes matriculats al curs acadèmic 2000-01 han estat 180.

• Activitats realitzades al llarg del curs:

– Sortida al teatre a veure l'obra *La Bella Helena*, al Teatre Victòria.

– Sortida a Mallorca a veure el Museu de la Fundació Miró.

• Festival *Performance*, organitzat per l'Aula d'Art Municipal.

• Fira de l'Aula d'Art.

• Exposició fi de curs de l'Aula d'Art.

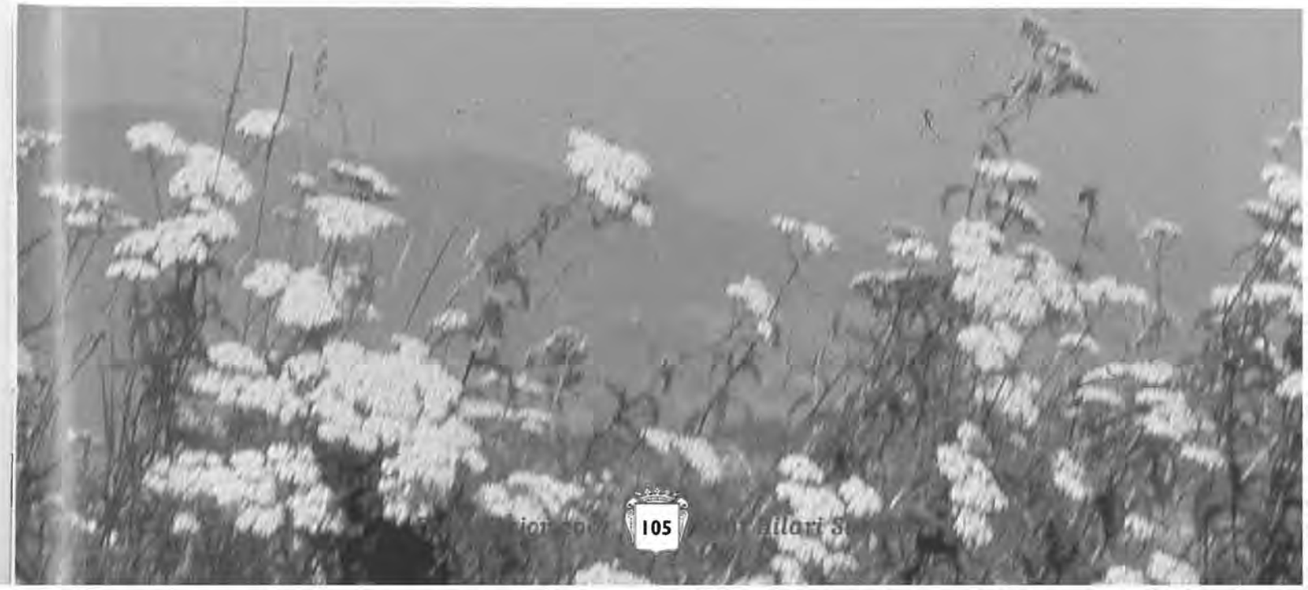

l'hora del conte

BIBLIOTECA MUNICIPAL

Horari biblioteca: De 2/4 de 5 a 2/4 de 9 de la tarda (tot l'any, de dilluns a divendres).

SERVEIS QUE US OFERIM:

- Servei de consulta de llibres, vídeos, discs compactes, cd-roms i cassets.
- Odoteca: Informació turística de Catalunya, Espanya i diferents països.
- Prestatgeria dels idiomes: llibres i material en anglès i francès.
- Servei de préstec a domicili en cas de problemes de desplaçament.
- Publicacions diàries: *La Vanguardia, Avui, Diari de Girona* i *El Punt*.
- Publicacions oficials: BOE, DOGC i BOP.
- Revistes: 60 títols de diferents temàtiques.
- Servei de préstec interbibliotecari.

Xerrada: Espanyols als camps d'extermini nazis. Antoni Roig, d'Amical Mathausen

XERRADES

- *L'Estat del món i el canvi climàtic*, a càrrec de Sergi Rovira del centre UNESCO de Catalunya i organitzada per l'Estació Meteorològica Municipal.
- Presentació del llibre *La Música Tradicional a Sant Hilari*, d'Antoni Miralpeix, a la Cooperativa.
- *Núvols i altres fenòmens meteorològics*, per Manel Dot, president de l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics i organitzada per l'Estació Meteorològica Municipal.
- Presentació de l'Agenda Llatinoamericana, per Justícia i Pau de Girona i amb la col·laboració del Grup Tornaveu d'Arbúcies.
- *Comerç Just, Consum Responsable*, a càrrec de Magda Bosch i Valentí, d'Intermón.
- *L'Esquizofrènia*, per la Dra. Laura Clotet, en col·laboració amb la Fundació La Marató de TV3.
- *Els espanyols en els camps d'extermini nazis*, a càrrec del Sr. Antoni Roig, de l'Associació AMICAL MATHAUSEN.

El creixement personal al mètode japonès, segons la Tècnica Naikan, pel professor Hideo Asai.

- *L'Euro, la nostra moneda*, per l'economista Josep Vicenç i Eres, organitzada per la Caixa de Girona.

CONCURSOS

- 7è Concurs de guarniment d'aparadors: 1r premi, Germanes Camó, Ferreteria Can Jombo; 2n Premi: Esport-7; 3r Premi: Promotora Hilarienca.
- 6è Concurs de Pintura Ràpida: Premi Infantil: Gemma Sánchez; Premi Juvenil: Emma Potí; Premi Local: Fina Milà; Premi "la Caixa": Benet Costa; Premi Font Vella: Francesc Farré; Premi Ajuntament: Ernest Descals.
- XXVè Concurs Literari de Narració Curta: Premi Infantil: Blanca Bardagil per *De pel·lícula*; Accèssit Infantil: Joan Carreras per *Prova d'Amistat*; Premi Juvenil: Bernat Bardagil per *Coltell*; Accèssit Juvenil: Irene Erra per *Dies llunyans*; Premi Adult: Enric Forner per *Dolça com el cor de meló*.
- XXVIè Concurs d'Il·lustració per a la Portada del Programa de Festa Major 2001.

XXVè concurs literari

Tot està a punt perquè el pròxim mes de setembre s'inauguri el Casal x Joves.

Què serà el Casal x Joves?
Serà un espai alternatiu de trobada i de reunió on els joves podrem anar a passar l'estona, divertir-nos i realitzar-hi totes aquelles activitats d'interès proposades per nosaltres.

QUI PODRÀ ANAR-HI?
Els joves a partir de 14 anys.

QUÈ HI TROBAREM?
S'ha apostat per un casal polivalent on les activitats a realitzar s'adaptin dia a dia a l'espai: Internet, lectura, jocs de taula, reunions i tot allò necessari perquè no ens avorrim.
I el PIJ (Punt d'Informació Juvenil), on anirà a parar?
Doncs bé, ens traslladem! Volem nous espais, noves infraestructures i noves idees.
El Casal x Joves serà la nostra nova casa. Allà, hi continuaràs trobant tota la informació que necessitis. T'HI ESPEREM!

Hem de trencar amb l'estereotip de jove = falta d'idees, inactiu, passota, sense objectius...
Tenim tot el necessari per demostrar a la societat que som el futur. Amb les nostres propostes hem de ser capaços de tirar endavant i afrontar les dificultats i canvis actuals. Som el motor del nostre país!

CASAL X JOVES

PIJ (Punt d'Informació Juvenil):

Any rere any, treballem en el món juvenil per tal de donar una àmplia oferta als joves de la nostra població. L'intent és arribar a tots els joves del poble a partir d'activitats tant per la seva formació educativa com lúdica. Les demandes juvenils, cada cop més grans, ens porten a una adaptació constant a totes aquelles inquietuds i demandes del seu interès.

Algunes de les activitats que s'han dut a terme són:

- Sopar de colles, amb la col·laboració de les colles joves de Sant Hilari.
- Visita dels alumnes de Secundària al bus de les professions i xerrada informativa sobre les diferents sortides formatives.
- Visita dels alumnes de Secundària a l'estació meteorològica.
- Presentació del PIJ als de 3r d'ESO amb un joc de rol.
- Presentació del Casal x Joves a les escoles i enquesta per conèixer les seves opinions.
- Concurs "el crit de la Guilla" (furor) amb joves del poble.
- Dia Mundial de la Sida; repartiment de fullets informatius i preservatius entre els joves.
- Parc Infantil de Nadal, al pavelló municipal.
- Curs de formació en el lleure amb el monogràfic: el joc com a activitat didàctica.
- Esquiada a la Masella.
- Sortides a Sort per practicar esports d'aventura: ràfting, rappel, hidrospeed...
- Curs gratuït de monitors/res d'activitats en el lleure infantil i juvenil.
- Curs de com afrontar millor l'època d'exàmens dirigit als alumnes de Secundària.
- Xerrada informativa de les carreres universitàries als alumnes de 2n de Batxillerat.
- Elaboració del Pla Local de Joventut de Sant Hilari.
- Cinema a la fresca: pel·lícula Pulp Fiction.
- Casal/Casalet d'estiu i estades esportives amb 402 nens/es.

CONTACTA AMB NOSALTRES: pijhil@ddgi.es

Agraïm la col·laboració de totes aquelles firmes que ajuden a fer possible l'edició d'aquest programa

NOTA: Aquesta llista de COL·LABORADORS està feta amb tota bona voluntat. Acceptem que hi hagi errors, però són totalment involuntaris i demanaríem que aquests es comuniquessin a l'Ajuntament per tal d'esmenar-ho en propers programes de festes. S'entén per col·laborador aquell que paga una quota i, per tant, surt al programa de Festa Major.

AGÈNCIES DE VIATGES
Hispano Hilariense 972 24 50 12
Rossell 972 86 80 79
Viatges Laietana (Angelina Bosch). 972 86 89 17

ARQUITECTES
Isabel Font 972 87 20 41

ARQUITECTES TÈCNICS
Josep M. Labara 972 86 93 06
Maria Cerver. 972 86 93 06

ASSEGURANCES - CORREDOR - AGÈNCIA
Agència Suy. 972 86 88 33
Jordi Vilabella Pecondon 972 86 81 82
Mapfre - G.Assegurador. 972 86 90 50
Gestoria A.C.A. J. González. 972 87 21 75

BARS
Bar Aquari. 972 86 93 69
Bar Boada 972 86 83 38
Bar Club. 972 86 80 43
Bar Fèlix. 972 86 88 18
Bar Florida 972 87 21 48
Bar Granja Tivoli. 972 86 80 42
Bar Juani 972 86 83 69
Bar Montseny 972 86 80 70
Bar Líquid
Bar Torrent 972 87 23 29
El Cau 972 86 91 76
Pub L'Espelma
Bar Agustí 972 86 91 85
Bar Centre 972 86 84 84
Bar El Groc
Bar Chapete 972 87 22 19
Bar Churry 600 42 19 00
La Selva . . . . . .

BASCULA
Ll. Juanhuix Juanhuix 972 86 88 14

CAIXES DE CARTRÓ
Embalatges Salvador 972 86 87 75
Manipulats La Selva 972 86 80 51

CARNISSERIES I CANSALADERIES
Àngels Homs Valls. 972 86 82 92
Can Barnet 972 86 87 47
Can Micalic 972 86 83 38
Jaume Masó Rosquellas 972 86 82 41
Joaquim Valls Bonet "Can Cabré" 972 86 82 11
Carnisseria Pagespetit 972 86 94 76
Pernils Jordi. 653 30 13 93

CENTRES D'ENSENYANÇA
Centre Formació Permanent d'Adults 972 86 86 56
CEIP Guilleries. 972 87 87 29
Col·legi Sant Josep 972 86 81 46
I.E.S. Sant Hilari 972 86 93 58
Escola de Música de Sant Hilari 972 87 22 22
Escola Natura Guilleries. 972 86 91 27
Llar infantil "Les Cent Fonts". 972 86 80 61

CLÍNICA VETERINÀRIA
Clínica Veterinària Albert Díaz Olalla. 972 87 73 76 - 670 27 65 58
Rossell 972 86 80 79

COMERCIALS
Comercial Sarrats, S.L. (productes per a fleques i pastisseria) 972 87 23 23
Comercial Máiquez 972 86 91 28

COMESTIBLES
Àngels Homs Valls. 972 86 82 92
Casa Mimó 972 86 80 52
Dalmau Boada 972 86 83 38

Joan Valls Juvanteny 972 86 82 02
Joaquim Valls Bonet "Can Cabré" 972 86 82 11
Super Avui Iolanda 972 86 87 10
Maxor 972 87 22 37
Queviures Rotllant 972 86 82 47
Supermercat Condis 972 86 85 61
Intermarché. 972 86 97 10

COMPRA-VENDA DE COTXES

Garatge Guilleries - Citroën 972 86 88 73
Taller Antoni Fauria - Renault 972 86 82 35
Taller Casas Güell - Opel 972 86 80 95
Taller Montseny - Peugeot - Nissan 972 86 84 64
Garatge Trima, S.L. - Seat - Audi - Wolksvagen 972 86 83 28

CONFITERIES

Fornés 972 86 80 85
Pastisseria Malet-Torrent 972 86 93 08
Pastisseria Masó 972 86 94 85
La Dama d'Ayma 972 86 94 12

CONSTRUCTORS D'OBRES I PROMOTORS

Antoni Brugué 972 87 21 25
Antoni Juvanteny 972 86 91 08
Busquets Bosch, S.L. 972 86 89 17
Obres "La Selva", S.L. 972 86 83 52
Construccions Àngel Toro 972 86 92 43
Construccions Germans Miralpeix, S.L. 972 87 20 75
Construccions Joan Carrillo 972 86 92 93
Obres Montseny, S.L. . . . . 972 86 93 83 - 972 87 22 07
Germans Prat . . . . . 972 86 85 50 - 972 86 92 25
Jaume Collbatallé S.L. 972 86 94 21
Construccions, Obres i Reparacions Vilà, S.L. 972 86 92 56
Construccions Lluís Verdaguer 972 86 91 18
Malvi - Pujol, S.A. 972 86 84 29
Obres Molist S.L. 972 86 87 18
Promotora Hilarienca, S.L. . . . . 972 86 92 07 - 972 86 80 70
Immobles Sant Hilari 972 86 93 41

CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES

Moca 972 86 80 81
Demic, S.L. 972 87 22 84
Làser la Selva, S.L. 972 87 23 35

CONSULTORIS DE BELLESA

Isabel Sorroche 972 86 89 92
M. Àngels Suy. 972 87 23 56
Estètica Carme. 972 86 84 70
Elvira Carrasco. 972 87 22 31
Matilde Soler Tarrats 972 86 82 65
Maria Roquet. 972 86 84 14

DIETÈTICA

Joan Torres, dietètica 972 86 89 42
Natur House (Productes Naturals). 972 86 94 80

ELECTRODOMÈSTICS

Botigues Rossell - Expert 972 86 87 63
Can Vilamala, S.L. 972 86 93 14
Porcel (Reparacions) 972 86 87 42
R. Fauria Miralpeix (Watt's) 972 86 81 24
Ramon Planiol 972 86 88 93

ENGINYER TÈCNIC INDUSTRIAL

Jaume Pallarols Canaleta. 972 86 81 64

ENTITATS BANCÀRIES

Banco Popular Español. 972 86 81 75
Banesto 972 86 82 25
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona. 972 86 80 23
Caixa de Girona 972 86 89 00
Caixa Penedès 972 86 93 50

ESPECTACLES

Cinema Catalunya. 972 86 81 46
Club Villaret. 972 86 80 89

ESPORTS

Esport-7 . . . . . 972 86 95 94
Rossell 972 86 80 79

EXCAVACIONS

Germans Pagès, S.L. 972 87 21 94

FABRIQUES D'EMBOTITS

Embotits Sacalm, S.L. 972 86 80 63

FARMÀCIES

Farmàcia Broto C.B. 972 86 80 98
Xavier Muntalt Brugués 972 86 90 49

FERRETERIES

Camó-Ridorsa "Can Jombo" 972 86 83 08
Ferreteria Cardona 972 86 91 45

FINQUES

Disseny de llars, S.L. 972 86 80 41
Promotora Hilarienca, S.A. . . . . 972 86 92 07 - F. 972 86 83 53
Immobles Sant Hilari 972 86 93 41

FERROS FORJATS I ALTRES

Art Català. 972 86 82 91
Serralleria d'alumini Sacalm. 696 05 05 72
Serralleria d'alumini Pujol 972 86 87 28
Serralleria Solà, S.L. 972 87 21 57
Taller Nou, C.B. 972 86 91 88
Artesania Solé 972 86 82 99

FLEQUES

Cal Pep Panet P.S.L. 972 87 21 07
Antiga casa Forner Nou, S.L.(Josep i Carmen) . . . 972 86 80 39
La Dama d'Ayma 972 86 82 01

FLORS I PLANTES

Plantes Masó 972 86 87 93
Floristeria Can Rosolà 972 86 86 47

FOTÒGRAFS

Fina 972 86 90 70
Rossell 972 86 87 63

FUSTERIES I MOBLES

Andreu, S.L. . . . . 972 86 90 29 - 972 86 83 49

Bellmoble 972 86 81 86
Cuines "Eilin". 972 86 93 89
Fusteria Pujol. 972 86 93 89
Joan Jumbert Solé 972 86 87 66
Joan Masó Pla 972 86 86 75
Joan Muntalt 972 86 90 99
Miquel i Rovira, S.L. 972 86 82 48
Ramon Llopis. 972 86 87 14
Jordi Roura 972 86 80 65
Fusteria tècnica Àngel Andreu i fills 972 87 21 21

FUSTES

Fustacalm 972 86 83 50
Sara Corren 972 86 84 81
Albert Badia Corren 972 86 84 81
Fustes St. Hilari 972 87 21 80

HOTELS, HOSTALS, FONDES I RESTAURANTS

Can Cames "La Brasa" . . . . . 972 86 80 46 - 972 86 91 39
Els Cortals 972 86 87 95
Fonda Rita. 972 86 80 09
Hostal Fugarolas. 972 86 80 38
Hotel Ripoll. 972 86 80 25
Hostal París. 972 86 80 19
Hostal Torras 972 86 80 96
Residència Roma 972 86 80 09
Restaurant "Ca la Marta" 972 86 89 18
Restaurant "La Bàscula" 972 86 88 14
Restaurant "La Pedra Llarga". 972 86 87 16
Restaurant "La Rovira" (Espinelves) 93 743 01 81

GRÀFIQUES

Gràfiques Offser, S.C.P. 972 86 87 75
Impremta Johil 972 86 80 15
Gràfiques Montseny 972 86 84 06

INFORMÀTICA

Electrònica i informàtica Sant Hilari 972 87 22 82
Digit 2.000 . . . . . 972 86 96 65

JARDINERS

Jardineria Masferrer-Aguilera 972 86 80 68
Vivers Tortadès. 972 86 87 30

JOIERIES

Joieria Gràcia. 972 87 21 76
Joieria i Rellotgeria J. Breix 972 86 80 57
Joieria Fortuna - Fina Font 972 86 93 54
Taller de joieria Joaquim Bardolet. 972 87 23 57

LAMPISTES I MANYANS

Instal·lacions Carreras 972 86 81 43
Instal·lacions J. Pallarols, S.L. 972 86 81 64
Joan Campeny . . . . . 670 287 336 - 972 86 88 65
Joan Moner 972 86 81 93
Josep Vilamala. 972 86 93 14
Lampisteria Insteny, S.L. 972 86 81 04

LLENYA

Jaume Valls. 972 86 87 16
Lluís Juanhuix Juanhuix 972 86 88 14
Germans Pagès, S.L. 972 87 21 94
Llenyes Soler 972 86 83 74

LLIBRERIES

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Botigues Rossell 972 86 80 79
Casa Fauria 972 86 82 57

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ

Font Selva 972 17 80 15
Font Vella 972 86 82 50
Fontdor 972 86 86 91

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Guilleries 972 86 81 44

MECÀNICS

Antoni Fauria - Renault 972 86 82 35
Cayo 972 86 82 66
Garatge Trima, S.L. 972 86 83 28
Josep Malet Torrent - Motos 972 86 90 38
P.Vilardell - Radiadors 972 87 21 56
R. Fauria (Electricitat automòbils) 972 86 81 24
Taller Casas-Güell - Opel 972 86 80 95
Taller Guilleries - Citroën. 972 86 88 73
Taller Montseny - Peugeot - Nissan 972 86 84 64
Planxisteria i Pintura Toni Masó, S.L. 972 86 94 23
Motos Antoni Masachs. 972 87 23 83

MERCERIES I CONFECCIÓ

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Confeccions Artola 972 86 81 77
Confeccions Masnou 972 86 81 53
Merceria "Nova". 972 87 21 91
Maria Ripoll, S.L. 972 86 82 08
Estel Blau 972 86 83 00

OBJECTES DE REGAL

Botigues Rossell 972 86 80 79
Cardona 972 86 91 45
Idea 972 86 82 24
Objectes de regal Ca la Quimeta 972 86 90 85
Watt's 972 86 81 24
Casa Fauria 972 86 82 57

ÒPTIQUES

Òptica Sant Hilari 972 87 20 57
Estrada Centre Òptic (Aparells auditius) 972 86 95 42

PERRUQUERIES

Carme Cullell 972 86 89 11
Carme Ramon 972 86 89 51
Perruqueria Elvira 972 86 83 20
Isabel Sorroche 972 86 89 82
Louan. 972 87 21 50
M. Àngels Suy. 972 87 23 56
Carme Garriga. 972 86 80 20
Montserrat Mas 972 86 89 97
Perruqueria Josmay 972 86 93 48
Rosa Maria 972 86 89 49
Josep M. Rovira 972 86 85 08
Perruqueria Styl - Home - Dona 972 86 82 70
Maria Roquet. 972 86 84 14
Matilde. 972 86 81 47

PEIXATERIES

Peixos "Pere" 972 86 83 21
Peixateria Dolors 972 86 81 47

PINTORS

J. Jiménez 972 86 91 82
Miquel Cullell. 972 86 83 73
Teodoro Arteaga, S.L. 972 86 88 04

POLLERIES

Joaquim Valls "Can Cabré" 972 86 82 11
Rotllant 972 86 82 47

SABATERIES

Calçats Comas 972 86 95 26
Calçats Pilar 972 86 87 88
Calçats Masó 972 86 87 93

SERRADORES

Fustes i plafons de castanyer, S.L. 972 86 87 98
Salvador Cornellà 972 86 82 65

TAXIS

Taxis Guilleries 972 86 84 57

TORNERIES

Àngel Ripoll, S.A. 972 86 82 75
Antoni Moner 972 86 94 25
Art Roura, S.L. 972 86 83 16
Artesania Danés, S.L. 972 86 87 97
Artesania Teixeira 972 87 23 03
Artidisma, S.L. 972 86 82 14
B.R. Producció 972 86 87 25
Fiam. 972 86 81 72
Francesc Gol Busquets. 972 86 88 39
Fustorn Serrat, S.L. 972 86 92 86
Indústries Joaquim Ripoll, S.A. 972 87 23 04
Artonisa, S.L. 972 87 23 27
Torneria Guilleries, S.L. 972 86 85 88
Debric, S.L. 972 86 90 09
Indústries Puigderrajols, C.B. 972 86 82 84
Fusteria i Torneria Solà, S.L. - Jordi Puig 972 86 88 55
Linden - Art, S.L. 972 86 81 00
M.D.C., S.A. 972 86 87 25
Manufactures Sacalm 972 86 90 41
Torneria Batlle, S.L. 972 86 81 45

TRANSPORTISTES

Transports Jordi Comas . . . . . 605 24 71 03 - 972 86 84 93
Fontmaràpit, S.A. 972 87 21 26
La Hispano Hilarienca, S.A. 972 24 50 12
Miralpeix. 972 86 83 40
Transports Arborueda, S.L. 972 86 90 83
Transports Corominas 972 86 88 27
Transports Floriach 972 86 81 44
Transports Josep Elias 972 86 83 75
Transports Maria Moragas (Ponet) 972 86 90 58
Transports Ricard Moragas i fills 972 86 90 94
Transports Ruiz-Ruano. 972 86 91 01
Transports Soler. 972 86 83 74
Transports J. Valls . . . . . 699 57 33 82 - 972 87 20 52

VARIS

Ambulàncies Guilleries. 972 86 84 57
Autoscola Vial-2 . . . . . 972 86 88 38
Estació Servei Sant Hilari, S.L. 972 87 20 30
Cultiu i venda d'avets de Nadal 972 86 87 16
Gimnàs Km-26 . . . . . 972 42 04 98
J. Valls Juvanteny (patates i cereals) 972 86 82 02
Montse Vila (serres) 972 86 89 94
Palmes i palmons Canals. 972 86 89 81
Parcosa, S.L. 972 86 89 85
Quim Busquets "Envernissador" . . 972 86 94 11 / 908 30 88 12
Tapisseria Cuberta 972 86 83 33
Loteries i llamins Masvi 972 86 80 10
Fedor, S.A. 972 86 82 00
Pizzeria La Teca 972 86 89 08
J. Valls Juvanteny (Productes fitosanitaris) 972 86 82 02
Roura Decoració, S.C. 972 86 80 65
Rostisseria Masó. 972 86 87 89

VINS I BEGUDES

Bernabé Hernández. 972 86 84 71
Super Avui Iolanda 972 86 87 10
Joan Valls Juvanteny 972 86 82 02

Contingut

Pàg.	
3	Salutació. *Robert Fauria i Danés*
4	Pregó Festa Major 2000. *Montse Jané*
7	XXIV Concurs literari de narració curta
13	La quinta del 36
14	Juga, juga, Frederic. *Anna Serradesanferm i Fàbregas*
17	Sant Hilari Sacalm també és important *Rosa M. Bonvehí i Sandra Torras*
17	Ludoteca. *Serafín Sánchez*
18	Fotos que fan història
20	Hilariencs, professors del seminari de Vic. *Carles M. Giol*
21	Germandat de donadors de sang. *Josep Llopis i Maria Nicolau*
22	Tríptic-crític. Realitats no virtuals. *Mossèn Joan Coma*
23	Parlen les Dones
25	Imatges de mig segle XX de Sant Hilari. *Narcís Figueras*
27	Arquers a Sant Hilari. *La Junta*
27	De gala als anys 20
28	Esquerra Republicana de Catalunya. Equip municipal
29	Convergència i Unió. La feina feta amb un programa de govern coherent
30	Antoni Pladevall. "La història de Catalunya gairebé sempre s'ha esbiaixat o falsejat del tot". *David Bassa*
33	Associació del Via Crucis
34	Actuacions municipals
37	Dibuixos al natural de J. Terrés, realitzats durant l'estiu de 1893
38	Inventari d'un apotecari hilarienc de 1818. *Fèlix Bruguera*
42	Diagnòstic i intervenció. *ASV*
45	Els Petits Cantaires. 25 aniversari. *Neus Cuberta i Sílvia Brugués*
46	Aula d'Art Municipal
47	La gran trobada d'Escoles Verdes. *Teresa Saló*
48	Coses del Sant Josep. *Àngel Serradesanferm i Valls*
50	No feu soroll, que el jovent estem adormits! *Lluís Puigdemont*
52	La visita de la Mare de Déu de Fàtima. 1951 *Àngel Serradesanferm i Valls*
58	Programa d'actes
60	Resum de l'any
66	Moto Club Sant Hilari. *Ramon Valls Buhils*
66	Bojos pel temps
67	Penya Barcelonista
68	Torna en Serrallonga. Un cap de setmana més. *Teresa Saló*
69	Associació de Pares de Família de Sant Hilari. *La Junta de l'Associació de Pares de Família de Sant Hilari Titular del Col·legi Sant Josep*
70	Racó poètic
72	Moviment demogràfic 2000
73	Associació de pessebristes
74	El préssec amb "xiulet". *Joan Comas*
75	175è aniversari de la Fundació de les Germanes Vedrunes. *La Junta Directiva*
77	Centre d'educació infantil "Les Cent Fonts". *L'Equip Directiu i la Junta Directiva*
78	Associació Els Amics de la Música
78	Forces, Forts i Ferms. *FFF*
79	Escola de Música de Sant Hilari. Es pot fer música a qualsevol edat
80	CEIP Guilleries. Imatges d'un curs
82	Apunts de l'IES St. Hilari
84	Tres dosos, un tres i... visca! *Xavier Colon i Auguet*
85	Coral Els Nois Alegres. *La Junta*
86	CE Sant Hilari. *La Junta*
86	Desfilada infantil d'armats. Dijous Sant any 2001. *La Junta*
87	Associació de Comerç. *Associació de Comerç de Sant Hilari*
88	Nou mestissatge mediterrani. *Comissió Social de Sant Hilari*
89	Catalunya triomfal. *Joaquim Fàbregas Parera*
90	El bàsquet. Un esport i un ambient acollidor per a tothom. *La Junta*
92	Casal Can Blat. *La Junta Directiva de Can Blat*
93	Festa del carrer de la Piscina
94	La Residència de Gent Gran en imatges. *Lluís Serrano*
95	La guilla mugui informa. *Anna Agulló, Museu Guilleries*
100	La ràdio. *Ràdio Sant Hilari, 107.3 FM*
100	Snowbike
101	De la subsistència a l'alliberació *La Junta Societat Pesca Esportiva la Gorga*
101	V Trobada de colles ciclistes 2001. *Marcel·lí Arimany*
102	El carro del mam... en escena
103	Oficina de Turisme
104	Casa de Cultura
108	Casalxjoveshs
109	Agraïments. Col·laboradors
114	Associació Sant Hilari de Comerç, al teu costat!

Mobles
ANDREU

Confeccions
ARTOLA

Carnisseria
CAN BARNET

Carnisseria
CAN CISQUET

Pastisseria
MASÓ

A. Fauria
RENAULT

Cansaladeria
HOMS

Benzinera
BP

Floristeria
CAN RUSULÀ

Carnisseria
PAGESPETIT

CANDY

Botigues
ROSSELL

ESPORT-7

Xarcuteria
VALLS

ASSOCIACIÓ
SANT HILARI SACALM
de COMERÇ

al teu costat !

2.700 m² DE SUPERFÍCIE, AMB UN SERVEI D'ATENCIÓ PROFESSIONAL I PERSONALITZAT AL CLIENT

SERVEIS QUE US OFEREIX L'ASSOCIACIÓ

ATENCIÓ DIRECTA AL CLIENT

SERVEI A DOMICILI

PAGAMENT EN 6 MESOS SENSE INTERESSOS

IMMILLORABLE QUALITAT/PREU

SERVEI DE CRÈDIT A MIDA

ARTICLES

MOBLES, CARNISSERIA, XARCUTERIA, ESPORTS, FERRETERIA, FLORISTERIA, CALÇATS, LAMPISTERIA, CONFECCIÓ, PASTISSERIA, ELECTRODOMÈSTICS, MERCERIA, CELLER, BAR, QUEVIURES, AGÈNCIA DE VIATGES, JOIERIA, CEREALS, GRANES, ARTICLES DE REGAL, LLIBRERIA, PAPERERIA, BENZINERA, VENDA I REPARACIÓ DE COTXES, MODA, ASSEGURANCES, GESTORIA, BICICLETES, MOTOS...

BONA FESTA MAJOR!

Bar
CLUB

Joieria
BREIX

Ferreteria
CARDONA

Calçats
COMAS

Merceria
NOVA

Gestoria
ACA

Motos
MALET

Calçats
i plantes
MASÓ

Carns i embotits
MASÓ

Instal·lacions
J. PALLAROLS

Calçats
PILAR

Queviures
ROTLLANT

Magatzem
COLLSABENA

Amb el suport de
Caixa de Girona

GRUPO VICHY CATALAN
SANT HILARI SACALM (GIRONA)
FONT D'OR
AGUA MINERAL NATURAL

AIGUA MINERAL NATURAL
Font Selva
Sant Hilari Sacalm (Girona)

Diputació de Girona

Us desitgem una magnífica Festa Major
INTERMARCHÉ
Els Mosqueters

TRANSPORTS
Ricard Moragas i Fills, S.A.

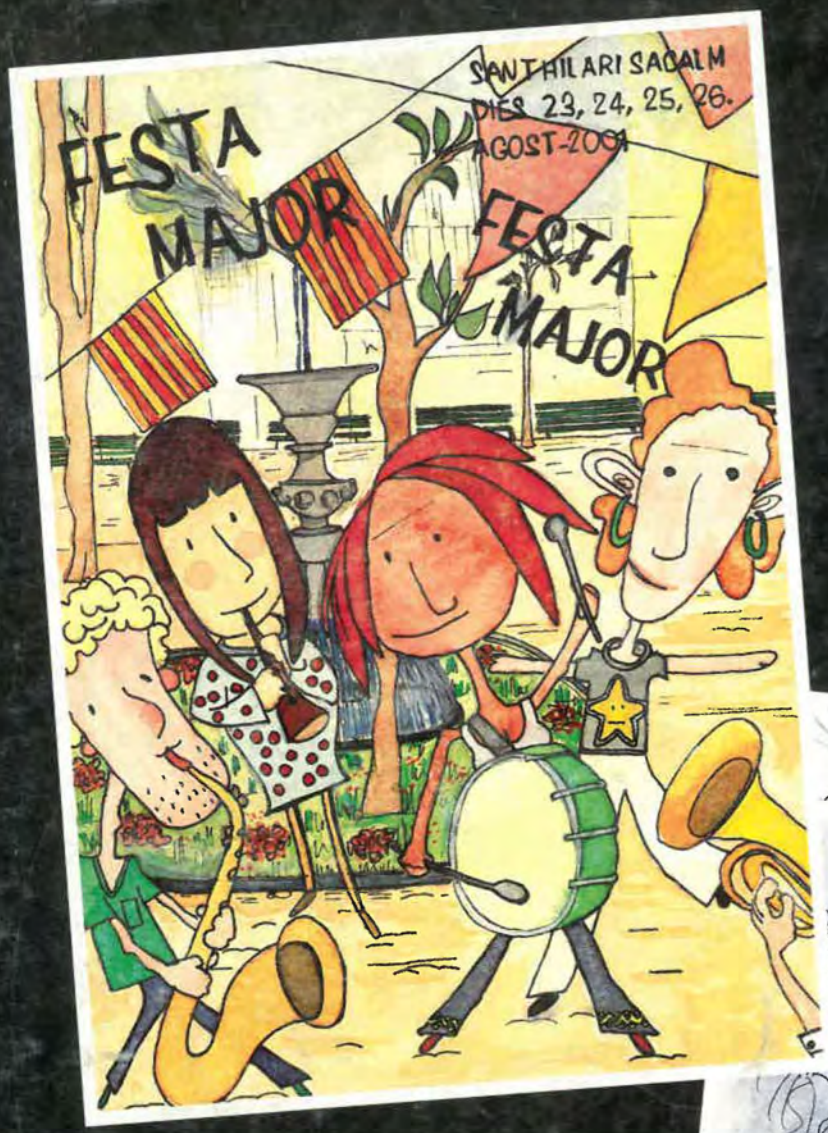

AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM